ZÁKLADNÍ ŠKOLA OLOMOUC, MOZARTOVA 48
příspěvková organizace, 779 00 OLOMOUC
585 427 142 skola@mozartova.cz

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZV ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY

**(ŠVP PRO ZV ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY
byl projednán na jednání pedagogické rady – srpen 2024)**

**(MATERIÁL PŘEDKLÁDANÝ K PROJEDNÁNÍ
ZASEDÁNÍ ŠKOLSKÉ RADY
V PÁTEK DNE 23. SRPNA 2024)**

Upravený ŠVP reaguje na současné potřeby a vychází z původního ŠVP platného od 1. 9. 2007.
Smyslem této úpravy je implementace principů etické výchovy do hodin VkZ.

Úpravy navrhli:
Mgr. Tereza Heřmanská a Mgr. Martin Stodůlka

Vydává:

Mgr. Hana Bednářová
ředitelka školy

OLOMOUC, ZÁŘÍ 2024

Obsah

1. Identifikační údaje 3
2. Charakteristika školy 5
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu 16
4. UČEBNÍ PLÁN – ŠVP PRO ZV ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY 47
5. UČEBNÍ OSNOVY ŠVP PRO ZV OD 1. 9. 2024 55
ČLOVĚK A JEHO SVĚT 55
ČLOVĚK A PŘÍRODA 115
ČLOVĚK A SPOLEČNOST 215
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE 297
ČLOVĚK A ZDRAVÍ 355
INFORMATIKA 475
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE 518
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE 714
UMĚNÍ A KULTURA 797
6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ 913
Dodatek č 1. 936

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: **ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY**
Jméno ředitele školy: Mgr. Hana Bednářová

Základní škola Olomouc, Mozartova 48, příspěvková organizace je součástí výchovně vzdělávací soustavy, je zařazena do sítě škol a školských zařízení od 22. března 1996. Od 1. ledna 1995 je příspěvkovou organizací s právní subjektivitou.

Hlavním účelem zřízení organizace je zabezpečování základního vzdělání a výchovy žáků, poskytování školního stravování pro děti, žáky a zaměstnance školy. Předmět činnosti organizace je vymezen příslušnými ustanoveními zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění a prováděcími předpisy k němu. Příspěvková organizace zajišťuje pořizování materiálu a služeb souvisejících s hlavním účelem zařízení organizace.

Součástí příspěvkové organizace je: **Základní škola Olomouc, Mozartova 48, která sdružuje školní družinu a školní jídelnu – výdejnu.**

K lepšímu využití svých hospodářských možností a odborností svých zaměstnanců **zřizovatel povoluje vykonávat příspěvkové organizaci doplňkovou činnost.**

Příspěvkové organizaci Základní škola Olomouc, Mozartova 48 se svěřil do správy tento nemovitý majetek statutárního města Olomouc: stavba č. p. 252 s pozemkem, parc. č. 303 zast. pl. o výměře 1530 m^2 a pozemek parc. č. 300/5 zahrada o výměře 3831 m^2 vše v k. ú. Nová Ulice, obec Olomouc, jak je uvedeno u Katastrálního úřadu v Olomouci na LV č. 10001.

Název školy: **Základní škola Olomouc, Mozartova 48**

Identifikátor zařízení: **600 140 211**

Adresa: Mozartova 48/252, 779 00 Olomouc

Právní forma: příspěvková organizace

IČO: **61 98 95 84**

Zřizovatel: Obec Olomouc, právní forma: obec, IČO: 00 29 93 08
Primátor: Mgr. Miroslav Žbánek, MPA
Magistrát města Olomouce, Horní náměstí 583; 779 11 Olomouc

Telefon: 585513111; 585513261
miroslav.zbanek@olomouc.eu

Vedoucí odboru školství: PhDr. Hana Fantová
Magistrát města Olomouce, Palackého 14; 779 11 Olomouc
Telefon: 588488111; 588488570
hana.fantova@olomouc.eu

www.olomouc.eu

Škola sdružuje:

1. **Základní škola**: kapacita 450 žáků IZO: 102 308 811
2. **Školní družina**: kapacita 210 žáků IZO: 119 900 203
3. **Školní jídelna**: kapacita 440 jídel IZO: 108 033 988

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
Základní škola Olomouc, Mozartova 48
Mozartova 48, 779 00 Olomouc
Škola respektuje program SZÚ: **Škola podporující zdraví**
Telefon: 585427142
Datová schránka ID: afkmqg6
e-mail: **skola@mozartova.cz**
web: **http://www.zs-mozartova.cz**

Předkladatelka ŠVP: Mgr. Hana Bednářová
Upravený ŠVP reaguje na současné potřeby a vychází z původního ŠVP platného od 1. 9. 2007.
Smyslem této úpravy je implementace principů etické výchovy do hodin VkZ.
Úpravy navrhli: Mgr. Tereza Heřmanská a Mgr. Martin Stodůlka.

Platnost dokumentu: od 1. září 2024
Účinnost stávající verze: od 1. září 2024

Školní vzdělávací program pro ZV "Škola radosti, škola kvality" je otevřený dokument, který je pravidelně v určitých časových etapách (zpravidla k 1. září každého školního roku) inovován podle měnících se potřeb společnosti, zkušeností učitelů se ŠVP pro ZV i podle měnících se potřeb a zájmů žáků.

2. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Základní škola Olomouc, Mozartova 48 je úplná základní škola s 9 postupnými ročníky. Na prvním stupni (v 1. až 5. ročníku) je zpravidla po dvou paralelních třídách, na 2. stupni (v 6. až 9. ročníku) je zpravidla také po dvou paralelních třídách. Budova a prostory školy jsou stavěny pro přibližně 450 žáků.

Podle aktuálního zařazení do rejstříku škol má škola aktuální kapacitu následující: základní škola – 450 žáků, školní družina – 210 dětí, školní jídelna – výdejna – 440 strávníků.

Dopravní obslužnost školy je velice dobrá. Škola leží téměř v centru města, kolem školy z Foersterovy ulice vede velice frekventovaná silnice – obchvat města - Ostrava – Hradec Králové. Před školou jsou autobusové zastávky. Škola je umístěna z Mozartovy ulice ve velice klidné části města, ve vilové čtvrti, v sousedství školy je Fakultní nemocnice Olomouc.

Problémem školy je skutečnost, že nemá žádné odborné učebny. Škola má celkem 22 učeben, z toho 19 učeben slouží zároveň jako kmenové učebny školy. Jen tři učebny nejsou kmenovými třídami. Učebna pracovních činností, učebna ICT a seminární učebna. Tato prostorová stísněnost negativně ovlivňuje zejména tvorbu rozvrhů při dělených hodinách jazyků. V této souvislosti se neustále nabízí nutnost realizace půdní nástavby.

Škola nabízí několik mimoškolních pobytových akcí, kterých se žáci mohou v případě zájmu zúčastnit. Jedná se zejména o pobyty v přírodě pro 1. stupeň, adaptační kurz pro 6. třídy a zahraniční exkurze pro žáky druhého stupně.

Charakteristika pedagogického sboru

Žák je v naší ŠKOLE RADOSTI, ŠKOLE KVALITY absolutním středem zájmu. Aby tomu tak ale opravdu denně bylo, je zapotřebí, aby ten, kdo se nejvíce těší denně do školy, byl učitel.

Spokojený učitel = spokojený žák = spokojený rodič
= efektivní, dobrá a dobře hodnocená škola.

Pedagogický sbor ŠKOLY RADOSTI, ŠKOLY KVALITY tvoří 37 učitelů včetně ředitele školy a zástupkyně ředitele školy, včetně 1 výchovné poradkyně (pro 1. a pro 2. stupeň), 1 školního metodika prevence (pro 1. a 2. stupeň), 1 ICT správkyně, 7 vychovatelek školní družiny.

ŘŠ, ZŘŠ je absolventem funkčního studia vedoucích pracovníků, výchovná poradkyně i školní metodik prevence jsou absolventy studia ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů.

Prioritou školy je vzdělávání a výchova žáků podle poznatků o psychosomatickém vývoji dětí a mládeže, tudíž je velký důraz kladen na další vzdělávání pedagogických pracovníků. Prioritními oblastmi DVPP jsou psychologie, pedagogika, osobnostní a sociální výchova, rozvoj emoční inteligence, moderní metody zejména v didaktice předmětů a v neposlední řadě i práce s výpočetní a komunikační technikou. Precizní práce s ICT technikou je v naší škole samozřejmostí. Cílem je rutinní práce na počítači, komunikace prostřednictvím elektronické pošty a využívání výpočetní, komunikační a prezentační techniky v činnosti školy i ve výuce žáků.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Jsme Školou podporující zdraví!

V roce 2019 jsme se stali Školou podporující zdraví. Je to potvrzení toho, že naše škola naplňuje tři pilíře tohoto dlouhodobého projektu – zajišťuje pohodu prostředí, zdravé učení a otevřené partnerství. Toto pojetí školního prostředí a vzdělávání pro 21. století se promítá i v našem ŠVP pro ZV Škola radosti, škola kvality vycházející ze stěžejního materiálu pro základní vzdělávání RVP pro ZV.

Pohoda prostředí

Naše škola prošla několikanásobnou rekonstrukcí, takže můžeme říct, že jsme prostorově velice dobře vybaveni. Pohoda prostředí není ovšem dána prostorami samými, ale pohodu prostředí vytvářejí lidé, kteří v tomto prostředí pracují a toto prostředí navštěvují. Chceme, aby se zkvalitnila komunikace mezi lidmi, jejich kooperace, aby práci vhodně doplňovaly relaxační aktivity. Chceme, aby prostor školy byl pro všechny příjemným, a tak napomáhal vytváření vhodného klimatu uvnitř školy.

Zdravé učení

Školní vzdělávací program ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY předpokládá nejen smysluplné stanovení cílů výchovně-vzdělávacího programu školy, ale také co nejaktivnější zapojení žáků do učení, možnost volit nejvhodnější metody a formy práce učitele, vhodně zapojovat evokaci a motivaci, a tak vtahovat žáka do maximální spoluúčasti na učení. Tento úkol je opět úkolem tvorby školního kurikula a částečně jej v jednotlivých předmětech plníme. V následujících letech chceme postupně převádět předmětové vyučování, zejména na druhém stupni školy, do jednotlivých celků Rámcového vzdělávacího programu. Provázanost mezipředmětových vztahů a kooperace učitelů má vytvořit výrazně lepší podmínky pro zdravé učení. Pro tento úkol chceme ve škole vytvořit evaluační nástroje. Velký úkol nás čeká i v oblasti hodnocení práce žáků.

Otevřené partnerství

V současnosti se škola otevírá také okolí. Je otevřena jak dětem, tak i dospělým, kteří navštěvují aktivity, které organizuje škola nebo organizace, které si ve škole místnosti pronajímají.

Členění podle klíčových obecných kompetencí

Provázanost všech tří pilířů by měla být zřejmá z vytvořeného školního kurikula. Klasické členění jednotlivých učitelů na předmětové komise a metodická sdružení chceme již v tomto školním roce také doplňovat a někdy měnit, a to tak, aby se vytvářely formální či neformální

skupiny učitelů, které budou kopírovat členění Rámcového vzdělávacího programu. Nabízí se například členění podle klíčových obecných kompetencí: 1) kompetence k učení, 2) k řešení problémů, 3) ke komunikaci, 4) k pracovní činnosti a spolupráci, 5) kompetence digitální a jiné.

Jiné členění může být podle obsahu jednotlivých vzdělávacích oblastí na skupiny: 1) jazyk a jazyková komunikace, 2) matematika a její aplikace, 3) informační a komunikační technologie, 4) člověk a jeho svět, 5) člověk a společnost, 6) člověk a příroda, 7) umění a kultura, 8) člověk a zdraví, 9) člověk a svět práce.

Cíl školy

Cílem školy je mimo jiné vytvářet pro žáky takové prostředí, aby školu dokázali maximálně využít pro svůj osobnostní rozvoj, aby se naučili schopnostem a dovednostem, které jim pomohou v životě. Proto i v následujících letech bude hlavním cílem školy "... aby děti chodily do školy rády". Pokud se nám podaří k tomuto programu najít evaluační nástroje, které nám potvrdí, že děti skutečně chodí do školy rády, jsme přesvědčeni, že mezi školy podporující zdraví patříme.

PROGRAM ŠKOLY RADOSTI, ŠKOLY KVALITY

Náš ŠVP ZV Škola radosti, škola kvality je výsledkem snažení a intenzivní práce všech učitelů naší školy. Nazvali jsme jej ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY. Chceme podle něj učit účelněji a účinněji, s ohledem na skutečné nároky současného života. Budeme respektovat osobnost a hranice schopností každého žáka. Vzdělávací program jsme sestavili tak, aby odpovídal zvláštnostem našeho olomouckého regionu, naší školy a právě našich žáků. Je ušitý na míru. Na co všechno jsme mysleli a proč jsme zvolili název ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY, nejlépe vysvětlují naše programové teze:

Vytváříme pohodové zdravé školní prostředí – snažíme se porozumět si všichni navzájem.
Chováme se k sobě všichni s úctou, vyžadujeme vzájemnou slušnost, dospělí a děti jsou partneři – respektujeme princip otevřeného partnerství.

Zdravě učíme – chceme, aby žáci porozuměli potřebě vzdělávat se.
Bereme ohled na míru žákových schopností. Neděláme z dětí živé encyklopedie – vytváříme v žácích schopnosti (kompetence) užitečné ve skutečném životě. Žáci již ve škole prakticky využívají, co se naučili. Zdůrazňujeme výuku cizích jazyků.

Vychováváme dětskou osobnost a rozumíme jí.
Zajímá nás zejména, jaký člověk vyroste z našeho žáka, nejen co všechno bude znát a umět.

Integrujeme – rozumíme inkluzivnímu vzdělávání.
Věnujeme se dětem se specifickými vzdělávacími potřebami, napravujeme poruchy učení, nikoho ve škole neizolujeme, učíme se tolerantnosti a schopnosti kooperovat – spolupracovat.

Vytváříme podnětné informační prostředí – rozumíme práci s informacemi.
Nebiflujeme, ale učíme, kde informace vyhledat a jak je použít. Smyslem naší práce je zdravé – smysluplné učení. Máme a stále zdokonalujeme přiměřené technické vybavení pro atraktivnější formy výuky, pro atraktivnější a funkčnější věcné prostředí.

Sportujeme a pořádáme pobyty v přírodě – učíme se porozumět přírodě i sobě. Zdravý životní styl je pro nás samozřejmostí.
Sportujeme, plaveme, lyžujeme, jezdíme na výlety, pěstujeme turistiku, pořádáme sportovní klání. Poznáváme se při těchto aktivitách i jinak než jen při vlastní činnosti ve škole.

Praktikujeme žákovskou samosprávu – učíme tím děti porozumět pojmu demokracie.
Žákovský parlament zrovnoprávňuje děti s dospělými. Spojujeme věkové skupiny, učíme děti mluvit, obhajovat svá stanoviska.

Máme zpracovaný minimální preventivní program.
Organizujeme v rámci prevence před negativními jevy semináře pro děti, nabízíme velký výběr specifických programů pro volný čas v rámci mimoškolní výchovy.

Komunikujeme s veřejností – snažíme se porozumět si s partnery školy.
Vyzýváme rodiče, aby mluvili do věcí školy nejen prostřednictvím školské rady. Snažíme se maximálně informovat o dění ve škole zejména prostřednictvím webových stránek školy. Vítáme odezvu okolí. Naplňujeme komunitní program.

Vytváříme podmínky pro další vzdělávání našich učitelů – chceme, aby každý náš pedagog pociťoval nutnost celoživotního učení.
Pořádáme semináře a pravidelná čtvrteční setkávání učitelů, jsme škola spolupracující s Univerzitou Palackého v oblasti pedagogických praxí.

Programové teze jsou jen stručným shrnutím našich hlavních zásad a nejdůležitějších prostředků jejich naplňování. Samotný Školní vzdělávací program ŠKOLA RADOSTI, ŠKOLA KVALITY je obsáhlý dokument, ve kterém je vše konkrétně a podrobně rozpracováno, aby mohl být vodítkem pro naši další práci.

Dlouhodobé projekty

Téma projektů volí naši vyučující podle věkových skupin, podle náplně učiva nebo reagují na aktuální dění ve společnosti. Některé projekty realizujeme jako třídní, jiné ročníkové či školní. O zapojení třídy do školního projektu se rozhodují žáci se svým třídním učitelem.

Mezinárodní projekty budeme orientovat na využití možnosti zapojení našich žáků – cizinců. Bude se jednat zejména o možnost seznámení se se zemí dětí, které se u nás nenarodily, přesto u nás bydlí dočasně, resp. trvale.

I. období 1. - 3. ročník

II. období 4. - 5. ročník

III. období 6. - 9. ročník

- Vítání prvňáků
- Třídnické hodiny
- Předvánoční den; vánoční dílny
- Odpoledne otevřených dveří
- Dětský maškarní bál
- Velikonoce
- Oborový den (matematika; český jazyk, angličtina, přírodovědné odpoledne ...)
- Jak jsme na tom, obstojíme? Přijímací zkoušky na SŠ
- Projektové dny
- Den čtenářské gramotnosti
- Den plný pohybu – sportovní klání
- Den dětí
- Děti ke Dni Země
- Naše město
- Rodiče škole – Den expertů
- ...

Podmínky školy

Materiální

Škola je dobře vybavena učebnicemi a učebními pomůckami, při výuce různých předmětů je využíván výukový software. Pro další studium a práci žáků i pedagogů je k dispozici poměrně dobře vybavená žákovská knihovna i knihovna učitelská. Literatura, učebnice, učební pomůcky a výukový software jsou průběžně doplňovány o nové. Na odborné učebny vesměs navazují kabinety učitelů a sbírky učebních pomůcek.

Prostorové

Areál školy je možné rozdělit na samostatně propojené části. Hlavní budova je orientována do tří stran, a to z ulic Mozartovy, Štítného a Foersterovy. Školní jídelna – výdejna, hřiště a školní zahrada dotváří komfortní zázemí školy.

Hlavní budova slouží celému prvnímu i druhému stupni, v budově sídlí vedení školy, jsou zde všechny odborné (kmenové) učebny a kabinety se sbírkami (fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis, hudební a výtvarná výchova, cizí jazyky, dílny, domácí nauky) včetně učebny výpočetní techniky, v přízemí školy je v učebně čtenářské gramotnosti také školní žákovská knihovna, v suterénu školy je učebna pracovních činností – školní dílny.

V suterénu školy je zcela nadstandardně vybavená školní herna školní družiny, dále jsou zde pěkné šatny, v přízemí rekonstruovaná tělocvična, jsou zde v kmenových třídách také prostory školní družiny (6 oddělení). V suterénu školy je také zázemí pro správní zaměstnance, technické místnosti, sklepní prostory, moderní sociální zařízení, sklad nářadí, lapol aj.

V přízemí hlavní budovy je umístěn velký samoobslužný automat na mléko, mléčné výrobky a také automat na studené nápoje, bagety. Naším cílem je zdravé stravování – zdravá výživa. Přes nechuť našich žáků jsme skoncovali s cukrovinkami, sladkými limonádami, slanými potravinovými pamlsky.

Škola nemá svou vlastní školní jídelnu s kuchyní – pouze školní jídelnu - výdejnu, obědy dováží ze Školní jídelny při Základní škole Olomouc, Stupkova 16.

Školní výdejna je velice moderní, útulná, prostorná, se vzduchotechnikou. Ve stejném areálu s jídelnou – výdejnou se nachází **tělocvična**, k dispozici jsou 2 šatny a kompletní sociální zázemí (odděleně pro školu a pro veřejnost). Tělocvična má kvalitní vytápění a kvalitní osvětlení. Tělocvična spolu s venkovním hřištěm slouží potřebám školy i veřejnosti.

Nově zrekonstruovaný areál hřiště (v letech 2018-2019 a následně v roce 2024) zahrnuje dvě **hřiště** (velké na házenou, malé na volejbal, nohejbal a atletickou rovinku s doskočištěm). Pro děti mladšího školního věku (především pro školní družinu) je určena **dětská zahrada** s prolézačkami, pískovištěm a zahradním posezením. Od dubna do října je hřiště

zpřístupněno veřejnosti, pracují zde správci školního hřiště a návštěvníci si mohou bezplatně zapůjčit sportovní náčiní.

Pro aktivní vyžití ve volných chvílích mohou návštěvníci hřiště využít dva pevně zabudované stoly pro **stolní tenis**, hrací plochy pro **pétanque** a kuličky, které se také nacházejí v areálu školního hřiště.

Škola není bezbariérová.

Technické

Jednou z priorit školy nejen ve výuce, ale i v zabezpečení běžného, každodenního chodu školy je využití informačních a komunikačních technologií. Z toho vychází i požadavky na vybavenost školy ICT.

Pro výuku ICT ale i dalších předmětů je určena učebna výpočetní techniky (s 22 stanicemi). Učebna ICT je dětem volně přístupná v době mimo výuku, tzn. před vyučováním i po vyučování. Další počítače jsou dětem zpřístupněny v přízemí školy – v prostorách školní družiny. Učitelé mají k dispozici počítače ve všech kabinetech. Všichni vyučující mají k dispozici také notebooky. K dispozici je umístění počítačových stanic téměř ve všech učebnách na 1. stupni i v odborných učebnách na 2. stupni školy. Cílem je další postupné pokračování v budování multimediálních odborných učeben. V současné době má škola 19 multimediálních učeben, z toho deset s interaktivní tabulí.

Počítače jsou propojeny do počítačové sítě, přes kterou mají žáci i učitelé přístup na internet. Všechny prostory 1. i 2. poschodí školy jsou zasíťované, v celé škole je bezdrátové připojení WIFI, v každé místnosti je přístup na internet. Každý pracovník školy a každý žák školy má své přístupové heslo do školní počítačové sítě, svůj prostor na serveru pro ukládání dat a svou e-mailovou schránku s adresou.

V modrém salonku (zázemí pro učitele) jsou další notebooky, další kvalitní kopírovací stroje, které mohou kdykoli využívat pedagogové. Školní družina má také svou techniku, počítače, tiskárny, kopírovací stroje ve svých prostorách. Všechny kabinety učitelů jsou vybaveny kvalitními skenery, kopírovacími stroji, učitelům jsou k dispozici digitální fotoaparáty.

Škola po technické stránce disponuje kvalitně vybavenou učebnou školních dílen i učebnou domácích nauk, která je zároveň učebnou seminární.

Hygienické

Pro dodržování pitného režimu pracovníků školy i žáků slouží nápojový automat.

Prostory školy jsou udržovány v naprosté čistotě. K dispozici žákům i zaměstnancům školy jsou sprchy, teplá voda je ve všech učebnách.

Samozřejmostí je kvalitní sociální zázemí ve všech podlažích školy i u sportovního areálu školy (tělocvičny a hřiště); sociální zázemí pro účely školy je odděleno od sociálního zázemí pro veřejnost - tělocvična je pronajímána organizované i neorganizované veřejnosti.

Vlastní hodnocení školy - Autoevaluace školy

Autoevaluace – vlastní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Škola má vypracovaný detailní systém vlastního hodnocení školy – v rámci projektu CESTA KE KVALITĚ, který se autoevaluací zabýval, je školou inspirativní praxe.

http://www.nuov.cz/ae/zkusenosti-z-realizace-autoevaluacnich-procesu-v-zivote-zs

1. Oblasti autoevaluace
    - materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
    - průběh vzdělávání
    - školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
    - výsledky vzdělávání
    - řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
    - soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

2. Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok.

3. Nástroje autoevaluace

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči
- dotazníky pro rodiče, žáky, autoevaluační desatero učitele
- srovnávací testy, dovednostní testy
- hospitace

4. Časové rozvržení autoevaluačních činností

- hospitační činnost (v průběhu celého škol. roku)
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok (začátek škol. roku)
- projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou
- projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce října)

- srovnávací testy žáků 5., 6., 7., 8. a 9. tříd - SCIO –KEA – komplexní evaluační analýza, Čtenář, Dovednosti, SCATE (podzim, jaro)
- srovnávací školní práce (průběžně celý škol. rok)

Průběžně: rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady

Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím elektronické žákovské knížky v programu Edookid, na třídních schůzkách, konzultačních dnech, případně osobně či telefonicky podle přání rodičů (zákonných zástupců). Pro rodiče a veřejnost škola každoročně pořádá v měsíci dubnu Odpoledne otevřených dveří, na návštěvu zveme i mateřské školy z okolí.

Jsme držiteli certifikátu značky RODIČE VÍTÁNI.

Zástupci rodičů žáků jednotlivých tříd tvoří Radu rodičů. Rada se schází podle termínového kalendáře 4 x za školní rok. Rada je vedením školy informována o činnosti školy, o výsledcích vzdělávání, záměrech a dalším rozvoji. Rodiče se též vyjadřují k aktuálním problémům vzdělávání a výchovy dětí.

SRPŠ pořádá pro žáky školy spoustu zábavných akcí, mezi nejoblíbenější patří dětský maškarní bál.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. § 167 a §168 zřizovatel zřizuje Školskou radu. Ve Školské radě zastupují školu 2 členové zvolení pedagogickými pracovníky školy.

Velmi dobrá je úzká spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou Olomouckého kraje v Olomouci, i se Speciálně pedagogickým centrem v Olomouci.

V oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty škola spolupracuje zejména s Pevností poznání, se střediskem ekologické výchovy Sluňákov, s Technickými službami města Olomouce, Výstavištěm Flora Olomouc a s odborem životního prostředí Magistrátu města Olomouce.

V oblasti kulturních akcí spolupracuje škola s Moravským divadlem v Olomouci, Moravskou filharmonií, Vlastivědným muzeem, Muzeem umění, Městskou knihovnou, olomouckými galeriemi aj.

Především ve sportu je výrazná spolupráce s olomouckými sportovními kluby.

Významnou roli hraje také spolupráce s olomouckým Domem dětí a mládeže.

O dění ve škole dává škola pravidelně vědět na webových stránkách školy – **www.zs-mozartova.cz**.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Co chceme a kam směřujeme

Škola má některá specifika a klade důraz na některé oblasti výchovy a vzdělávání, které ji odlišují od ostatních škol a tím dochází k její profilaci:

Zaměření školy

Škola je zaměřena na:

- čtenářství
- matematickou logiku
- anglický jazyk
- německý jazyk
- zdravý životní styl

Směřování školy:

rozvíjení jazykových a komunikačních dovedností v mateřském jazyce	Těžiště práce - rozvoj čtenářské gramotnosti, projektové, oborové dny
rozvíjení jazykových a komunikačních dovedností žáků v cizích jazycích	Povinný předmět anglický jazyk od 3. ročníku, zájmový útvar AJ od 1. ročníku, povinný předmět druhý cizí jazyk (NJ) od 7. ročníku, nabídka zájmových útvarů, partnerství s UP v Olomouci, projektové, oborové dny
rozvíjení komunikačních dovedností žáků prostřednictvím informačních a komunikačních technologií	Využití informačních technologií téměř ve všech předmětech, komunikace s žáky i s rodiči také prostřednictvím internetu, komunikace s partnerskými školami, další permanentní vzdělávání pedagogických pracovníků v této oblasti

Tímto se snažíme vystihnout základní záměr ve výchově a vzdělávání žáků v naší škole – rozvíjení schopnosti vzájemné komunikace, rozvíjení jazykové vybavenosti našich žáků nejen v mateřském a povinném anglickém jazyce, ale v případě jejich zájmu i v druhém cizím jazyce. Snažíme se také rozvíjet u našich žáků dovednosti umožňující komunikaci prostřednictvím informačních technologií.

Cíle, které si naše škola stanovila, vycházejí z cílů Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, jsou v souladu s dosavadní

dlouholetou tradicí jazykové výuky a výuky informačních technologií na naší škole, ale reagují i na současné požadavky trhu práce požadujícího jazykovou vybavenost a informační gramotnost.

- chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi;
- zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu;
- pro budoucí život v EU je nezbytné výrazně posílit výuku cizích jazyků
- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání výpočetní techniky do všech předmětů, podporovat výuku na počítačích a jejich využívání;
- preferovat sportovní výchovu, vést žáky ke zdravému životnímu stylu;
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu;
- chceme stejnou péči věnovat všem žákům;
- chceme klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi);
- nechceme preferovat jen intelektuální nadání, ale chceme stejně podporovat žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod.;
- provádět rozumnou integraci dětí zaostávajících, či jinak postižených přímo ve třídách základní školy s ostatními dětmi;
- chceme se zaměřovat i na žáky nadané, chceme jim vytvořit podmínky pro jejich rozvoj a tím omezit jejich přechod na jiné školy. Z metod práce chceme u těchto žáků preferovat samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování apod. Rovněž se chceme zúčastňovat různých soutěží školního i okresního charakteru, kde rovněž mají možnost se žáci prezentovat a zejména při přípravě k těmto soutěžím dochází k rozvoji jejich nadání. Chceme dále rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravovat to, co považujeme za nedostatky.

NAŠE MOZARTOVSKÉ STRATEGIE

- Používáme často zpětnou vazbu – žáci potřebují vědět, jak si vedou a jak se mají zlepšovat; těžiště naší práce spočívá v důsledném uplatňování principů formativního hodnocení
- Klademe vysoké nároky na každého našeho žáka – i slabší žáci se více zlepšují, když na ně klademe vysoká očekávání

- Vítáme možné chyby – vytváříme tak v naší škole bezpečné prostředí, kde žáci nejsou za chyby zesměšňováni, ale z chyb učí
- Sami přiznáváme chybu a umíme přijmout výtku
- Věnujeme čas pravidelnému procvičování znalostí a dovedností žáků – úspěch musí být výsledkem jejich svědomité – systematické - práce, nikoli náhody a štěstí
- Odměňujeme **úsilí** našich žáků, nikoliv jen jejich výsledky – žáky chválíme za dosahování výsledků díky jejich úsilí, snaze, vytrvalosti a vhodným postupům, nikoli proto, že jsou "chytří"

Výchovné a vzdělávací strategie

Cíle základního vzdělávání

1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- Rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost
- Dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (nabídek) - knihovna, Internet, exkurze
- Propojení informací se skutečným životem
- Samostatnost, organizace vlastní činnosti
- Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost
- Komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu
- Poznávání vlastních možností
- Prezentace vlastních výsledků
- Tvořivost (práce na projektech)
- Účast na organizaci vzdělávání
- Práce v motivujícím prostředí
- Práce s přiměřeným učivem
- Hodnocení formou zpětné vazby
- Hodnocení za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí
- Výuka bez situací nerovnosti a ponížení
- Stanovení dílčích cílů
- Zařazování metod, které podporují zvídavost
- Využívání kladného hodnocení
- Dobré výsledky podporují motivaci
- Osobní příklad

2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- Poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě
- Uplatňování mezipředmětových vztahů
- Objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů
- Přechod od frontálního vyučování k aktivizujícím metodám
- Praktická cvičení
- Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce
- Rozvíjení schopnosti logického uvažování
- Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací
- Podpora netradičních způsobů řešení

3.
Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- Prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.)
- Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů)
- Základ pro hledání a objevování problémů
- Základ spolupráce a společného prožívání
- Předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným
- Práce v týmu

4.
Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- Jasná pravidla pro soužití ve škole – práva, povinnosti, sankce
- Atmosféra demokracie a přátelství
- Kooperativní učení, spolupráce ve výuce
- Osobní odpovědnost za výsledky společné práce
- Spolupráce učitelů a podíl na řízení školy
- Spolupráce s rodiči a dalšími partnery

5.
Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti

- Učení se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí
- Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii
- Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání
- Vhodnou formou prosazovat své zájmy
- Učit se argumentovat
- Pracovat se školním řádem
- Školní parlament – účast zástupců tříd

6.
Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě

- Chápání bohatství a složitosti citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí
- Orientace ve vlastním citovém životě a v citových vztazích
- S pomocí dospělých řešení citových vztahů
- Učení se otevřeně a kultivovaně projevovat své city

- Učení se ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám
- Vedení k uvědomění citové nevyzrálosti v období dospívání

7.
Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný

- Čistota prostředí školy
- Vhodné hygienické zázemí
- Vhodné prostředí - účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí - spoluúčast na jeho úpravě
- Organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová, obsahová)
- Zdravý stravovací a pitný režim
- Kompenzační a hygienické přestávky v učení
- Pohybové relaxační přestávky, dostatečná nabídka pohybových aktivit pro každého (včetně víkendových a prázdninových zájezdů)
- Škola bez kouře a drog
- Důsledná prevence šikany a násilí
- Vztahy ve škole - úcta, sounáležitost, uznání
- Respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení

8.
Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

- Chápání principů a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti
- Otevřenost vůči spolužákům
- Solidarita s druhými
- Rozvíjení kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti
- Integrace žáků vyžadujících speciální péči
- Uvažování v evropských a celosvětových souvislostech
- Rozvíjení schopnosti empatie
- Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur
- Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí
- Ohleduplnost vůči starým a nemocným lidem

9.
Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- Uplatňování sebehodnocení žáků
- Harmonogram informační a poradenské činnosti v oblasti profesní orientace

- Osvojování základních pracovních dovedností a návyků

Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

KOMPETENCE K UČENÍ
– umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům, maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.

Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos. Zadáváme dětem zajímavé domácí úkoly.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
– podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy (Kalibro, Scio, matematický Klokan ap.).

Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat. Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu. Na projektových dnech používáme k logickému řešení problémů miniprojekty. Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží. Starší žáci připravují různé aktivity pro mladší spolužáky (divadlo, soutěže, akce ve ŠK, branný den, dopravní výchova). Děti vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
– vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování. Podporujeme komunikaci s jinými školami.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při Tv, při pobytech v přírodě apod.). Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

KOMPETENCE OBČANSKÉ
- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování. Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách.

Je kladen důraz na environmentální výchovu, ekologicky myslící jedinec (projekt Poznej a chraň aj.). Žáky vedeme k třídění odpadů (viz environmentální plán školy). Při ozdravných pobytech v přírodě se žáci chovají jako zodpovědné osoby. Žáky zapojujeme do projektů, kde se prakticky seznamují s kulturou jiných národů (projekt EU, apod.).

KOMPETENCE PRACOVNÍ
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze. Na škole je

vypracován celoškolní plán k volbě povolání. Výběrem volitelných aktivit pomáháme žákům při profesní orientaci.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- pomáhat žákům ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívat je při učení a samostatně rozhodovat, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

Žáci získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami v naší škole se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte, žáka nebo studenta. Děti, žáci a studenti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou a školským zařízením.

Podpůrná opatření u nás spočívají v:

a) poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení,

b) úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče a včetně prodloužení délky středního nebo vyššího odborného vzdělávání až o dva roky,

c) úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání,

d) použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů,

e) úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy,

f) vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,

g) využití asistenta pedagoga,

h) využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočníka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících dítěti, žákovi nebo studentovi po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení podporu podle zvláštních právních předpisů, nebo

i) poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených.

Podpůrná opatření podle odstavce 2 se člení do pěti stupňů podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti. Podpůrná opatření různých druhů nebo stupňů lze kombinovat. Podpůrná opatření vyššího stupně lze použít, shledá-li školské poradenské zařízení, že vzhledem k povaze speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, žáka nebo studenta nebo k průběhu a výsledkům poskytování dosavadních podpůrných opatření by podpůrná opatření nižšího stupně nepostačovala k naplňování vzdělávacích možností dítěte, žáka nebo studenta a k uplatnění jeho práva na vzdělávání. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví prováděcí právní předpis.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje naše škola nebo naše školské zařízení (ŠD) i bez doporučení školského poradenského zařízení. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze v naší škole uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení. Škola nebo školské zařízení může místo doporučeného podpůrného opatření přijmout po projednání s příslušným školským poradenským zařízením a s předchozím písemným informovaným souhlasem zletilého žáka, studenta nebo zákonného zástupce dítěte nebo žáka jiné podpůrné opatření stejného stupně, pokud to neodporuje zájmu dítěte, žáka nebo studenta.

Podmínkou poskytování podpůrného opatření druhého až pátého stupně školou nebo školským zařízením je vždy předchozí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte nebo žáka.

Podpůrné opatření druhého až pátého stupně přestane škola nebo školské zařízení po projednání se zákonným zástupcem dítěte nebo žáka poskytovat, pokud z doporučení školského poradenského zařízení vyplývá, že podpůrné opatření již není nezbytné.

Podpůrná opatření při vzdělávání dítěte, žáka a studenta, který nemůže vnímat řeč sluchem, se volí tak, aby bylo zajištěno vzdělávání v komunikačním systému neslyšících a hluchoslepých osob, který odpovídá potřebám dítěte, žáka nebo studenta. Žákům a studentům vzdělávaným v českém znakovém jazyce se souběžně poskytuje vzdělávání také v psaném českém jazyce, přičemž znalost českého jazyka si tito žáci a studenti osvojují metodami používanými při výuce českého jazyka jako cizího jazyka. Využívá-li škola nebo školské zařízení tlumočníka českého znakového jazyka, zajistí, aby jeho činnost vykonávala osoba, která prokáže vzdělání, nebo praxi a vzdělání, jimiž získala znalost českého znakového jazyka na úrovni rodilého mluvčího a tlumočnické dovednosti na úrovni umožňující plnohodnotné vzdělávání dítěte, žáka nebo studenta.

Podpůrná opatření při vzdělávání dítěte, žáka, který při komunikaci využívá prostředků alternativní nebo augmentativní komunikace, se volí

tak, aby bylo zajištěno vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá potřebám dítěte, žáka nebo studenta.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)jsou integrováni v běžných třídách. Podpůrná opatření pro tyto
žáky jsou zařazena podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory pedagogické péče. Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů přizpůsobujeme v naší škole vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznaným podpůrným opatřením v rámci plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Při vzdělávání těchto žáků jsou využívány kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod. Školní poradenské pracoviště tvoří v naší škole výchovný poradce a školní metodik prevence. Výchovný poradce je také pracovníkem určeným pro styk se školskými poradenskými zařízeními. V případě doporučení školského poradenského zařízení k úpravě očekávaných výstupů vzdělávání a vytvoření IVP pro žáka s LMP vycházíme v naší škole při tvorbě IVP z doporučené minimální úrovně očekávaných výstupů v upraveném RVP ZV s přihlédnutím ke SVP žáka a využíváme při tom metodického průvodce www.rvp.cz/pruvodce, ve kterém bude vypracována metodická podpora pro stanovení obsahů očekávaných výstupů pro každý ročník (v ŠVP nemáme rozpracované minimální ročníkové výstupy).

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola volí podpůrná opatření 1. stupně v případě, že žák má při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit změnami v metodách a výukových postupech, v organizaci výuky, úpravami v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy, případně poskytnutí pomůcek.

Plán pedagogické podpory (PLPP) u nás sestavuje třídní učitel nebo učitel či učitelé konkrétního vyučovacího předmětu vždy za účinné metodické pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu, obsahuje popis obtíží, pedagogickou podporu, cíle podpory a způsob vyhodnocování. Školní poradenské pracoviště PLPP aktualizuje a průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou ke stanoveným očekávaným cílům, v opačném případě změní PLPP nebo doporučí vyšetření ve školském poradenském zařízení.

Před zpracováním PLPP probíhají vždy konzultace s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovit metody práce se žákem, způsob kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy

PLPP a organizuje schůzky s vyučujícími, případně s metodikem prevence, se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy a žákem samotným. Hodnocení žáka bude v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí Školního řádu.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při sestavování individuálního vzdělávacího plánu (IVP) vycházíme u nás z jeho obsahu stanoveného v § 3 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. Individuální vzdělávací plán se zpracovává vždy jen na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V individuálním vzdělávacím plánu jsou dále uvedeny zejména informace o

a) úpravách obsahu vzdělávání žáka,

b) časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání,

c) úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka,

d) případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka.

Individuální vzdělávací plán dále obsahuje vždy jméno pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým škola spolupracuje při zajišťování speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka.

Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje výhradně ředitel školy, který jej také svým rozhodnutím vydává. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka.

Práce na sestavení IVP jsou zahájeny neprodleně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení, a je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Vyhotovuje ho třídní učitel, za pomoci výchovného poradce a ostatních vyučujících na základě podpůrných opatření 2. až 5. stupně přiznaných školským poradenským zařízením. IVP má výhradně jen písemnou podobu. Před jeho zpracováním probíhají konzultace s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovit metody práce se žákem, způsob ověřování naplnění očekávaných výstupů, osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje schůzky s vyučujícími, se zákonnými zástupci, žákem, případně s metodikem prevence, s ředitelem školy. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravu očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP pro ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude u nás vždy stanovena na základě doporučení školského poradenského zařízení. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě ostatních žáků.

Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně sleduje a nejméně jedenkrát ročně vyhodnotí naplňování IVP. Výchovný poradce zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

Hodnocení žáka bude probíhat v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí Školního řádu.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami mohou být v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

- ✓ v oblasti metod výuky

▪ respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
▪ metody a formy práce, které umožňují častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
▪ důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
▪ respektování pracovního tempa žáka
▪ poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

- ✓ v oblasti organizace výuky

▪ střídání forem a činností během výuky
▪ v užívání skupinové výuky

▪ v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

- ✓ provádění pedagogické intervence na základě doporučení PPP
- ✓ zařazení předmětu speciálně pedagogické péče – vzdělávací obsah těchto předmětů bude přizpůsoben vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými opatřeními v rámci IVP

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Naše škola i naše školská zařízení vytvářejí podmínky pro rozvoj nadání dětí, žáků.

K rozvoji nadání dětí, žáků lze uskutečňovat rozšířenou výuku některých předmětů nebo skupin předmětů. Žákům studentům vykonávajícím sportovní přípravu může ředitel školy odlišně upravit organizaci vzdělávání.

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost jeho zákonného zástupce, a mimořádně nadaného zletilého žáka nebo studenta na jeho žádost přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti žáka, který plní povinnou školní docházku, je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost (dále jen „registrující lékař“). Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci s naší školou, která žáka vzdělává. Pokud se nadání žáka projevuje v oblastech pohybových, manuálních nebo uměleckých dovedností, vyjadřuje se školské poradenské zařízení zejména ke specifikům žákovy osobnosti, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, a míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru, jehož odborný posudek žák nebo zákonný zástupce žáka školskému poradenskému zařízení poskytne.

Pro nadané žáky může ředitel školy vytvářet skupiny, ve kterých se vzdělávají žáci stejných nebo různých ročníků školy v některých předmětech.

Nadaným žákům lze v souladu s vývojem jejich školních dovedností rozšířit obsah vzdělávání nad rámec stanovený příslušným vzdělávacím programem nebo umožnit účast na výuce ve vyšším ročníku.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka

Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu naší školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

Individuální vzdělávací plán obsahuje:

a) závěry doporučení školského poradenského zařízení,

b) závěry psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a pedagogické diagnostiky, které blíže popisují oblast, typ a rozsah nadání a vzdělávací potřeby mimořádně nadaného žáka, případně vyjádření registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost,

c) údaje o způsobu poskytování individuální pedagogické, speciálně pedagogické nebo psychologické péče mimořádně nadanému žákovi,

d) vzdělávací model pro mimořádně nadaného žáka, údaje o potřebě úprav v obsahu vzdělávání žáka, časové a obsahové rozvržení učiva, volbu pedagogických postupů, způsob zadávání a plnění úkolů, způsob hodnocení, úpravu zkoušek,

e) seznam doporučených učebních pomůcek, učebnic a materiálů,

f) určení pedagogického pracovníka školského poradenského zařízení, se kterým bude škola spolupracovat při zajišťování péče o mimořádně nadaného žáka,

g) personální zajištění úprav a průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a

h) určení pedagogického pracovníka školy pro sledování průběhu vzdělávání mimořádně nadaného žáka a pro zajištění spolupráce se školským poradenským zařízením.

(4) Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu po zahájení vzdělávání mimořádně nadaného žáka ve škole, nejpozději však

do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

(5) Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy. Individuální vzdělávací plán se zpracovává ve spolupráci se školským poradenským zařízením, případně školským zařízením, a žákem a dále zákonným zástupcem žáka, není-li žák zletilý.

Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, není-li žák zletilý, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka.

Školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu. V případě nedodržování opatření uvedených v individuálním vzdělávacím plánu informuje o této skutečnosti ředitele školy.

Pro změny v individuálním vzdělávacím plánu se použijí obdobně ustanovení týkající se zpracování individuálního vzdělávacího plánu, seznámení s ním, poskytování vzdělávání podle něho a vyhodnocování jeho naplňování.

Přeřazení do vyššího ročníku

Ředitel školy může přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí, kterou jmenuje ředitel školy.

Komise je nejméně tříčlenná a tvoří ji vždy:

a) předseda, kterým je zpravidla ředitel školy nebo jím pověřený učitel,

b) zkoušející učitel, kterým je vyučující předmětu dané vzdělávací oblasti; v prvním až pátém ročníku základního vzdělávání vyučující daného ročníku, a

c) přísedící učitel, kterým je vyučující předmětu dané vzdělávací oblasti.

(3) Termín konání zkoušky stanoví ředitel školy v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem žáka. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví ředitel školy náhradní termín zkoušky.

Žák může v 1 dni skládat jen 1 zkoušku.

Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky podle § 30 odst. 1 s ohledem na věk žáka. Zkouška ověřuje vědomosti a dovednosti umožňující žákovi plynulý přechod do vyššího ročníku a je zaměřena na jednotlivý předmět nebo vzdělávací oblast.

Výsledek zkoušky určí komise hlasováním. V případě rovnosti hlasů rozhodne hlas předsedy.

O zkoušce se pořizuje protokol, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.

Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka.

Za neabsolvovaný ročník nebude žákovi vydáno vysvědčení. V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Zásady práce s nadaným a mimořádně nadaným žákem

- ✓ umožnit pracovat rychlejším tempem
- ✓ méně procvičovat, umožnit postup dopředu
- ✓ náročnější výuka
- ✓ nezávislost
- ✓ kreativní myšlení
- ✓ kontakt s intelektovými vrstevníky
- ✓ zkušenostní učení

<u>Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáků nadaných a mimořádně nadaných</u>

Plán pedagogické podpory (PLPP) nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a Školním poradenským zařízením. PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu, obsahuje pedagogickou podporu, její cíle a způsob vyhodnocování. Školní poradenské pracoviště PLPP aktualizuje a průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou ke stanoveným cílům, v opačném případě změní PLPP nebo doporučí vyšetření ve školském poradenském zařízení. Výchovný poradce zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být PLPP
prováděn. Výchovný poradce po podpisu PLPP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle PLPP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáků nadaných a mimořádně nadaných

Při sestavování individuálního vzdělávacího plánu (IVP) vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Individuální vzdělávací plán nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a školním poradenským zařízením. IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci žáka. Výchovný poradce zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn.
Výchovný poradce po podpisu
IVP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky. Při vyhotovení a realizaci IVP škola postupuje podle doporučení školského poradenského zařízení.
Jako podpůrná opatření pro žáky nadané a mimořádně nadané mohou být v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména

- ✓ předčasný nástup žáka ke školní docházce
- ✓ vzdělávání skupiny nadaných a mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- ✓ účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětech ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- ✓ občasné vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- ✓ obohacování vzdělávacího obsahu
- ✓ zadávání specifických úkolů, projektů
- ✓ příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- ✓ nabídka volitelných vyučovacích předmětů

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována především formou integrace do normální výuky.
K propojování životních – klíčových kompetencí a významných oborových kompetencí dochází právě v průřezových tématech. Ta se tak stávají filozofií školy. K realizaci konkrétních výstupů jednotlivých průřezových témat dochází jak v konkrétních tématech a aktivitách jednotlivých předmětů, tak zcela samozřejmě při každodenním životě školy. Mohou vznikat různé projekty nebo jen nepatrné činnosti, které vytváří přátelské prostředí ve škole. Účinnost výchovného působení průřezových témat je posilována využíváním dalších vhodných příležitostí, se kterými se žáci setkávají mimo školu (např. filmových a divadelních představení, televizních a rozhlasových pořadů, výstav, exkurzí, besed atd.).
Zejména v přípravném týdnu školního roku vznikají pod vedením koordinátorů průřezových témat plány pro školní rok s konkrétními mezipředmětovými projekty a akcemi, které jsou součástí plánu školy a tematických plánů jednotlivých předmětů. Integrace tematických okruhů průřezových témat do vyučovacích předmětů je řešena v rámci charakteristik vyučovacích předmětů, realizace tematických okruhů průřezových témat uskutečňujeme také formou projektů.
V tabulkách osnov je naznačena linka klíčových kompetencí a pomocí klíčových slov i linka výstupů, které žák má zvládnout v průběhu školní docházky ve vazbě na mezipředmětové vztahy a průřezová témata. Při použití datového filtru lze snadno v tabulkovém procesoru odfiltrovat u jednotlivých předmětů výstupy, které mají vazbu na průřezová témata.

V etapě základního vzdělávání vyčleňujeme tato průřezová témata:
- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Osobnostní a sociální výchova

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání akcentuje formativní prvky, orientuje se na subjekt a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby i zvláštnosti. Smyslem průřezového tématu je pomáhat každému žákovi utvářet životní dovednosti jako samostatnost a schopnost se rozhodovat, spolupracovat s druhými, poznávat lidi, odmítat manipulaci, …
Specifikou Osobnostní a sociální výchovy je, že žáci se dovednostem učí sami na sobě, na konkrétní žákovské skupině a učivem se stávají více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat

každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je naplňováno především v rámci vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace na 1. stupni (Český jazyk a literatura) a Člověk a zdraví na 2. stupni (Výchova ke zdraví). Časová dotace zmíněných oborů je z tohoto důvodu posílena.

Výchova demokratického občana

Průřezové téma Výchova demokratického občana má interdisciplinární a multikulturní charakter. V obecné rovině představuje hodnotový fenomén reprezentující syntézu hodnot spravedlnosti, tolerance a odpovědnosti, v konkrétní rovině pak především rozvoj kritického myšlení, vědomí svých práv a povinností a porozumění demokratickému uspořádání společnosti a demokratickým způsobům řešení konfliktů a problémů.
Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti. Občanskou gramotností rozumíme „orientaci ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti“, přičemž tato orientace není samoúčelná, ale má vyústit ve způsobilost konstruktivně řešit problémy. To znamená řešit problémy se svou lidskou důstojností, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, se znalostí a dovedností uplatňovat zásady slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech akcentuje ve vzdělávání evropskou dimenzi. Tu je třeba chápat jako princip prostupující celým základním vzděláváním, který podporuje globální myšlení a mezinárodní porozumění. Podstatnou součástí evropské dimenze v základním vzdělávání je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, v dospělosti schopných mobility a flexibility v občanské a pracovní sféře i při rozhodování o svém budoucím osobním životě.

Průřezové téma rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje.

Průřezové téma prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, integruje a prohlubuje poznatky a umožňuje uplatnit dovednosti, které si žáci osvojili v jednotlivých vzdělávacích oborech. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním

uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

Multikulturní výchova

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur - tradicemi a hodnotami. Na pozadí této rozmanitosti si pak budou moci žáci lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova zprostředkovává poznání vlastního kulturního zakotvení a porozumění odlišným kulturám. Rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti. U menšinového etnika rozvíjí jeho kulturní specifika a současně poznávání kultury celé společnosti, majoritní většinu seznamuje se základními specifiky ostatních národností žijících ve společném státě, u obou skupin pak pomáhá nacházet styčné body pro vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráci.

Multikulturní výchova se hluboce dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně, kde budou v majoritní kultuře úspěšní i žáci minorit a žáci majority budou poznávat kulturu svých spolužáků - příslušníků minorit. Takové klima přispěje ke vzájemnému poznávání obou skupin, ke vzájemné toleranci, k odstraňování nepřátelství a předsudků vůči „nepoznanému“.

Environmentální výchova

Průřezové téma Environmentální výchova v základním vzdělávání vychází z komplexního pojímání vztahu člověka k životnímu prostředí, za něž je považováno vše - od nejbližšího okolí po biosféru planety. Propojuje tak hlediska přírodovědná, sociální, technicko-ekonomická i estetická. Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Ochránce je obyčejný člověk, který je řádným občanem dodržujícím zákony a který současně ví, jak se v přírodě pohybovat a objevovat její

krásno či zajímavosti.

Mediální výchova

Průřezové téma Mediální výchova v základním vzdělávání nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků pro stále větší okruh příjemců. Uplatnění jednotlivce ve společnosti vyžaduje schopnosti umět zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z okolního světa, což se stále více rovná schopnostem zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií - zatím především z tisku, rozhlasu a televize, ve stále větší míře však i z „nových“ médií, která se stávají součástí veřejné komunikace (elektronické deníky a časopisy apod.). Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají výrazný vliv na chování jedince a společnosti, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec. Přitom sdělení, jež jsou médii nabízena, mají velmi nestejnorodý charakter, vyznačují se velmi svébytným vztahem k přírodní i sociální realitě a jsou vytvářena s různými záměry. Správné vyhodnocení těchto sdělení z hlediska záměru jejich vzniku (informovat, přesvědčit, manipulovat, pobavit) a z hlediska jejich vztahu k realitě (věcná správnost, logická argumentační stavba, hodnotová platnost) vyžaduje značnou průpravu.
Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Ta zahrnuje jednak osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií (o jejich historii, struktuře a fungování), jednak získání dovedností podporujících sebevědomé, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace. Především se jedná o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr, popřípadě je asociovat s jinými sděleními. Dále pak orientaci v mediovaných obsazích a schopnost volby odpovídajícího média jako prostředku pro naplnění nejrůznějších potřeb - od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času.

Průřezová témata zařazená do ŠVP – Škola radosti

Osobnostní a sociální výchova - OSV

1. Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopnosti poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita

2. Sociální rozvoj

- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

3. Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchova demokratického občana - VDO

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - VEGS

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Multikulturní výchova - MTKL

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikuturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

Enviromentální výchova - EVV

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Mediální výchova - MDV

1. Tematické okruhy receptivních činností:

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti

2. Tematické okruhy produktivních činností:

- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

Začlenění průřezových témat

Při realizaci průřezových témat na škole převažuje forma integrace do předmětů. Některá témata jsou realizována formou projektů.

Pro přehlednost uvádíme začlenění formou tabulky včetně vysvětlivek:
INT – integrace do předmětu
P – projekt

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Osobnostní rozvoj	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Rozvoj schopností poznávání	**INT /** ČJL, AJ, M, PRV, HV, VV, TV, PČ	**INT /** ČJL, AJ, M, PRV, HV, VV, TV, PČ	**INT /** ČJL, AJ, M, PRV, HV, VV, TV, PČ	**INT /** ČJL, AJ, M, VV	**INT /** ČJL, AJ, M, VV	**INT /** ČJL, AJ, M, PRV, HV, VV, TV, PŘ, VZ **P/** ČJL, D	**INT /** ČJL, AJ, PŘ, HV, VV, TV, PŘ, VZ	**INT /** ČJL, AJ, PŘ, HV, VV, TV, VO, VZ **P/** ČJL	**INT /** ČJL, AJ, PČ, HV, VO, VZ
Sebepoznání a sebepojetí	**INT /** ČJL, M, PRV, HV, TV	**INT /** ČJL, PRV	**INT /** ČJL, M, PRV	**INT /** ČJL, HV	**INT /** ČJL, HV **P/** ČJL	**INT /** ČJL, VO, D, F, VV, TV, PČ, VZ	**INT /** ČJL, VZ, VV, TV	**INT /** ČJL, VO, TV, PŘ, VZ	**INT /** VO, VV, PČ, VZ **P/** INF, VV
Seberegulace a sebeorganizace	**INT /** ČJL, M, PRV, HV, TV	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL, M, PRV	**INT /** ČJL, TV	**INT /** ČJL, PŘÍR, TV	**INT /** F, PČ, HV, VZ	**INT/** VZ	**INT /** ČJL, VO, M, VZ	**INT /** VO, PČ, VZ
Psychohygiena	**INT /** ČJL, M, PRV, HV, TV	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL, M, PRV	**INT /** ČJL, TV	**INT /** ČJL, PŘÍR, TV	**INT /** INF, VZ, HV	**INT /** INF, VZ, HV	**INT /** INF, VO, HV, PŘ, VZ	**INT /** INF, VO, ČJL, VZ
Kreativita	**INT /** ČJL, M, PRV, HV, VV, TV, PČ	**INT /** ČJL, HV, VV, PČ **P/** ČJL	**INT /** ČJL, M, PRV, HV, VV, PČ	**INT /** **ČJL, M, HV, VV, TV** **P/** INF	**INT /** ČJL, AJ, M, HV, VV, TV **P/** INF	**INT /** ČJL, INF, VV, TV, VZ **P/** AJ, VZ, D	**INT /** ČJL, INF, VO, TV, HV, VV, VZ **P/** AJ, ČJL	**INT /** ČJL, INF, TV, HV, VV, VZ **P/** AJ	**INT /** ČJL, INF, VV, VZ **P/** AJ, HV

Sociální rozvoj	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Poznávání lidí	**INT /** ČJL, M, PRV, TV	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL, PŘÍR	**INT /** VZ	**INT /** VO, VV, VZ	**INT /** VO, VZ	**INT /** ČJL, VZ **P /** ČJL
Mezilidské vztahy	**INT /** ČJL, M, PRV, TV	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL, PŘÍR	**INT /** D, F, HV, TV, VZ, PČ **P /** D	**INT /** ČJL, F, HV, TV, VO, VZ	**INT /** PŘ TV, VO, VZ	**INT /** ČJL, VZ **P /** VV
Komunikace	**INT /** ČJL, AJ, M, PRV, TV	**INT /** ČJL, AJ	**INT /** ČJL, AJ	**INT /** ČJL, AJ, INF	**INT /** ČJL, AJ, INF	**INT /** ČJL, AJ, INF, D, F, PŘ, HV, VV, VZ, PČ **P /** D	**INT /** ČJL, AJ, INF, PŘ, HV, VZ	**INT /** AJ, INF, PŘ, HV, VV, VO, VZ	**INT /** ČJL, AJ, INF, VO, HV, VV, VZ
Kooperace a kompetice	**INT /** ČJL, M, PRV, TV	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL, TV	**INT /** ČJL, TV	**INT /** D, F, VZ, PČ **P /** D	**INT /** HV, VZ	**INT /** ČJL, VZ	**INT /** VV, VZ

Morální rozvoj	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL	**INT /** D, F, VZ, PČ, TV **P /** D	**INT /** F, VZ, TV	**INT /** PŘ, VO, TV, VZ	**INT /** PČ, VZ
Hodnoty, postoje, praktická etika	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL	**INT /** PŘ, VO, HV, VZ	**INT /** PŘ, VO, VZ	**INT /** PŘ, VO, ČJL, VZ	**INT /** VO, VZ

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola				**INT /** ČJL, VL	**INT /** ČJL, VL	**INT /** VO, VZ			**INT /** VO
Občan, občanská společnost a stát				**INT /** VL	**INT /** VL		**INT /** VO, VZ	**INT /** VO	**INT /** VO, Z, PČ
Formy a participace občanů v politickém životě				**INT /** VL	**INT /** VL		**INT /** VO	**INT /** VO, Z	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				**INT /** VL			**INT /** VO		

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá	**INT /** AJ, PRV	**INT /** AJ	**INT /** AJ, PRV	**INT /** AJ, VL, HV	**INT /** AJ, VL, HV	**INT /** AJ, D, HV	**INT /** AJ, Z, VO, VV **P /** Z	**INT /** AJ, M, HV, VV, Z **P /** INF	**INT /** AJ, VO, Z
Objevujeme Evropu a svět	**INT /** AJ, PRV	**INT /** AJ	**INT /** PRV	**INT /** ČJL, VL	**INT /** VL	**INT /** PŘ	**INT /** PŘ, Z	**INT /** PŘ, HV	**INT /** VO, Z
Jsme Evropané	**INT /** PRV	**P /** PRV	**INT /** PRV	**INT /** VL	**P /** VL	**INT /** ČJL, VV	**INT /** HV, VV	**INT /** VV **P /** VV	**INT /** ČJL, VV, VO, Z, HV

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference		**INT /** HV	**INT /** PRV	**INT /** HV	**INT /** VL, HV	**INT /** VO, HV, VZ	**INT /** VO	**INT /** VV, ČJL, PŘ	**INT /** VO
Lidské vztahy			**INT /** PRV	**INT /** ČJL, VL	**INT /** ČJL, PŘÍR	**INT /** ČJL, Z, VZ	**INT /** VO	**INT /** HV, ČJL, PŘ	**INT /** VO
Etnický původ			**INT /** **ČJL, PRV**	**INT /** VV	**INT /** PŘÍR, VV	**INT /** HV, ČJL	**INT /** Z	**INT /** ČJL, PŘ	**INT /** ČJL
Multikulturalita			**INT /** PRV	**INT /** VL	**INT /** AJ, VL	**INT /** AJ, HV, Z, VZ	**INT /** AJ, HV, Z, VZ		
Princip sociálního smíru a solidarity			**INT /** PRV	**INT /** VL		**INT /** VO	**INT /** VO	**INT /** PŘ	**INT /** VO, HV

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	**INT/** PRV	**P/** PRV	**INT/** PRV	**INT/** PŘÍR	**INT/** PŘÍR	**INT/** PŘ, Z, VV	**INT/** PŘ, INF	**INT/** PŘ, INF, Z	
Základní podmínky života	**INT/** PRV, PŘ	**INT/** PČ	**INT/** PRV, PČ	**INT/** PŘÍR	**INT/** PŘÍR	**INT/** PŘ, Z	**INT/** PŘ	**INT/** PŘ, Z	**INT/** ČJL
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	**INT/** PRV		**INT /** **ČJL, PRV**	**INT /** ČJL, VL, PŘÍR	**INT/** PŘÍR, VL	**INT/** PŘ, VV	**INT/** ČJL, PŘ, VV	**INT/** ČJL, PŘ, PŘ, Z	**INT/** ČJL, VO, Z **P/** INF
Vztah člověka k prostředí				**INT/** PŘÍR, VL	**INT/** PŘÍR	**INT/** PŘ, VO, D, Z, HV, TV **P/** VZ	**INT/** PŘ, VO, VV, HV, TV **P/** VZ	**INT/** PŘ, VV, ČJL, Z	**INT/** ČJL, VO **P/** INF

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				**INT /** ČJL, INF, TV	**INT /** ČJL, TV	**INT /** Z, VZ			**INT /** PČ
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				**INT /** ČJL, VV	**INT /** ČJL, VV	**INT /** Z, VZ	**INT /** VZ		
Stavba mediálních sdělení			**P/** ČJL	**INT /** ČJL, VV	**INT /** ČJL				**INT /** ČJL
Vnímání autora mediálních sdělení				**INT /** ČJL	**INT /** ČJL				**INT /** VV
Fungování a vliv médií ve společnosti				**INT /** VL	**INT /** PŘÍR	**INT /** VO, VV	**INT /** Z	**INT /** VO, VV, HV	**INT /** VO, HV
Tvorba mediálního sdělení		**P/** ČJL	**P/** ČJL	**INT /** ČJL	**INT /** ČJL	**INT /** INF	**INT /** VV	**P/** INF	**INT /** VV **P/** INF
Práce v realizačním týmu		**INT /** VV, PČ	**INT /** VV, PČ	**INT /** VV, PČ **P/** PŘÍR	**INT/** PŘÍR, VV, PČ	**P/** D	**INT /** VO		**INT /** VO

Učební plán pro 1. stupeň									
Vzdělávací oblast		**Vyučovací předmět**	**Ročník**					**Celkem předměty**	Z toho DČD*
			1.	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**		
Jazyk a jazyková komunikace	51	Český jazyk	9	10	9	7	7	**42**	9
		Anglický jazyk	-	-	3	3	3	**9**	
Matematika a její aplikace	24	Matematika	4	5	5	5	5	**24**	4
Informatika	2	Informatika	-	-	-	1	1	**2**	-
Člověk a jeho svět	14	Prvouka	2	2	2	-	-	**6**	-
		Vlastivěda	-	-	-	2	2	**4**	1
		Přírodověda	-	-	-	2	2	**4**	2
Umění a kultura	12	Hudební výchova	1	1	1	1	1	**5**	-
		Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	**7**	-
Člověk a zdraví	10	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	**10**	-
Člověk a svět práce	5	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	**5**	-
Celková povinná časová dotace			**20**	**22**	**24**	**26**	**26**	**118**	16

Učební plán pro 2. stupeň

Vzdělávací oblast		Vyučovací předmět	Ročník				Celkem předměty	Z toho DČD*
			6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	42	Český jazyk	5	5	5	5	**20**	5
		Anglický jazyk	4	4	4	4	**16**	4
		Německý jazyk	0	2	2	2	**6**	0
Matematika	20	Matematika	5	5	5	5	**20**	5
Informační a komunikační technologie	4	Informatika	1	1	1	1	**4**	-
Člověk a společnost	10	Dějepis	1	1	2	2	**6**	0
		Výchova k občanství	1	1	1	1	**4**	
Člověk a příroda	21	Fyzika	1	2	1	2	**6**	1
		Chemie			2	1	**3**	
		Přírodopis	2	2	1	1	**6**	
		Zeměpis	2	1	1	2	**6**	
Umění a kultura	9	Hudební výchova	1	1	1	1	**4**	0
		Výtvarná výchova	2	1	1	1	**5**	
Člověk a zdraví	12	Tělesná výchova	2	2	2	2	**8**	2
		Výchova ke zdraví	1	1	1	1	**4**	
Člověk a svět práce	4	Pracovní činnosti	1	1	1	1	**4**	1
Celková povinná časová dotace			**29**	**30**	**31**	**32**	**122**	18

Zevrubné poznámky k učebnímu plánu

- Vyučovací předmět **Český jazyk** je na 1. stupni posílen o 9 hodin, na 2. stupni o 5 hodin z disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předmět **Anglický jazyk** je na 2. stupni posílen o 4 vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předmět **Matematika** je na 1. stupni posílen o 4 hodiny z disponibilní časové dotace a na 2. stupni o 5 hodin z disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předměty vzdělávací oblasti ČLOVĚK A JEHO SVĚT **Prvouka**, **Přírodověda**, **Vlastivěda** na 1. stupni jsou posíleny o 3 hodiny z disponibilní časové dotace a vyučovací předměty vzdělávací oblasti ČLOVĚK A PŘÍRODA **Fyzika, Přírodopis, Zeměpis, Chemie** na 2. stupni jsou posíleny o 1 hodinu z disponibilní časové dotace pro rozšiřující učivo a realizaci průřezových témat.
- Vyučovací předměty vzdělávací oblasti VÝCHOVA KE ZDRAVÍ **Tělesná výchova, Rodinná výchova** jsou posíleny na 2. stupni o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.
- Vyučovací předmět vzdělávací oblasti ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE **Pracovní činnosti** jsou posíleny na 2. stupni o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Poznámky k rámcovému učebnímu plánu

Rámcový učební plán (RUP) pro základní vzdělávání **závazně** stanovuje:

- začlenění vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů do základního vzdělávání na 1. stupni (v 1.–5. ročníku) a na 2. stupni (v 6.–9. ročníku)
- minimální časovou dotaci pro jednotlivé vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) na daném stupni základního vzdělávání
- rozsah a způsob využití disponibilní časové dotace
- celkovou povinnou časovou dotaci pro 1. a 2. stupeň základního vzdělávání
- povinnost zařadit a realizovat se všemi žáky na daném stupni průřezová témata
- poznámky ke vzdělávacím oblastem (vzdělávacím oborům) v RUP

- poznámky ke vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Celková povinná časová dotace je v RVP stanovena pro 1. stupeň základního vzdělávání na **118 hodin**[1], pro 2. stupeň základního vzdělávání na **122 hodin**[2]. Celková povinná časová dotace uvedená v RUP představuje maximální povinnou týdenní časovou dotaci[3] na daném stupni základního vzdělávání[4].

Při konstrukci učebního plánu v ŠVP a realizaci výuky musí být dodrženy dvě podmínky:

- musí být dodržena celková povinná časová dotace na daném stupni základního vzdělávání (118, resp. 122 hodin)
- nesmí být překročena maximální týdenní hodinová dotace stanovená pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání školským zákonem (1. a 2. ročník 22 hodin, 3. – 5. ročník 26 hodin, 6. a 7. ročník a odpovídající ročníky víceletých středních škol 30 hodin, 8. a 9. ročníky a odpovídající ročníky víceletých středních škol 32 hodin).
- současně se stanovuje minimální týdenní hodinová dotace pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání takto: 1. a 2. ročník 18 hodin, 3. – 5. ročník 22 hodin, 6. a 7. ročník a odpovídající ročníky víceletých středních škol 28 hodin, 8. a 9. ročníky a odpovídající ročníky víceletých středních škol 30 hodin.

Celková povinná časová dotace je tvořena minimální časovou dotací pro vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) a disponibilní časovou dotací.

Minimální časová dotace pro jednotlivé vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) je pro tvorbu ŠVP závazná. Číslo udává, kolik hodin týdně musí škola minimálně věnovat dané vzdělávací oblasti (vzdělávacím oborům) na příslušném stupni základního vzdělávání.

Disponibilní časová dotace je vymezena pro 1. stupeň základního vzdělávání v rozsahu 16 hodin a pro 2. stupeň základního vzdělávání v rozsahu 18 hodin (využití disponibilní časové dotace viz dále v kapitole 7.2). Škola využívá disponibilní časovou dotaci k realizaci takových vzdělávacích obsahů, které podporují specifická nadání a zájmy žáků a pozitivně motivují žáky k učení. V případě žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je možné využít disponibilní

---

[1] *Málotřídní školy, které nedisponují všemi ročníky 1. stupně, stanovují ve svém ŠVP časovou dotaci pro jednotlivé ročníky s přihlédnutím k tomu, že školy, kam žáci odcházejí, vymezují počty hodin v navazujících ročnících spíše na horní hranici rozmezí.*

[2] *Šestiletá gymnázia stanovují ve svém ŠVP časovou dotaci pro vyučovací předměty v ročnících nižšího stupně gymnázia s přihlédnutím k poměrnému zastoupení časových dotací jednotlivých vzdělávacích oblastí vymezených v rámcovém učebním plánu RVP ZV. Celková povinná časová dotace pro ročníky nižšího stupně šestiletého gymnázia je stanovena v rozsahu 64 hodin.*

[3] *V případě nepravidelného rozvržení výuky se maximální povinná týdenní časová dotace chápe jako průměrná.*

[4] *V případě, že se žák přestěhuje a dochází na jinou školu, kde je výuka realizována podle jiného ŠVP, nemusí být celková časová dotace u každého žáka v celkovém rozsahu dodržena.*

časovou dotaci v ŠVP k zařazení předmětů speciálně pedagogické péče. Ředitel školy použije disponibilní časovou dotaci také k realizaci předmětů speciálně pedagogické péče, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena školským poradenským zařízením a zákonný zástupce žáka souhlasil s jejich poskytováním[5].

Na základě RUP vytvářejí školy učební plán, při jehož tvorbě respektují vymezení RUP a zásady pro zpracování školního vzdělávacího programu formulované v kapitole 11 tohoto dokumentu.

Poznámky ke vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání
- psaní je součástí Komunikační a slohové výchovy, realizuje se zpravidla v menších časových celcích, než je vyučovací hodina
- vzdělávání v jiném mateřském jazyce než českém se realizuje podle zvláštních ustanovení[6]
- vzdělávání žáků-cizinců a žáků s odlišným mateřským jazykem[7] se realizuje podle zvláštních ustanovení[8]
- vzdělávací obsah vycházející ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk má týdenní časovou dotaci 3 hodiny a je zařazen povinně[9] do 3. – 9. ročníku; s výukou Cizího jazyka je možné začít při zájmu žáků a souhlasu jejich zákonných zástupců i v nižších ročnících

---

5 *Vyhláška č. 27/2016 Sb.*

6 *§ 11 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.*

7 *§ 20 školského zákona.*

8 *Žákům, jejichž mateřským jazykem není čeština, je nutné poskytnout podporu cílenou ke zvládnutí vyučovacího jazyka, tak aby jejich účast na vzdělávání ve všech předmětech mohla být co nejefektivnější. Rozsah, obsah a organizaci takového vzdělávání upravuje § 11 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.*

9 *Náhrada části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Cizí jazyk nebo případná změna minimální časové dotace stanovené v RUP pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními je specifikována v kapitole 8.*

- Další cizí jazyk je vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace; škola zařazuje Další cizí jazyk podle svých možností nejpozději od 8. ročníku v minimální časové dotaci 6 hodin[10]
- Další cizí jazyk může být německý, francouzský, španělský, italský, ruský, slovenský, polský, případně jiný jazyk; anglický jazyk jako Další cizí jazyk musí škola nabídnout žákům, kteří nezvolili anglický jazyk jako Cizí jazyk
- vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP (podpůrná opatření jsou blíže specifikována v kapitole 8.1)
- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepším zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk

Matematika a její aplikace

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání

Informatika

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informatika je realizován minimálně ve čtvrtém a pátém ročníku a ve všech ročnících 2. stupně základního vzdělávání

Člověk a jeho svět

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je realizován ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání

Člověk a společnost

- vzdělávací obsah vzdělávací oblasti je realizován ve všech ročnících 2. stupně základního vzdělávání

Člověk a příroda

- vzdělávací obsah vzdělávací oblasti je realizován ve všech ročnících 2. stupně základního vzdělávání

[10] *Úprava obsahu vzdělávání vzdělávacího oboru Další cizí jazyk, případně jiné využití časové dotace tohoto vzdělávacího oboru je pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními specifikováno v kapitole 8.*

Umění a kultura

- vzdělávací obsah vzdělávací oblasti je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání

Člověk a zdraví

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví je realizován pouze na 2. stupni základního vzdělávání; vzdělávací obsah Výchovy ke zdraví na 1. stupni je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět
- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova je realizován ve všech ročnících základního vzdělávání; časová dotace pro Tělesnou výchovu nesmí ze zdravotních a hygienických důvodů klesnout pod 2 hodiny týdně
- součástí vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova je tematický okruh Zdravotní tělesná výchova, jehož prvky jsou preventivně využívány v hodinách Tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávány žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení; školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu vycházejícího z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova
- základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin; očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně; o zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy [11]

Člověk a svět práce

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je realizován na 1. i 2. stupni základního vzdělávání
- na 1. stupni je vzdělávací obsah realizován ve všech ročnících, všechny 4 tematické okruhy jsou pro školu povinné; na 2. stupni je povinný tematický okruh Svět práce a z ostatních sedmi tematických okruhů vybírá škola nejméně jeden tematický okruh, který je nutné realizovat v plném rozsahu
- tematický okruh Svět práce je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání je vhodné jej řadit do nejvyšších ročníků 2. stupně

[11] *Ve výjimečných a odůvodněných případech (zejména nedostupnost bazénu z důvodu jeho rekonstrukce nebo nepřiměřená vzdálenost bazénu) je možné základní plaveckou výuku dočasně přesunout do jiného ročníku, příp. nerealizovat, pokud není možnost ji zajistit v rámci povinné školní docházky.“*

Průřezová témata

- průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání
- všechna průřezová témata musejí být zařazena na 1. i 2. stupni, ale nemusejí být obsažena v každém ročníku (začlenění průřezových témat v šestiletých a osmiletých gymnáziích – viz poznámka 11)
- průřezová témata je možné zařadit do ŠVP jako integrativní součást realizovaných vzdělávacích obsahů; způsob realizace průřezových témat a stanovení časové dotace v jednotlivých ročnících je v kompetenci školy

Disponibilní časová dotace

- využití disponibilní časové dotace je plně v kompetenci a odpovědnosti ředitele školy
- využití celé disponibilní časové dotace v učebním plánu ŠVP je závazné

Disponibilní časová dotace je určena:

- k nabídce a realizaci volitelných vzdělávacích obsahů, které musejí vycházet z cílů základního vzdělávání a rozvíjet klíčové kompetence žáků
- k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec vymezené minimální časové dotace
- k vytváření časové dotace pro realizaci dalších povinných vzdělávacích obsahů dotvářejících zaměření školy
- k realizaci průřezových témat
- k realizaci doplňujících vzdělávacích oborů, pokud budou v ŠVP zařazeny jako povinný či volitelný obsah
- k posílení časové dotace TV zpravidla ve dvou po sobě následujících ročnících 1. stupně, kde probíhá výuka plavání
- k výuce vzdělávacích obsahů podporujících vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (např. v rámci předmětů speciálně pedagogické péče)

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a jeho svět** je členěn do pěti tematických okruhů. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu**.**

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí,

vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví

jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace apod.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti

orientaci v problematice peněz a cen k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů

samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)

utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně

přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět

poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí, úrazů a jejich předcházení

poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Charakteristika vzdělávacích předmětů

Charakteristika vzdělávacího předmětu – Prvouka

Vzdělávací obsah vzdělávacího předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů - Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.

Jejich propojováním se vytváří v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich obsahu.

Žáci poznávají nejbližší okolí školy, aktivně si rozvíjí národní cítění a vztah k vlasti. Osvojují si a upevňují základy vhodného chování a jednání s lidmi, seznamují se s globálními problémy lidského soužití. Poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, objevují rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody. Vytváří se vztah k historii, kulturnímu dědictví regionu i země. Žáci si postupně uvědomují odpovědnost za své zdraví a zdraví druhých.

Charakteristika vzdělávacího předmětu – Přírodověda

Vzdělávací obsah vzdělávacího předmětu Přírodověda je členěn do dvou hlavních témat - Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody, hledají možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí.

Tematický okruh Člověk a jeho zdraví zahrnuje poznatky a informace o sobě samém na základě poznávání člověka, jeho vývoje a změn od narození do dospělosti. Žáci si postupně uvědomují odpovědnost za své zdraví a zdraví druhých. Dochází k poznání zdraví jako nejcennější hodnoty v životě člověka.

Charakteristika vzdělávacího předmětu - Vlastivěda

Vzdělávací obsah vzdělávacího předmětu Vlastivěda je členěn do čtyř tematických okruhů - Místo, kde žijeme, Česká republika, Evropa, svět, Lidé kolem nás, Lidé a čas.

Žáci aktivně si rozvíjí národní cítění a vztah k zemi,

učí se rozlišovat s porozuměním pojmy vlast, cizina, charakterizovat přírodní tvářnost území ČR, orientovat se na mapě Evropy, pojmenovat současný stav a aktuální problémy životního prostředí ČR. Postupně si osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi. Jsou seznámeni s globálními problémy týkajícími se lidského soužití. Vytváří se vztah k historii, kulturnímu dědictví regionu i země. Vytváří se vztah k historii, kulturnímu dědictví regionu i země. Vyhledávají a zkoumají informace z dostupných zdrojů.

<u>Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacích předmětů</u>

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího předmětu – Prvouka

1.ročník 2 hodiny týdně
2.ročník 2 hodiny týdně

3.ročník 2 hodiny týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího předmětu – Přírodověda
4. ročník 2 hodiny týdně
5. ročník 2 hodiny týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího předmětu – Vlastivěda
4. ročník 2 hodiny týdně
5. ročník 2 hodiny týdně

(z toho 3 disponibilní hodiny)

Výuka probíhá v klasických učebnách, v místnosti s počítačovou a interaktivní technikou. Výjimečně je výuka uskutečňována mimo školu formou exkurzí, účastníme se vzdělávacích projektů v Pevnosti poznání v Olomouci. Výuku vhodně doplňuje oborový den „Naše město“.

Průřezová témata
Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žák poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, získá pozitivní vztah k celoživotnímu učení
- žák vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení
- žák pracuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly a vhodně je využívá ve vlastní tvorbě

Kompetence k řešení problémů
- žák rozlišuje podstatné a nepodstatné informace
- žák si uvědomuje problém, přemýšlí nad ním, hledá a vybírá řešení problému
- žák provede kritiku, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit a zhodnotit výsledky svých činů

Kompetence komunikativní

- žák si rozšiřuje slovní zásobu
- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gesta zvuků, využívá informační a komunikační prostředky
- žák využívá získané komunikativní dovednosti k práci ve skupině

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s učiteli na vytváření pravidel práce v týmu, přispívá k vytvoření pozitivní atmosféry
- žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- respektuje různá hlediska
- žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- žák respektuje názory ostatních lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, přijímá a nabízí pomoc
- žák si je vědom svých povinností ve škole
- žák respektuje a chrání naše kulturní tradice, seznamuje se s významem místní kultury a zapojení se do ní
- chápe základní ekologické souvislosti a rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- žák udržuje v pořádku svůj pracovní prostor a dovede si připravit pomůcky na vyučovací hodinu
- žák si plánuje svoji práci
- žák se seznamuje s různými pracovními postupy a hledá jejich nejlepší uplatnění

Kompetence digitální

- žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky, dodržuje zásady zdravé práce s digitálními technologiemi
- žák využívá digitální zařízení, aplikace a služby při učení i při zapojení do života školy a do společnosti

- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák rozumí významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- žák rozpoznává ve svém okolí a digitálním světě jednání a chování, která nelze tolerovat

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam

ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích

ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich

význam

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

Učivo

1.1 domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště

1.2 škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace

1.3 obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť

1.4 okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany

1.5 regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR

1.6 naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly

1.7 Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování

1.8 mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování
ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat
ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák
ČJS-5-2-01p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
ČJS-5-2-02p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
ČJS-5-2-02p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
ČJS-5-2-03p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
ČJS-5-2-03p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
ČJS-5-2-03p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Učivo

2.1 rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání

2.2 soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie

2.3 chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům

2.4 právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy

2.5 vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a **bezhotovostní** forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

ČJS-5-3-02 využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;

ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-5-3-03p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Učivo

3.1 orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období

3.2 současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny

3.3 regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost

3.4 báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák
ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období
ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny
ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Učivo
4.1 látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
4.2 voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
4.3 nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
4.4 vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období, gravitační síla
4.5 rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
4.6 životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí
4.7 rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
4.8 ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle

ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho

narození
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák
ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky
ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Učivo

5.1 lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince

5.2 péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena

5.3 návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií

5.4 osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a

v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích

5.5 přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

5.6 mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

PRVOUKA - 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák: **ČJS-3-1-01** **ČJS-3-1-02** **- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí;** **- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR,** **pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě);** - popíše místo svého domova, popíše jednotlivé místnosti bytu, zná svou adresu;	**Domov** – prostředí domova, adresa bydliště, byt, jednotlivé místnosti bytu, orientace v místě bydliště **Škola** - prostředí školy, škole, prostory a jejich funkce, činnosti ve škole, školní režim, rozvrh hodin; - okolí školy,	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná-písemná-ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině (modelové situace, didaktické hry …);**	**Učivo**:1.1,1.2,1.3 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Matematika, Český jazyk **Průřezová témata:** OSV – Rozvoj schopnosti poznávání VDO – Občanská společnost a škola

- vypráví o svém domově; - pojmenuje a popíše svou školu; - orientuje se ve škole; - dodržuje pravidla třídy, seznamuje se se školním režimem; - pojmenuje obec; - popíše významné orientační body v obci; - vyjmenuje druhy dopravy v obci; - popíše okolní krajinu obce; - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy. **LIDÉ KOLEM NÁS** Žák: **ČJS-3-2-01** **ČJS-3-2-02** **- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků; i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům;**	bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace **Obec (město)**, **místní krajina** - název obce, její části, poloha v krajině, význačné orientační body v obci, dopravní síť **Rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, zaměstnání; - pracovní činnosti lidí, různá povolání	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná-písemná-ověřovací práce; Cílené pozorování**	**Učivo**:2.1, 2.2, 2.3, 2.4 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Český jazyk **Průřezová témata:** OSV – Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Řešení

- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností; - vyjádří své postavení v rodině; - představí role členů rodiny, popíše vztahy mezi rodinnými příslušníky; - poznává odlišnosti spolužáků i jiných lidí; - projevuje toleranci k přednostem i nedostatkům jiných lidí; - rozlišuje různé pracovní činnosti (povolání); - uvědomuje si jejich význam, zvlášť u lidí ve svém okolí, uvědomuje si rozdíl mezi prací a zábavou; - vhodně se chová k členům své rodiny, spolužákům a učitelům, vnímá odlišnosti mezi lidmi ve svém okolí; - používá zásady slušného chování; - zná základní komunikační pravidla. **LIDÉ A ČAS**	**Soužití lidí** - mezilidské vztahy, komunikace **Chování lidí** **-** vlastnosti lidí, pravidla slušného chování; - soužití lidí, mezilidské vztahy; - základní společenská pravidla chování; – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, předcházení konfliktům **Právo a spravedlnost** - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	**výkonu žáka v hodině (modelové situace, didaktické hry …);**	problémů a rozhodovací dovednosti MTKL – Lidské vztahy

Žák: **ČJS-3-3-01** **ČJS-3-3-03** **- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti;** **- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost;** - orientuje se v čase – části, odhad času – časové úseky v rámci dne, týdne, roku; -rozlišuje budoucnost, současnost, minulost; - pojmenuje den, měsíc, roční období; - popíše své činnosti v průběhu dne; - pozná celé hodiny.	**Orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období **Současnost a minulost v našem životě** - bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná-písemná-ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině (modelové situace, didaktické hry ...);**	**Učivo**: 3.1,3.2 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Matematika, Pracovní činnosti **Průřezová témata:** OSV – Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MTKL – Lidské vztahy

ROZMANITOST PŘÍRODY Žák: **ČJS-3-4-01** **ČJS-3-4-02** **ČJS-3-4-03** **- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích;** **- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě;** **- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů;** - pojmenuje nejznámější rostliny a živočichy vyskytující se v obci a jejím okolí; - porovnává na základě pozorování základní projevy života v jednotlivých ročních obdobích;	**Životní podmínky** – pozorování proměn přírody v jednotlivých ročních obdobích **Rostliny, houby, živočichové** – znaky života, průběh a způsob života, výživa, známé a snadno dostupné druhy rostlin, hub a živočichů; – životní potřeby **Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná-písemná-ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině (modelové situace, didaktické hry …);**	**Učivo**:4.6,4.5, 4.6 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Pracovní činnosti **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života; Vztah člověka k prostředí

- založí jednoduchý pokus (vypěstování nenáročné rostliny), popíše postup. **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** Žák: **ČJS-3-5-01** **ČJS-3-5-02** **ČJS-3-5-03** **ČJS-3-5-04** **- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví;** - **rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných;**	**Lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby a člověka, vývoj jedince **Péče o zdraví** - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba potravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů **Osobní bezpečí** – vhodná a nevhodná místa pro hru; bezpečné chování v silničním provozu; - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky); - bezpečná cesta do školy a ze školy		**Učivo**:5.1, 5.2, 5.4, 5.5, 5.6 **MPV**: TV, PČ **Průřezová témata:** OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek; **- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech;** - umí vysvětlit základní pravidla účastníků silničního provozu při bezpečné cestě do školy; - určí základní části lidského těla; - uplatňuje základní návyky osobní hygieny a pravidelně je řadí do denního režimu; - učí se rozlišovat zdravé a nezdravé potraviny; - svěří se rodičům, učiteli, příbuzným s pocity vlastního ohrožení; - zná základní telefonní linky tísňového volání.	**Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** - čísla tísňového volání **Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (ochrana a evakuace při požáru)		

PRVOUKA - 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák: **ČJS-3-1-01** **ČJS-3-1-02** **- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí;** **- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě);**	**Domov** – prostředí domova, adresa bydliště, byt, jednotlivé místnosti bytu, orientace v místě bydliště **Škola** -prostředí školy, škole, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná-písemná- ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině (modelové situace, didaktické hry …);**	**Učivo**:1.1,1.2,1.3 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Matematika, Český jazyk **Průřezová témata:** OSV – Rozvoj schopnosti poznávání VDO – Občanská společnost a škola EVV – Vztah člověka k prostředí

- popíše místo svého domova, popíše jednotlivé místnosti bytu; - zná svou adresu, vypráví o svém domově; - pojmenuje a popíše svou školu, orientuje se mezi zaměstnanci školy; - dodržuje školní režim, dodržuje stanovená pravidla; - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužákům; - vytváří si svůj způsob práce a odpočinku; - pojmenuje obec, nejdůležitější části a místa - popíše významné orientační body v obci; - vyjmenuje druhy dopravy v obci. **LIDÉ KOLEM NÁS** Žák: **ČJS-3-2-01** **ČJS-3-2-02** **- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků**	**Obec (město)**, **místní krajina** - její části, poloha v krajině, význačné budovy, dopravní síť **Rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse;**	**Učivo**:2.1,2.2,2.3 **Mezipředmětové vztahy a přesahy:** Český jazyk

a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům; **- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností;** - vyjádří své postavení v rodině; - představí role členů rodiny, popíše vztahy mezi rodinnými příslušníky; - poznává odlišnosti spolužáků i jiných lidí; - projevuje toleranci k přednostem i nedostatkům jiných lidí; - rozlišuje různé pracovní činnosti (povolání), uvědomuje si jejich význam, zvlášť u lidí ve svém okolí; - vhodně se chová k členům své rodiny, spolužákům a učitelům; - používá zásady slušného chování; - zná základní komunikační pravidla.	mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny; - pracovní činnosti lidí, různá povolání, zaměstnání **Chování lidí** **-** vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; - předcházení konfliktům **Právo a spravedlnost** - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	**Samostatná- písemná- ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině (modelové situace, didaktické hry …);**	**Průřezová témata:** OSV – Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace MTKL – Lidské vztahy

LIDÉ A ČAS Žák: **ČJS-3-3-01** **ČJS-3-3-02** **ČJS-3-3-03** **- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti;** **- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu;** **- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost;** - orientuje se v čase – části, má odhad času – časové úseky v rámci dne, týdne, roku; - rozlišuje budoucnost, současnost, minulost; - pojmenuje den, měsíc, roční období, orientuje se v kalendáři;	**Orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období **Současnost a minulost v našem životě** - bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná-písemná- ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině (modelové situace, didaktické hry …);**	**Učivo**: 3.1,3.2 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Matematika, Český jazyk, Pracovní činnosti **Průřezová témata:** OSV-Seberegulace a sebeorganizace

- popíše své činnosti v průběhu dne; - pozná celé hodiny. **ROZMANITOST PŘÍRODY** Žák: **ČJS-3-4-01** **ČJS-3-4-02** **ČJS-3-4-03** **- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích;** **- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě;** **- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů;** - pojmenuje nejznámější rostliny a živočichy vyskytující se v obci a jejím okolí;	**Životní podmínky** – podnebí a počasí pozorování proměn přírody v jednotlivých ročních obdobích **Rostliny, houby, živočichové** – znaky života, průběh a způsob života, výživa, známé a snadno dostupné druhy rostlin, hub a živočichů; – životní potřeby **Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů, živelní	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná- písemná- ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině (modelové situace, didaktické hry …);**	**Učivo**:4.6,4.5,4.6 **Mezipředmětové vztahy a přesahy:** Český jazyk, Pracovní činnosti **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života; Vztah člověka k prostředí

- založí jednoduchý pokus (vypěstování nenáročné rostliny), popíše postup. **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** Žák: **ČJS-3-5-01** **CJS-3-5-02** **CJS-3-5-03** **CJS-3-5-04** **- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví;** - **rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných;**	pohromy a ekologické katastrofy **Lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby a člověka, vývoj jedince **Péče o zdraví** - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba potravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů **Osobní bezpečí** – vhodná a nevhodná místa pro hru; bezpečné chování	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná-písemná- ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině (modelové situace, didaktické hry …);**	**Učivo**: 5.1, 5.2,5.4,5.5,5.6 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Český jazyk, Pracovní činnosti **Průřezová témata:** OSV-Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek; **- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech;** - určí základní části lidského těla; - uplatňuje základní návyky osobní hygieny a pravidelně je řadí do denního režimu; - umí vysvětlit základní pravidla účastníků silničního provozu při bezpečné cestě do školy; - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; - svěří se rodičům, učiteli, příbuzným s pocity vlastního ohrožení; - zná základní telefonní linky tísňového volání.	v silničním provozu; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) **Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** - čísla tísňového volání **Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (ochrana a evakuace při požáru.)		

PRVOUKA - 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák: **ČJS-3-1-01** **ČJS-3-1-02** **- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí;** **- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě);**	**Domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště **Škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná-písemná-ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině (modelové**	**Učivo**: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Anglický jazyk, Český jazyk **Průřezová témata:** OSV – Rozvoj schopnosti poznávání VDO – Občanská společnost a škola EVV – Vztah člověka k prostředí

- orientuje s v místě svého bydliště, v okolí školy v místní krajině; – orientuje se v plánku obce; - řeší konfliktní situace mezi lidmi (ve třídě) nenásilnou formou, dohodou; - orientuje se v plánu obce (města), pojmenuje její části; - popíše, kde je v obci (městě) muzeum, divadlo, radnice, nádraží; - identifikuje svou obec v příslušném kraji.	**Obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť **Regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost **Okolní krajina** (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany	**situace, didaktické hry …);**	

LIDÉ KOLEM NÁS Žák: **ČJS-3-2-01** **ČJS-3-2-02** **- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům;** **- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností;** - aplikuje na příkladech blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi; - posoudí možná nebezpečí při setkání s neznámými lidmi; - rozezná nevhodné chování; - dodržuje pravidla tolerance k přirozeným odlišnostem spolužáků;	**Rodina** – role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, vztahy v rodině, etická stránka sexuality, etická stránka vztahů pravidla rodinného života, péče o nemocné a handicapované členy rodiny, problémy rodiny **Soužití lidí** - mezilidské vztahy, komunikace **Chování lidí** - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům; - principy demokracie;	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná-písemná-ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině (modelové situace, didaktické hry …);**	**Učivo**:2.1,2.2,2.3,2.4 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Anglický jazyk, Český jazyk **Průřezová témata**: OSV – Poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, péče o dobré vztahy. MTKL – Lidské vztahy

- zobecní význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. **LIDÉ A ČAS** Žák: **ČJS-3-3-01** **ČJS-3-3-02** **ČJS-3-3-03** **- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti;** **- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu;** **- uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské**	- pracovní činnosti lidí, povolání **Právo a spravedlnost** - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti žáků školy **Orientace v čase, časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná-písemná-ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině (modelové**	**Učivo**:3.1,3.2,3.3 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Matematika, Český jazyk, Pracovní činnosti, Anglický jazyk **Průřezová témata:** OSV-Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost; - rozliší děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti; - využije časové údaje při řešení různých situací v denním životě; - rozliší etapy lidského života; - interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem; - roztřídí poznatky o zvycích a tradicích; - porovná minulost a současnost svého města. **ROZMANITOST PŘÍRODY** Žák: **ČJS-3-4-01** **ČJS-3-4-02** **ČJS-3-4-03** **- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích;** **- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících**	**Současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny **Báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj **Látky a jejich vlastnosti** **-** třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	**situace, didaktické hry …);** **Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná-písemná-ověřovací práce;**	**Učivo**:4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Matematika, Anglický jazyk, Český jazyk, Pracovní činnosti **Průřezová témata:** EVV **–** Ekosystémy;

znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě; **- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů;** - určí společné a rozdílné vlastnosti u skupiny známých látek; - provede jednoduché pokusy; - změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů; - popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích; - rozlišuje přírodniny, lidské výtvory, suroviny; - rozděluje živočichy, uvádí hlavní rozlišovací znaky a popisuje jejich stavbu těla; – rozlišuje domácí a hospodářská zvířata; – vybrané živočichy zařadí do příslušného přírodního společenství; - pojmenuje části rostlin; – popíše projevy života rostlin;	**Voda, vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život, ochrana vodních zdrojů a ovzduší **Vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období **Nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik a jejich význam **Rostliny, houby a živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a	**Cílené pozorování výkonu žáka v hodině (modelové situace, didaktické hry …);**	základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Základní podmínky; života na Zemi

– vyjmenuje vybrané druhy plodů a semen; – pozná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny, hospodářské a léčivé rostliny, poznává jedlé a jedovaté houby a pojmenuje je. **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** Žák: **ČJS-3-5-01** **ČJS-3-5-02** **ČJS-3-5-03** **ČJS-3-5-04** **- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví;** **- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času;** **- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování**	způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka **Rovnováha v přírodě – základní společenstva** - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná-písemná-ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině (modelové situace, didaktické hry …);**	**Učivo**:5.1,5.2,5.3, 5.4, 5.5 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Tělesná výchova, Pracovní činnosti **Průřezová témata:** OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných; **- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek;** **- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech;** - určí základní části lidského těla, včetně nejdůležitějších vnitřních ústrojí, orientuje se v jejich funkci; - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; - jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných; - uvede příklady nebezpečí přírodních úkazů a jejich bezpečného řešení; - chová se účelně v případě požáru;	**Lidské tělo** – stavba těla a funkce, základy lidské reprodukce, vývoj jedince **Péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy pitný režim; - nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních - pravidla při práci s digitálními technologiemi **Osobní bezpečí, krizové situace** - dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky); - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla		

- rozezná varovný signál a zkoušku sirén; - podílí se na vytvoření společných pravidel ve třídě, včetně pravidel při práci s počítačem, tabletem, mobilním telefonem, pravidla dodržuje; - uvědomuje si riziko závislosti na počítačových hrách, mobilním telefonu.	tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku **Návykové látky a zdraví** - návykové látky; - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií; – hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek **Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** - čísla tísňového volání **-** správný způsob volání na tísňovou linku		

PŘÍRODOVĚDA - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
LIDÉ KOLEM NÁS Žák: **ČJS-5-2-01** **ČJS-5-2-02** **- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě);** **- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat;** - zhodnotí své postavení v rodině a ve společnosti - definuje svá základní práva a povinnosti;	**Rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání **Soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná- písemná- ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině, Další práce a jejich Prezentování (problémová úloha, modelové situace, didaktické hry …);**	**Učivo:** 2.1, 2.2**,** 2.3 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Český jazyk **Průřezová témata:** OSV – Sebepoznání; Komunikace; Mezilidské vztahy VDO – Občanská společnost a škola

– vysvětlí pojmy týrání, zneužívání, šikana - odmítne nepříjemnou nebo rizikovou komunikaci v digitálním světě; - na příkladu rozliší jednání v souladu s pravidly a jednání porušující pravidla v digitálním světě. **ROZMANITOST PŘÍRODY** Žák: **ČJS-5-4-01** **ČJS-5-4-03** **ČJS-5-4-04** **ČJS-5-4-05** **ČJS-5-4-06** **- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka;** **- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní**	- komunikace v digitálním světě (např. SMS) **Chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům - uvědomění si rizikové situace v online prostředí **Látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek **Voda a vzduch**	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 4.1, 4.2, 4.3, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8 **Mezipředmětové vztahy a přesahy:** Český jazyk, Pracovní činnosti **Průřezová témata:** EVV – Ekosystémy; Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního

podstatné vzájemné vztahy mezi organismy; **- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy;** **- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat;** **- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu;** - vyjmenuje různé měřící přístroje, zná základní jednotky délky, hmotnosti, teploty a času; - definuje pojem ložiska nerostných surovin a rozdělí horniny na vyvřelé, usazené a přeměněné; - charakterizuje některá společenstva – les, pole, voda, u lidských obydlí apod.;	– výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život **Nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam **Rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka **Životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí **Rovnováha v přírodě**	**(problémová úloha, modelové situace, didaktické hry …);**	prostředí; Vztah člověka k prostředí

- pojmenuje běžně se vyskytující rostliny, houby a živočichy v jednotlivých společenstvech; - popíše vlastními slovy, jak chránit přírodu. **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** Žák: **ČJS-5-5-01** **ČJS-5-5-03** **ČJS-5-5-04** **ČJS-5-5-05** **ČJS-5-5-06** **ČJS-5-5-07** **- využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života;** **- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních**	– význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva **Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy **Péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse;** **Samostatná - písemná - ověřovací práce;**	**Učivo:** 5.2, 5.3, 5.4, 5.5 **Mezipředmětové vztahy a přesahy:** Tělesná výchova **Průřezová témata:**

potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob; **- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista;** **- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek;** **- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou;** **- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc;** - dokáže jednat podle zásad první pomoci; - rozezná látky škodlivé pro tělo a vysvětlí škodlivost kouření,	a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena - pravidla při práci s digitálními technologiemi, osobní nebezpečí (bezpečné chování v online prostředí) **Návykové látky, závislosti a zdraví** – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií **Osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém	**Cílené pozorování výkonu žáka v hodině, Další práce a jejich prezentování (problémová úloha, modelové situace, didaktické hry …);**	OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Psychohygiena; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

užívání drog a alkohol, gamblerství; - najde tel. číslo linky důvěry, krizového centra a zná pravidla telefonování na tyto instituce; - zná zásady bezpečného chování v různém prostředí jako škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz, a řídí se jim; - uvědomuje si zdravotní rizika při dlouhotrvajícím využívání digitálních technologií; - uvede na příkladech možná nebezpečí, která jsou spojena se vstupem do online prostředí; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu.	prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích **Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		

PŘÍRODOVĚDA - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
LIDÉ KOLEM NÁS Žák: **ČJS-5-2-01** **ČJS-5-2-02** **- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě);** **- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat;** - zhodnotí své postavení v rodině a ve společnosti;	**Rodina** - ostavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání **Soužití lidí** - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná- písemná- ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich Prezentování (problémová úloha, modelové situace, didaktické hry ...);**	**Učivo:** 2.1, 2.2**,** 2.3 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Český jazyk **Průřezová témata:** OSV – Rozvoj schopnosti poznávání; VDO – Občanská společnost a škola;

- definuje svá základní práva a povinnosti; – vysvětlí pojmy týrání, zneužívání, šikana; - pojmenuje rozdíly v komunikaci ve fyzickém a digitální světě; - uvede na příkladu rozdíly mezi reálnou a digitální identitou; - uvede příklad informace, která může poškozovat druhou osobu. **ROZMANITOST PŘÍRODY** Žák: **ČJS-5-4-01** **ČJS-5-4-02** **ČJS-5-4-03** **ČJS-5-4-04** **ČJS-5-4-05** **ČJS-5-4-06** **- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným**	- komunikace v digitálním světě, digitální identita **Chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům v reálném životě i online prostředí **Nerosty a horniny, půda** – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná- písemná- ověřovací práce; Cílené**	**Učivo:** 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Český jazyk, Pracovní činnosti **Průřezová témata:**

vzhledem přírody a činností člověka; **- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období;** **- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy;** **- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy;** **- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat;** **- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu;** - popíše důležité horniny a nerosty a popíše jejich využití;	**Vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období **Rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - vyhledávání informací v doporučených digitálních zdrojích **Životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí **Rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva	**pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování (problémová úloha, modelové situace, didaktické hry …);**	EVV – Ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí;

- definuje rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji; - dokáže popsat planety, postavení Země ve vesmíru a vysvětlit důležitost Slunce pro život na Zemi; - popíše význam zdravého životního prostředí pro člověka; - využije digitální technologie k vyhledávání informací o vybraném organismu. **ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ** Žák: **ČJS-5-5-01** **ČJS-5-5-02** **ČJS-5-5-03** **ČJS-5-5-04** **ČJS-5-5-05** **ČJS-5-5-06** **ČJS-5-5-07** **- využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života;** **- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se**	**Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy **Lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná- písemná- ověřovací práce; Cílené**	**Učivo:** 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Tělesná výchova **Průřezová témata:**

ve vývoji dítěte před a po jeho narození; **- účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob;** **- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista;** **- předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek;** **- uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou;** **- rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc;**	mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince **Péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena **Návykové látky, závislosti a zdraví** – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace	**pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování (problémová úloha, modelové situace, didaktické hry …);**	OSV – Seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- pojmenuje části lidského těla, důležité orgány a jejich funkci, smyslová ústrojí; - dokáže jednat podle zásad první pomoci; - rozezná látky škodlivé pro tělo a vysvětlí škodlivost kouření, užívání drog a alkohol, gamblerství; - uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit; - najde tel. číslo linky důvěry, krizového centra a zná pravidla telefonování na tyto instituce; - zná zásady bezpečného chování v různém prostředí jako škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz, a řídí se jimi; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu.	prostřednictvím elektronických médií **Osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - ochrana osobních informací **Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku		

VLASTIVĚDA - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák: **ČJS-5-1-01** **ČJS-5-1-02** **ČJS-5-1-03** **ČJS-5-1-04** **ČJS-5-1-05** **ČJS-5-1-06** **- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu;** **- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě;**	**Obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině; - minulost a současnost obce (města); - naše město – místní oblast, region, okolní krajina,	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná-písemná-ověřovací práce; Cílené pozorování**	**Učivo**:1.3,1.4,1.5,1.6, 1.8 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Matematika **Průřezová témata:** VDO – Občan OSV – Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace;

- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy ; **- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam;** **- porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích;** **- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam;** - seznamuje se s náčrty, plány a základními typy map; - seznamuje se s vyhledáváním typických regionálních zvláštností přírody, osídlení, hospodářstvím a kulturou; - pokusí se zprostředkovat ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest; - s využitím digitálních technologií naplánuje trasu	významné budovy, historické památky, dopravní síť; - mapa Olomouce **Okolní krajina (místní oblast, region)** - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí; - orientační body a linie, světové strany **Regiony ČR** - Praha a vybraná oblasti **Naše vlast** - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly; - seznámení s mapou naší republiky; - kraje – krajská města	**výkonu žáka v hodině, Další práce a jejich Prezentování (problémová úloha, modelové situace, didaktické hry …);**	Psychohygiena; Komunikace; Mezilidské vztahy EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka prostředí

LIDÉ KOLEM NÁS Žák: **CJS-5-2-01** **ČJS-5-2-02** **ČJS-5-2-03** **- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině,** **v obci (městě);** **- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat;**	- státní symboly, státní svátky a významné dny, památná místa; - sousední státy, hraniční přechody, historické země; - poloha ČR v Evropě **Mapy obecně zeměpisné a tematické** - obsah, grafika, vysvětlivky; - měřítko mapy, nadmořská výška, značky na mapě, využití map - mapy v online prostředí **Soužití lidí** - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; - obchod, firmy, pomoc nemocným, sociálně slabým. **Právo a spravedlnost**	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná-písemná-ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka**	**Učivo**:2.2,2.4,2.5 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Matematika **Průřezová téma** OSV – Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace; Komunikace; Mezilidské vztahy

- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy; - uvede příklad lidských práv a práv dítěte; - zná jako žák školy svá práva a povinnosti; - vysvětlí rozdíl mezi hotovostní a bezhotovostní platbou. **LIDÉ A ČAS** Žák: **ČJS-5-3-01** **ČJS-5-3-02** **ČJS-5-3-03** **- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy;** **- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;**	**-** základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy. **Vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; - banka jako správce peněz, úspory, půjčky. **Orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, - dějiny jako časový sled událostí, letopočet;	**v hodině, Další práce a jejich Prezentování (problémová úloha, modelové situace, didaktické hry …);** **Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná-písemná-ověřovací práce;**	VDO – Občan, občanská společnost a stát MTKL – Kulturní diferenciace; Lidské vztahy **Učivo**: 3.1,3.2,3.3,3.4 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Matematika, Anglický jazyk, Pracovní činnosti, Český jazyk **Průřezová témata:**

- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik; - rozeznává současné a minulé a seznamuje se s hlavními reáliemi minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik; - jednoduše uvede historické důvody pro zařazení některých státních svátků a významných dnů; - uvede příklad státních svátků a významných dnů; - převypráví jednoduchou pověst nebo báji; - vyhledá s použitím digitálních technologií ukázky regionálních památek; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu.	**Současnost a minulost v našem životě** - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny **Regionální památky** – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost **Báje, mýty, pověsti** - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	**Cílené pozorování výkonu žáka v hodině, Další práce a jejich Prezentování (problémová úloha, modelové situace, didaktické hry …);**	VDO – Občan, občanská společnost a stát MTKL – Kulturní diferenciace; Lidské vztahy

VLASTIVĚDA - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák: **ČJS-5-1-01** **ČJS-5-1-02** **ČJS-5-1-03** **ČJS-5-1-04** **ČJS-5-1-05** **ČJS-5-1-06** **- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu;** **- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě;**	**Obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce(města), význačné budovy, dopravní síť; - hlavní město Praha a	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná-písemná-ověřovací práce; Cílené pozorování**	**Učivo**:1.3,1.4,1.5,1.6, 1.7,1.8. **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Matematika **Průřezová témata:** OSV – Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace; Psychohygiena;

- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy; **- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam;** **- porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích;** **- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam;** - orientuje se na mapě Evropy; - zná naše sousední státy; - vyhledá a posoudí za použití digitálních technologií přírodní zvláštnosti v Evropě; - pokusí se zprostředkovat ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest.	vybrané oblasti ČR – surovinové zdroje, výroba, služby a obchody - evropské státy a jejich hlavní města, cestovní ruch, zajímavosti - sousední státy české republiky, EU **Okolní krajina (místní oblast, region)** - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů -vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí - orientační body a linie, světové strany **Regiony ČR** - Praha a vybrané oblasti ČR **Naše vlast** - domov, krajina, národ - základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa	**výkonu žáka v hodině, Další práce a jejich Prezentování (problémová úloha, modelové situace, didaktické hry …);**	Komunikace; Mezilidské vztahy VDO – Občan, občanská společnost a stát VEGS – Objevujeme Evropu a svět EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

LIDÉ KOLEM NÁS Žák: **ČJS-5-2-01** **ČJS-5-2-02** **ČJS-5-2-03** **- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě);** **- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat;**	a samospráva, státní symboly **Evropa a svět** - kontinenty, evropské státy, EU, cestování **Mapy obecně zeměpisné a tematické** – obsah, grafika, vysvětlivky **Soužití lidí** - mezilidské vztahy, komunikace - principy demokracie **Chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování (ohleduplnost, etické zásady)	**Moderovaný rozhovor; tematická diskuse; Samostatná-písemná-ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině, Další práce a jejich Prezentování**	**Učivo**:2.2,2.2.4,2.5 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Matematika **Průřezová témata** OSV – Sebepojetí a sebepoznání; Komunikace; Mezilidské vztahy VDO – Občan, občanská společnost a stát MTKL – Kulturní diferenciace; Lidské vztahy

- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy; - přistupuje k druhým lidem s respektem; - zná pravidla slušného chování; - snaží se regulovat své emoce; - uvede příklady lidských práv **LIDÉ A ČAS** Žák: **ČJS-5-3-01** **ČJS-5-3-02** **ČJS-5-3-03** **- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy;**	- zvládání vlastní emocionality - rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům **Právo a spravedlnost** - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy **Vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní, společné - hmotný a nehmotný majetek - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení - banka jako správce peněz, úspory, půjčk **Orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako	**(problémová úloha, modelové situace, didaktické hry …);** **Moderovaný rozhovor; tematická diskuse;**	**Učivo**: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 **Mezipředmětové vztahy a přesahy**: Matematika, Anglický jazyk, Pracovní činnosti, Český jazyk

- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; **- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik;** - jednoduše uvede historické důvody pro zařazení některých státních svátků a významných dnů; -uvede příklady státních svátků a významných dnů; - převypráví jednoduchou pověst nebo báji; - vyhledá s použitím digitálních technologií ukázky regionálních památek; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu.	časový sled událostí, kalendáře, letopočet; **Současnost a minulost v našem životě** - proměny způsobu života, bydlení - předměty denní potřeby, průběh lidského života - státní svátky a významné dny **Regionální památky** – péče o památky - lidé a obory zkoumající minulost **Báje, mýty, pověsti** - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	**Samostatná-písemná-ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině, Další práce a jejich Prezentování (problémová úloha, modelové situace, didaktické hry …);**	**Průřezová témata:** VDO – Občan, občanská společnost a stát MTKL – Kulturní diferenciace; Lidské vztahy

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a příroda** zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti Člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je, v zájmu zachování celistvosti oboru, umístěn celý v této vzdělávací oblasti.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů**,** které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Charakteristika vzdělávacích předmětů

Charakteristika vzdělávacího předmětu – Fyzika

Fyzika svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Při studiu fyziky se žáci učí objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, zkoumat příčiny přírodních procesů,

souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?), hledat na ně odpovědi, řešit praktické problémy a využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Charakteristika vzdělávacího předmětu – Chemie

Chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a každodenního života člověka. Formou jednoduchých chemických pokusů učí žáky hledat vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím. Vede žáky k bezpečnému, účelnému a ekonomickému zacházení s chemickými látkami k ochraně přírody, vlastního zdraví i zdraví ostatních lidí.

Charakteristika vzdělávacího předmětu - Přírodopis

Přírodopis vede žáky k poznávání složitosti a mnohotvárnosti života, k uvědomování si souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislosti člověka na přírodních zdrojích a vlivech lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje.

Charakteristika vzdělávacího předmětu - Zeměpis

Zeměpis vede žáky k poznávání přírodních, hospodářských a sociálních podmínek na Zemi. Seznamuje žáky s životem lidí v místní oblasti jejich regionu, v celé České republice, v Evropě a v dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech lidstva, uvědomovat si vlastní spoluzodpovědnost za přírodní i společenské prostředí.
Výuka zeměpisu se zaměřuje na osvojení základních vědomostí o Zemi jako vesmírném tělese, o složkách krajiny a významu přírody pro lidskou společnost. Vede žáky k utváření představy o životě lidí v jednotlivých regionech světa a k orientaci ve světě.

<u>Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacích předmětů</u>

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího předmětu – Fyzika
6. ročník 1 hodiny týdně
7. ročník 2 hodiny týdně
8. ročník 1 hodiny týdně
9. ročník 2 hodiny týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího předmětu – Chemie
8. ročník 2 hodiny týdně
9. ročník 1 hodiny týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího předmětu – Přírodopis
6. ročník 2 hodiny týdně
7. ročník 2 hodiny týdně
8. ročník 1 hodiny týdně
9. ročník 1 hodiny týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího předmětu – Zeměpis
6. ročník 2 hodiny týdně
7. ročník 1 hodiny týdně
8. ročník 1 hodiny týdně
9. ročník 2 hodiny týdně

(z toho 1 disponibilní hodina)

Výuka probíhá v klasických učebnách, v místnostech s počítačovou a interaktivní technikou. Výjimečně je výuka uskutečňována mimo školu formou exkurzí, výletů.

Průřezová témata
Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova
Etická výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žák poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, získá pozitivní vztah k celoživotnímu učení
- žák vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení
- žák pracuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly a vhodně je využívá ve vlastní tvorbě

Kompetence k řešení problémů
- žák rozlišuje podstatné a nepodstatné informace

- žák si uvědomuje problém, přemýšlí nad ním, hledá a vybírá řešení problému
- žák provede kritiku, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit a zhodnotit výsledky svých činů
- žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žák si rozšiřuje slovní zásobu
- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gesta zvuků, využívá informační a komunikační prostředky
- žák využívá získané komunikativní dovednosti k práci ve skupině

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s učiteli na vytváření pravidel práce v týmu, přispívá k vytvoření pozitivní atmosféry
- žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně
- spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- respektuje různá hlediska
- žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém ve své tvorbě

Kompetence občanské

- žák toleruje názory ostatních lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je chopen vcítit se do situací ostatních lidí, přijímá a nabízí pomoc
- žák si je vědom svých povinností ve škole
- žák respektuje a chrání naše kulturní tradice, seznamuje se s významem místní kultury a zapojení se do ní

Kompetence pracovní

- žák udržuje v pořádku svůj pracovní prostor a dovede si připravit pomůcky na vyučovací hodinu
- žák si plánuje svoji práci
- žák se seznamuje s různými pracovními postupy a hledá jejich nejlepší uplatnění

Kompetence digitální

- žák využívá digitální zařízení, aplikace a služby při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- žák samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák vyhledává, kriticky posuzuje informace
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák rozumí významu digitálních technologií pro lidskou společnost
-

FYZIKA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

LÁTKY A TĚLESA

Očekávané výstupy

žák

F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa

F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí

F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty

F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

Učivo

1.1 měřené veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas

1.2 skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difuze

POHYB TĚLES; SÍLY

Očekávané výstupy

žák

F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu

F-9-2-02	**využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles**
F-9-2-03	**určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-2-01p	rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
F-9-2-02p	zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
F-9-2-03p	rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

Učivo

2.1 pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý

2.2 gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa

2.3 tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí

2.4 třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi

2.5 výslednice dvou sil stejných a opačných směrů

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávané výstupy

žák

F-9-3-01	**využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-3-01p	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

Učivo

3.1 Pascalův zákon – hydraulická zařízení

3.2 hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře

3.3 Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách

ENERGIE

Očekávané výstupy

žák

F-9-4-01	**využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem**
F-9-4-02	**zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-4-01p	uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
F-9-4-02p	pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Učivo

4.1 formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon; výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením

4.2 přeměny skupenství – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny

4.3 obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie

ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

F-9-5-01	**rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku**
F-9-5-02	**posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-5-01p	rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
F-9-5-02p	posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

Učivo

5.1 vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy

žák

F-9-6-01	**sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu**

F-9-6-02	**rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí**
F-9-6-03	**rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností**
F-9-6-04	**využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní**
F-9-6-05	**využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh**
F-9-6-06	**rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-6-01p	sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
F-9-6-02p	vyjmenuje zdroje elektrického proudu
F-9-6-03p	rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
F-9-6-05p	zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

Učivo

6.1 elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač

6.2 elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními

6.3 vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem

VESMÍR

Očekávané výstupy

žák

F-9-7-01	**objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

F-9-7-01p	objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
-	zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
-	osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Učivo

7.1 sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze

CHEMIE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy

žák

CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

- rozpozná přeměny skupenství látek

Učivo

1.1 vlastnosti látek – hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek

1.2 zásady bezpečné práce – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě

1.3 nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam

SMĚSI

Očekávané výstupy

žák

CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky

CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení

CH-9-2-03 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi

CH-9-2-04 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky

CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě

CH-9-2-04p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití, uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

Učivo

2.1 směsi – různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)

2.2 voda – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody

2.3 vzduch – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy

žák

CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech

CH-9-3-02 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky

CH-9-3-02p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

Učivo

3.1 částicové složení látek – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony

3.2 prvky – názvy a značky vybraných prvků, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo

3.3 chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin

CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy

žák

CH-9-4-01 rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání

CH-9-4-02 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

Učivo

4.1 chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost

4.2 faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí

CH-9-5-02 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí

CH-9-5-02p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem

- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Učivo

5.1 oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů

5.2 kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů

5.3 soli kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů

ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy

žák

CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy

CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

CH-9-6-04 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie

CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy

CH-9-6-04p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě

Učivo

6.1 uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků

6.4 paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva

6.5 deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin

6.6 přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy

žák

CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi

CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe

CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Učivo

7.1 chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze
7.2 průmyslová hnojiva
7.3 tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika
7.4 plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace
7.5 detergenty, pesticidy a insekticidy
7.6 hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti
7.7 léčiva a návykové látky

PŘÍRODOPIS

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané výstupy

žák

P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě
P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

Učivo

1.1 vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života
1.2 dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení
1.3 viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití

BIOLOGIE HUB

Očekávané výstupy

žák

P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

Učivo

2.1 houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy

2.2 houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami

2.3 lišejníky – výskyt a význam

BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy

žák

P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům

P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin

P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití

P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování

P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

Učivo

3.1 anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)

3.2 fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování

3.3 systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců

3.4 význam rostlin a jejich ochrana

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané výstupy

žák

P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin

P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce

P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Učivo

4.1 stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování

4.2 vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)

4.3 rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva

4.4 projevy chování živočichů

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané výstupy

žák

P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy

P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka

P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří

P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce

P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka

P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince

P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Učivo

5.1 fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka

5.2 anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost

5.3 nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané výstupy

žák

P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek

P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody

P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny

P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů

P-9-6-03p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Učivo

6.1 Země – vznik a stavba Země

6.2 nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků

6.3 vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky

6.4 půdy – složení, vlastnosti a význam půdy

6.5 vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí

6.6 podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka

6.7 mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi

ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému

P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam

P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému

P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech

P-9-7-04p	popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
P-9-7-04p	pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Učivo

7.1 organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému

7.2 ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané výstupy

žák

P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

P-9-8-01p	využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

Učivo

8.1 praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek

ZEMĚPIS

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy

žák

Z-9-1-01	**organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů**
Z-9-1-02	**používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-1-02p	rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

Učivo

1.1 komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat

1.2 geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy

žák

Z-9-2-01	**prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů**
Z-9-2-02	**rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu**
Z-9-2-03	**porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-2-01p	objasní důsledky pohybů Země
Z-9-2-03p	uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
Z-9-2-03p	uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Učivo

2.1 Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas

2.2 krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry

2.3 systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně

2.4 systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti

REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy

žák

Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny

Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států

Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Učivo

3.1 světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)

3.2 modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace

Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel

Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje

Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit

Z-9-4-05	**porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků**
Z-9-4-06	**lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-4-02p	uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
-	vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

Učivo

4.1 obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické, hospodářské a kulturní charakteristiky

4.2 globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace

4.3 světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně

4.4 regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy

žák

Z-9-5-01	**porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin**
Z-9-5-02	**uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)**
Z-9-5-03	**uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-5-01p	umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
Z-9-5-02p	uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek

Z-9-5-03	uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Učivo

5.1 krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin

5.2 vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy

žák

Z-9-6-01	**vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy**
Z-9-6-02	**hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu**
Z-9-6-03	**hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu**
Z-9-6-04	**lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit**
Z-9-6-05	**uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-6-01p	vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
Z-9-6-02p	charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
Z-9-6-03p	určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
Z-9-6-03p	rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
Z-9-6-03p	uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
Z-9-6-04p	vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

Učivo

6.1 místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál × bariéry)

6.2 Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu

6.3 regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy

žák

Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny

Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Učivo

7.1 cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů

7.2 ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

FYZIKA - 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
LÁTKY A TĚLESA Žák: **F-9-1-01** **F-9-1-02** **F-9-1-03** **F-9-1-04** **- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa;** **- uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí;**	**Měřené veličiny** - délka - objem - hmotnost - teplota a její změna - čas **Skupenství látek** - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou - difuze	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 1.1, 1.2 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Matematika, Chemie

- předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty; **- využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů;** – uvede hlavní jednotku délky, objemu, hmotnosti, času a teploty a některé násobky jednotek; – změří danou fyzikální veličinu a zapíše výsledek číselnou hodnotou a jednotkou; - uvede hlavní jednotku hustoty a vyjádří hustotu při dané jednotce jinou jednotkou hustoty, experimentálně změří hustotu látky ze změřené hmotnosti a objemu; - rozliší na příkladech mezi pojmy těleso a látka; - zjistí, zda daná látka (těleso) patří mezi látky (tělesa) plynné, kapalné či pevné; - uvede složení atomu i jádra atomu; - uvede druh elektrického náboje;			

- charakterizuje molekulu jako částici tvořenou z dvou či více atomu; - charakterizuje hlavní rozdíly mezi částicovým složením látek pevných, kapalných a plynných; - uvede konkrétní příklady z praxe, které ovlivňují změny objemu a délky; - měří vhodně zvolenými digitálními měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa, např. sílu, čas, teplotu; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu; - porovná hustoty různých látek na základě dat z otevřených zdrojů. **ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ JEVY** Žák: **F-9-6-04** **- využívá prakticky poznatky o působení magnetického**			

pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - objasní základní vlastnosti elektrického a magnetického pole; – ověří existenci elektrického a magnetického pole v daném místě; – uvede druhy magnetických pólů u magnetu; – charakterizuje magnetické pole země. **POHYB TĚLES; SÍLY** Žák: **F-9-2-03** **- určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici** - charakterizuje gravitační sílu jako působení gravitačního pole, které je kolem každého tělesa.	**Elektrické a magnetické pole** - elektrický náboj - elektrická a magnetická síla **Gravitační pole a gravitační síla** - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování** **Moderovaný rozhovor; Tematická diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 6.2 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodověda **Učivo:** 2.2 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodověda

FYZIKA - 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POHYB TĚLES; SÍLY Žák: **F-9-2-01** **F-9-2-02** **F-9-2-03** – **rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu;** – **využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles;** **– určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici;**	**Pohyb těles** - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - pohyb přímočarý a křivočarý **Gravitační pole a gravitační síla** - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** matematika

– rozezná, zda jde o pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; - používá různé jednotky rychlosti a vzájemně je převádí; - řeší jednoduché úlohy pro výpočet rychlosti, dráhy a času; – vyjádří grafem závislost dráhy na čase; - vypočítá velikost gravitační síly z hmotnosti tělesa; - skládá síly početně i graficky; - řeší jednoduché úlohy pro výpočet tlaku, tlakové síly a obsahu plochy; – využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích; – charakterizuje těžiště tělesa jako působiště gravitační síly působící na těleso a určí experimentálně těžiště tělesa; – využívá poznatek, že poloha těžiště v tělese závisí na rozložení látky v něm, pro objasňování praktických situací; - zdůvodní vznik třecí síly a její vliv na pohybující se těleso.	**Tlaková síla a tlak** - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí **Třecí síla** - smykové tření, ovlivňování třecí síly v praxi **Výslednice dvou sil stejných a opačných směrů**		

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN Žák: **F-9-3-01** **- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů;** – objasní podstatu Pascalova zákona; - řeší jednoduché úlohy při zvedaní těles pomocí hydraulického zařízení; - určí velikost hydrostatického tlaku; – objasní podstatu Archimedova zákona a použije ho při řešení problémů a úloh; – předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní; – charakterizuje atmosférický tlak a jeho změny; - měří vhodně zvolenými digitálními měřidly některé důležité fyzikální veličiny např. tlak.	**Pascalův zákon** - hydraulická zařízení **Hydrostatický a atmosférický tlak** - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny - souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře **Archimedův zákon** - vztlaková síla - potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** zeměpis **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života

FYZIKA - 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ENERGIE Žák: **F-9-4-01** **F-9-4-02** **- využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem;** **- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí;** – vypočítá výkon ze zadané práce a času, objasní pojem účinnost; – využívá poznatky o vzájemných přeměnách	**Formy energie** - výkon - pohybová a polohová energie - vnitřní energie **Přeměny skupenství** - tání a tuhnutí - vypařování a kapalnění - hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 4.1, 4.2 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Matematika **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života

různých forem energie a jejich přenosu; – charakterizuje vnitřní energii tělesa jako celkovou energii částic; – charakterizuje některé z forem tepelné výměny a uvede příklady z praxe; – uvede základní skupenské přeměny látek, charakterizuje souvislost těchto přeměn se změnami vnitřní energie a částicové struktury látek a využije uvedených znalostí při objasňování jevů v praxi; – charakterizuje hlavní faktory, na nichž závisí rychlost vypařování a teplota varu kapaliny, využije těchto poznatků při řešení problémů a úloh - rozhodne na základě pozorování záznamu pohybu nebo simulace pohybu pomocí vhodného počítačového programu o jaký druh energie se jedná.			

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE Žák: **F-9-6-01** **F-9-6-02** **F-9-6-03** **- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu;** – **rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí;** – **rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností;** – pojmenuje a zapojí součásti elektrického obvodu (žárovka, zdroj, spínač, rezistor, voltmetr, ampérmetr); – zapojí podle schématu jednoduchý elektrický obvod včetně zapojení voltmetru a ampérmetru pro měření elektrického napětí a proudu; – ovládá pravidla bezpečné práce a manipulace s elektrickými zařízeními a ovládá	**Elektrický obvod** - zdroj napětí - spotřebič - spínač **Elektrické a magnetické pole** - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 6.1, 6. 2 **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života OSV - Kreativita

základy první pomoci při úrazu elektrickým proudem; – změří elektrické napětí na různých součástkách elektrického obvodu; – změří elektrický proud v různých částech jednoduchého elektrického obvodu; – vysvětlí rozdíl mezi vodičem a izolantem; – uvede příklady použití vodičů a izolantů v technické praxi; - měří vhodně zvolenými digitálními měřidly některé důležité fyzikální veličiny např. proud a napětí. **ZVUKOVÉ DĚJE** Žák: **F-9-5-01** **F-9-5-02** – **rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku** – **posoudí možnosti; zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí;**	**Vlastnosti zvuku** - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku - rychlost šíření zvuku v různých prostředích - odraz zvuku na překážce - ozvěna	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další**	**Učivo:** 5.1 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodopis**,** Hudební výchova **Průřezová témata:** OSV – VDO – MTKL –

- uvede příklady zdrojů zvuku z prostředí, ve kterém žije; - na konkrétním příkladu vysvětlí vznik zvuku; - porovná rychlost šíření zvuku v různých prostředích; – charakterizuje odraz zvuku jako odraz zvukového rozruchu od překážky a objasní vznik ozvěny - popíše negativní vlivy nadměrného působení hluku na lidský organismus a navrhne ochranné prostředky, jež se mohou používat pro snížení či odstranění uvedených vlivů; - popíše na základě vlastního pozorování, případně pozorování videozáznamů a analýzy počítačových animací podstatu a vlastnosti zvuku; při zkoumání zvuků použije zdroj zvuků proměnné frekvence a intenzity, dle možností digitální; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků.	- pohlcování zvuku	**práce a jejich prezentování**	

FYZIKA - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ JEVY Žák: **F-9-6-03** **F-9-6-04** **F-9-6-05** **F-9-6-06** **- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností;** **- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní;**	**Elektrický obvod** - zdroj napětí, spotřebič, spínač **Elektrické a magnetické pole** - stejnosměrný elektromotor, transformátor	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 6.1, 6.2, 6.3 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodopis **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života OSV - Kreativita

– využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh; **- rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami;** - zapojí polovodičovou diodu; - uvede příklady elektrických spotřebičů, které pro svoji činnost využívají; elektromagnetickou indukci - popíše jev; elektromagnetické indukce - uvede příklady využití transformátoru v praxi; - charakterizuje optická prostředí a zdroje světla - uvede, že rychlost světla je konečná a největší ve vakuu; - využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona	- bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními **Vlastnosti světla** - zdroje světla - rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích - zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou - rozklad bílého světla hranolem		

odrazu světla při řešení problémů a úloh; - uvede, že opticky hustší (řidší) je to prostředí, v němž je rychlost světla menší (větší); - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami; - objasní krátkozrakost a dalekozrakost oka a podstatu jejich odstranění brýlemi; - popíše využití zrcadel v praxi; - rozliší stejnosměrný proud od střídavého; ve stejnosměrném obvodu změří digitálními měřicími přístroji elektrický proud a napětí na spotřebiči, určí elektrický odpor součástky nebo spotřebiče; - využije digitální měřicí systém ke grafickému zobrazení stejnosměrného a střídavého napětí; - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností k popisu			

podstaty jevů v látkách použije modely, animace a příklady využití v praxi z otevřených zdrojů dat. **ENERGIE** Žák: **F-9-4-02** **- zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí;** - popíše výrobu elektrické energie z různých energetických zdrojů (voda, vítr, slunce, geotermální energie, příliv – odliv, příboj); - rozliší jaderné reakce; - vysvětlí princip činnosti jaderné elektrárny; – charakterizuje jaderné záření a způsoby ochrany před ním – popíše přenos elektrické energie.	**Formy energie** - výroba a přenos elektrické energie - jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna - ochrana lidí před radioaktivním zářením **Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie**	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 4.1, 4.3 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Zeměpis **Průřezová témata:** **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života

VESMÍR Žák: **F-9-7-01** **- objasní(kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet;** - vysvětlí, která síla udržuje planety na oběžné dráze kolem Slunce - popíše princip uvolňování energie ve Slunci - objasní pohyb Měsíce a měsíční fáze; - zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy, k tomu využije dat a animací z otevřených zdrojů.	**Sluneční soustava** - její hlavní složky - měsíční fáze	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuse; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 7.1 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodopis, Zeměpis **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života

CHEMIE - 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE Žák: **CH-9-1-01** **CH-9-1-02** **- určí společné a rozdílné vlastnosti látek;** **- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost;** **posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí;** - rozlišuje látky a tělesa; - rozlišuje děje fyzikální	**Vlastnosti látek** - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek **Zásady bezpečné práce** – ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě **Nebezpečné látky a přípravky**	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Fyzika **Průřezová témata:** EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

a chemické; - rozliší skupenství látek; - vysvětlí základní pravidla bezpečnosti práce s chemickými látkami; - vysvětlí význam varovných značek na obalech chemikálií; - zhodnotí H- a P- věty. **SMĚSI** Žák: **CH-9-2-01** **CH-9-2-02** **CH-9-2-03** **- rozlišuje směsi a chemické látky;** **- vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení;** **- navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi;** - rozliší u známých směsí, zda jsou různorodé, nebo stejnorodé;	– H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam **Směsi** – různorodé, stejnorodé, roztoky - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku - koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok - oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace)	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo**: 2.1, 2.2

- uvede příklady směsí a čistých látek; - správně používá termíny koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; - vypočítá hmotnostní zlomek složek v roztocích. - vysvětlí principy základních metod oddělování složek směsí; - vybírá nejvhodnější metody k oddělování složek konkrétních směsí; - samostatně provádí filtraci; - uvede příklady oddělování složek směsí v praxi. Žák: **CH-9-2-04** **- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu;** - žák používá správně pojmy: odpadní voda, pitná voda, užitková voda, destilovaná voda; - vysvětlí princip výroby pitné vody; - uvede konkrétní příklady znečišťování vody;	**Voda** – destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody **Vzduch** – složení, čistota ovzduší, ozonová vrstva	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo**: 2.2, 2.3 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Zeměpis **Průřezová témata:** EVV - Ekosystémy EVV – Základní podmínky života

- vysvětlí význam vody pro život na Zemi; - popíše složení vzduchu - uvede konkrétní příklady znečišťování ovzduší; - hodnotí využití a význam vody a vzduchu pro život, při získávání informací využívá tištěné i online dostupné relevantní informační zdroje **ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY** Žák: **CH-9-3-01** **CH-9-3-02** **- používá pojmy atom a molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech;** **- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti;** - rozlišuje atomy a molekuly - popíše stavbu atomu;	**Částicové složení látek** – molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony **Prvky** – názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo**: 3.1, 3.2, 3.3

- vysvětlí pojem protonové číslo a používá ho k určení prvků a popisu stavby atomů; - používá chemické značky vybraných prvků; - odvozuje stavbu atomů na základně umístění prvků v PSP; - rozlišuje kovy a nekovy; - umí popsat vlastnosti a použití vybraných chemických prvků; - vysvětlí pojem chemická vazba. **CHEMICKÉ REAKCE** Žák: **CH-9-4-01** **CH-9-4-02** **- rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání;** **- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v**	chemických prvků; protonové číslo, kovy a nekovy **Chemické sloučeniny** – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin **Chemické reakce** – reaktanty a produkty, zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice **Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí** – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 4.1, 4.2

praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu; - rozlišuje reaktanty a produkty reakce; - umí zapsat jednoduché chemické reakce; - umí přečíst chemické rovnice; - popíše vliv teploty, plošného obsahu povrchu, koncentrace reaktantů a katalyzátorů na rychlost chemické reakce; - aplikuje zákon zachování hmotnosti; - pracuje s videoexperimenty obtížně realizovatelných chemických pokusů. **ANORGANICKÉ SLOUČENINY** Žák: **CH-9-5-01** **CH-9-5-02** **- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí;**	**Oxidy** – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, vzorce oxidů **Kyseliny a hydroxidy**	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v**	**Učivo:** 5.1, 5.2, 5.3

- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi; - zapisuje z názvů vzorce oxidů, halogenidů, hydroxidů a kyselin; - určuje oxidační čísla atomů ve sloučeninách; - popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů, sulfidů, halogenidů, hydroxidů a kyselin; - vysvětlí podstatu skleníkového efektu; - rozlišuje kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů; - orientuje se na stupnici pH; - umí poskytnout první pomoc při zasažení pokožky silným hydroxidem a kyselinou.	– kyselost a zásaditost roztoků, vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů **Soli nekyslíkaté** – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů	**hodině; Další práce a jejich prezentování**	

CHEMIE - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ANORGANICKÉ SLOUČENINY Žák: **CH-9-5-01** **- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí;** - rozeznává neutralizaci mezi ostatními reakcemi, dovede poskytnout první pomoc při poleptání kyselinou a hydroxidem; - zapíše chemickými rovnicemi reakce vzniku solí, popíše vlastnosti	**Soli kyslíkaté a nekyslíkaté** - neutralizace - soli kyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných kyslíkatých solí, příprava solí – neutralizace, reakce kovu s nekovem, reakce kovu s kyselinou	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 5.3

a použití významných solí, zapisuje vzorce solí. **CHEMICKÉ REAKCE** Žák: **CH-9-4-01** **- rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání;** - umí vypočítat molární hmotnost sloučeniny; - používá veličinu látkového množství a jednotku mol. **ORGANICKÉ SLOUČENINY** Žák: **CH-9-6-01** **CH-9-6-02** **CH-9-6-03** - **rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití**; **- zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede**	**Chemické reakce** - chemické rovnice - látkové množství, molární hmotnost **Uhlovodíky** - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování** **Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce;**	**Učivo:** 4.1 **Učivo:** 6.1, 6.2, 6.3 **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života

příklady produktů průmyslového zpracování ropy; **- rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití;** - zapíše vzorce, popíše vlastnosti, výskyt a použití vybraných alkanů, alkenů, alkynů, arenů; - zná zásady bezpečnosti práce s hořlavými a těkavými látkami; - uvede základní frakce ropy a jejich použití; - zhodnotí z ekologického hlediska využití různých paliv; - zapíše vzorce, popíše vlastnosti a použití vybraných alkoholů, karboxylových kyselin. Žák: **CH-9-6-03** **- uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů;** - popíše zdroje a vlastnosti sacharidů, tuků a bílkovin a jejich význam pro organismus;	vazbami a aromatických uhlovodíků **Paliva** - ropa, uhlí, zemní plyn - průmyslově vyráběná paliva **Deriváty uhlovodíků** - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin **Přírodní látky** - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	**Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování** **Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v**	EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Zeměpis, Přírodopis **Učivo:** 6.4 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodopis

- vyjmenuje základní vitamíny a popíše jejich význam pro organismus. **CHEMIE A SPOLEČNOST** Žák: **CH-9-7-01** **CH-9-7-02** **CH-9-7-03** **- zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi;** **- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe;** **- orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka;** - uvede příklady surovin a meziproduktů při výrobě některých chemikálií; - popíše výhody a nevýhody používání pesticidů a průmyslových hnojiv; - uvede významná stavební pojiva, jejich použití a způsoby jejich výroby;	**Chemický průmysl v ČR** – výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze **Průmyslová hnojiva** **Tepelně zpracované materiály** – cement, vápno, sádra, keramika **Plasty a syntetická vlákna** – vlastnosti, použití, likvidace **Detergenty, pesticidy a insekticidy** **Hořlaviny** – význam	**hodině; Další práce a jejich prezentování** **Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo**: 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7 **Průřezová témata:** EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- vyjmenuje příklady plastů a syntetických vláken, popíše výhody a nevýhody jejich použití; - uvede příklady volně prodejných hořlavin, zná zásady bezpečné práce s nimi, vysvětlí principy hašení požárů, zná telefonní číslo hasičů; - uvede příklady drog, zná rizika jejich zneužívání; - posuzuje pozitivní a negativní přínos oboru chemie z hlediska rozvoje současné společnosti a kvality života v ní (např. přínos a nebezpečí zneužití léčiv, pesticidů, ropných produktů, obalů) na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních; - diskutuje dostupnost a význam přírodních a nerostných surovin pro společnost a dopady jejich využívání na životní prostředí na základě informací z otevřených zdrojů, včetně zdrojů digitálních.	tříd nebezpečnosti **Léčiva a návykové látky**		

PŘÍRODOPIS - 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Žák: **P-9-1-01** **- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů;** - vyjmenuje základní biologické vědní disciplíny; - vyjmenuje základní projevy života; - popíše stavbu rostlinné, živočišné a bakteriální buňky včetně organel zabezpečujících základní projevy života;	**Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam** - základní stavební kámen života - výživa - dýchání - růst - rozmnožování - vývin - reakce na podněty	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 1.1

- charakterizuje základní podmínky pro život; - třídí organismy podle složitosti stavby těla. Žák: **P-9-1-04** **- uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka;** - objasní rozdíl mezi virem, bakterií a rostlinnou či živočišnou buňkou; - vyjmenuje příklady virových a bakteriálních onemocnění; - objasní způsoby ochrany před virovými a bakteriálními nákazami; - vysvětlí praktické využití virů a bakterií; - objasní souvislost mezi znečištěním vod a přemnožením sinic. **BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ** Žák: **P-9-4-01** **- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných**	**Viry, bakterie a sinice** - výskyt, význam a praktické využití virů a bakterií - sinice – vodní květ **Stavba těla, stavba**	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování** **Moderovaný rozhovor;**	**Učivo:** 1.3 **Učivo:** 4.1

živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů; - rozlišuje jednobuněčné a mnohobuněčné živočichy; - na modelových organismech popíše a porovná základní vnější a vnitřní stavbu těla živočichů; - objasní funkci jednotlivých orgánů; - uvede příklady přizpůsobení stavby orgánových soustav živočichů k životu na souši a ve vodě a k různému způsobu života (k využívání různé potravy, k různé aktivitě během dne apod.); - vysvětlí rozdíl mezi obojetným a rozlišeným pohlavím, mezi vývojem přímým a nepřímým a uvede příklady. Žák: **P-9-4-02** **- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin;** - rozlišuje bezobratlé a obratlovce;	**a funkce jednotlivých částí těla** - živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování živočichů **Vývoj, vývin a systém živočichů** Jednobuněční živočichové – stavba těla, způsob života, postavení v potravním řetězci, významní zástupci - prvoci	**Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování** **Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce;**	**Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodověda **Učivo:** 4.2 **Průřezová témata:** EVV - Ekosystémy

- charakterizuje životní cyklus modelových organismů; - určuje vybrané živočichy i s využitím atlasů, klíčů a učebnic; - zařazuje živočichy do základních taxonomických jednotek – u bezobratlých do kmenů, u obratlovců do tříd; - zhodnotí význam živočichů pro člověka; - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce. Žák: **P-9-4-03** **P-9-4-04** **- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí;**	Bezobratlí živočichové – stavba těla, způsob života, postavení v potravním řetězci, významní zástupci - žahavci - ploštěnci - hlísti - měkkýši - kroužkovci - členovci: pavoukovci, korýši, vzdušnicovci Strunatci - stavba těla, způsob života, postavení v potravním řetězci, významní zástupci - mihule - paryby - ryby - obojživelníci - plazi **Rozšíření, význam a ochrana živočichů** - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy bezobratlých a obratlovců	**Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování** **Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná -**	**Učivo:** 4.4

- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy; - rozpozná a zařadí do systému hospodářsky a epidemiologicky významné druhy bezobratlých a obratlovců; - uvede význam rozmanitosti živočichů pro život v přírodě a pro člověka; - uvede příklady živočichů žijících v přírodě, které lidé využívají nebo jsou pro člověka užiteční. - na základě pozorování odvodí základní projevy chování živočichů v přírodě; - na příkladech objasní způsob života modelových organismů; - na příkladech objasní přizpůsobení živočichů danému prostředí a roční době. **ZÁKLADY EKOLOGIE** Žák: **P-9-7-04**		**ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 4.3

- uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí; - vyjmenuje důvody ochrany přírody; - zná chráněná území v okolí Olomouce. **PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY** Žák: **P-9-8-01** **- aplikuje praktické metody poznávání přírody;** - umí popsat mikroskop; - používá lupu a mikroskop; - připravuje jednoduché mikroskopické preparáty; - pozoruje a kreslí jednoduché dočasné a trvalé preparáty; - používá zjednodušené určovací klíče a atlasy.	**Projevy chování živočichů** - chování modelových živočichů ve svém životním prostředí **Ochrana přírody a životního prostředí** - ochrana přírody v ČR - chráněná území **Praktické metody poznávání přírody** lupa, mikroskop - jednoduché mikroskopické preparáty – dočasné, trvalé, zjednodušené určovací klíče a atlasy, ukázky odchytu bezobratlých	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 7.2 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Zeměpis **Učivo:** 8.1 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Fyzika

PŘÍRODOPIS - 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
BIOLOGIE HUB Žák: **P-9-2-01** **- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků;** - vysvětlí využití kvasinek v praxi. - objasní zdravotní rizika při styku plísní a člověka; - objasní původ a význam penicilínu pro současnou medicínu.	**Kvasinky** – jejich význam **Houby bez plodnic** – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 2.1 **Učivo:** 2.1

- popíše stavbu těla a rozmnožování hub; - na základě charakteristických znaků určuje několik vybraných druhů hub; - třídí houby na jedlé a jedovaté; - umí poskytnout první pomoc při otravě houbami.	**Houby s plodnicemi** – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami, vybrané druhy hub		**Učivo:** 2.2 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodověda
- vysvětlí význam lišejníků v přírodě; - uvědomuje si souvislost výskytu lišejníku a čistoty ovzduší.	**Lišejníky** - výskyt a význam		**Učivo:** 2.3
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ Žák: **P-9-4-02** **- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin;** - popíše vnější a vnitřní stavbu těla modelových organismů; - charakterizuje životní cyklus modelových organismů;	**Vývoj, vývin a systém živočichů** Strunatci - stavba těla, způsob života, postavení v potravním řetězci, významní zástupci - ptáci - savci	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další**	**Učivo:** 4.2 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodověda

- určuje vybrané živočichy a zařazuje je do taxonomických jednotek; - zhodnotí význam živočichů pro člověka; - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy. - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce. Žák: **P-9-4-03** **- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí;** - objasní předmět studia etologie; - na základě pozorování odvodí základní projevy chování živočichů v přírodě;	**Projevy chování živočichů** - etologie - chování vrozené a získané - příklady vrozeného chování - chování podmíněné látkovou výměnou, chování obranné a ochranné, sociální chování, chování komfortní, rozmnožovací chování, komunikace mezi zvířaty	**práce a jejich prezentování** **Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 4.4

- vysvětlí, v čem se liší chování vrozené a získané; - na vybraných druzích savců uvede příklady instinktivního a získaného chování. Žák: **P-9-4-04** **- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy;** - na základě pozorování odvodí základní projevy chování živočichů v přírodě; - na příkladech objasní přizpůsobení živočichů danému prostředí a jejich způsob života; - rozpozná a zařadí do systému hospodářsky a epidemiologicky významné druhy bezobratlých a obratlovců; - ovládá základní péči o vybrané domácí živočichy; - objasní význam zoologických zahrad pro záchranu kriticky ohrožených druhů; - uvede význam rozmanitosti živočichů pro život v přírodě a pro člověka;	**Rozšíření, význam a ochrana živočichů** - savci biomů světa, savci kontinentů - kriticky ohrožené druhy - zoologické zahrady - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy - chov domestikovaných živočichů - péče o vybrané domácí živočichy - živočišná společenstva	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 4.3 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodověda, Zeměpis **Průřezová témata:** EVV - Ekosystémy

- uvede příklady živočichů žijících v přírodě, které lidé využívají nebo jsou pro člověka užiteční. **BIOLOGIE ROSTLIN** Žák: **P-9-3-01** **- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům;** - objasní stavbu a základní funkce jednotlivých orgánů rostlinného těla.	**Anatomie a morfologie rostlin** - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 3.1 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodověda
Žák: **P-9-3-02** **- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin;** - objasní princip fotosyntézy a její význam pro rostlinu a další organismy;	**Fyziologie rostlin** - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování rostlin	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování**	**Učivo:** 3.2 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodověda

- vysvětlí mechanismus dýchání rostlin; - na základě pozorování odvodí závislost klíčení a růstu rostlin na podmínkách prostředí; - vysvětlí rozdíl mezi opylením a oplozením; - rozlišuje pohlavní a nepohlavní rozmnožování. Žák: **P-9-3-03** **- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů;** - rozlišuje nižší a vyšší rostliny a vysvětlí rozdíl ve stavbě jejich těla; - na modelovém zástupci charakterizuje stavbu těla dané skupiny rostlin; - zjednodušeně charakterizuje životní cyklus různých skupin rostlin; - vyjmenuje typické zástupce jednotlivých skupin rostlin; - za pomoci klíčů a atlasů determinuje modelové zástupce jednotlivých skupin rostlin;	**Systém rostlin** Stélkaté rostliny: - řasy - přechod rostlin na souš Vyšší rostliny – výtrusné rostliny: - mechorosty - plavuně - přesličky - kapradiny Vyšší rostliny - semenné rostliny - nahosemenné rostliny - krytosemenné rostliny	**výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování** **Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 3.3 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodověda, Zeměpis **Průřezová témata:** EVV - Ekosystémy

- objasní význam přechodu rostlin z vody na souš pro šíření života na souši. - vysvětlí význam rostlin; pro život na Zemi; - vysvětlí funkci botanických zahrad a arboret. **PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY** Žák: **P-9-8-01** - **aplikuje praktické metody poznávání přírody;** - používá lupu a mikroskop; - připravuje jednoduché mikroskopické preparáty; - pozoruje a kreslí jednoduché dočasné a trvalé preparáty; - používá zjednodušené určovací klíče a atlasy; - zhotoví herbář.	**Význam rostlin a jejich ochrana** - význam rostlin - botanické zahrady, arboreta **Praktické metody poznávání přírody** lupa, mikroskop - jednoduché mikroskopické preparáty – dočasné, trvalé, zjednodušené určovací klíče a atlasy - herbář	**Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 3.4 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodověda **Učivo:** 8.1

PŘÍRODOPIS - 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
BIOLOGIE ČLOVĚKA Žák: **P-9-5-02** **P-9-5-03** **- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka;** **- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří;** - objasní předmět studia biologických disciplín, které zkoumají člověka; - zařadí člověka do živočišného systému; - vysvětlí rozdíly ve stavbě těla člověka a lidoopa;	**Fylogeneze a ontogeneze člověka** - vědní disciplíny zabývající se člověkem - člověk v živočišném systému - fylogeneze a ontogeneze - hominizace - porovnání stavby těla člověka a dnešního lidoopa - názory na vznik člověka - původ a vývoj člověka - lidská plemena	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 5.1 **Mezipředmětové vztahy - přesahy:** Dějepis **Průřezová témata:** OSV – Sebepoznání a sebepojetí MTKL – Etnický původ

- uvede příklady názorů na vznik člověka; - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka a stručně tyto stupně charakterizuje; - rozlišuje lidská plemena; - objasní vznik nového jedince a popíše jeho vývin od početí do stáří. Žák: **P-9-5-01** **- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy;** - provádí mikroskopování tkání; - rozpozná základní orgány člověka, určí jejich polohu a objasní funkci a stavbu; - vysvětlí vzájemné vztahy orgánů a orgánových soustav; - popíše průběh dýchání; - charakterizuje tělní tekutiny; - vyjmenuje jednotlivé krevní skupiny; - rozdělí cévy z hlediska stavby a funkce; - nakreslí a popíše zjednodušené	- rozmnožování člověka, nitroděložní vývin jedince - období lidského života **Anatomie a fyziologie** - typy tkání lidského těla a jejich funkce - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy, buňka, tkáň, orgány: - opěrná soustava - pohybová soustava - oběhová soustava - dýchací soustava - trávicí soustava - vylučovací soustava - nervová soustava a vyšší nervová činnost - smyslové orgány	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 5.2 **Mezipředmětové vztahy - přesahy:** Přírodověda, Chemie, Fyzika **Průřezová témata:** OSV – Sebepoznání a sebepojetí

schéma krevního oběhu; - vysvětlí proces tvorby moči; - vysvětlí reflexní oblouk; - charakterizuje funkci základních hormonů; - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce. Žák: **P-9-5-04** **- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby;** - uvede příklady a příčiny běžných nemocí i zásady jejich prevence a léčby.	- rozmnožovací soustava **Nemoci, úrazy a prevence** - příčiny a příznaky nemocí - praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie vady a onemocnění: - opěrné soustavy - pohybové soustavy - oběhové soustavy - dýchací soustavy - trávicí soustavy	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 5.3 **Mezipředmětové vztahy - přesahy:** Přírodověda

OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Žák: **P-9-1-02** **P-9-1-03** - **vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti;** **- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě;** - definuje předmět studia genetiky; - vysvětlí základní genetické pojmy; - objasní podstatu nepohlavního rozmnožování a uvede příklady; - objasní podstatu pohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti; - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě;	- vylučovací soustavy - nervové soustavy - smyslových orgánů - rozmnožovací soustavy **Dědičnost a proměnlivost organismů** - genetika - dědičnost a proměnlivost - nukleová kyselina, chromozom - buněčné dělení – mitóza, meióza - gen, alela, křížení	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 1.2 **Mezipředmětové vztahy - přesahy:** Přírodověda, Chemie

- uvede příklady využití genetiky ve šlechtitelství a chovatelství. **PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY** Žák: **P-9-8-01** - **aplikuje praktické metody poznávání přírody;** - používá lupu a mikroskop; - připravuje jednoduché mikroskopické preparáty; - pozoruje a kreslí jednoduché dočasné a trvalé preparáty.	**Praktické metody poznávání přírody** - lupa, mikroskop - jednoduché mikroskopické preparáty – dočasné, trvalé	**Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 8.1

PŘÍRODOPIS - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA Žák: **P-9-1-01** **- rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů;** - vysvětlí význam atmosféry a hydrosféry pro život na Zemi; - rozlišuje vybrané organické a anorganické látky.	**Vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam** - anorganické látky – voda, vzduch, kyslík, dusík, uhlík - organické látky – aminokyseliny, bílkoviny, cukry, tuky, nukleové kyseliny - názory na vznik života	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 1.1 **Mezipředmětové vztahy - přesahy:** Chemie, Fyzika **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života

NEŽIVÁ PŘÍRODA Žák: **P-9-6-01** **- rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek;** - vysvětlí proces vzniku Země a objasní stavbu zemského tělesa. - objasní rozdíl mezi horninou a nerostem; - s pomocí určovacích pomůcek rozpozná vybrané nerosty, uvede jejich vlastnosti a příklady jejich využití; - objasní mechanismus vzniku hornin; - třídí vybrané horniny podle jejich vzniku; - určí vybrané horniny a uvede příklady jejich využití.	**Země** - vznik a stavba Země **Nerosty a horniny** Nerosty - vznik nerostů - vlastnosti fyzikální - vlastnosti chemické - třídění nerostů - praktický význam a využití zástupců - určování vzorků nerostů Horniny - třídění hornin podle vzniku - vznik hornin - vlastnosti hornin - praktický význam a využití zástupců - určování vzorků hornin	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 6.1 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Zeměpis **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života **Učivo:** 6.2 **Mezipředmětové vztahy - přesahy:** Přírodověda, Chemie **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života

Žák: **P-9-6-02** **- rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a oběhu vody;** - umí vysvětlit vliv vnějších a vnitřních geologických procesů na utváření zemského povrchu, geologický oběh hornin a oběh vody.	**Vnější a vnitřní geologické procesy** vnější geologické děje: - zvětrávání, eroze - činnost zemské tíže - činnost vody - činnost větru - činnost organismů vnitřní geologické děje: - poruchy zemské kůry - zemětřesení - sopečná činnost - pohyby litosférických desek	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 6.3 **Mezipředmětové vztahy - přesahy**: Zeměpis
- objasní vznik půd; - třídí půdy – rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě; - objasní význam půdy pro organismy včetně člověka.	**Půdy:** - vznik, složení, vlastnosti a třídění půd - význam půdy		**Učivo:** 6.4 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Zeměpis **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života
- orientačně datuje počátek života na planetě a stručně charakterizuje evoluční principy vývoje života; - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data,	**Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi** – geologické změny - vznik života - vývoj života		**Učivo:** 6.5 **Mezipředmětové vztahy - přesahy:** Zeměpis **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života

informace a digitální obsah, k tomu volí postupy; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce. Žák: **P-9-6-03** -**uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi;** - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi.	- výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí **Podnebí a počasí ve vztahu k životu** - význam vody a teploty prostředí pro život - ochrana a využití přírodních zdrojů - význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 6.6 **Mezipředmětové vztahy – přesahy**: Zeměpis **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života
- diskutuje o mimořádných událostech způsobených počasím a jinými přírodními jevy, o možných doprovodných	**Mimořádné události způsobené přírodními vlivy** – příčiny vzniku mimořádných událostí - přírodní světové katastrofy		**Učivo:** 6.7 **Mezipředmětové vztahy - přesahy:** Zeměpis

jevech a dopadech i o ochraně před nimi. **ZÁKLADY EKOLOGIE** Žák: **P-9-7-01** **P-9-7-02** **P-9-7-03** **- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi;** **- na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému;** **- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam;** - vysvětlí základní pojmy z ekologie; - vysvětlí význam autotrofních organismů a různých způsobů výživy heterotrofních organismů v ekosystému; - uvede příklady různých vztahů mezi organismy;	- nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi **Organismy a prostředí** - vzájemné vztahy mezi organismy - vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím - populace, společenstva - přirozené a umělé ekosystémy - potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 7.1 **Mezipředmětové vztahy - přesahy:** Přírodověda, Zeměpis, Chemie, Fyzika **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života, Vztah člověka a prostředí

- objasní vzájemnou závislost živých a neživých složek ekosystému; - vytvoří příklady jednoduchých potravních řetězců. Žák: **P-9-7-04** **- uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí;** - zhodnotí kladný vliv člověka na životní prostředí a uvede příklady; - zhodnotí záporný vliv člověka na životní prostředí a uvede příklady. **PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY** Žák: **P-9-8-01** **- aplikuje praktické metody poznávání přírody** - používá lupu, atlasy a zjednodušené určovací klíče k určování nerostů a hornin.	**Ochrana přírody a životního prostředí** - globální problémy a jejich řešení **Praktické metody poznávání přírody** - lupa - zjednodušené určovací klíče a atlasy	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná - písemná - ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 7.2 **Mezipředmětové vztahy - přesahy:** Zeměpis, Chemie, Dějepis **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životních prostředí **Učivo:** 8.1

ZEMĚPIS - 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE Žák: **Z-9-1-01** **Z-9-1-02** **– organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů;** **– používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii;**	**Komunikační geografický a kartografický jazyk** - vybrané obecné geografické, topografické a kartografické pojmy; - základní topografické útvary; - hlavní kartografické produkty; – jazyk mapy - statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky	**Moderovaný rozhovor;** **Tematická diskuze;** **Samostatná – písemná – ověřovací práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 1.1, 1.2 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Vlastivěda, Matematika

– vysvětlí rozdíl mezi globusem, mapou a plánem; – vyjmenuje základní mapové prvky; – rozlišuje, čte a používá bodové, liniové a plošné mapové značky; - hodnotí rozdělení map podle měřítka a obsahu; - vytváří si představu skutečnosti podle mapy; – na mapě / glóbu ukáže rovník, obratníky, polární kruhy a nultý poledník; – rozlišuje zeměpisnou šířku a zeměpisnou délku; - orientuje se v mapě, určuje zeměpisnou polohu; – s pomocí rejstříku vyhledává místa na mapě; - aplikuje své znalosti při praktické orientaci v terénu; - vytváří jednoduché plány; – orientuje se v uživatelském rozhraní vybraných mapových serverů, vyhledává s jejich pomocí místa a trasy.	– základní informační geografická média a zdroje dat **Geografická kartografie a topografie** - glóbus, mapa, plán – měřítko – obsah plánů a map, druhy map - poledníky, rovnoběžky, zeměpisná síť - určování zeměpisné polohy - orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám – praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě - tvorba jednoduchých plánů a map – online mapové servery, digitální mapy, navigace		

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ Žák: **Z-9-2-01** **Z-9-2-02** **Z-9-2-03** **– prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů;** **– rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu;** **– porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost;** – charakterizuje tvar a velikost Země a rozložení pevnin a oceánů na jejím povrchu; – uvede konkrétní důkaz tvaru planety Země podle určitých jevů; – vyjádří na příkladech vliv pohybů Země a Měsíce na život organismů a lidí;	**Země jako vesmírné těleso** – tvar a velikost Země - pohyby Země - střídání dne a noci - střídání ročních období - časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas **Krajinná sféra** **a) litosféra** - stavba zemského tělesa - vnitřní a vnější přírodní činitelé - tvary zemského povrchu a oceánské dno **b) atmosféra** - podnebí, podnebné pásy – počasí, meteorologické prvky **c) hydrosféra** - rozložení zásob vody na Zemi – hydrologický cyklus	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná – písemná – ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodověda, Vlastivěda, Přírodopis, Fyzika **Průřezová témata:** EVV – Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

- vysvětlí příčiny odlišného času na různých místech; – vypočítá časový posun při přechodu mezi časovými pásmy; – přiřadí vybraný přírodní prvek k příslušné složce přírodní sféry; – s porozuměním používá odbornou terminologii; – porozumí zákonitosti vzniku výškových stupňů a geografických pásů; – rozlišuje vnitřní a vnější přírodní činitele; – popíše projevy a následky pohybu litosférických desek a lokalizuje tektonicky aktivní oblasti na mapě světa; – objasní podstatu oběhu vody na Zemi; – rozlišuje teplé a studené oceánské proudy a zhodnotí jejich vliv na pevninu; – vysvětlí proces vzniku půdy; – navrhuje protierozní opatření; - rozlišuje podmínky vzniku různých vegetačních oblastí a seznamuje se s jejich charakteristikou; - poznává a hodnotí vliv člověka na přírodní prostředí.	– pohyby mořské vody **d) pedosféra** - vznik a složky půdy – půdní horizonty, typy půd – eroze, ochrana půdy **e) biosféra** - charakteristika přírodních krajin (biomů) – život v oceánech - vliv člověka na přírodní prostředí **Systém přírodní sféry na planetární úrovni** - geografické pásy - výškové stupně		

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ Žák: **Z-9-5-01** **Z-9-5-02** **Z-9-5-03** **– porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry,** **rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin** **– uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek** **a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)** **– uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních** **a společenských vlivů na životní prostředí** – ilustruje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní složky a prvky krajiny v místním regionu; – vyhledá na mapě světa hlavní přírodní krajiny;	**Krajina** - typy krajiny - přírodní a společenské prostředí **Vztah přírody a společnosti** – principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí – globální ekologické a environmentální problémy lidstva	**Moderovaný rozhovor;** **Tematická diskuze;** **Samostatná – písemná – ověřovací práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 5.1, 5.2 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodopis **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí

– uvádí příklady negativního působení lidských aktivit na životní prostředí; – vlastními slovy vysvětlí princip skleníkového efektu a problematiku globálního oteplování a úbytku ozonové vrstvy; – vysvětlí s uvedením příkladů, co je to přírodní riziko a jak mu předcházet nebo jej snížit. **TERENNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE** Žák: **Z-9-7-01** **Z-9-7-02** **Z-9-7-03** **- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu;** **- praktikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny;** **- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje**	**Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny** - orientace v krajině, pohyb podle mapy, pohyb podle navigace - odhad vzdáleností a výšek v terénu - situační plán a schematický náčrtek	**Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; mapové výstupy; pracovní list; řešení problémových úloh**	**Učivo:** 7.1, 7.2 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodopis

v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech; – se orientuje v terénu s pomocí orientačních objektů, plánů a map; – určí světové strany; – zobrazí pozorované objekty do jednoduchého náčrtu, do tištěné nebo elektronické mapy; – při popisu sledované krajiny se vyjádří správně odbornou geografickou terminologií; – respektuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině; – objasní vhodné chování v různých krizových modelových situacích za mimořádných událostí; – efektivně využívá digitální mapy a GPS navigaci při orientaci v krajině a plánování tras.	- hodnocení přírodních jevů a ukazatelů - geografické exkurze **Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** - živelní pohromy - opatření chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích		

ZEMĚPIS - 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
REGIONY SVĚTA Žák: **Z-9-3-01** **Z-9-3-02** **Z-9-3-03** **– lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny;** **– porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a**	**Světadíly, oceány a makroregiony světa** – lokalizace světadílů a oceánů na mapě světa – porovnávací kritéria – charakteristika Afriky a Ameriky z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů **Modelové regiony světa** – Severní Afrika	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná – písemná – ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 3.1, 3.2, **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Anglický jazyk, Dějepis **Průřezová témata:** VEGS – Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět MTKL – Multikulturalita

podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států; **– zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich;** – lokalizuje na mapách jednotlivé světadíly, oceány a velké oblasti (regiony) světa na základě zadaných přírodních a socioekonomických charakteristik; – vymezí ve světadílech a jejich oblastech (regionech) jejich rozvojová jádra a periferní zóny; – lokalizuje na mapách vybrané útvary reliéfu, řeky a vodní plochy a zhodnotí jejich vliv na rozmístění obyvatelstva a hospodářských aktivit; – charakterizuje přírodní a socioekonomické poměry vybraných modelových států a regionů světa; – uvádí příklady přírodních a společenských změn, které	– Subsaharská Afrika – Anglosaská Amerika – Latinská Amerika		

nastaly, nastávají nebo mohou nastat ve vybraných regionech světa; – vyhledává na internetu aktuální demografická a ekonomická data států. **SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ** Žák: **Z-9-4-01** **– posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace;** – popíše vývoj počtu obyvatel; – porovná rozdíly v rozmístění a základních charakteristikách obyvatelstva různých částí světa. Žák: **Z-9-4-02** **– posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel;**	**Obyvatelstvo světa** – vývoj počtu obyvatel – biologické a kulturní znaky – prostorové rozmístění **Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná – písemná – ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodověda, Vlastivěda, Dějepis, Přírodopis **Průřezová témata:** MTKL – Etnický původ; Multikulturalita EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí

– objasní význam polohy a přírodních podmínek pro vznik a vývoj sídel; – srovnává specifika života na venkově a ve městě; – svými slovy vysvětlí vzájemný vztah mezi venkovem a městem. Žák: **Z-9-4-03** **Z-9-4-04** **– zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje;** **– porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit;** – rozliší sektorovou strukturu hospodářství; – lokalizuje nejvýznamnější zdroje surovin a energií ve světě; – popíše složky a funkce světového hospodářství; – vysvětlí na příkladech hlavní lokalizační faktory konkrétních	– urbanizace, suburbanizace **Světové hospodářství** – sektorová a odvětvová struktura – lokalizační faktory – ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně		

vybraných hospodářských aktivit. Žák: **Z-9-4-05** **Z-9-4-06** **– porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků;** **– lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech;** – porovnává státy světa podle různých kritérií; – jmenuje příklady nejvýznamnějších organizací a integrací států světa; – lokalizuje na mapách vybraná ohniska napětí a konfliktů ve světě.	**Regionální společenské, politické a hospodářské útvary** - národní a mnohonárodnostní státy – typy států podle formy vlády a územního členění – města, aglomerace - jádrové a periferní hospodářské oblasti světa - politická a hospodářská seskupení (integrace) států - hlavní světová konfliktní ohniska		

ZEMĚPIS - 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
REGIONY SVĚTA Žák: **Z-9-3-01** **Z-9-3-02** **Z-9-3-03** **– lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny;** **– porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a**	**Světadíly, oceány a makroregiony světa** – porovnávací kritéria – Antarktida – charakteristika Austrálie, Oceánie a Asie z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů **Modelové regiony světa** – Austrálie a Oceánie – Východní Asie	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná – písemná – ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 3.1, 3.2, **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Anglický jazyk, Dějepis **Průřezová témata:** VEGS – Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět MTKL – Multikulturalita

podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států; **– zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich;** – lokalizuje na mapách jednotlivé velké oblasti (regiony) světa na základě zadaných přírodních a socioekonomických charakteristik; – vymezí ve světadílech a jejich oblastech (regionech) jejich rozvojová jádra a periferní zóny; – lokalizuje na mapách vybrané útvary reliéfu, řeky a vodní plochy a zhodnotí jejich vliv na rozmístění obyvatelstva a hospodářských aktivit; – charakterizuje přírodní a socioekonomické poměry vybraných modelových států a regionů světa; – srovná vybrané modelové státy (regiony) světa podle přírodních, kulturních, společenských,	– Jihovýchodní Asie – Jižní Asie – Státy bývalého SSSR – Jihozápadní Asie		

hospodářských a politických kritérií; – hodnotí potenciál a bariéry vybraných regionů; – zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají nebo mohou nastat, co je příčinou zásadních změn v nich a hodnotí jejich důsledky pro přírodní prostředí i obyvatele; – vyhledává na internetu aktuální demografická a ekonomická data států. **SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ** Žák: **Z-9-4-05** **Z-9-4-06** **– porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků** **– lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v**	**Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy** - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa	**Moderovaný rozhovor;** **Tematická diskuze;** **Samostatná – písemná – ověřovací práce;** **Cílené pozorování**	**Učivo:** 4.2, 4.4, **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Vlastivěda, Dějepis **Průřezová témata:** VDO – Formy a participace občanů v politickém životě MTKL – Multikulturalita

konkrétních světových regionech; – s porozuměním používá odbornou terminologii; – porovnává a kategorizuje státy světa podle různých kritérií; – jmenuje příklady nejvýznamnějších organizací a integrací států světa a rozlišuje jejich zaměření; – poznává motivaci zapojení států do politických a hospodářských integrací; – lokalizuje na mapách vybraná ohniska napětí a konfliktů ve světě, objasní jejich příčiny a důsledky pro obyvatele.	**Regionální společenské, politické a hospodářské útvary** - národní a mnohonárodnostní státy – typy států podle formy vlády a územního členění – města, aglomerace - jádrové a periferní hospodářské oblasti světa - politická a hospodářská seskupení (integrace) států - hlavní světová konfliktní ohniska	**výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	

ZEMĚPIS - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
REGIONY SVĚTA Žák: **Z-9-3-01** **Z-9-3-02** **Z-9-3-03** **– lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny;** **– porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a**	**Světadíly, oceány a makroregiony světa** – porovnávací kritéria – charakteristika Evropy z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů **Modelové regiony světa** – Jižní Evropa – Západní Evropa – Severní Evropa – Pobaltí	**Moderovaný rozhovor; Tematická diskuze; Samostatná – písemná – ověřovací práce; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 3.1, 3.2, **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Anglický jazyk, Dějepis **Průřezová témata:** VEGS – Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět

podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států; **– zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich;** – lokalizuje na mapách jednotlivé regiony Evropy na základě zadaných přírodních a socioekonomických charakteristik, pojmenovává jejich státy a významné oblasti zalidnění; – vymezí rozvojová jádra a periferní zóny Evropy; – lokalizuje na mapách vybrané útvary reliéfu, řeky a vodní plochy a zhodnotí jejich vliv na rozmístění obyvatelstva a hospodářských aktivit; – charakterizuje přírodní a socioekonomické poměry vybraných evropských regionů a modelových států; – srovná vybrané regiony a modelové státy podle přírodních,	– Východní Evropa – Jihovýchodní Evropa – Střední Evropa		

kulturních, společenských, hospodářských a politických kritérií; – hodnotí potenciál a bariéry vybraných regionů; – objasňuje změny na politické mapě Evropy ve 20. a 21. století; – vyhledává na internetu aktuální demografická a ekonomická data států. **ČESKÁ REPUBLIKA** Žák: **Z-9-6-01** **Z-9-6-02** **– vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy** **– hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu**	**Místní region** – poloha – charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na specifika důležitá pro další rozvoj	**Moderovaný rozhovor;** **Tematická diskuze;** **Samostatná – písemná – ověřovací práce;** **Cílené pozorování**	**Učivo:** 6.1, 6.2, 6.3 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Dějepis, Přírodopis, Vlastivěda, Chemie, Fyzika **Průřezová témata:** VEGS – Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme

– vymezí a lokalizuje místní region podle zvolených kritérií a zařadí jej do příslušného kraje; – vyjmenuje silné a slabé stránky (přírodní, společenské a kulturní) místního regionu s využitím různých zdrojů; Žák: **Z-9-6-03** **Z-9-6-04** **Z-9-6-05** **– hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu** **– lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit** **– uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích,**	**Česká republika** – poloha, rozloha – přírodní poměry a zdroje – obyvatelstvo – hospodářství – hospodářské a politické postavení ČR v Evropě a ve světě **Regiony České republiky** – administrativní členění	**výkonu žáka v hodině; Další práce a jejich prezentování**	Evropu a svět; Jsme Evropané EVV – Základní podmínky života; Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí

organizacích a integracích států – charakterizuje a hodnotí polohu Česka v Evropě a ve světě; – lokalizuje na mapě vybrané útvary reliéfu, řeky a vodní nádrže; – zhodnotí vliv přírodních podmínek na rozmístění obyvatelstva a hospodářských aktivit; – popíše s pomocí grafu vývoj počtu obyvatel ve 20. a 21. století a analyzuje změny; – charakterizuje věkovou, národnostní a náboženskou strukturu obyvatel; – lokalizuje na mapě a pojmenovává vybraná centra osídlení a hospodářství; – charakterizuje význam jednotlivých sektorů hospodářství z pohledu zaměstnanosti a podílu na tvorbě HDP; – porovná s využitím různých dostupných zdrojů a podle vybraných kritérií přírodní, hospodářské a společenské			

charakteristiky Česka s vybranými zahraničními státy; – lokalizuje na mapách jednotlivé kraje a hlavní jádrové a periferní oblasti; – vyjmenuje příklady zapojení Česka do světových mezinárodních a nadnárodních institucí, organizací a integrací států – svými slovy vysvětlí význam členství Česka v Evropské unii. **TERENNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE** Žák: **Z-9-7-01** **Z-9-7-02** **Z-9-7-03** **- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu;** **- praktikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny;** **- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady**	**Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny** - orientace v krajině, pohyb podle mapy, pohyb podle navigace - odhad vzdáleností a výšek v terénu - situační plán a schematický náčrtek	**Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; mapové výstupy; pracovní list; řešení problémových úloh**	**Učivo:** 7.1, 7.2 **Průřezová témata:**

bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech; – se orientuje v terénu s pomocí orientačních objektů, plánů a map; – určí světové strany; – zobrazí pozorované objekty do jednoduchého náčrtu, do tištěné nebo elektronické mapy; – při popisu sledované krajiny se vyjádří správně odbornou geografickou terminologií; – respektuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině; – objasní vhodné chování v různých krizových modelových situacích za mimořádných událostí; – efektivně využívá digitální mapy a GPS navigaci při orientaci v krajině a plánování tras.	- hodnocení přírodních jevů a ukazatelů - geografické exkurze **Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života** - živelní pohromy - opatření chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích		

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím

minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství

- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Charakteristika vzdělávacích oborů

Charakteristika vzdělávacího oboru – Dějepis

Výuka dějepisu směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována.

Charakteristika vzdělávacího oboru – Výchova k občanství

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády, a ukazuje

možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacích předmětů

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu – Dějepis

6. ročník 1 hodina týdně
7. ročník 1 hodina týdně
8. ročník 2 hodiny týdně
9. ročník 2 hodiny týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu – Výchova k občanství

6. ročník 1 hodina týdně
7. ročník 1 hodina týdně
8. ročník 1 hodina týdně
9. ročník 1 hodina týdně

(z toho žádná disponibilní hodina)

Výuka probíhá v klasických učebnách, v místnosti s počítačovou a interaktivní technikou. Výjimečně je výuka uskutečňována mimo školu formou exkurzí, výletů, návštěvami muzea.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Enviromentální výchova
Mediální výchova
Etická výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, získá pozitivní vztah k celoživotnímu učení
- žák vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení

- žák pracuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly a vhodně je využívá ve vlastní tvorbě

Kompetence k řešení problémů

- žák rozlišuje podstatné a nepodstatné informace
- žák si uvědomuje problém, přemýšlí nad ním, hledá a vybírá řešení problému
- žák provede kritiku, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit a zhodnotit výsledky svých činů
- žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žák si rozšiřuje slovní zásobu
- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gesta zvuků, využívá informační a komunikační prostředky
- žák využívá získané komunikativní dovednosti k práci ve skupině

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s učiteli na vytváření pravidel práce v týmu, přispívá k vytvoření pozitivní atmosféry
- žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně
- spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- respektuje různá hlediska
- žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém ve své tvorbě

Kompetence občanské

- žák toleruje názory ostatních lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je chopen vcítit se do situací ostatních lidí, přijímá a nabízí pomoc
- žák si je vědom svých povinností ve škole
- žák respektuje a chrání naše kulturní tradice, seznamuje se s významem místní kultury a zapojení se do ní

Kompetence pracovní

- žák udržuje v pořádku svůj pracovní prostor a dovede si připravit pomůcky na vyučovací hodinu
- žák si plánuje svoji práci
- žák se seznamuje s různými pracovními postupy a hledá jejich nejlepší uplatnění

Kompetence digitální

žák využívá digitální zařízení, aplikace a služby při učení i při zapojení do života školy a do společnosti

žák samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít

žák vyhledává, kriticky posuzuje informace

žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

žák rozumí významu digitálních technologií pro lidskou společnost

DĚJEPIS

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy

žák

D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků

D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány

D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

Učivo

1.1 význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny

1.2 historický čas a prostor

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu

D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí

D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

Učivo

2.1 člověk a lidská společnost v pravěku

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy

žák

D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací

D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví

D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství

D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států

D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací

Učivo

3.1 nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz

3.2 antické Řecko a Řím

3.3 střední Evropa a její styky s antickým Středomořím

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy

žák

D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států

D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech

D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí

D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-4-02p uvede první státní útvary na našem území

D-9-4-02p uvede základní informace z období počátků českého státu

D-9-4-03p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti

D-9-4-03p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí

D-9-4-04p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské

D-9-4-04p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

Učivo

4.1 nový etnický obraz Evropy

4.2 utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj

4.3 islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)

4.4 Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě

4.5 křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy

4.6 struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev

4.7 kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy

žák

D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve

D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život

D-9-5-03 popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky

D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie

D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky

D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

Učivo

5.1 renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou
5.2 zámořské objevy a počátky dobývání světa
5.3 český stát a velmoci v 15.–18. století
5.4 barokní kultura a osvícenství

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti

D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím ~~m~~ starých společenských struktur v Evropě

D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů

D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

Učivo

6.1 Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA
6.2 industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka
6.3 národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa
6.4 revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů

6.5 politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva
6.6 kulturní rozrůzněnost doby
6.7 konflikty mezi velmocemi, kolonialismus

MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy

žák

D-9-7-01 **na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky**

D-9-7-02 **rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů**

D-9-7-03 **charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu**

D-9-7-04 **na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv**

D-9-7-05 **zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války

D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

Učivo

7.1 první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky
7.2 nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy
7.3 mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět
7.4 druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války

ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané výstupy

žák

D-9-8-01 **vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků**

D-9-8-02 **vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce**

D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě

D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

Učivo

8.1 studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření

8.2 vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)

8.3 vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky

8.4 rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět

8.5 problémy současnosti

8.6 věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání

VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu

VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí

VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích

VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám

VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití

VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem

VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům

VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie

VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

Učivo

1.1 naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život

1.2 naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku

1.3 naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny

1.4 kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky komunikace

1.5 lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti

1.6 vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti

1.7 zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy

žák

VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života

VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek

VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání

VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány

Učivo

2.1 podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál

2.2 vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí

2.3 osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady

VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti

VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení

VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít

VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu

VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz

VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků

VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti

VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet

VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí

VO-9-3-07p	uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

Učivo

3.1 majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví

3.2 peníze - formy placení

3.3 hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní

3.4 banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků

3.5 principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy

žák

VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky

VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu

VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů

VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů

VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod

VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství

VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci

VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování

VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů

VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady

VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti

VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy

VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání

VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů

VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu

VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele

VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání

VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků

VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu

VO-9-4-10prozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy

VO-9-4-10pv krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

Učivo

4.1 právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu

4.2 státní správa a samospráva – orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly

4.3 principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, význam a formy voleb do zastupitelstev

4.4 lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace

4.5 právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů

4.6 protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví

4.7 právo v každodenním životě – důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy

žák

VO-9-5-01	**popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování**
VO-9-5-02	**uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky**
VO-9-5-03	**objasní souvislosti globálních a lokálních problémů**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VO-9-5-01p	uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

Učivo

5.1 evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR
5.2 globalizace – projevy, významné globální

DĚJEPIS - 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČLOVĚK V DĚJINÁCH Žák: **D-9-1-01** **D-9-1-02** **D-9-1-03** **– uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků;** **– uvede příklady zdrojů informací o minulosti;** **pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány;** **– orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu;**	**Význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny** – historické prameny – instituce – pomocné vědy historické **Historický čas a prostor** - časová osa - datace	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných**	**Učivo:** 1.1, 1.2 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Český jazyk

– s porozuměním používá odbornou terminologii; - popíše prameny hmotné a písemné, vysvětlí rozdíl; - zhodnotí význam studia historie; - popíše průběh dějin na časové ose; - zhodnotí význam práce s daty, letopočty, mapami; – zařazuje konkrétní letopočty do století a tisíciletí. **POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI** Žák: **D-9-2-01** **D-9-2-02** **– charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu;** **– objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost;** – periodizuje pravěk; – porovná prostředí a způsob života pravěkých a dnešních lidí;	**Člověk a lidská společnost v pravěku** - charakteristika paleolitu, neolitu a doby kovů (nástroje, způsob obživy, společenská organizace, umění)	**problémových úloh, modelové situace, simulační hry …);** **Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných**	**Učivo:** 2.1 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodopis **Průřezová témata:** MTKL – Multikulturalita; Etnický původ

– objasní změnu způsobu života lidí v době přechodu na pěstování plodin a na chov dobytka; – uvede výhody používání kovových materiálů a nástrojů. **NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY** Žák: **D-9-3-01** **D-9-3-02** **D-9-3-03** **D-9-3-04** **– rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací;** **– uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví;** **– demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury, zrod křesťanství;** **– porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie;**	**Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz** - Mezopotámie, Egypt - kultura starověkých států - přínos starověkých států pro rozvoj světové kultury **Antické Řecko** - nejstarší období – Velká řecká kolonizace – Athény, Sparta – říše Alexandra Makedonského	**problémových úloh, modelové situace, simulační hry …);** **Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové**	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Zeměpis, Český jazyk **Průřezová témata:** VDO – Formy participace občanů v politickém životě; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

– charakterizuje přírodní podmínky vhodné pro vznik nejstarších civilizací; – na mapě lokalizuje oblasti vzniku nejstarších civilizací na Zemi; – uvede příklady nejvýznamnějších kulturních a technických památek starověkých civilizací; – na vybraných příkladech charakterizuje rozvrstvení starověké společnosti; – uvede příklady forem vlád u vybraných starověkých civilizací; - zhodnotí kulturní odkaz starověkých států; - s porozuměním používá odbornou terminologii; – chronologicky uspořádá vybrané mezníky řeckých a římských dějin; - vysvětlí a demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury; - objasní vznik a šíření křesťanství v Římské říši; - rozlišuje Kelty a Germány; - zdůvodní pohyb Keltů	- helénismus, přínos řecké kultury pro evropskou civilizaci **Antický Řím** – nejstarší období – království – republika a její instituce – expanze Říma – císařství - vznik a podstata křesťanství - římská kultura (věda, umění, náboženství) - rozpad a pád Římské říše **Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím** - naše země ve starověku (Keltové, Germáni)	**situace, simulační hry …);**	

a Germánů v souvislosti se stěhováním národů, jejich útoky na Římskou říši; - zhodnotí kulturní význam Keltů a Germánů. **KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA** Žák: **D-9-4-01** **– popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států;** – časově určí příchod nových etnik na evropské území a jejich vliv na další evropský vývoj; – popíše význam křesťanství při utváření raně středověkých států.	**Nový etnický obraz Evropy** – stěhování národů – romanizace a christianizace barbarských kmenů, zakládání nových států	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …);**	**Učivo:** 4.1 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Zeměpis

DĚJEPIS - 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA Žák: **D-9-4-01** **- popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států;** - popíše byzantskou říši a její kulturu; - popíše význam křesťanství při utváření raně středověkých států; - představí osobnost Karla Velikého a kulturní odkaz jeho doby; - vyjádří svými slovy úlohu raně středověkých států;	**Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj** - byzantská říše (dědictví římské říše, územní rozsah, kultura) - franská říše (germánská minulost, christianizace společnosti) - Karel Veliký a karolinská renesance - Vikingové	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry**	**Učivo:** 4.2

- zhodnotí podíl Vikingů na utváření středověké Evropy; - zhodnotí význam arabských a tureckých výbojů do Evropy; - ukáže na mapě rozsah a postup těchto výbojů, popíše jejich důsledky; - zhodnotí přínos arabské kultury pro Evropu; - využívá k orientaci v historické realitě středověkých dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí. Žák: **D-9-4-02** **- objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech;** - charakterizuje první státní útvary na našem území (Sámova říše);	**Islám a islámské říše ovlivňující Evropu** - vznik islámu - arabská říše a její pokusy o podmanění Evropy - arabská kultura - turecké nebezpečí v evropském středověku a novověku **Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě** - Sámova říše - velkomoravská říše a její kultura - působení Konstantina a Metoděje na Velké Moravě	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 4.3 **Učivo:** 4.4

- charakterizuje postavení velkomoravské říše v evropských souvislostech; - objasní okolnosti a význam cyrilometodějské misie; - charakterizuje postavení českého státu v evropských souvislostech v 10. století; - popíše postavení českého státu za vlády posledních Přemyslovců ve 13. a na počátku 14. století; - popíše postavení českého státu za vlády Lucemburků; - charakterizuje dobu vlády Karla IV. a její kulturní a politický odkaz. Žák: **D-9-4-03** **- vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí;** - zhodnotí úlohu křesťanství pro středověkého člověka a středověkou společnost; - zdůvodní církevní rozkol v 11. století;	- počátky českého státu za prvních Přemyslovců - vrchol českého státu za Přemyslovců a Lucemburků **Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy** - počátky křesťanské církve a šíření křesťanství - mnišské řády, církevní kultura - církevní rozkol (Velké schizma) - papežství a císařství	**(referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)** **Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných**	**Učivo:** 4.5

- popíše úlohu mnišských řádů, zhodnotí jejich význam pro evropskou kulturu; - charakterizuje konflikty mezi světskou a církevní mocí; - nastíní vznik a vývoj Svaté říše římské a její cíle; - uvede příčiny křížových výprav; - zhodnotí výsledky střetu křesťanů s jinou kulturou. Žák: **D-9-4-04** **- ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury;** - rozdělí středověkou společnost na jednotlivé vrstvy; - popíše postavení jednotlivých vrstev společnosti; - porovná způsob života na vesnici a městech v období středověku; - popíše sociální strukturu agrární a městské středověké společnosti v našich zemích v období do 13. století a roli jednotlivých vrstev v ní;	- konfliktní vztah světské a církevní moci - Svatá říše římská - vznik a průběh křížových výprav do Svaté země **Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev** - struktura středověké společnosti a způsob života jednotlivých vrstev (šlechta, rytíři, měšťanstvo, poddaní, kněžstvo, mnišské řády) - způsob života ve městech a na vesnici - zemědělství, řemeslná výroba a obchod, cechy a městská privilegia	**problémových úloh, modelové situace ...)** **Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	**Učivo:** 4.6

- zhodnotí význam měst a hradů; - charakterizuje románskou a gotickou kulturu a časově je vymezí; - rozpozná románské a gotické kulturní památky; - uvede konkrétní příklady románských a gotických kulturních památek v Evropě, v českých zemích a v místním regionu; - s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace románských a gotických památek architektury, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby středověkého člověka; **OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY** Žák: **D-9-5-01** **D-9-5-02** **- vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové**	**Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost** - obnovení a zachování antické kultury a vzdělanosti ve středověku - románská kultura – typické rysy architektury a umění (písemnictví) - gotická kultura – typické rysy gotické architektury - románské a gotické památky u nás a v Evropě **Renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou**	**Moderovaný rozhovor;**	**Učivo:** 4.7 **Učivo:** 5.1

myšlenky žádající reformu církve; **- vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život;** - charakterizuje pojmy renesance a humanismus ve vztahu k antice; - vysvětlí příčiny snah reformovat katolickou církev; - popíše postoj církve k reformním snahám; - objasní rozdíly mezi gotikou a renesancí; - uvede na příkladech významné osobnosti spojené s renesanční a humanistickou kulturou; - pojmenuje úspěchy a problémy v období vlády Karla IV. a Václava IV. v zemích Koruny české; - uvede na příkladech názory reformního církevního hnutí; - jmenuje hlavní body programu husitského hnutí; - uvede nejvýznamnější události husitského hnutí; - popíše, jak byl vnímán mistr Jan Hus a husitské tradice v našich dějinách.	- nový evropský umělecký styl - renesance - humanismus jako obnovení antického ideálu člověka - sochařství, architektura a písemnictví renesance - osobnosti a díla renesance a humanismu - osobnost Jana Husa a jeho dílo - husitství – průběh, výsledky, významné osobnosti - hodnocení husitství v českých novověkých a moderních dějinách - krize evropské církve (Martin Luther a vznik reformních církví)	**Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	

Žák: **D-9-5-03** **popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky;** - uvede období a příčiny zámořských objevů; - popíše přehledně průběh zámořských objevů; - uvede politické, hospodářské, společenské a kulturní důsledky zámořských objevů pro Evropu a svět; - jmenuje významné cestovatele a dobyvatele.	**Zámořské objevy a počátky dobývání světa** - počátky novověku, objevné cesty - politické, hospodářské, společenské a kulturní důsledky zámořských objevů pro Evropu a svět - dobývání Ameriky (conquistadoři) - americké předkolumbovské kultury	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	**Učivo:** 5.2

DĚJEPIS-8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY Žák: **D-9-5-04** **D-9-5-05** **- objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie;** **- objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky;** - uvede zlomové události třicetileté války**;** - popíše situaci v českých zemích po skončení třicetileté války;	**Český stát a velmoci v 15.–18. století** - třicetiletá válka - postavení českého státu po třicetileté válce - politika Habsburské monarchie (Marie Terezie, Josef II.) - cesta od absolutismu ke konstituci na příkladu vybraných evropských států	**Moderovaný rozhovor; Tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh …)**	**Učivo:** 5.3 **MPV:** Z **Průřezová témata:** VDO – Občan, občanská společnost a stát

- zhodnotí vládu Habsburků na konci 17. a v 18. století; - porovná společenský, hospodářský a politický vývoj českých zemí a vybraných evropských států. Žák: **D-9-5-06** **- rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek;** - popíše barokní kulturu v českých zemích a v Evropě, uvede významné kulturní památky této doby; **-** zhodnotí vliv osvícenství na politický vývoj v českých zemích, v Evropě a na americkém kontinentu. **MODERNIZACE SPOLEČNOSTI** **Žák:** **D-9-6-02** **- objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých**	**Barokní kultura a osvícenství** - baroko - vznik a šíření osvícenství, hlavní představitelé **Velká francouzská revoluce a napoleonské**	**Moderovaný rozhovor; Tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh …)** **Moderovaný rozhovor; Tematická – diskuse;**	**Učivo:** 5.4 **MPV:** ČJ **Průřezová témata:** EGS – Objevujeme Evropu a svět **Učivo:**6.1 **MPV:**OV **Průřezová témata:**

společenských struktur v Evropě; - zhodnotí význam a důsledky francouzské revoluce a napoleonských válek na evropský vývoj; - vysvětlí společenské změny, které nastaly vydáním dokumentů – Deklarace lidských práv a Prohlášení nezávislosti; - uvede do souvislosti události Francouzské revoluce a válku za nezávislost v britských koloniích v Severní Americe (vznik USA). Žák: **D-9-6-01** **D-9-6-04** **- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti;** **- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke**	**období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA** - Francouzská revoluce - napoleonské války - vznik USA **Industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka** - průmyslová revoluce - nové vědecké objevy a vynálezy - podstatné politické a společenské změny v evropských státech v 1. polovině 19. století	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh ...)** **Moderovaný rozhovor; Tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh ...)**	VDO – Občan, občanská společnost a stát; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **Učivo:** 6.2 **Průřezová témata:** EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií; - porovná hospodářskou vyspělost států a uvede příklady nerovnoměrného vývoje států; - popíše vliv rozvoje průmyslu na změny ve společnosti; - s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace významných kulturních památek a příklady předmětů denní potřeby z etap novověkých dějin - využívá k orientaci v historické realitě novověkých dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí. Žák: **D-9-6-03** **- porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s**	**Národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa**	**Moderovaný rozhovor; Tematická – diskuse;**	**Učivo:** 6.3, 6.4 **MPV:** OV, ČJ **Průřezová témata:**

národními hnutími vybraných evropských národů; - popíše vznikající národní touhu po osvobození proti cizí nadvládě; -popíše počátky a vývoj českého národního obrození a hnutí; - zhodnotí význam sjednocení Itálie a Německa - popíše průběh a výsledky revolucí, porovná jejich cíle; - zhodnotí požadavky českého národního hnutí. Žák: **D-9-6-01** **- vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti;** - popíše proměny společnosti v 2. polovině 19. století; - objasní politický vývoj v Habsburské monarchii;	- revoluční a národně osvobozenecká hnutí v 19. století, sjednocení Itálie a Německa - české národní obrození **Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů** - revoluce roku 1848 v Habsburské monarchii, požadavky českého národního hnutí - rok 1848/1849 v Evropě **Politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva** - politický vývoj v Habsburské monarchii v 2. polovině 19. století - politické proudy - občanská válka v USA	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh …)** **Moderovaný rozhovor; Tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh …)**	VDO – Občan, občanská společnost a stát MTKL – Lidské vztahy **Učivo:** 6.5, 6.6 **MPV:** OV **Průřezová témata:** VDO – Občan, občanská společnost a stát

- určí příčiny vzniku a zhodnotí následky občanské války v USA; - představí hlavní umělecké směry 19. století, charakterizuje je a rozliší. Žák: **D-9-6-04** **- vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií;** - uvědomí si pojem kolonialismus a jeho dopady; - vyjmenuje hlavní koloniální mocnosti a lokalizuje geografické oblasti jejich zájmů; - popíše cíle a důsledky politiky světových mocností na přelomu 19. a 20. století; - objasní postavení českých zemí v Rakousku-Uhersku.	**Kulturní rozrůzněnost doby** - hlavní umělecké směry konce 19. století **Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus** - kolonialismus - postavení českých zemí v Rakousku-Uhersku, - růst velmocí - mezinárodní vztahy (Trojspolek, Trojdohoda)	**Moderovaný rozhovor; Tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh …)**	**Učivo:** 6.7 **MPV:** Z **Průřezová témata:** VDO – Občan, občanská společnost a stát

MODERNÍ DOBA Žák: **D-9-7-01** **- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky;** - popíše příčiny a průběh první světové války; - uvědomí si vliv vstupu USA do války; - zhodnotí výsledky a dopad 1. světové války, nové uspořádání Evropy.	**První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky** - první světová válka - nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě - politické, sociální a kulturní důsledky války	**Moderovaný rozhovor; Tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh …)**	**Učivo:**7.1 **MPV:** ČJ, Z **Průřezová témata:** VDO – Občan, občanská společnost a stát

DĚJEPIS-9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
MODERNÍ DOBA Žák: **D-9-7-05** **- zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí;** - uvede zlomové události vzniku Československa**;** - charakterizuje postavení Československa v Evropě; - objasní mezinárodní postavení Československé republiky a cíle její zahraniční politiky; - uvede národnostní složení v meziválečném období	**Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy** - role USA ve světové politice - vznik a postavení Československa v nové Evropě **Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989; vznik České republiky**	**Moderovaný rozhovor; Tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh …)**	**Učivo:** 7.2**,** 8.3 **Průřezová témata:** VDO – Občan, občanská společnost a stát; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Československa a příklady problémů s tím spojených; - popíše průběh dějin v Československu od únorového převratu do roku 1989; - s porozuměním používá odbornou terminologii. Žák: **D-9-7-02** **D-9-7-03** **- rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů;** **- charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu;** - demonstruje na konkrétních příkladech zápas demokratických sil s komunismem a fašismem; - rozpozná znaky totalitní společnosti.	- Československo v období totality - rok 1968 – normalizace - rok 1989 - sametová revoluce **Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy -komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo** - totalitní systémy (komunismus, fašismus, nacismus) - Československo a svět ve 20. a 30. letech - hospodářská krize - Mnichovská konference	**Moderovaný rozhovor;** **Tematická – diskuse;** **Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh …)**	**Učivo:** 7.3 **MPV:** OV **Průřezová témata:** VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Žák: **D-9-7-01** **D-9-7-04** **- na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky;** **- na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv;** - popíše příčiny a průběh druhé světové války; - uvědomí si nebezpečnost totality; - diskutuje o projevech rasismu a antisemitismu; - uvědomí si hrůznost holocaustu; - využívá k orientaci v historické realitě moderních dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje a portály. **ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT** Žák: **D-9-8-01** **- vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa;**	**Druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války** - 2. světová válka - Protektorát Čechy a Morava, domácí a zahraniční odboj - holocaust - důsledky 2. světové války **Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků**	**Moderovaný rozhovor; Tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh …)** **Moderovaný rozhovor;**	**Učivo:**7.4 **MPV:** ČJ **Průřezová témata:** OSV – Mezilidské vztahy VDO – Občan, občanská společnost a stát; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Fungování a vliv médií ve společnosti **Učivo:** 8.1 **Průřezová témata:**

uvede příklady střetávání obou bloků; - charakterizuje situaci u nás a ve světě po skončení druhé světové války; - pochopí nemožnost porozumění mezi zeměmi Východu a Západu po skončení druhé světové války; - vysvětlí na příkladech pojem studená válka; - ukáže na mapě bipolární rozdělení světa; - uvede na příkladech střety obou bloků. Žák: **D-9-8-02** **- vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce;** - popíše dopad pomoci USA Evropě na její vývoj po druhé světové válce; - vysvětlí důvody vzniku NATO a Varšavské smlouvy.	**reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření** - poválečné uspořádání světa - postupné začleňování Československa do sféry vlivu SSSR - studená válka **Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí)** - situace v západních zemích, obrana proti komunismu - vnitropolitická situace v zemích východního bloku - rozšiřování sovětského bloku	**Tematická – diskuse;** **Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh …)** **Moderovaný rozhovor;** **Tematická – diskuse;** **Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných**	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování **Učivo:** 8.2 **Průřezová témata:** VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

	- Marshallův plán **-** úloha NATO a zemí Varšavské smlouvy	**problémových úloh …)**	
Žák: **D-9-8-03** **- posoudí postavení rozvojových zemí;** - zhodnotí postavení zemí třetího světa po rozpadu koloniálního systému; - na příkladech upozorní na problémy rozvojových zemí.	**Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět** - dekolonizace - třetí svět	**Moderovaný rozhovor; Tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh …)**	**Učivo:** 8.4 **Průřezová témata:** MTKL – Lidské vztahy
Žák: **D-9-8-04** **- prokáže základní orientaci v problémech současného světa;** - diskutuje o problémech dnešního světa, zhodnotí technický pokrok;	**Problémy současnosti** - Evropská unie - NATO - globalizace - integrace - současná ohniska napětí - světový terorismus	**Moderovaný rozhovor; Tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce;**	**Učivo:** 8.5, 8.6 **Průřezová témata:** MTKL – Lidské vztahy EGS – Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané

- propojuje poznatky z jiných předmětů a navrhne možné způsoby řešení.	- technický průlom 20. století, vliv na vývoj společnosti	**Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh ...)**	

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Žák: **VO-9-1-04** **- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích;** - vysvětlí, proč je třeba své chování a jednání ve škole podřizovat školnímu řádu a z něj vyplývajícím pravidlům; - pochopí, jaký význam má základní vzdělání pro jeho vlastní vývoj a budoucí život v dospělosti; - na konkrétních příkladech dokáže popsat zásady racionální přípravy na vyučování;	**Naše škola** - škola, život v naší škole, školní řád, režim školy, tradice školy, význam a úkoly žákovské samosprávy - základní škola a její přínos pro náš život, vzdělávání jako příprava pro osobní, rodinný, pracovní a občanský život - racionální příprava na vyučování, formy vzdělávání – prezenční, distanční (organizace práce žáka, režim dne)	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …);**	**Učivo:** 1.1, 1.2 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu; - dokáže na konkrétních příkladech uvést, jakých příležitostí k realizaci svých zájmů může využít ve své obci (ve svém městě); - dokáže uvést příklady místních tradic a zdůvodnit, proč je dobré je udržovat; - na konkrétních příkladech dokáže porovnat, čím se zabývá obecní (místní, městský) úřad a s jakými problémy se na něj můžeme obracet; - umí vysvětlit, jaké důležité funkce a úkoly plní orgány a úřady obce; - vlastními slovy dokáže vyjádřit, jaký význam mají komunální (místní) volby pro život obce (města) - uvědomuje si hodnotu spolupráce a pomoci	- efektivní učení – učební styly, práce se zdroji **Naše obec, region, kraj** - obec, typy lidských osídlení, památky obce, významné místní události, místní pověsti - správní orgány obce, funkce a úkoly důležitých správních orgánů a úřadů obce - demokratické prvky při řízení života obce, úkoly obecní samosprávy a obecního zastupitelstva - příležitosti k zájmové činnosti v naší obci, kulturní a veřejný život obce, místní tradice - kraj, význam krajské samosprávy, důležité krajské instituce - region, významná místa a památky regionu, významní rodáci - regionální zvláštnosti (nářečí, zvyky, jídla), tradice a zvyklosti (písně, tance)		

- dokáže pochopit význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti - uvědomuje si význam udržování tolerantních vztahů a rozvíjení spolupráce s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost - dokáže na konkrétních příkladech vysvětlit, čím se od sebe mohou odlišovat jednotlivé regiony, uvést, co je typické pro konkrétní region; - umí uvést příklady nejvýznamnějších míst, památek, událostí, osobností a zvyklostí regionu; - popíše a charakterizuje nejdůležitější regionální zvyky a obyčeje v průběhu roku a dokáže zdůvodnit, proč je slavíme.			

Žák: **VO-9-1-01** **VO-9-1-02** **- objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání;** **- rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu;** - umí uvést příklady nejvýznamnějších míst, památek, událostí, osobností a zvyklostí českých zemí, českého národa; - popíše a charakterizuje nejdůležitější národní zvyky a obyčeje v průběhu roku a dokáže zdůvodnit, proč je slavíme; - dokáže vyjádřit, co nás navzájem spojuje v národ a co rozumíme pod pojmy vlast a vlastenectví; - umí objasnit, proč je třeba respektovat jiné národy a národnosti; - dokáže charakterizovat význam základních státoprávních pojmů (stát, prezident, parlament, vláda, volby)	**Naše vlast** - národ, pověsti o počátcích národa, slavní předkové, významná místa a události, co nás proslavilo, národní hrdost - národní bohatství, přírodní zdroje, kulturní památky, lidová tvořivost, národní tradice a zvyklosti - důležité národní svátky - stát, tradice české státnosti, důležité státní instituce a symboly, státní správa, prezident, parlament, vláda, volby	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	**Učivo:** 1.3 **Průřezová témata:** VDO – Občan, občanská společnost a stát

- dokáže pochopit význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti. Žák: **VO-9-1-03** **VO-9-1-05** **VO-9-1-06** **- kriticky přistupuje k mediálním informacích, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí;** **- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám;** **- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti;** - je schopen porovnávat a rozlišovat, které projevy chování jednotlivce můžeme	**Kulturní život** - kultura, kulturní bohatství národa, kulturní památky, jazyková kultura - projevy kultury v životě jednotlivců a společnosti, kultura hmotná, duchovní - základní součásti kultury, jejich význam - tvorba a ochrana kulturních hodnot, předávání kulturního dědictví, význam vzdělání pro život člověka	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	**Učivo:** 1.4 **Průřezová témata:** MTKL – Kulturní diference MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

považovat za společensky (kulturně) vhodné a které nikoliv; - dokáže uvést a na konkrétních příkladech charakterizovat základní součásti kultury, umí vyjádřit, jaký význam v životě člověka; - na příkladech dokáže popsat kulturní život svého bydliště (regionu), uvést své vlastní kulturní aktivity; - uvede a popíše způsoby, jak se může nezletilý jedinec (dospělý člověk) osobně podílet na ochraně kulturních památek a kulturních hodnot; - rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských a sociálních skupin; - rozvíjí schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům, dokáže k nim zaujmout kritické stanovisko.			

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Žák: **VO-9-3-01** **VO-9-3-02** **- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady;** **- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi;** - objasní, jaké místo má majetek mezi dalšími životními hodnotami; - uvede, co všechno může tvořit majetek jednotlivce, rodiny, obce, státu;	**Majetek, vlastnictví** - osobní, rodinný, obecní a státní majetek, majetek soukromý a veřejný; vlastnictví, jeho druhy, ochrana vlastnictví - způsoby hospodaření (s časem, penězi, vlastními silami, přírodními zdroji) - peníze a majetek v životě člověka, jejich místo mezi dalšími životními hodnotami; - zdroje získávání majetku, tvorba majetku a způsoby jeho využívání, zacházení s majetkem **Peníze** - formy placení **Hospodaření** - obecní, rodinný, státní rozpočet, kapesné, příjmy, výdaje, úvěry, úspory	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3

- umí vyjmenovat hlavní způsoby a zdroje získávání majetku; - na příkladech správně umí vystihnout, z čeho vzniká rodinný rozpočet a jakým způsobem se příjmy rodiny dále přerozdělují (stálé výdaje, úspory); - vysvětlit, jak mohou kupní možnosti jedince (rodiny) ovlivnit rozhodování o nakládání s osobním (rodinným) rozpočtem; - dokáže rozpoznat a z hlediska racionálního hospodaření s penězi porovnat vhodné a nevhodné způsoby využívání osobního (rodinného) rozpočtu (kapesné, rodinné příjmy aj.); - umí zhodnotit přínos racionálního hospodaření (s časem, vlastními silami, přírodními zdroji apod.) pro svůj vlastní život a pro život společnosti - pokusí se sestavit rozpočet vícegenerační rodiny, novomanželů apod. a porovná příjmy a výdaje			

- navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy – větší – menší – než výdaje - vysvětlí zásady hospodárnosti na rozpočtu domácnosti. **ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI** Žák: **VO-9-1-04** **VO-9-1-05** **VO-9-1-06** **- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích;** **- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám;** **- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti;** - rozpozná, v jakých společenských vztazích je	**Lidská setkání** - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; - lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, pomoc v situacích ohrožení a obrany státu; potřební lidé ve společnosti; - člověk a jeho začleňování do společnosti, pravidla sdružování lidí **Vztahy mezi lidmi** - společenské vztahy, společenská role člověka a jeho projevy v běžných životních situacích	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	**Učivo:** 1.5, 1.6 **Průřezová témata:** OSV – Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace VDO – Občan, občanská společnost a stát

osobně začleněn a jaké sociální role pro něj z těchto vztahů vyplývají; - vysvětlí, jaký význam má pro život společnosti i jednotlivce dodržování společenských norem; - na příkladech správně rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem, umí popsat a objasnit možné důsledky nedodržování společenských norem; - objasní význam dodržování zásad společenského styku a kulturního chování pro svůj vlastní život; - na příkladech správně rozlišuje případy asertivní a agresivní mezilidské komunikace; - rozvíjí dovednost efektivní komunikace a s tím související vědomosti, - rozvíjí sociální dovednosti pro řešení složitých situací - prohlubuje empatii, je schopný aktivního naslouchání.	- společenské hodnoty a normy, společenské vzorce chování - mezilidské vztahy, jejich projevy a druhy, - problémy lidské nesnášenlivosti - dorozumívání mezi lidmi, zásady efektivní mezilidské komunikace - význam lidské spolupráce, její podmínky, vstřícné způsoby komunikace neveřejném, pracovním a soukromém životě člověka		

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČLOVĚK JAKO JEDINEC Žák: **VO-9-2-01** **VO-9-2-02** **VO-9-2-03** **VO-9-2-04** **- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života;** **- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek;**	**Podobnost a odlišnost lidí** - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; - pojem osobnosti člověka, typy osobností, dědičné a získané vlastnosti a vlohy, možnosti jejich dalšího ovlivňování; - tělesné, duševní a sociální proměny člověka v průběhu života; znaky a rozdíly	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení**	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3 **Průřezová témata**: OSV – Osobnostní rozvoj

- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání; **- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru;** - stručně charakterizuje hlavní etapy životního cyklu člověka z hlediska významných vývojových a sociálních událostí (nástup do školy, do zaměstnání, založení rodiny apod.); - uvede alespoň tři činitele, které ovlivňují tělesné, duševní, citové a sociální proměny člověka v hlavních etapách jeho života; - na příkladech umí správně rozlišovat známky tělesné, duševní a sociální zralosti člověka; - na příkladech dokáže popsat a rozlišit projevy kladných a záporných charakterových vlastností člověka; - umí uvést příklady situací, ve kterých se nejčastěji setkáváme s projevy charakterových nedostatků člověka;	tělesné, duševní, citové a sociální zralosti; - osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti člověka; osobní potenciál a osobní nedostatky člověka, způsoby jejich překonávání, - charakter člověka, jeho utváření; kladné a záporné charakterové vlastnosti, způsoby posilování kladných vlastností; **Vnitřní svět člověka** - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení, sebepoznání a sebevýchova, seberegulace, volní vlastnosti, pěstování vůle; - působení malých a velkých sociálních skupin na osobnost dospívajícího; význam vrstevnických skupin; **Osobní rozvoj** - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na	**zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	

- na příkladech je schopen popsat některé způsoby překonávání osobních nedostatků a posilování kladných stránek osobnosti (schopností, dovedností apod.); - umí uvést příklady situací, ve kterých se uplatňuje vynakládání volního úsilí, vyložit, jak lze ovlivnit pěstování kladných volních vlastností; - na příkladech vysvětlí a zdůvodní, jaký význam má vůle při překonávání překážek, zhodnotí význam vůle pro vlastní život v dospělosti; - dokáže rozlišovat kladné a záporné vlivy vrstevnických (popř. jiných) skupin na osobnost dospívajícího člověka; - umí rozlišovat vhodné a nevhodné způsoby trávení volného času; - porozumí sobě samému i druhým; - uvědomuje si, jak zvládat své vlastní chování.	životní změny, sebezměna, význam motivace; - volný čas, vhodné a nevhodné způsoby využívání volného času, pěstování kulturního životního stylu.		

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Žák: **VO-9-1-05** **VO-9-1-06** **- objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám;** **- rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobií a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti;** - umí zdůvodnit, proč je důležité, aby člověk řídil své jednání a rozhodování na základě mravních hodnot, pochopí, jaký význam má v životě jednotlivce a společnosti mravní odpovědnost za vlastní činy (jednání); - na příkladech ze života je schopen objasnit úlohu svědomí v situacích, které předcházejí před jednáním a které po něm přímo následují;	**Zásady lidského soužití** - člověk a mravnost, všelidské mravní hodnoty, způsoby uplatňování mravních hodnot v praktickém životě; - mravní rozhodování, mravní odpovědnost, svědomí; mravní profil člověka, význam sebevýchovy pro jeho utváření; - význam osobní kázně, sebekontroly a sebeovládání v soukromém a veřejném životě, způsoby jejich posilování; - morálka v osobním a veřejném životě, její význam a podstata, vliv morálky na utváření charakteru člověka; - morálka a mravnost, morálka a právo, řád společnosti, svoboda člověka; mravní a právní	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	**Učivo:** 1.7 **Průřezová témata**: OSV – Morální rozvoj

- uvědomuje si, jaký význam má osobní kázeň pro vlastní život, správně rozlišovat projevy a prožitky vnější a vnitřní kázně; - na příkladech umí rozlišit případy morálního a nemorálního jednání, zaujmout k nim vlastní postoj; - dokáže vysvětlit a na příkladech rozlišit, které jednání člověka je možné považovat za mravné a které nikoliv; - na příkladech umí vysvětlit, v čem spočívá rozdíl mezi mravností, morálkou a právem a odlišnost mezi mravní a právní normou; - umí vysvětlit, na čem je založena svoboda člověka; - uvědomuje si mravní rozměry lidského chování. **ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO** Žák: **VO-9-4-05** **- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod;**	normy, jejich vzájemné vztahy **Lidská práva** - lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech;	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse;**	**Učivo:** 4.4 **Průřezová témata:** OSV – Sociální rozvoj; Morální rozvoj VDO – Občan, občanská společnost a stát

- zhodnotí příklady potřebných lidí ve společnosti a způsoby, jak jim může pomoci ulehčit životní úděl nezletilá osoba; - na příkladech zdůvodní příčiny a vysvětlí význam sociální nerovnosti lidí; - objasní, jaký význam má úprava lidských práv v dokumentech, umí uvést nejdůležitější dokumenty upravující lidská práva; - uvede příklady některých specifických lidských práv, zdůvodní, proč je třeba lidská práva upravovat podle různých hledisek; - popíše a zhodnotí, která základní práva dítěte vymezuje Úmluva o právech dítěte, uvede příklady porušování nebo ohrožování práv dětí; - uvede, která základní lidská práva garantuje Ústavní listina práv a svobod, zdůvodnit význam těchto práv pro vlastní život; - vysvětlí, jaký význam má pro život jednotlivce a společnosti dodržování lidských práv,	poškozování lidských práv; šikana, diskriminace - vztahy ve společenství; autorita, svoboda, soukromí, respekt ke svobodě a soukromí druhého člověka, důstojnost člověka; - rovnost a nerovnost lidí, potřební lidé ve společnosti; druhy sociální nerovnosti, jejich příčiny a význam; - lidská práva univerzální a specifická (práva dětí, nezletilých, mladistvých, postižených, nemocných, starých lidí aj.); - konkrétní úprava lidských práv v dokumentech (Všeobecná deklarace lidských práv, Listina práv a svobod, Úmluva o právech dítěte); - podmínky péče o lidská práva, poškozování lidských práv, jejich ochrana; současné problémy v oblasti lidských práv; - respektování lidských práv a svobod jako základní předpoklad možného	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	MTKL – Lidské vztahy; Princip sociálního smíru a solidarity

zdůvodní význam jejich ochrany pro vlastní život; - uvede příklady situací, ve kterých se nejčastěji setkáváme s porušováním nebo ohrožováním základních lidských práv a svobod; - na příkladech popíše a objasní možné důsledky ohrožování nebo porušování základních lidských práv a svobod; - uvede příklady možných způsobů, jak se může člověk domáhat svých lidských práv v případě jejich ohrožování nebo porušování; - na příkladech z nedávné minulosti a ze současnosti umí uvést a popsat nejzávažnější problémy v oblasti lidských práv; - popíše příklady řešení některých problémů v oblasti lidských práv zákonnou cestou (např. prostřednictvím mezinárodních iniciativ); - uvědomuje si, jak lze přispět k utváření dobrých mezilidských vztahů;	zapojení státu do mezinárodních struktur.		

- utváří si hodnoty, jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost; - ví, jak uplatňovat svá práva a respektuje práva druhých, chápe a toleruje odlišné zájmy, názory i schopnosti druhých; - dokáže přijmout druhého jako jedince se stejnými právy. **MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT** Žák: **VO-9-5-02** **VO-9-5-03** **- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky;** **- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů;** - na příkladu ČR uvede a charakterizuje nejzávažnější planetární problémy současnosti a způsoby jejich řešení; - na příkladech objasní význam společného řešení nastalých problémů a uvede některé významné	**Globalizace** - globalizace – projevy; významné globální problémy; - významné planetární problémy; způsoby řešení hlavních planetárních problémů na národní i mezinárodní úrovni; - vztah kultury a přírody, dějinná odpovědnost člověka za osud naší planety, ochrana planetárního bohatství;	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové**	**Učivo:** 5.2 **Průřezová témata:** VEGS – Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí; Vztah člověka k prostředí **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Zeměpis, Přírodopis

formy zapojení ČR do mezinárodních iniciativ; - uvede a popíše způsoby, jak se může nezletilý jedinec (dospělý člověk) osobně podílet na ochraně přírodního a kulturního prostředí svého bydliště (obce, regionu); - rozlišuje, které projevy konzumního chování jednotlivce je možné považovat z hlediska zdravého životního stylu za nevhodné; - rozezná projevy národnostní, náboženské aj. nesnášenlivosti, uvede alespoň dva způsoby, jak lze tyto projevy zmírnit, odstranit; - vyjádří svůj osobní postoj k uvedeným problémům; - porozumí vlivu kulturních, ideologických a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich vzájemných souvislostech; - uvědomuje si souvislosti mezi lokálními a globálními problémy a vlastní odpovědnost ve vztazích k prostředí.	- důsledky lidských zásahů do přírody (vyčerpávání přírodních zdrojů, porušování přírodní rovnováhy aj.); - problémy osidlování (devastace životního prostředí, zakládání skládek, odpady aj.), problémy přelidnění; - účinky industrializace měst, průmyslová a technická kultura; problémy konzumní společnosti; - problémy národnostní, náboženské aj. nesnášenlivosti.	**situace, simulační hry …)**	

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ Žák: **VO-9-3-03** **VO-9-3-04** **- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení;** **- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčasnější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít;** - vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet; - uvede příklady různých způsobů hotovostního placení; - uvede příklady různých způsobů bezhotovostního placení; - posoudí výhody a rizika hotovostního a bezhotovostního placení v konkrétní situaci;	**Banky a jejich služby** - aktivní a pasivní operace; - úročení - pojištění - produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	**Učivo:** 3.4 **Průřezová témata:** VEGS – Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

- na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou; - chápe přínos digitálních technologií pro lidskou společnost - dokáže kriticky zhodnotit přínos i rizika digitálních technologií při bezhotovostním platebním styku.			

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČLOVĚK JAKO JEDINEC Žák: **VO-9-2-01** **VO-9-2-02** **VO-9-2-03** **VO-9-2-04** **- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života;** **- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek;**	**Podobnost a odlišnost lidí** - chování, jednání a prožívání jako základní projevy lidského života; odlišnost lidí v prožívání životních situací; - základní znaky a druhy citů, vnější projevy citů; individuální zvláštnosti lidských citů, citové vlastnosti člověka;	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení**	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj

- kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání; **- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru;** - na příkladech objasní, proč (a čím) se mohou lidé odlišovat v prožívání důležitých životních situací (zklamání v přátelství, neúspěch v činnosti apod.); - charakterizuje kladné a pro zdravý vývoj osobnosti dospívajícího důležité citové vlastnosti; - uvede příklady situací, ve kterých se projevuje citová odolnost člověka, rozpozná a správně rozlišuje rozdíl mezi citovou odolností a bezcitností (cynismem); - popíše, jakými způsoby může dospívající člověk překonat přechodnou změnu citových stavů a nálad (způsobenou např. roztržkou s kamarádem, selháním ve škole apod.);	- citové stavy a nálady, jejich vliv na chování a jednání člověka; příčiny citových výkyvů dospívajících; - vliv vnitřního založení člověka na jeho osobní volby - mravní a právní důsledky nesprávné osobní volby; - vyšší city, jejich podoby; postoje, hodnoty a ideály, světový názor; význam mravních a sociálních citů člověka; - potřeby, motivy a zájmy v citovém životě člověka, konflikty potřeb a zájmů; způsoby řešení citových problémů;	**zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	

- uvede, v jakých citových vztazích se může člověk v průběhu svého života ocitat (jako dítě, sourozenec, spolužák, kamarád, partner, rodič apod.); - uvede příklady kladných a záporných projevů chování a jednání v mezilidských vztazích, objasní jejich možné příčiny a důsledky; - na příkladech umí správně rozlišovat přátelství vhodné a nevhodné, rozpoznat možné následky nesprávné osobní volby pro vlastní život; - na příkladech je schopen popsat a objasnit, jak se ve vzájemných vztazích odráží ohled k postojům, potřebám, zájmům a citům druhého člověka; - chápe potřebu utváření pozitivního postoje k sobě samému i k druhým.			

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Žák: **VO-9-4-06** **VO-9-4-08** **- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství;** **- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování;** - dokáže objasnit, jaký význam má zodpovědná volba životního partnera pro další život člověka; - umí uvést, které faktory mohou mít vliv na rozhodování člověka o volbě životního partnera, resp. které jsou pro volbu vhodného partnera rozhodující; - je schopen vysvětlit za jakých podmínek může člověk uzavřít manželství a které okolnosti jsou důležité pro uznání platnosti manželství; - dokáže objasnit, v čem spočívá podstata právní ochrany manželství a rodičovství, uvést příklady péče státu o mladou rodinu;	**Právo v každodenním životě** Člověk a rodinný život - význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; - volba životního partnera, mravní a právní předpoklady pro uzavření manželství, právní aspekty rodinného života; - péče státu o rodinu, mravní a právní ochrana manželství a rodičovství; - vztah rodičů k dítěti, mravní a právní odpovědnost rodičů za péči o děti a za jejich výchovu; práva dítěte v rodině; - konflikty v rodinných vztazích, účinné způsoby řešení neshod a konfliktů v rodině (vztahu); - příčiny rozvodovosti, mravní a právní následky rozvodu,	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	**Učivo:** 4.7 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj

- vysvětlí, jaký význam má mravní a právní ochrana dítěte v případě rozvodu jeho rodičů, resp. v situaci jeho osiření; - uvede, jaká základní práva mohou rodiče uplatňovat vůči sobě navzájem a jaké základní povinnosti mají vůči svým dětem; - umí popsat základní práva nezletilých dětí v rodině, uvést příklady základních povinností dospělých dětí vůči svým rodičům; - dokáže uvést příklady činnosti vybraných institucí rodinného a manželského poradenství, - dokáže vysvětlit, jaké problémy mohou rodině (manželům) pomoci řešit; - je schopen vysvětlit rozdíl mezi pěstounskou péčí a osvojením a uvést, jaké právní následky jsou s těmito formami náhradní rodinné péče spojeny; - je schopen vysvětlit, v čem spočívá podstata právní ochrany v situaci, kdy je ze strany rodičů zanedbávána přiměřená péče o jeho potřeby.	vliv disharmonických vztahů mezi rodiči na dítě; - funkce a náplň činnosti institucí rodinného a manželského poradenství, jejich význam při řešení rodinných problémů; - náhradní rodičovská péče, její mravní a právní aspekty, orgány sociální péče o matku a dítě		

- na příkladech vyloží, které okolnosti a podmínky jsou rozhodující pro volbu vhodné profese, zdůvodnit, jaký význam má zodpovědná volba povolání pro vlastní život; - uvede, které významné okolnosti ovlivňují rozhodování mladého člověka o volbě další vzdělávací dráhy, vysvětlit souvislost mezi dosaženým vzdělání a vybraným povoláním; - uvede příklady některých způsobů, jak může mladý člověk získat představu o svých zájmech, vlohách, vlastnostech, schopnostech a předpokladech pro vybrané povolání; - vysvětlí, co všechno by měl vědět mladý člověk, který se chce ucházet o zaměstnání, popíše, jak by si měl při té příležitosti počínat a jak se chovat; - popíše základní způsoby získávání profesních informací, zdůvodní, které profesní informace jsou vzhledem k možnému výběru vhodného zaměstnání nejdůležitější a proč;	**Člověk a pracovní život** - příprava na obživu a osobní i společenské uplatnění; - vzdělání všeobecné a odborné, kvalifikační nárok profese; - profesní profil člověka, profesní způsobilost, profesní zkušenost, profesionalita člověka; profesní etika; - pracovní příležitosti v obci, regionu, možnosti osobního uplatnění a výběru povolání, zaměstnání; otázky rekvalifikace; - zásady zodpovědné volby povolání, význam osobních předpokladů, schopností, dovedností, vlastností a zájmů; - způsoby získávání profesních informací, význam pracovních úřadů a informačních center při hledání zaměstnání; - pracovní smlouva, vznik, změna a ukončení pracovního poměru; pracovní doba, pracovní kázeň, pracovní řád;	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	**Učivo:** 4.7 **Průřezová témata:** OSV – Sociální rozvoj MTKL – Lidské vztahy; Princip sociálního smíru a solidarity

- uvede důležité pracovní úřady v místě bydliště (blízké obci) a na příkladech jejich činnosti vysvětlí, jaké problémy člověku pomáhají řešit; - objasní, jaký vliv má dodržování pracovní kázně na kvalitu odvedené práce a na její ohodnocení, vyloží, v čem se projevuje profesionalita člověka; - uvede, jaké má zaměstnanec základní povinnosti a práva a jakými způsoby může svá práva uplatňovat, kde může hledat důležité informace o pracovněprávních vztazích; - popíše, jaké pozitivní možnosti má před sebou nezaměstnaný člověk, na příkladech vyloží, jaké kroky může pro změnu své situace podniknout; - vyjádří své představy o vlastní profesní dráze	- pracovní prostředí, pracovní podmínky, nárok na mzdu a dovolenou; bezpečnost a ochrana zdraví v zaměstnání; - základní práva a povinnosti zaměstnance, význam a funkce zákoníku práce v pracovním životě; problémy nezaměstnanosti		

Žák: **VO-9-4-05** **VO-9-4-06** **VO-9-4-07** **VO-9-4-08** **VO-9-4-09** **- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod;** **- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství;** **- uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy, osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci;** **- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování;** **- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů;**	**Člověk a občanský život** - člověk jako občan, práva občana; lidská práva – základní lidská práva, jejich ochrana, neoddělitelnost práv a povinností, svobody a odpovědnosti, význam pravidel občanského soužití, nezbytnost jejich dodržování; - způsoby nabývání občanských práv a povinností, podmínky udělování občanství; základní práva a povinnosti občanů ČR; - význam znalosti občanských práv a povinností jako předpoklad možného začlenění člověka do pracovního a veřejného života; - občanské právo jako součást soukromého práva; občanskoprávní vztahy, typy	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	**Učivo:** 4.4, 4.5, 4.6, 4.7 **Průřezová témata:** VDO – Občanská společnost a škola; Občan, občanská společnost a stát; Formy participace občanů v politickém životě; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

- vysvětlí, jaký význam má pro život jednotlivců a společnosti jako celku dodržování pravidel občanského soužití, uvede, ve kterých oblastech společenského života se uplatňují; - na příkladech rozlišuje případy porušování pravidel občanského soužití, popíše a objasní jejich možné důsledky; - umí uvést, ve kterých právních dokumentech může občan vyhledat důležité informace o občanskoprávních vztazích; - je schopen uvést, jaká má občan základní práva a vysvětlit, jakým způsobem je může uplatňovat nebo se jich domáhat v případě jejich porušování; - uvede, jaké má občan základní povinnosti, a na příkladech vysvětlí, jakým sankcím podléhá v případě jejich nedodržování nebo porušování; - umí rozlišovat, k jakému účelu se používají vybrané typy smluv, na příkladech vysvětlit, jaká práva a povinnosti z nich pro občana vyplývají;	občanskoprávních vztahů; význam občanského zákoníku pro ochranu občanskoprávních vztahů; - typy občanskoprávních smluv, jejich význam a využití; druhy pojištění, jejich účel a funkce; podmínky uzavírání vybraných smluv; - druhy sociálních příspěvků, význam sociálního zabezpečení - základní práva spotřebitele		

- na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele; - umí vysvětlit a zdůvodnit, jaký význam mají pro člověka různé druhy pojištění a sociálního zabezpečení, jaké výhody mu přinášejí.			

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČLOVĚK JAKO JEDINEC Žák: **OV-9-2-04** **- popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru;** - vlastními slovy vyjádří, jaký vliv má upřednostnění některé stránky lidského života na duševní zdraví člověka; - zdůvodní, proč je potřeba plánovat si důležité životní kroky, popíše základní postupy při zodpovědném rozhodování;	**Osobní rozvoj** - životní perspektivy - životní aspirace, životní plány a cíle; plánování významných životních kroků, volba životního cíle - volba povolání, etapy vývoje (fantazie, zájmů, schopností, ohledávání, zkoušení, specializace, zpomalení) - klasifikace povolání - význam informací pro možnost kompetentního rozhodování, způsoby a metody efektivního rozhodování	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových**	**Učivo:** 2.3 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj

- vysvětlí, jaký význam má přístup člověka k objektivním informacím při rozhodování o důležitých záležitostech; - popíše základní podmínky reálného hodnocení vlastních dovedností, schopností, vlastností, předpokladů apod.; - vyjádří svoji představu o vlastní budoucnosti, stručně charakterizuje své nejbližší životní cíle a plány; - uvede příklady základních faktorů, které ovlivňují vytváření představ o budoucím životě; - popíše způsoby, jak lze korigovat představy nereálné a nepřiměřené - zdůvodní, jaký význam má pro dospívajícího i dospělého člověka stanovení rozmanitých životních perspektiv - správně rozlišuje a na příkladech z praxe popíše autentické a náhražkové formy životních činností	- podmínky a možnosti reálného hodnocení vlastních dovedností, schopností, předpokladů apod. - hledání smyslu lidského života, faktory ovlivňující vytváření představ o budoucím životě - adaptace na životní změny - význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji - význam životní zkušenosti; pestrost životních perspektiv jako předpoklad zvládání životních krizí a neúspěchů	**úloh, modelové situace …); simulační hry**	

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO Žák: **VO-9-4-01** **VO-9-4-02** **VO-9-4-03** **VO-9-4-04** **VO-9-4-07** **VO-9-4-08** **VO-9-4-09** **VO-9-4-10** **VO-9-4-11** **- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky;** **- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek stání moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu;** **- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů;** **- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů;**	**Právní základy státu** - stát, státní příslušnost; vznik státu, typy států a jejich znaky, politické zřízení; symboly suverenity státu; - vznik práva jako státem vymezené normy, právní režimy států; režimy autokratické a demokratické, formy jejich vlády; - demokratické základy státu, principy současného pojetí demokracie; principy uplatňování státní moci, dělba státní moci; - zákonodárné, výkonné, správní a soudní orgány státu, jejich funkce;	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …); simulační hry**	**Učivo:** 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7 **Průřezová témata:** VDO – Občan, občanská společnost a stát; Formy participace občanů v politickém životě; Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování VEGS – Jsme Evropané

- uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci; **- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování;** **- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů;** **- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady;** **- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání;** - vysvětlí a zdůvodní, jaký význam mají symboly suverenity státu, uvede a popíše symboly suverenity ČR; - rozlišuje typické vlastnosti a charakteristické rysy režimů demokratických a autokratických, uvede jejich příklady;	- význam vnější a vnitřní obrany státu (policie, armáda) **Státní správa a samospráva** - orgány a instituce státní správy a samosprávy a jejich úkoly - součinnost státní správy a místní samosprávy; **Principy demokracie** - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - zastupitelské orgány, jejich význam, úrovně; komunální a parlamentní volby, jejich význam; volební právo aktivní a pasivní; - pluralita politického života společnosti, politické spektrum České republiky, politické strany a jejich programy; - národy a národnosti ve státě, jejich rovnoprávnost a rovnocennost; charakteristika národnostních menšin v ČR; **Právní řád České republiky** - význam a funkce právního řádu **Protiprávní jednání** – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní		

- na příkladu vztahu státní správy a samosprávy popíše základní principy a způsoby demokratického řízení státu; - objasní rozdíly v činnosti zákonodárných, výkonných, správních a soudních orgánů státu, uvede příklady jejich typických funkcí a úkolů; - uvede příklady nejdůležitějších způsobů, jakými se může občan podílet na veřejných záležitostech; - objasní, jaký význam mají volby v demokratické společnosti, vysvětlí, jak mohou volby ovlivnit tvářnost politického zaměření státu; - vyloží, co všechno potřebuje občan vědět k tomu, aby se mohl aktivně zapojit do voleb jako volič; - uvede příklady důležitých politických stran ČR, umí rozlišovat jejich programy, charakterizovat jejich politickou činnost do správných souvislostí; - objasnit význam vnější a vnitřní ochrany našeho státu v	postižitelnost, porušování předpisů; - porušování práv k duševnímu vlastnictví **Právo v každodenním životě** – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady		

minulosti a v současnosti, uvést příklady typických úkolů orgánů vnější a vnitřní ochrany státu; - uvést nejdůležitější národnostní menšiny ČR. **ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ** Žák: **VO-9-3-04** **VO-9-3-05** **VO-9-3-06** **VO-9-3-07** **- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít;** **- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu;** **- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže**	**Principy tržního hospodářství** - lidské potřeby (bydlení, odívání, strava aj.) a spotřeba, druhy spotřeby; směna zboží, druhy statků, význam a funkce peněz, pojem hodnoty; - výroba a služby, velkovýroba, malovýroba, podnikání; cena zboží, výrobní náklady, investice, zisk; neziskové organizace; - tržní vztahy, nabídka a poptávka, tržní mechanismy; - principy tržního hospodářství, typy trhu, jejich vzájemné vztahy; trh práce v obci, regionu; - struktura národního hospodářství z hlediska	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	**Učivo:** 3.5 **Průřezová témata:** VDO – Občan, občanská společnost a stát

tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz; **- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady a příspěvků ze státního rozpočtu;** - vysvětlí, jakou funkci má práce v životě jednotlivce a společnosti, - správně rozlišuje a v souvislostech používá pojmy nabídka a poptávka, na příkladech jejich vzájemného vztahu umí popsat a vysvětlit, jak funguje trh zboží a trh práce; - dokáže uvést příklady významných výrobních a nevýrobních odvětví národního hospodářství, rozpoznat rozdíly v jejich účelu a funkcích z hlediska významu pro spotřebitele; - umí zdůvodnit význam zdravotnictví, soudnictví, školství a kultury pro život jednotlivce a společnosti,	vlastnictví, zaměření a členění na odvětví; druhy a funkce hospodářských sektorů; - hospodářská politika státu, její cíle, nástroje; - národní důchod, jeho složky, daňový systém, význam daní; státní rozpočet, jeho součásti, způsoby využívání; - sociální politika státu, její význam; sociální péče, záchytná sociální síť pro rozmanité skupiny obyvatel; - postavení českého hospodářství ve světové ekonomice		

popsat jejich nejdůležitější funkce; - dokáže vysvětlit, jaký význam mají daně z hlediska financování společensky důležitých nevýrobních oblastí národního hospodářství; - umí objasnit a zdůvodnit význam stálé finanční podpory pro činnost institucí, které se zabývají sociální péčí o postižené, nemocné a staré osoby; - na příkladech činnosti některých institucí záchytné sociální sítě (např. pro nezaměstnané) vysvětlí podstatu a význam sociální politiky státu. **MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT** Žák: **VO-9-5-01** **- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování;**	**Evropská integrace** - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR;	**Moderovaný rozhovor;** **Kolokvium;** **Věcná – tematická – diskuse;**	**Učivo:** 5.1 **Průřezová témata:** VEGS – Evropa a svět nás zajímá; Objevujeme Evropu a svět; Jsme Evropané

- na příkladu ČR vyloží a zdůvodní podmínky členství v EU, dokáže uvést, jaké výhody, ale i nevýhody může toto členství ČR přinést.		**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry ...)**	MTKL – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ; Multikulturalita; Princip sociálního smíru a solidarity EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, kromě povinného tematického okruhu Svět práce, minimálně další dva tematické okruhy. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je určen pro 8. a 9. ročník. Je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a lze jej zařadit již od 7. ročníku.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce

- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Charakteristika vzdělávacích předmětů

Charakteristika vzdělávacího předmětu – Pracovní činnosti

Pracovní činnosti vedou žáky k získávání základních pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a pro volbu vlastního profesního zaměření. Žáci se učí pracovat s různými materiály, používat vhodné pomůcky, nářadí a nástroje. Učí se organizovat a plánovat práci a následně hodnotit svou činnost samostatně i v týmu. Žáci jsou při osvojování jednoduchých pracovních postupů soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. Při výuce je kladen důraz k získávání pozitivního vztahu k práci.

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacích předmětů

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího předmětu – Pracovní činnosti

1. ročník 1 hodiny týdně
2. ročník 1 hodiny týdně
3. ročník 1 hodiny týdně
4. ročník 1 hodiny týdně
5. ročník 1 hodiny týdně
6. ročník 1 hodina týdně
7. ročník 1 hodina týdně
8. ročník 1 hodina týdně
9. ročník 1 hodina týdně

(z toho 1 disponibilní hodina na 2. stupni)

Výuka probíhá v klasických učebnách, v místnosti s počítačovou a interaktivní technikou, seminární učebně a dílnách.

Průřezová témata
Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova
Etická výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žák poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, získá pozitivní vztah k celoživotnímu učení
- žák vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení
- žák pracuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly a vhodně je využívá ve vlastní tvorbě

Kompetence k řešení problémů
- žák rozlišuje podstatné a nepodstatné informace
- žák si uvědomuje problém, přemýšlí nad ním, hledá a vybírá řešení problému
- žák provede kritiku, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit a zhodnotit výsledky svých činů
- žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní
- žák si rozšiřuje slovní zásobu
- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gesta zvuků, využívá informační a komunikační prostředky
- žák využívá získané komunikativní dovednosti k práci ve skupině

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s učiteli na vytváření pravidel práce v týmu, přispívá k vytvoření pozitivní atmosféry
- žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně
- spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- respektuje různá hlediska
- žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém ve své tvorbě

Kompetence občanské

- žák toleruje názory ostatních lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je chopen vcítit se do situací ostatních lidí, přijímá a nabízí pomoc
- žák si je vědom svých povinností ve škole
- žák respektuje a chrání naše kulturní tradice, seznamuje se s významem místní kultury a zapojení se do ní

Kompetence pracovní

- žák udržuje v pořádku svůj pracovní prostor a dovede si připravit pomůcky na vyučovací hodinu
- žák si plánuje svoji práci
- žák se seznamuje s různými pracovními postupy a hledá jejich nejlepší uplatnění

Kompetence digitální

- žák využívá digitální zařízení, aplikace a služby při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- žák samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák vyhledává, kriticky posuzuje informace
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák rozumí významu digitálních technologií pro lidskou společnost

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM **Očekávané výstupy – 1. období** žák **ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty**

z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Učivo

1.1 vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)

1.2 pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití

1.3 jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce

1.4 lidové zvyky, tradice, řemesla

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

\- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Učivo

2.1 stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů

2.2 práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Učivo

3.1 základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo

3.2 pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)

3.3 pěstování pokojových rostlin

3.4 rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02p připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

\- uplatňuje zásady správné výživy

Učivo

4.1 základní vybavení kuchyně

4.2 výběr, nákup a skladování potravin

4.3 jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

4.4 technika v kuchyni – historie a význam

2. stupeň

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Učivo

1.1 vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo, kov, plasty, kompozity)
1.2 pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování
1.3 jednoduché pracovní operace a postupy
1.4 organizace práce, důležité technologické postupy
1.5 technické náčrty a výkresy, technické informace, návody
1.6 úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model
ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.
ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Učivo

2.1 stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické), sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž

2.2 návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

Učivo

3.1 základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy

3.2 zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny

3.3 okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin

3.4 ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování

3.5 léčivé rostliny, koření – pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie

3.6 chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu

ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti

ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

Učivo

4.1 finance, provoz a údržba domácnosti – rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace; spotřebiče v domácnosti

4.2 elektrotechnika v domácnosti – elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Učivo

5.1 kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu

5.2 potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku

5.3 příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů

5.4 úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-6-01 vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů

ČSP-9-6-02 zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl

ČSP-9-6-03 vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci

ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci

ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu

ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech

ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

Učivo

6.1 základní laboratorní postupy a metody

6.2 základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky

ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení

ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava

ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu

ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení

ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb

ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

- **Učivo**

7.1 digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony

7.2 digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování

7.3 počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC)

7.4 mobilní služby – operátoři, tarify

SVĚT PRÁCE (závazný pro 8. a 9. ročník s možností realizace od 7. ročníku)

Očekávané výstupy

žák

ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí

ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy

ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání

ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách

ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života

ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání

ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání

- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Učivo

8.1 trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce

8.2 volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb

8.3 možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby

8.4 zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů

8.5 podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM *Žák:* ***ČSP-3-1-01*** ***ČSP-3-1-02*** *- **vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů;*** ***- pracuje podle slovního návodu a předlohy;*** *- při práci s drobným materiálem se učí stříhat, propichovat, navlékat, provlékat, vsazovat, lisovat, ohýbat*	**Vlastnosti materiálu** *- přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.* ***Pracovní pomůcky a nástroje*** *– funkce a využití*	***Cílené pozorování práce žáka v hodině;*** ***Vlastní tvorba;*** ***Prezentace práce;*** ***Diskuse***	***Učivo:*** *1.1, 1.2, 1.3, 1.4* ***Průřezová témata:*** *EVV – Vztah člověka k prostředí*

dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; *- při práci s papírem se učí překládat, skládat,* *-trhat, stříhat podle přímky i odhadem, nastřihávat, nalepovat, obkresluje jednoduché tvary podle šablony a vystřihuje je, seznamuje se s různými druhy papírů;* *- pracuje s modelovací hmotou, učí se hnětení na podložce, hnětení v dlaních, válení, stlačování, ubírání hmoty, ohýbání hmoty.* ***KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI*** Žák: **ČSP-3-2-01** **- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi;** *- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž;* *- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu;*	***Jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce*** ***Lidové zvyky, tradice, řemesla*** **Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů** ***Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem***	***Cílené pozorování práce žáka v hodině;*** ***Vlastní tvorba;*** ***Prezentace práce;*** ***Diskuse***	***Učivo:*** *2.1, 2.2* ***Průřezová témata:*** *OSV – Osobnostní rozvoj* *EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí*

- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; *- využívá digitální technologie, aby si* *Usnadnil práci a zkvalitnil* *výsledky své práce.* **PĚSTITELSKÉ PRÁCE** Žák: **ČSP-3-3-01** **ČSP-3-3-02** **- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování;** **- pečuje o nenáročné rostliny;** *- učí se rostliny zalévat, kypřit;* *- učí se čistit rostliny od prachu, odstraňovat odumřelé části rostlin.*	***Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo*** ***Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)*** **Pěstování pokojových rostlin** **Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie**	***Cílené pozorování práce žáka v hodině;*** ***Vlastní tvorba;*** ***Prezentace práce;*** ***Diskuse***	***Učivo:*** *3.1, 3.2, 3.3, 3.4* ***Průřezová témata:*** *EVV – Základní podmínky života*

PŘÍPRAVA POKRMŮ Žák: **ČSP-3-4-01** **ČSP-3-4-02** **- připraví tabuli pro jednoduché stolování;** **- chová se vhodně při stolování;** - zná a dodržuje základní pravidla stolování; - vnímá, co je zdravé a co zdraví škodlivé.	**Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování**	***Cílené pozorování práce žáka v hodině;*** ***Vlastní tvorba;*** ***Prezentace práce;*** ***Diskuse***	***Učivo:*** *4.3* ***Průřezová témata:*** *OSV – Sociální rozvoj* *EGS – Objevujeme Evropu a svět*

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Žák: **ČSP-3-1-01** **ČSP-3-1-02** **- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů;** **- pracuje podle slovního návodu a předlohy;** - pracuje s drobným materiálem; - stříhá, propichuje, navléká, provléká, vsazuje, lisuje, ohýbá; dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	**Vlastnosti materiálu** - přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj. **Pracovní pomůcky a nástroje** – funkce a využití	**Cílené pozorování práce žáka v hodině;** **Vlastní tvorba;** **Prezentace práce;** **Diskuse**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** EVV – Vztah člověka k prostředí

- při práci s papírem překládá, skládá, trhá, stříhá podle přímky i odhadem, nastřihává, nalepuje, obkresluje tvary podle šablony a vystřihuje je, pracuje s různými druhy papírů; - modeluje, hněte na podložce, hněte v dlaních, válí, stlačuje, ubírá a ohýbá hmotu; - seznamuje se s textilem jako materiálem, učí se základní stehy. **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** Žák: **ČSP-3-2-01** **- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi;** - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž; - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu; - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil	**Jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce** **Lidové zvyky, tradice, řemesla** **Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů** **Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem**	**Cílené pozorování práce žáka v hodině;** **Vlastní tvorba;** **Prezentace práce;** **Diskuse**	**Učivo:** 2.1, 2.2 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Práci a zkvalitnil výsledky své práce. **PĚSTITELSKÉ PRÁCE** Žák: **ČSP-3-3-01** **ČSP-3-3-02** **- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování;** **- pečuje o nenáročné rostliny;** - provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování; - pečuje o nenáročné rostliny, zalévá je, kypří, čistí od prachu, odstraňuje odumřelé části; vypěstuje ze semene nenáročnou rostlinu a učí se o ni průběžně pečovat. **PŘÍPRAVA POKRMŮ** Žák: **ČSP-3-4-01** **ČSP-3-4-02** **- připraví tabuli pro jednoduché stolování;**	**Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo** **Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)** **Pěstování pokojových rostlin** **Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie**	**Cílené pozorování práce žáka v hodině;** **Vlastní tvorba;** **Prezentace práce;** **Diskuse**	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života

- chová se vhodně při stolování; - zná a dodržuje základní pravidla stolování; - připraví jednoduchý pokrm; - vnímá, co je zdravé a co zdraví škodlivé.	**Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování**	**Cílené pozorování práce žáka v hodině;** **Vlastní tvorba;** **Prezentace práce;** **Diskuse**	**Učivo:** 4.3 **Průřezová témata:** OSV – Sociální rozvoj EGS – Objevujeme Evropu a svět

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Žák: **ČSP-3-1-01** **ČSP-3-1-02** **- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů;** **- pracuje podle slovního návodu a předlohy;** - tvoří z drobného materiálu, umí stříhat, propichovat, navlékat, provlékat, vsazovat, lisovat a ohýbat; - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce;	**Vlastnosti materiálu** - přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj. **Pracovní pomůcky a nástroje** – funkce a využití	**Cílené pozorování práce žáka v hodině;** **Vlastní tvorba;** **Prezentace práce;** **Diskuse**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** EVV – Vztah člověka k prostředí

- poskytne základní první pomoc při úrazu; - tvoří z různých druhů papíru, umí skládat, překládat, trhat, stříhat podle přímky i odhadem, nastřihávat, nalepovat, obkresluje šablony a vystřihuje je; - tvoří z modelovací hmoty, hněte na podložce i v dlani, válí, stlačuje, ohýbá a ubírá hmotu. **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** Žák: **ČSP-3-2-01** **- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi;** - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu; - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce.	**Jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce** **Lidové zvyky, tradice, řemesla** **Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů** **Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem**	**Cílené pozorování práce žáka v hodině;** **Vlastní tvorba;** **Prezentace práce;** **Diskuse**	**Učivo:** 2.1, 2.2 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

PĚSTITELSKÉ PRÁCE Žák: **ČSP-3-3-01** **ČSP-3-3-02** **- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování;** **- pečuje o nenáročné rostliny;** - provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování; - pečuje o nenáročné rostliny; - provádí a zaznamenává pokusy s nenáročnými rostlinami.	**Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo** **Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)** **Pěstování pokojových rostlin** **Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie**	**Cílené pozorování práce žáka v hodině;** **Vlastní tvorba;** **Prezentace práce;** **Diskuse**	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života
PŘÍPRAVA POKRMŮ Žák: **ČSP-3-4-01** **ČSP-3-4-02** **- připraví tabuli pro jednoduché stolování;** **- chová se vhodně při stolování;**	**Základní vybavení kuchyně**	**Cílené pozorování práce žáka v hodině;**	**Učivo:** 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 **Průřezová témata:** OSV – Sociální rozvoj

- zná a dodržuje základní pravidla stolování; - připraví jednoduchý pokrm; - vnímá, co je zdravé a co zdraví škodlivé.	**Výběr, nákup a skladování potravin** **Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování** **Technika v kuchyni** – historie a význam	**Vlastní tvorba;** **Prezentace práce;** **Diskuse**	EGS – Objevujeme Evropu a svět

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Žák: **ČSP-5-1-01** **ČSP-5-1-02** **ČSP-5-1-03** **ČSP-5-1-04** **- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu;** **- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic;**	**Vlastnosti materiálu** - přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj. **Pracovní pomůcky a nástroje** – funkce a využití	**Cílené pozorování práce žáka v hodině;** **Vlastní tvorba;** **Prezentace práce;** **Diskuse**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** EVV – Vztah člověka k prostředí

- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu; **- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu;** - lisuje, lepí, vytváří koláže, děruje, navléká; - vytváří suché vazby květin, vytváří mozaiky. **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** Žák: **ČSP-5-2-01** **ČSP-5-2-02** **ČSP-5-2-03** **- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž;** **- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu;** **- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu;**	**Jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce** **Lidové zvyky, tradice, řemesla** **Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů** **Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem**	**Cílené pozorování práce žáka v hodině;** **Vlastní tvorba;** **Prezentace práce;** **Diskuse**	**Učivo:** 2.1, 2.2 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- zvládá složitější dovednosti při práci se stavebnicemi – montáž a demontáž, dokáže sestavovat modely podle návodů; - umí vytvářet vlastní prostorové kompozice z dostupných materiálů; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce. **PĚSTITELSKÉ PRÁCE** Žák: **ČSP-5-3-01** **ČSP-5-3-02** **ČSP-5-3-03** **ČSP-5-3-04** **- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování;**	**Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo**	**Cílené pozorování práce žáka v hodině;** **Vlastní tvorba;** **Prezentace práce;** **Diskuse**	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života

- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny; **- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní;** **- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu;** - zvolí správné pomůcky a nástroje, udržovat je ve funkčním stavu; - dokáže připravit půdu, zakládat truhlíky, správně zvolit dobu výsadby a osivo, sít a sázet, zalévat. **PŘÍPRAVA POKRMŮ** Žák: **ČSP-5-4-01** **ČSP-5-4-02** **ČSP-5-4-03** **ČSP-5-4-04** **- orientuje se v základním vybavení kuchyně;** **- připraví samostatně jednoduchý pokrm;**	**Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)** **Pěstování pokojových rostlin** **Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie** **Základní vybavení kuchyně** **Výběr, nákup a skladování potravin**	**Cílené pozorování práce žáka v hodině;** **Vlastní tvorba;**	**Učivo:** 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 **Průřezová témata:** OSV – Sociální rozvoj EGS – Objevujeme Evropu a svět

- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování; **- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni;** - zná vybavení kuchyně; - sestaví s pomocí dospělého jídelníček, zvolí a nakoupí potraviny; - vytvoří jednoduchý pokrm; - správně stoluje, uplatňuje návyky stolování, dodržuje základní hygienické návyky.	**Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování** **Technika v kuchyni** – historie a význam	**Prezentace práce;** **Diskuse**	

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM Žák: **ČSP-5-1-01** **ČSP-5-1-02** **ČSP-5-1-03** **ČSP-5-1-04** **- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu;** **- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic;**	**Vlastnosti materiálu** - přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj. **Pracovní pomůcky a nástroje** – funkce a využití	**Cílené pozorování práce žáka v hodině;** **Vlastní tvorba;** **Prezentace práce;** **Diskuse**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** EVV – Vztah člověka k prostředí

- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu; **- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu;** - kombinuje, lisuje, lepí, vytváří koláže, děruje, navléká; - aranžuje, vytváří suché vazby květin, vytváří mozaiky. **KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI** Žák: **ČSP-5-2-01** **ČSP-5-2-02** **ČSP-5-2-03** **- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž;** **- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu;** **- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu;**	**Jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce** **Lidové zvyky, tradice, řemesla** **Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů** **Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem**	**Cílené pozorování práce žáka v hodině;** **Vlastní tvorba;** **Prezentace práce;** **Diskuse**	**Učivo:** 2.1, 2.2 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- zvládá náročnější činnosti a složitější dovednosti při práci se stavebnicemi – montáž a demontáž, dokáže sestavovat modely podle návodů; - umí vytvářet vlastní prostorové kompozice z dostupných materiálů; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu. **PĚSTITELSKÉ PRÁCE** Žák: **ČSP-5-3-01** **ČSP-5-3-02** **ČSP-5-3-03** **ČSP-5-3-04** **- provádí jednoduché pěstitelské činnosti,**	**Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její**	**Cílené pozorování práce žáka v hodině;**	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 **Průřezová témata:**

samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování; **- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny;** **- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní;** **- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu;** - umí rozvrhnout činnosti a práci, zvolit správné pomůcky a nástroje, udržovat je ve funkčním stavu; - zvládne připravit půdu, zakládat truhlíky, správně zvolit dobu výsadby a osivo, sít a sázet, zalévat. **PŘÍPRAVA POKRMŮ** Žák: **ČSP-5-4-01** **ČSP-5-4-02** **ČSP-5-4-03** **ČSP-5-4-04** **- orientuje se v základním vybavení kuchyně;**	**zpracování, výživa rostlin, osivo** **Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)** **Pěstování pokojových rostlin** **Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie** **Základní vybavení kuchyně**	**Vlastní tvorba;** **Prezentace práce;** **Diskuse** **Cílené pozorování práce žáka v hodině;**	EVV – Základní podmínky života **Učivo:** 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 **Průřezová témata:** OSV – Sociální rozvoj

- připraví samostatně jednoduchý pokrm; **- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování;** **- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu** **v kuchyni;** - zná vybavení kuchyně; - vytvoří jídelníček, zvolí a nakoupí potraviny; - vytvoří jednoduchý pokrm; - správně stoluje, uplatňuje návyky stolování, dodržuje základní hygienické návyky.	**Výběr, nákup a skladování potravin** **Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování** **Technika v kuchyni** – historie a význam	**Vlastní tvorba;** **Prezentace práce;** **Diskuse**	EGS – Objevujeme Evropu a svět

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Žák: **ČSP-9-1-01** **ČSP-9-1-02** **ČSP-9-1-03** **ČSP-9-1-04** **ČSP-9-1-05** **- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň;** **-řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí;**	**Vlastnosti materiálu** - užití v praxi (dřevo) **Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování** - ocelové měřítko, úhelník, pilka, rašple, pilník, svěrák, vrtačka	**Cílené pozorování práce žáka v hodině; Zhodnocení a prezentace své práce; Diskuze**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 **Mezipředmětové vztahy – přesahy**: Matematika, Fyzika **Průřezová témata:** OSV – Kreativita, Kooperace a kompetice

- organizuje a plánuje svoji činnost; **- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku;** **- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu;** - nakreslí a okótuje jednoduchou součástku; - popíše vlastnosti technického materiálu (dřevo); - vybere vhodné nářadí, nástroje a pomůcky pro práci s technickým materiálem (dřevo); - provede jednotlivé kroky dle postupu a dodrží kázeň při práci; - reorganizuje v průběhu práce pracovní prostor dle potřeby, odklízí nepotřebný materiál, nástroje a nářadí bezpečně odkládá a uklízí; - uklidí pracovní prostor na konci práce;	**Jednoduché pracovní operace a postupy** - orýsování, řezání, pilování, rašplování, vrtání **Organizace práce, důležité technologické postupy** - dodržení technologického postupu **Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody** - technický náčrt a výkres (krychle, kvádr) - nácvik technického písma **Úloha techniky v životě člověka**		EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně; - poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních). **PŘÍPRAVA POKRMŮ** Žák: **ČSP-9-5-01** **ČSP-9-5-02** **ČSP-9-5-03** **ČSP-9-5-04** **– používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče;** **- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy** **- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti;** **- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni;**	**Kuchyň** - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty - bezpečnost a hygiena provozu **Potraviny** - výběr, nákup, skladování potravin **Příprava pokrmů** - úprava pokrmů za studena, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů **Úprava stolu a stolování**	**Cílené pozorování práce žáka v hodině; Kreativita; Zhodnocení a prezentace své práce; Diskuze**	**Učivo:** 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života

- rozpozná a popíše základní vybavení kuchyně, pojmenuje jeho vlastnosti a funkce; - zná a používá při jídle základní příbory; - vybere vhodné suroviny pro přípravu pokrmu; - při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní žákovské kuchyni; - dodržuje hygienu práce, udržuje kuchyni čistou a bezpečnou; - poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních). **PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI** Žák: **ČSP-9-4-02** **ČSP-9-4-03** **ČSP-9-4-04** **- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů;**	- jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu **Finance, provoz a údržba domácnosti** - spotřebiče v domácnosti - úklid domácnosti	**Cílené pozorování práce žáka v hodině; Kreativita; Zhodnocení a prezentace své práce; Diskuze**	**Učivo:** 4.1, 4.2 **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života

- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu; **- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem;** - vyjmenuje a stručně popíše obvyklé práce spojené s úklidem a běžným provozem domácnosti; - předvede či popíše základní práce v domácnosti i s využitím domácích spotřebičů; - dodrží zásady bezpečnosti při domácích pracích; - rozpozná a popíše nebezpečí spojená s elektrickými spotřebiči v domácnosti; - poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních).	**Elektrotechnika v domácnosti** - elektrické spotřebiče - nebezpečí úrazu elektrickým proudem		

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Žák: **ČSP-9-1-01** **ČSP-9-1-02** **ČSP-9-1-03** **ČSP-9-1-04** **ČSP-9-1-05** **- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň;** **-řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí;**	**Vlastnosti materiálu** - užití v praxi (kov, dřevo) **Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování** - ocelové měřítko, úhelník, pilka, rašple, pilník, svěrák, štípací kleště	**Cílené pozorování práce žáka v hodině; Zhodnocení a prezentace své práce; Diskuze**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 **Mezipředmětové vztahy – přesahy**: Fyzika **Průřezová témata:** OSV – Kreativita, Kooperace a kompetice EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- organizuje a plánuje svoji činnost; **- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku;** **- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu;** - provede okótování rovinného obrazce; - popíše vlastnosti technického materiálu (kov); - vybere vhodné nářadí, nástroje a pomůcky pro práci s technickým materiálem (dřevo); - provede jednotlivé kroky dle postupu a dodrží kázeň při práci; - reorganizuje v průběhu práce pracovní prostor dle potřeby, odklízí nepotřebný materiál, nástroje a nářadí bezpečně odkládá a uklízí; - uklidí pracovní prostor na konci práce;	**Jednoduché pracovní operace a postupy** - orýsování, řezání, štípání, pilování, rašplování, broušení **Organizace práce, důležité technologické postupy** - dodržení technologického postupu **Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody** - technický výkres rovinných obrazců - nácvik technického písma **Úloha techniky v životě člověka** - výroba oceli - tradice a řemesla (vánoční nebo velikonoční dekorace)		

- při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně; - poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních). **PŘÍPRAVA POKRMŮ** Žák: **ČSP-9-5-01** **ČSP-9-5-02** **ČSP-9-5-04** **– používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče;** **- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy** **- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni;** - vybere vhodné suroviny pro přípravu pokrmu; - při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní kuchyňce;	**Kuchyň** - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty - bezpečnost a hygiena provozu **Potraviny** - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku **Příprava pokrmů** - úprava pokrmů za studena, základní postupy při přípravě pokrmů a nápoj	**Cílené pozorování práce žáka v hodině; Kreativita; Zhodnocení a prezentace své práce; Diskuze**	**Učivo:** 5.1, 5.2, 5.3 **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života

- dodržuje hygienu práce, udržuje kuchyni čistou a bezpečnou; - poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních).			

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Žák: **ČSP-9-1-01** **ČSP-9-1-02** **ČSP-9-1-03** **ČSP-9-1-04** **ČSP-9-1-05** **- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň;** **-řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí;**	**Vlastnosti materiálu** - užití v praxi (plasty, dřevo) **Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování** - ocelové měřítko, úhelník, pilka, rašple, pilník, svěrák, vrtačka, žehlička	**Cílené pozorování práce žáka v hodině; Zhodnocení a prezentace své práce; Diskuze**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 **Mezipředmětové vztahy – přesahy**: Fyzika **Průřezová témata:** OSV – Kreativita, Kooperace a kompetice EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- organizuje a plánuje svoji činnost; **- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku;** **- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu;** - orientuje se v technické dokumentaci; - popíše vlastnosti technického materiálu (plasty); - vybere vhodné nářadí, nástroje a pomůcky pro práci s technickým materiálem (plast); - provede jednotlivé kroky dle postupu a dodrží kázeň při práci; - reorganizuje v průběhu práce pracovní prostor dle potřeby, odklízí nepotřebný materiál, nástroje a nářadí bezpečně odkládá a uklízí; - uklidí pracovní prostor na konci práce;	**Jednoduché pracovní operace a postupy** - orýsování, řezání, pilování, rašplování, vrtání **Organizace práce, důležité technologické postupy** - dodržení technologického postupu **Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody** - technický náčrt a výkres (nárys, půdorys, bokorys) **Úloha techniky v životě člověka** - výroba a recyklace plastů - tradice a řemesla (vánoční nebo velikonoční dekorace)		

- při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně; - poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních). - ovládá základní funkce digitální techniky, pracuje uživatelským způsobem s webovými i mobilními technologiemi, propojuje jednotlivá digitální zařízení. **PŘÍPRAVA POKRMŮ** Žák: **ČSP-9-5-01** **ČSP-9-5-02** **ČSP-9-5-03** **ČSP-9-5-04** **– používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče;** **- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy** **- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti;**	**Kuchyň** - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty - bezpečnost a hygiena provozu **Potraviny** - výběr, nákup, skladování potravin	**Cílené pozorování práce žáka v hodině; Kreativita; Zhodnocení a prezentace své práce; Diskuze**	**Učivo:** 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života

- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni; - zná a používá při jídle příbory; - provede základní obsluhu - vybere vhodné suroviny pro přípravu teplého pokrmu; - při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní žákovské kuchyni; - dodržuje hygienu práce, udržuje kuchyni čistou a bezpečnou; - poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních). **PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI** Žák: **ČSP-9-4-01** **ČSP-9-4-03** **- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví;** **- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně**	**Příprava pokrmů** - základní způsoby tepelné úpravy pokrmů **Úprava stolu a stolování** - slavnostní stolování **Finance, provoz a údržba domácnosti** - rozpočet, příjmy, výdaje, úspory - ekonomika domácnosti - údržba oděvů a textilií	**Cílené pozorování práce žáka v hodině; Kreativita; Zhodnocení a prezentace své práce; Diskuze**	**Učivo:** 4.1 Průřezová témata: EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

údržby; provádí drobnou domácí údržbu; - rozpozná hlavní příjmy a výdaje domácnosti (mzda, platby za teplo, vodu, nájem, platby za telefon, internet…); - používá peníze jako platidlo (používá bankovky a mince, ověří si vrácené peníze, identifikuje bezhotovostní styk) a rozliší základní operace s penězi (platby, bezhotovostní styk); - vybere správnou pomůcku, nástroj, nářadí při péči o domácnost; - dodrží zadaný postup při údržbě oděvů (praní, zašití oděvu, žehlení, ukládání šatů). **SVĚT PRÁCE** Žák: **ČSP-9-8-01** **- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí;** - popíše základní profese a jejich požadavky z hlediska vzdělání a profesních dovedností;	- úklid domácnosti, prostředky a jejich dopad na životní prostředí - odpad a jeho ekologická likvidace **Trh práce** - povolání, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů - charakter a druhy pracovních činností	**Cílené pozorování práce žáka v hodině Zhodnocení a prezentace své práce; Diskuze**	**Učivo:** 8.1 **Průřezová témata:** OSV – Sebepoznání a sebepojetí

- vysvětlí možný vliv školy (výběr školy, zaměření, podmínky pro přijetí) na pracovní zařazení; - popíše pracovní prostředí vybraných profesí; - vyhledává na specializovaných portálech informace o vybraných profesích/povoláních a profesních dovednostech, interaktivně se seznamuje s pracovními činnostmi, nástroji a prostředím vybraných profesí.			

PRACOVNÍ ČINNOSTI - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Žák: **ČSP-9-1-01** **ČSP-9-1-02** **ČSP-9-1-03** **ČSP-9-1-04** **ČSP-9-1-05** **- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň;** **-řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí;**	**Vlastnosti materiálu** - užití v praxi (kompozity, dřevo) **Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování**	**Cílené pozorování práce žáka v hodině; Zhodnocení a prezentace své práce; Diskuze**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 **Mezipředmětové vztahy – přesahy**: Fyzika **Průřezová témata:** OSV – Kreativita, Kooperace a kompetice EVV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- organizuje a plánuje svoji činnost; **- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku;** **- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu;** - použije pro přípravu a k práci s technickými materiály technickou dokumentaci (výkres) - popíše vlastnosti technického materiálu (kompozity) - vybere vhodné nářadí, nástroje a pomůcky pro práci s technickým materiálem (dřevo) - provede jednotlivé kroky dle postupu a dodrží kázeň při práci - reorganizuje v průběhu práce pracovní prostor dle potřeby, odklízí nepotřebný materiál, nástroje a nářadí bezpečně odkládá a uklízí - uklidí pracovní prostor na konci práce	- ocelové měřítko, úhelník, pilka, rašple, pilník, svěrák, vrtačka, sukovník **Jednoduché pracovní operace a postupy** - orýsování, řezání, pilování, rašplování, vrtání, kompletování **Organizace práce, důležité technologické postupy** - vytvoří technologický postup pro daný výrobek **Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody** - narýsuje technický výkres daného výrobku **Úloha techniky v životě člověka**		

- při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně - poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních). - ovládá základní funkce digitální techniky, pracuje uživatelským způsobem s webovými i mobilními technologiemi, propojuje jednotlivá digitální zařízení. **PŘÍPRAVA POKRMŮ** Žák: **ČSP-9-5-01** **ČSP-9-5-02** **ČSP-9-5-04** **– používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče;** **- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy;** **- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni;**	**Kuchyň** - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty - bezpečnost a hygiena provozu **Potraviny** - výběr, nákup, skladování potravin	**Cílené pozorování práce žáka v hodině; Kreativita; Zhodnocení a prezentace své práce; Diskuze**	**Učivo:** 5.1, 5.2, 5.3 **Průřezová témata:** EVV – Základní podmínky života

- vybere vhodné suroviny pro přípravu teplého pokrmu - při práci dodržuje; stanovená pravidla a zásady práce ve školní žákovské kuchyni; - dodržuje hygienu práce, udržuje kuchyni čistou a bezpečnou; - poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních). **SVĚT PRÁCE** Žák: **ČSP-9-8-02** **ČSP-9-8-03** **ČSP-9-8-04** **- posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy;** **- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání;** **- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce;**	**Příprava pokrmů** - příprava teplého pokrmu **Trh práce** - požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní **Volba profesní orientace** - sebepoznávání, osobní zájmy a cíle - tělesný a zdravotní stav - osobní vlastnosti a schopnosti - využívání poradenských služeb	**Cílené pozorování práce žáka v hodině; Zhodnocení a prezentace své práce; Diskuze**	**Učivo:** 8.1, 8.2, 8.3, 8.4 **Průřezová témata:** OSV - Sebepoznání a sebepojetí MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- porovná své předpoklady a možnosti s požadavky konkrétního povolání; - navrhne v modelových situacích řešení volby vhodného povolání, profesní přípravy a objasní nutnost celoživotního vzdělávání ve vybraných profesích; - popíše příslušné poradenské služby pro výběr povolání a jejich funkce; - použije vybrané webové stránky a portály pro získání a zpracování informací týkajících se poradenských služeb, pracovních pozic a dalších profesních informací souvisejících se získáním zaměstnání; - aplikuje pravidla slušného chování při prezentaci své osoby v modelových situacích při vstupu na trh práce; - popíše a předvede v modelových situacích žádost o pracovní pozici; - vyhledává informace o tom, jaká kvalifikace (a další vzdělávání) je předpokladem	**Možnosti vzdělávání** - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení **Zaměstnání** - pracovní příležitosti v regionu - způsoby hledání zaměstnání - pohovor u zaměstnavatele - problémy nezaměstnanosti		

pro vybranou profesi/povolání, orientuje se v online databázích středních a vysokých škol (a kurzů celoživotního učení); - používá vybrané webové stránky a portály pro získání a zpracování informací týkajících se poradenských služeb pro výběr povolání a souvisejícího studia (kariérové poradenství), včetně portálu úřadu práce.			

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** a **Tělesná výchova**, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich

uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Proto v rámci tohoto předmětu jsou realizovány také pravidelné třídnické hodiny, ve kterých jsou u žáků rozvíjeny vědomosti, dovednosti, schopnosti a podporovány postoje a hodnoty definované pro průřezové téma OSV. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Pro pohybové vzdělávání je charakteristické rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Nutnost pohybových aktivit vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených

pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Cílové zaměření oblasti Člověk a zdraví je v souladu s dlouhodobým projektem podpory zdraví ve škole v Rukověti projektu Zdravá škola. Naše škola je zařazena do sítě škol projektu **"ŠKOLA PODPORUJÍCÍ ZDRAVÍ"**. Tento dlouhodobý projekt sdružuje školy, pro které zdraví neznamená jen nepřítomnost nemoci, ale vnímají jej jako výsledek vzájemně působících faktorů bio – psycho – sociálních, tzv. holistické pojetí zdraví, které odpovídá i pojetí WHO. Tyto faktory se školy snaží rozvinout pomocí respektu k přirozeným potřebám jednotlivce, podporou komunikace, spolupráce, důrazem na odpovědnost k vlastnímu zdraví a rozvíjením životních kompetencí všech členů školního společenství.

Charakteristika vzdělávacích předmětů

Charakteristika vzdělávacího předmětu – Výchova ke zdraví

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní a zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení ve všech situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi. Součástí Výchovy ke zdraví jsou pravidelné třídnické hodiny, ve kterých je kladen důraz na vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty definované pro průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Charakteristika vzdělávacího předmětu – Tělesná výchova

Tělesná výchova směřuje k poznání pohybových možností a zájmů i k poznávání účinků pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.
Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti. Má význam pro podporu zdraví a ochranu života. Důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce.

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacích předmětů

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího předmětu – Výchova ke zdraví – Rodinná výchova

6. ročník 1 hodina týdně
7. ročník 1 hodina týdně
8. ročník 1 hodina týdně
9. ročník 1 hodina týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího předmětu – Tělesná výchova

1. ročník 2 hodiny týdně
2. ročník 2 hodiny týdně
3. ročník 2 hodiny týdně
4. ročník 2 hodiny týdně
5. ročník 2 hodiny týdně
6. ročník 2 hodiny týdně
7. ročník 2 hodiny týdně
8. ročník 2 hodiny týdně
9. ročník 2 hodiny týdně

(z toho 2 disponibilní hodiny na 2. stupni)

Výuka Výuky ke zdraví probíhá v klasických učebnách, v místnosti s počítačovou a interaktivní technikou. Výjimečně je výuka uskutečňována mimo školu formou exkurzí, výletů.

Tělesná výchova probíhá v tělocvičně školy, na venkovním hřišti, parku a na závodištích. Ve 2. a 3. ročníku probíhá plavecký výcvik, v 7. ročníku je zařazen lyžařský výchovný výcvikový kurz.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova
Etická výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, získá pozitivní vztah k celoživotnímu učení
- žák vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení
- žák pracuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly a vhodně je využívá ve vlastní tvorbě

Kompetence k řešení problémů

- žák rozlišuje podstatné a nepodstatné informace
- žák si uvědomuje problém, přemýšlí nad ním, hledá a vybírá řešení problému
- žák provede kritiku, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit a zhodnotit výsledky svých činů
- žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žák si rozšiřuje slovní zásobu
- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gesta zvuků, využívá informační a komunikační prostředky
- žák využívá získané komunikativní dovednosti k práci ve skupině

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s učiteli na vytváření pravidel práce v týmu, přispívá k vytvoření pozitivní atmosféry
- žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně
- spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- respektuje různá hlediska
- žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém ve své tvorbě

Kompetence občanské

- žák toleruje názory ostatních lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je chopen vcítit se do situací ostatních lidí, přijímá a nabízí pomoc
- žák si je vědom svých povinností ve škole
- žák respektuje a chrání naše kulturní tradice, seznamuje se s významem místní kultury a zapojení se do ní

Kompetence pracovní

- žák udržuje v pořádku svůj pracovní prostor a dovede si připravit pomůcky na vyučovací hodinu
- žák si plánuje svoji práci
- žák se seznamuje s různými pracovními postupy a hledá jejich nejlepší uplatnění

Kompetence digitální

- žák využívá digitální zařízení, aplikace a služby při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- žák samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák vyhledává, kriticky posuzuje informace
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil
  své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák rozumí významu digitálních technologií pro lidskou společnost

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

Očekávané výstupy	
žák	
VZ-9-1-01	**respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě**

VZ-9-1-02	**vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví**
VZ-9-1-03	**vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví**
VZ-9-1-04	**posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví**
VZ-9-1-05	**usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví**
VZ-9-1-06	**vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí**
VZ-9-1-07	**dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky**
VZ-9-1-08	**uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc**
VZ-9-1-09	**projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce**
VZ-9-1-10	**samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím**
VZ-9-1-11	**respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví**
VZ-9-1-12	**respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování**
VZ-9-1-13	**uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým**
VZ-9-1-14	**vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi**

VZ-9-1-15	**projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc**
VZ-9-1-16	**uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VZ-9-1-01p	chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
VZ-9-1-03p	uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p	respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
VZ-9-1-05p	projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
VZ-9-1-07p	dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
VZ-9-1-08p	svěří se se zdravotním problémem
VZ-9-1-13p	dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
VZ-9-1-13p	uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
VZ-9-1-14p	zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
VZ-9-1-15p	uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
VZ-9-1-16p	chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Učivo

VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

1.1 vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství

1.2 vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

2.1 dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny

2.2 sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální

zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

3.1 výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy
3.2 vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota
3.3 tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim
3.4 ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty
3.5 ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

4.1 stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti
4.2 autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu
4.3 skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci
4.4 bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení
4.5 dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)
4.6 manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt
4.7 ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

5.1 celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie
5.2 podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

6.1 sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity
6.2 seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování
6.3 psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech
6.4 mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

TV-3-1-01	**spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti**
TV-3-1-02	**zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení**
TV-3-1-03	**spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích**
TV-3-1-04	**uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy**
TV-3-1-05	**reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-3-1-01p	zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Očekávané výstupy – 2. období

žák

TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti

TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her

TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti

TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení

TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy

TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti

TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-5-1-01p	chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
TV-5-1-02p	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03p	zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
TV-5-1-04p	uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
TV-5-1-05p	reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06p	dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
-	zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
-	zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Učivo

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

1.1 význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu

1.2 příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení

1.3 zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití

1.4 rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu

1.5 hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity

1.6 bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

2.1 pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost

2.2 základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti

2.3 rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance

2.4 průpravné úpoly – přetahy a přetlaky

2.5 základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem

2.6 základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů

2.7 turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody

2.8 plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti

2.9 lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích

2.10 další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

3.1 komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály

3.2 organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí

3.3 zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly

3.4 pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží

3.5 měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy

3.6 zdroje informací o pohybových činnostech

2. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy

žák

TV-9-1-01	**aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem**
TV-9-1-02	**usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program**
TV-9-1-03	**samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly**
TV-9-1-04	**odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší**
TV-9-1-05	**uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9-1-02p	usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
TV-9-1-03p	cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
TV-9-1-04p	odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
TV-9-1-04p	vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
TV-9-1-05p	uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
TV-9-1-05p -	uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

Učivo

1.1 význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců

1.2 zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením

1.3 prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení

1.4 hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy

žák

TV-9-2-01	**zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech**
TV-9-2-02	**posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9-2-01	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
TV-9-2-02p	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

Učivo

2.1 pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity

2.2 gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí

2.3 estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance

2.4 úpoly – základy sebeobrany, základy aikido, judo, karate

2.5 atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí

2.6 sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie

2.7 turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla

2.8 plavání (podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti

2.9 lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (popř. další zimní sporty podle podmínek školy)

2.10 další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy

žák

TV-9-3-01	**užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu**

TV-9-3-02	**naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu**
TV-9-3-03	**dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji**
TV-9-3-04	**rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora**
TV-9-3-05	**sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí**
TV-9-3-06	**zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže**
TV-9-3-07	**zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

TV-9-3-01p	užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
TV-9-3-02	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
TV-9-3-03	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-04p	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
TV-9-3-05p	sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
TV-9-3-06p	spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Učivo

3.1 komunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech

3.2 organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování

3.3 historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta

3.4 pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží

3.5 zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech

3.6 měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA (prvky ZTV jsou využívány v povinné TV)

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy

ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy

ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Očekávané výstupy – 2. období

žák

ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování

ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele

ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování

ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele

ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Učivo

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ

1.1 zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

2.1 základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení

Vzhledem k ucelenému systému speciálních cvičení, který je shodný pro 1. i 2. stupeň, je formulováno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání.

VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

3.1 pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Učivo

ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ

1.1 základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky – základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)

SPECIÁLNÍ CVIČENÍ

2.1 oslabení podpůrně pohybového systému (A) – poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře – odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp

2.2 oslabení vnitřních orgánů (B) – oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy

2.3 oslabení smyslových a nervových funkcí (C) – oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání

VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

3.1 pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **TV-3-1-01** **TV-3-1-02** **- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti;** **- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení;** - zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání - uplatňuje hlavní zásady hygieny	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **Význam pohybu pro zdraví** - Pohybový režim žáků - Délka a intenzita pohybu **Příprava organismu** - Příprava před pohybovou činností - Uklidnění po zátěži - Napínací a protahovací cvičení	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.5, 1.6 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy

- uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	**Zdravotně zaměřené činnosti** - Správné držení těla - Správné zvedání zátěže - průpravná, dechová, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití **Hygiena při TV** - Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity **Bezpečnost při pohybových činnostech** - Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - Bezpečnost v šatnách - Bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - První pomoc v podmínkách TV		

Žák: **TV-3-1-03** **TV-3-1-04** **- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích;** **- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy;** - pomáhá při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky - uvědomuje si nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - chápe, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem - uvědomuje si, že gymnastika napomáhá ke správnému držení těla, pohyblivosti, obratnosti a síly - umí kotoul, prosté skoky snožmo z trampolínky, zvládá chůzi na kladince s dopomocí	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCI ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **Pohybové hry** - Pohybové hry **Základy gymnastiky** - Průpravná cvičení - Akrobacie - Přeskoky - Kruhy - Trampolína **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** - Cvičení na hudbu - Jednoduché tance **Základy atletiky** - Běh - Skok - Hod **Základy sportovních her** - Vybíjená (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - Fotbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra)	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 2.8 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj EGS – Objevujeme Evropu a svět MTKV – Lidské vztahy EVV – Vztah člověka k prostředí

- dokáže pojmenovat základní postoje, pohyby, kroky - ovládá základní estetické držení těla - umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem - umí základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, atletické disciplíny - zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech a za pomoci učitele je dodržuje - ovládá základní techniku běhu a hodu míčkem - zná základní způsoby držení, házení a chytání míče (jiného náčiní) odpovídající velikosti a hmotnosti Žák: **TV-3-1-05** **-reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci;** - dovede reagovat na základní pokyny, smluvené povely, signály	- Házená (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **Komunikace v TV** - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:**3.1, 3.2, 3.3, 3.4 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj

- používá základní pravidla chování, činností a pohybu ve známém prostředí a řídí se jimi - jedná se a chová podle zásad fair play - zvládá pravidla her, závodů a soutěží - zhodnotí jednoduše kvalitu pohybové činnosti své i spolužáka	činností, smluvené povely, signály **Organizace při TV** - Základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí **Zásady jednání a chování** - Fair play **Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - Her, závodů, soutěží		EGS – Objevujeme Evropu a svět MTKV – Lidské vztahy
Žák **ZTV-3-1-01** **- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební** - zaujímá správné základní cvičební polohy	**<u>Zdravotní tělesná výchova</u>** **ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ** **Zdravotní oslabení** - Konkrétní zdravotní oslabení žáka - Prevence - Pohybový režim - Vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV - Zásady správného držení těla - Dechová cvičení - Vnímání pocitů při cvičení	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	Učivo: 1.1 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy

ZTV-3-1-02 **-zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením** - zaujímá správné základní cvičební polohy - zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	- Nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) **SPECIÁLNÍ CVIČENÍ** **Základy speciálních cvičení** - Základní cvičební polohy - Základní technika cvičení - Soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení **VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení – Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	Učivo: 1.1 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy Učivo: 1.1 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **TV-3-1-01** **TV-3-1-02** **- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti;** **- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení;** - zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání - ví, jak odstranit cvičením únavu při výuce (s pomocí učitele)	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **Význam pohybu pro zdraví** - Pohybový režim žáků - Délka a intenzita pohybu **Příprava organismu** - Příprava před pohybovou činností - Uklidnění po zátěži - Napínací a protahovací cvičení	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.5, 1.6 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy

- uplatňuje hlavní zásady hygieny - uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	**Zdravotně zaměřené činnosti** - Správné držení těla - Správné zvedání zátěže - Průpravná, dechová, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití **Hygiena při TV** - Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity **Bezpečnost při pohybových činnostech** - Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - Bezpečnost v šatnách - Bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - První pomoc v podmínkách TV		

Žák: **TV-3-1-03** **TV-3-1-04** **TV-5-1-11** **TV-5-1-12** **- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích;** **- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy;** **- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti** **- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti** - pomáhá při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCI ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **Pohybové hry** - Pohybové hry **Základy gymnastiky** - Průpravná cvičení - Akrobacie - Přeskoky - Kruhy - Trampolína **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** - Cvičení na hudbu - Jednoduché tance **Základy atletiky** - Běh - Skok - Hod **Základy sportovních her** - Vybíjená (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - Fotbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - Házená (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra)	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 2.8 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj EGS – Objevujeme Evropu a svět MTKV – Lidské vztahy EVV – Vztah člověka k prostředí

- uvědomuje si nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - chápe, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem - uvědomuje si, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení, která napomáhají ke správnému držení těla, pohyblivosti, obratnosti a síly - ovládá základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické náčiní a nářadí - umí kotoul, prosté skoky snožmo z trampolínky, zvládá chůzi na kladince s dopomocí - dokáže pojmenovat základní postoje, pohyby, kroky - umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem - umí základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, dokáže pojmenovat základní atletické disciplíny - zná základní pravidla bezpečnosti při atletických	**Plavání (základní plavecká výuka)** - Hygiena plavání - Adaptace na vodní prostředí - Základní plavecké dovednosti - Jeden plavecký způsob (plavecká technika) - Prvky sebezáchrany a bezpečnosti		

činnostech a za pomoci učitele je dodržuje - ovládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem - zná základní způsoby držení, házení a chytání míče (jiného náčiní) odpovídající velikosti a hmotnosti - ovládá základní přihrávky rukou a nohou - dokáže pojmenovat základní činnosti (plavecké způsoby) ve vodě - ví, jaké jsou základní pravidla hygieny a bezpečnosti při plavání a umí je za pomoci učitele a rodičů uplatňovat - zvládá jeden plavecký styl, uplave 100-200 m, nebojí se vody			
Žák: **TV-3-1-05** **-reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci;** - zná základní tělocvičné názvosloví	**ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **Komunikace v TV** - Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce	**Učivo:**3.1, 3.2, 3.3, 3.4 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj

- dovede reagovat na základní pokyny, smluvené povely - používá základní pravidla chování, činností a pohybu ve známém prostředí a řídí se jimi - jedná se a chová podle zásad fair play - zvládá pravidla her, závodů a soutěží - zhodnotí jednoduše kvalitu pohybové činnosti své i spolužáka **Žák** **ZTV-3-1-01** **- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební** - zaujímá správné základní cvičební polohy	činností, smluvené povely, signály **Organizace při TV** - Základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí **Zásady jednání a chování** - Fair play - Olympijské symboly **Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - Her, závodů, soutěží **<u>Zdravotní tělesná výchova</u>** **ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ** **Zdravotní oslabení** - Konkrétní zdravotní oslabení žáka - Prevence - Pohybový režim - Vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV	– Sebehodnocení – Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	EGS – Objevujeme Evropu a svět MTKV – Lidské vztahy Učivo: 1.1 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy

	- Zásady správného držení těla - Dechová cvičení - Vnímání pocitů při cvičení - Nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)		
ZTV-3-1-02 **-zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením** - zaujímá správné základní cvičební polohy - zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	**SPECIÁLNÍ CVIČENÍ** **Základy speciálních cvičení** - Základní cvičební polohy - Základní technika cvičení - Soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	Učivo: 1.1 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy
	VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI **Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** - S přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce	Učivo: 1.1 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **TV-3-1-01** **TV-3-1-02** **- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti;** **- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení;** - ví, že různá cvičení mají různé účinky - zná zásady správného sezení, držení těla ve stoji, dýchání	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **Význam pohybu pro zdraví** - Pohybový režim žáků - Délka a intenzita pohybu **Příprava organismu** - Příprava před pohybovou činností - Uklidnění po zátěži - Napínací a protahovací cvičení **Zdravotně zaměřené činnosti** - Správné držení těla - Správné zvedání zátěže - Průpravná, dechová,	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy EEV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- ví, jak odstranit cvičením únavu při výuce (s pomocí učitele) - uplatňuje hlavní zásady hygieny - uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy - ošetří drobná poranění a přivolá pomoc Žák: **TV-3-1-03** **TV-3-1-04** **TV-5-1-11** **TV-5-1-12** **- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích;** **- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy;** **- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s**	Kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití **Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu** - Rychlostně silová cvičení - Vytrvalostní cvičení - Cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj EGS – Objevujeme Evropu a svět MTKV – Lidské vztahy EVV – Vztah člověka k prostředí

individuálními předpoklady plavecké dovednosti **- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti** - pomáhá při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - zná některé pohybové hry a je schopen je hrát se spolužáky i mimo tělesnou výchovu - uvědomuje si nebezpečí při hrách a snaží se jim za pomoci učitele zabránit - chápe, že lze pohyb spojovat s hudbou, rytmem - uvědomuje si, že gymnastika obsahuje základní druhy cvičení, která napomáhají ke správnému držení těla, pohyblivosti, obratnosti a síly - ovládá základní pojmy osvojovaných cviků a dovede pojmenovat základní gymnastické náčiní a nářadí - umí kotoul, prosté skoky snožmo z trampolínky, ručkování ve visu na hrazdě,	**Hygiena při TV** - Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity **Bezpečnost při pohybových činnostech** - Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - Bezpečnost v šatnách - Bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - První pomoc v podmínkách TV **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCI ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **Pohybové hry** - Pohybové hry **Základy gymnastiky** - Průpravná cvičení - Akrobacie - Přeskoky - Kruhy - Hrazda		

zvládá chůzi na kladince s dopomocí - dokáže pojmenovat základní postoje, pohyby, kroky - umí vyjádřit jednoduchou melodii, rytmus a hlasitost doprovodu pohybem - zvládá 2-3 základní tanečky - umí základní pojmy související s během, skokem do dálky a hodem, dokáže pojmenovat základní atletické disciplíny - zná základní pravidla bezpečnosti při atletických činnostech - ovládá základní techniku běhu, skoku do dálky a hodu míčkem - zná základní způsoby držení, házení a chytání míče (jiného náčiní) odpovídající velikosti a hmotnosti - ovládá základní přihrávky rukou a nohou - zvládá základní techniku chůze (i se zátěží) - dovede se orientovat v přírodě podle značek a výrazných přírodních úkazů	- Trampolína **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** - Cvičení na hudbu - Jednoduché tance **Průpravné úpoly** - Přetahy a přetlaky **Základy atletiky** - Běh - Skok - Hod **Základy sportovních her** - - Vybíjená (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - Fotbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - Házená (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - Florbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) **Turistika a pobyt v přírodě** - Přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu - Chůze v terénu - Ochrana přírody		

- chápe možná nebezpečí při přepravě - umí ošetřit drobná poranění - dokáže pojmenovat základní činnosti (plavecké způsoby) ve vodě - ví, jaké jsou základní pravidla hygieny a bezpečnosti při plavání a umí je za pomoci učitele a rodičů uplatňovat - zvládá jeden plavecký styl, uplave 100-200 m, nebojí se vody, dosáhne břehu z kteréhokoli místa v bazénu a dovede reagovat na překážku v cestě plavce Žák: **TV-3-1-05** **-reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci;** - zná základní tělocvičné názvosloví - dovede reagovat na základní pokyny, smluvené povely, signály - používá základní pravidla chování, činností a pohybu ve známém prostředí a řídí se jimi	**Plavání (základní plavecká výuka)** - Hygiena plavání - Základní plavecké dovednosti - Jeden plavecký způsob (plavecká technika) - Prvky sebezáchrany a bezpečnosti **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **Komunikace v TV** - Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály **Organizace při TV** - Základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném)prostředí	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:**3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj EGS – Objevujeme Evropu a svět MTKV – Lidské vztahy

- jedná se a chová podle zásad fair play - zná olympijské symboly - zvládá pravidla her, závodů a soutěží - zhodnotí jednoduše kvalitu pohybové činnosti své i spolužáka Žák: **ZTV-3-1-01** **- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební** - zaujímá správné základní cvičební polohy	**Zásady jednání a chování** - Fair play - Olympijské symboly **Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - Her, závodů, soutěží **Měření a posuzování pohybových dovedností** - Měření výkonů - Základní pohybové testy **Zdroje informací o pohybových činnostech** **<u>Zdravotní tělesná výchova</u>** **ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ** **Zdravotní oslabení** - Konkrétní zdravotní oslabení žáka - Prevence - Pohybový režim - Vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV - Zásady správného držení těla - Dechová cvičení	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	Učivo: 1.1 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy

	- Vnímání pocitů při cvičení - Nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení)		
ZTV-3-1-02 **-zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením** - zaujímá správné základní cvičební polohy - zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	**SPECIÁLNÍ CVIČENÍ** **Základy speciálních cvičení** - Základní cvičební polohy - Základní technika cvičení - Soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	Učivo: 1.1 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy
	VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI **Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	Učivo: 1.1 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **TV-5-1-01** **TV-5-1-04** **- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti** **- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka** - využívá získané dovednosti	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **Význam pohybu pro zdraví** - Pohybový režim žáků - Délka a intenzita pohybu **Příprava organismu** - Příprava před pohybovou činností - Uklidnění po zátěži - Napínací a protahovací cvičení **Zdravotně zaměřené činnosti** - Správné držení těla - Správné zvedání zátěže - Průpravná, dechová,	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy EEV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- zvládá základní pohybovou přípravu organismu před pohybovou aktivitou - dodržuje pravidla bezpečného chování v tělocvičně na hřišti a v šatnách - dodržuje základy hygieny - osvojuje si zásady chování při úrazu	kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití **Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu** - Rychlostně silová cvičení - Vytrvalostní cvičení - Cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti **Hygiena při TV** - Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity **Bezpečnost při pohybových činnostech** - Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - Bezpečnost v šatnách - Bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - První pomoc v podmínkách TV		

Žák: **TV-5-1-03** **TV-5-1-05** **TV-5-1-07** **TV-5-1-08** **- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her** **- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti** **- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení** **- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy** - reaguje na pokyny k vlastním chybám - jednoduše hodnotí kvalitu pohybové činnosti - reaguje na pokyny k vlastním chybám	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **Pohybové hry** - Pohybové hry **Základy gymnastiky** - Průpravná cvičení - Akrobacie - Přeskoky - Kruhy - Hrazda - Trampolína **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** - Cvičení na hudbu - Jednoduché tance **Průpravné úpoly** - Přetahy a přetlaky **Základy atletiky** - Běh - Skok - Hod **Základy sportovních her**	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj EGS – Objevujeme Evropu a svět MTKV – Lidské vztahy EVV – Vztah člověka k prostředí

- používá základní názvosloví - cvičí podle jednoduchého popisu - spolupracuje při organizaci jednoduché pohybové činnosti, soutěže - spolupracuje při tvoření variant osvojených pohybových her **Žák:** **TV-5-1-06** **TV-5-1-09** **TV-5-1-10** **- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví** **- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky**	- - Vybíjená (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - Fotbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - Házená (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - Florbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) **Turistika a pobyt v přírodě** - Přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu - Chůze v terénu - Ochrana přírody **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **Komunikace v TV** - Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály **Organizace při TV**	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:**3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj EGS – Objevujeme Evropu a svět MTKV – Lidské vztahy

- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace - poznává pravidla jednání v duchu fair play - osvojuje si pravidla her a soutěží - poznává zjevné přestupky proti pravidlům - měří základní pohybové výkony - vyhledává informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích v okolí bydliště	- Základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném)prostředí **Zásady jednání a chování** - Fair play - Olympijské symboly **Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - Her, závodů, soutěží **Měření a posuzování pohybových dovedností** - Měření výkonů - Základní pohybové testy **Zdroje informací o pohybových činnostech**		
Žák: **ZTV-5-1-01** **- zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování** - vnímá důležitost korektivního cvičení	**<u>Zdravotní tělesná výchova</u>** **ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ** **Zdravotní oslabení** - Konkrétní zdravotní oslabení žáka	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	Učivo: 1.1 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy

	- Prevence - Pohybový režim - Vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV - Zásady správného držení těla - Dechová cvičení - Vnímání pocitů při cvičení - Nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) **SPECIÁLNÍ CVIČENÍ** **Základy speciálních cvičení** - Základní cvičební polohy - Základní technika cvičení - Soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení **VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení		

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **TV-5-1-01** **TV-5-1-04** **- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti** **- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka** - využívá získané dovednosti	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **Význam pohybu pro zdraví** - Pohybový režim žáků - Délka a intenzita pohybu **Příprava organismu** - Příprava před pohybovou činností - Uklidnění po zátěži - Napínací a protahovací cvičení **Zdravotně zaměřené činnosti** - Správné držení těla - Správné zvedání zátěže - Průpravná, dechová,	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy EEV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- zvládá základní pohybovou přípravu organismu před pohybovou aktivitou - dodržuje pravidla bezpečného chování v tělocvičně na hřišti a v šatnách - dodržuje základy hygieny - osvojuje si zásady chování při úrazu	kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití **Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu** - Rychlostně silová cvičení - Vytrvalostní cvičení - Cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti **Hygiena při TV** - Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity **Bezpečnost při pohybových činnostech** - Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - Bezpečnost v šatnách - Bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - První pomoc v podmínkách TV		

Žák: **TV-5-1-07** **TV-5-1-08** **TV-5-1-09** **- užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení** **- zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy** **- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky** - reaguje na pokyny k vlastním chybám - spolupracuje při tvoření variant osvojených pohybových her - jednoduše hodnotí kvalitu pohybové činnosti - reaguje na pokyny k vlastním chybám - používá základní názvosloví - cvičí podle jednoduchého popisu - spolupracuje při organizaci jednoduché pohybové činnosti, soutěže	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCI ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **Pohybové hry** - Pohybové hry **Základy gymnastiky** - Průpravná cvičení - Akrobacie - Přeskoky - Kruhy - Hrazda - Trampolína **Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** - Cvičení na hudbu - Jednoduché tance **Průpravné úpoly** - Přetahy a přetlaky **Základy atletiky** - Běh - Skok - Hod **Základy sportovních her** - - Vybíjená (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra)	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj EGS – Objevujeme Evropu a svět MTKV – Lidské vztahy EVV – Vztah člověka k prostředí

Žák: **TV-5-1-02** **TV-5-1-03** **TV-5-1-06** **TV-5-1-10** **- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením** **- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her** **- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží,**	- Fotbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - Házená (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - Florbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) **Turistika a pobyt v přírodě** - Přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu - Chůze v terénu - Ochrana přírody **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **Komunikace v TV** - Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály **Organizace při TV** - Základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném)prostředí **Zásady jednání a chování**	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:**3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj EGS – Objevujeme Evropu a svět MTKV – Lidské vztahy

pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví **- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace** - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení - poznává pravidla jednání v duchu fair play - osvojuje si pravidla her a soutěží - poznává zjevné přestupky proti pravidlům - spolupracuje při tvoření variant osvojených pohybových her - měří základní pohybové výkony - vyhledává informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích v okolí bydliště	- Fair play - Olympijské symboly **Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - Her, závodů, soutěží **Měření a posuzování pohybových dovedností** - Měření výkonů - Základní pohybové testy **Zdroje informací o pohybových činnostech**		

Žák: **ZTV-5-1-01** **ZTV-5-1-02** **ZTV-5-1-03** **- zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování** **- zvládá základní techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele** **- upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením** - vnímá důležitost korektivního cvičení	**<u>Zdravotní tělesná výchova</u>** **ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ** **Zdravotní oslabení** - Konkrétní zdravotní oslabení žáka - Prevence - Pohybový režim - Vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV - Zásady správného držení těla - Dechová cvičení - Vnímání pocitů při cvičení - Nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) **SPECIÁLNÍ CVIČENÍ** **Základy speciálních cvičení** - Základní cvičební polohy - Základní technika cvičení - Soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	Učivo: 1.1, 3.1 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy

	VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI **Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení		

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **TV-9-1-01** **TV-9-1-04** **TV-9-1-05** **TV-9-3-01** **- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem** **- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší**	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **Význam pohybu pro zdraví** - Pohybový režim žáků - Délka a intenzita pohybu **Příprava organismu** - Příprava před pohybovou činností - Uklidnění po zátěži - Napínací a protahovací cvičení	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy EEV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost **- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu** - dle svých možností organizuje svůj pohybový režim - vybrané pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - zaujímá kladný postoj ke sportu - odmítá drogy a jiné škodliviny - upravuje pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - chová se vhodně a bezpečně i v méně známém prostředí sportovišť, přírody a silničního provozu	**Zdravotně zaměřené činnosti** - Správné držení těla - Správné zvedání zátěže - Průpravná, dechová, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití **Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu** - Rychlostně silová cvičení - Vytrvalostní cvičení - Cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti **Hygiena při TV** - Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity **Bezpečnost při pohybových činnostech** - Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - Bezpečnost v šatnách		

- předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, diváka **ŽÁK:** **TV-9-1-02** **TV-9-1-03** **TV-9-2-01** **TV-9-2-02** **TV-9-3-03** **TV-9-3-04** **TV-9-3-05** **- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program** **- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly** **- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech** **- posoudí provedení osvojované pohybové**	- Bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - První pomoc v podmínkách TV **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCI ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **KONDIČNÍ PŘÍPRAVA** - rychlost - koordinace - síla - vytrvalost **Pohybové hry** - Pohybové hry **Gymnastika** - Průpravná cvičení - Akrobacie - Přeskoky - Kruhy - Hrazda	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.10 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj EGS – Objevujeme Evropu a svět MTKV – Lidské vztahy EVV – Vztah člověka k prostředí

činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny **- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji** **- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora** **- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí** - zlepšuje svou tělesnou zdatnost - volí vhodný rozvojový program - samostatně se připravuje před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - v souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti a dále je tvořivě aplikuje - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti	- Trampolína - Bradla **Úpoly** - Přetahy a přetlaky -Průpravné úpoly **Základy atletiky** - Běh - Skok - Hod - Vrh **Sportovní hry** - fotbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - baseball (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - florbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - házená (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - volejbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - basketbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra)		

- označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - dohodne se na spolupráci a taktice, dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, zaznamená je a posoudí **Žák:** **TV-9-1-01** **TV-9-1-05** **TV-9-3-01** **TV-9-3-02** **TV-9-3-03** **- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem** **- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost**	- vybíjená (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - frisbee (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) **Turistika a pobyt v přírodě** - Přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu - Chůze v terénu - Ochrana přírody **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **Komunikace v TV** - Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály **Organizace při TV** - Základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném)prostředí **Zásady jednání a chování**	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:**3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj EGS – Objevujeme Evropu a svět MTKV – Lidské vztahy

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu **- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu** **- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji** - dle svých možností organizuje svůj pohybový režim - zaujímá kladný postoj ke sportu - odmítá drogy a jiné škodliviny - upravuje pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - dokáže uspořádat sám i v týmu školní sportovní akci - podílí se na rozhodování osvojovaných her a soutěží	- Fair play - Olympijské symboly **Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - Her, závodů, soutěží **Měření a posuzování pohybových dovedností** - Měření výkonů - Základní pohybové testy **Zdroje informací o pohybových činnostech**		

- dohodne se na spolupráci a taktice, dodržuje ji **ŽÁK:** **TV-9-1-02** **TV-9-1-03** **TV-9-2-02** **ZTV-9-1-01** **- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program** **- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly** **- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny** **- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení** - zlepšuje svou tělesnou zdatnost - volí vhodný rozvojový program	**<u>Zdravotní tělesná výchova</u>** **ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ** **Zdravotní oslabení** - Konkrétní zdravotní oslabení žáka - Prevence - Pohybový režim - Vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV - Zásady správného držení těla - Dechová cvičení - Vnímání pocitů při cvičení - Nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) **SPECIÁLNÍ CVIČENÍ**	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	Učivo: 1.1, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy

- samostatně se připravuje před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - uplatňuje přiměřenou vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - vylučuje ze svého pohybového režimu činnosti, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	**Základy speciálních cvičení** - Základní cvičební polohy - Základní technika cvičení - Soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení **VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení		

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **TV-9-1-01** **TV-9-1-05** **TV-9-3-01** **- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem** **- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost** **- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence,**	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **Význam pohybu pro zdraví** - Pohybový režim žáků - Délka a intenzita pohybu **Příprava organismu** - Příprava před pohybovou činností - Uklidnění po zátěži - Napínací a protahovací cvičení **Zdravotně zaměřené činnosti** - Správné držení těla	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy EEV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu - seznamuje se s organizací pohybového režimu - chová se vhodně a bezpečně i v méně známém prostředí sportovišť, přírody a silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence a rozhodčího	- Správné zvedání zátěže - Průpravná, dechová, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití **Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu** - Rychlostně silová cvičení - Vytrvalostní cvičení - Cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti **Hygiena při TV** - Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity **Bezpečnost při pohybových činnostech** - Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - Bezpečnost v šatnách - Bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek		

ŽÁK: **TV-9-1-02** **TV-9-1-03** **TV-9-2-01** **TV-9-2-02** **TV-9-3-05** **- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program** **- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly** **- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech** **- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny** **- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí**	- První pomoc v podmínkách TV **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCI ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **KONDIČNÍ PŘÍPRAVA** - rychlost - koordinace - síla - vytrvalost **Pohybové hry** - Pohybové hry **Gymnastika** - Průpravná cvičení - Akrobacie - Přeskoky - Kruhy - Hrazda - Trampolína - Bradla **Úpoly** - Přetahy a přetlaky -Průpravné úpoly **Základy atletiky** - Běh	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:**3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6, 3.9 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj EGS – Objevujeme Evropu a svět MTKV – Lidské vztahy

- zlepšuje svou tělesnou zdatnost - volí vhodný rozvojový program - samostatně se připravuje před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - v souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti a dále je tvořivě aplikuje - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, zaznamená je a posoudí	- Skok - Hod - Vrh **Sportovní hry** - fotbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - baseball (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - florbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - házená (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - volejbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - basketbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - vybíjená (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - frisbee (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) **Turistika a pobyt v přírodě**		

Žák: **TV-9-1-01** **TV-9-1-05** **TV-9-3-01** **TV-9-3-02** **TV-9-3-03** **TV-9-3-04** **- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem** **- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost** **- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře**	- Přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu - Chůze v terénu - Ochrana přírody **Lyžování, snowboarding** -jízda na lyžích Jízda na snowboardu - bezpečný pohyb v zimní horské krajině - jízda na vleku **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **Komunikace v TV** - Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály **Organizace při TV** - Základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném)prostředí **Zásady jednání a chování** - Fair play - Olympijské symboly	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:**3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj EGS – Objevujeme Evropu a svět MTKV – Lidské vztahy

novin a časopisů, uživatele internetu **- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu** **- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji** **- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora** - dle svých možností organizuje svůj pohybový režim - zaujímá kladný postoj ke sportu - odmítá drogy a jiné škodliviny - užívá názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka - podílí se na rozhodování osvojovaných her a soutěží - dohodne se na spolupráci a taktice, dodržuje ji	**Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - Her, závodů, soutěží **Měření a posuzování pohybových dovedností** - Měření výkonů - Základní pohybové testy **Zdroje informací o pohybových činnostech**		

- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role organizátora **ŽÁK:** **TV-9-1-02** **TV-9-1-03** **TV-9-2-02** **ZTV-9-1-01** **ZTV-9-1-02** **- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program** **- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly** **- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny** **- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení** **- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení**	**<u>Zdravotní tělesná výchova</u>** **ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ** **Zdravotní oslabení** - Konkrétní zdravotní oslabení žáka - Prevence - Pohybový režim - Vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV - Zásady správného držení těla - Dechová cvičení - Vnímání pocitů při cvičení - Nevhodná cvičení	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	Učivo: 1.1, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy

související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení - zlepšuje svou tělesnou zdatnost - volí vhodný rozvojový program - samostatně se připravuje před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - uplatňuje přiměřenou vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - dle svých možností pravidelně zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení	a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) **SPECIÁLNÍ CVIČENÍ** **Základy speciálních cvičení** - Základní cvičební polohy - Základní technika cvičení - Soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení **VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení		

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **TV-9-1-01** **TV-9-1-05** **TV-9-3-01** **TV-9-3-02** **- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem** **- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost**	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **Význam pohybu pro zdraví** - Pohybový režim žáků - Délka a intenzita pohybu **Příprava organismu** - Příprava před pohybovou činností - Uklidnění po zátěži - Napínací a protahovací cvičení **Zdravotně zaměřené činnosti**	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy EEV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu **- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu** - uvědomuje si základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu - seznamuje se s organizací pohybového režimu - chová se vhodně a bezpečně i v méně známém prostředí sportovišť, přírody a silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence a rozhodčího	- Správné držení těla - Správné zvedání zátěže - Průpravná, dechová, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití **Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu** - Rychlostně silová cvičení - Vytrvalostní cvičení - Cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti **Hygiena při TV** - Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity **Bezpečnost při pohybových činnostech** - Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru - Bezpečnost v šatnách - Bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek		

ŽÁK: **TV-9-1-02** **TV-9-1-03** **TV-9-2-01** **TV-9-2-02** **TV-9-3-03** **TV-9-3-04** **TV-9-3-05** **- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program** **- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly** **- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech** **- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny**	- První pomoc v podmínkách TV **ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCI ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **KONDIČNÍ PŘÍPRAVA** - rychlost - koordinace - síla - vytrvalost **Pohybové hry** - Pohybové hry **Gymnastika** - Průpravná cvičení - Akrobacie - Přeskoky - Kruhy - Hrazda - Trampolína - Bradla **Úpoly** - Přetahy a přetlaky	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:**3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj EGS – Objevujeme Evropu a svět MTKV – Lidské vztahy

- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji **- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora** **- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí** - zlepšuje svou tělesnou zdatnost - volí vhodný rozvojový program - samostatně se připravuje před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - v souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti a dále je tvořivě aplikuje - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - dohodne se na spolupráci a taktice, dodržuje ji	-Průpravné úpoly **Základy atletiky** - Běh - Skok - Hod - Vrh **Sportovní hry** - fotbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - baseball (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - florbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - házená (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - volejbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - basketbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - vybíjená (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra)		

- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, zaznamená je a posoudí **Žák:** **TV-9-1-01** **TV-9-1-05** **TV-9-3-01** **TV-9-3-02** **TV-9-3-03** **TV-9-3-04** **- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem** **- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost** **- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře**	- frisbee (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) **Turistika a pobyt v přírodě** - Přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu - Chůze v terénu - Ochrana přírody **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **Komunikace v TV** - Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály **Organizace při TV** - Základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném)prostředí **Zásady jednání a chování** - Fair play - Olympijské symboly	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:**3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj EGS – Objevujeme Evropu a svět MTKV – Lidské vztahy

novin a časopisů, uživatele internetu **- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu** **- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji** **- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora** **- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí** **- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy;** **- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci**	**Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - Her, závodů, soutěží **Měření a posuzování pohybových dovedností** - Měření výkonů - Základní pohybové testy **Zdroje informací o pohybových činnostech**		

- dle svých možností organizuje svůj pohybový režim - zaujímá kladný postoj ke sportu - odmítá drogy a jiné škodliviny - upravuje pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - dokáže uspořádat sám i v týmu školní sportovní akci - podílí se na rozhodování osvojovaných her a soutěží - zpracuje data a informace související s pohybovými aktivitami, spolupracuje na jejich prezentaci - dohodne se na spolupráci a taktice, dodržuje ji			

ŽÁK: **TV-9-1-02** **TV-9-1-03** **TV-9-2-02** **ZTV-9-1-01** **ZTV-9-1-02** **ZTV-9-1-03** **- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program** **- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly** **- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny** **- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení** **- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení**	**<u>Zdravotní tělesná výchova</u>** **ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ** **Zdravotní oslabení** - Konkrétní zdravotní oslabení žáka - Prevence - Pohybový režim - Vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV - Zásady správného držení těla - Dechová cvičení - Vnímání pocitů při cvičení - Nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) **SPECIÁLNÍ CVIČENÍ** **Základy speciálních cvičení** - Základní cvičební polohy	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	Učivo: 1.1, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy

- aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení - zlepšuje svou tělesnou zdatnost - volí vhodný rozvojový program - samostatně se připravuje před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - uplatňuje přiměřenou vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - dle svých možností pravidelně zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení - vylučuje ze svého pohybového režimu činnosti, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	- Základní technika cvičení - Soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení **VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení		

TĚLESNÁ VÝCHOVA - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **TV-9-1-01** **TV-9-1-04** **TV-9-1-05** **TV-9-3-01** **TV-9-3-02** **TV-9-3-06** **TV-9-3-07** **- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem** **- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou**	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ** **Význam pohybu pro zdraví** - Pohybový režim žáků - Délka a intenzita pohybu **Příprava organismu** **-** Příprava před pohybovou činností - Uklidnění po zátěži	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy EEV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší **- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost** **- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu** **- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu** **- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže** **- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci**	- Napínací a protahovací cvičení **Zdravotně zaměřené činnosti** - Správné držení těla - Správné zvedání zátěže - Průpravná, dechová, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití **Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu** - Rychlostně silová cvičení - Vytrvalostní cvičení - Cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti **Hygiena při TV** - Hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - Vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity **Bezpečnost při pohybových činnostech** - Organizace a bezpečnost cvičebního prostoru		

- dle svých možností organizuje svůj pohybový režim - vybrané pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - zaujímá kladný postoj ke sportu - odmítá drogy a jiné škodliviny - upravuje pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - dokáže uspořádat sám i v týmu školní sportovní akci - podílí se na rozhodování osvojovaných her a soutěží - zpracuje data a informace související s pohybovými aktivitami, spolupracuje na jejich prezentaci - chová se vhodně a bezpečně i v méně známém prostředí sportovišť, přírody a silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobuje jim svou činnost - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence,	- Bezpečnost v šatnách - Bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek - První pomoc v podmínkách TV		

rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu - naplňuje základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu **ŽÁK:** **TV-9-1-02** **TV-9-1-03** **TV-9-2-01** **TV-9-2-02** **TV-9-3-03** **TV-9-3-04** **TV-9-3-05** **- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program** **- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly** **- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech**	**ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCI ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ** **KONDIČNÍ PŘÍPRAVA** - rychlost - koordinace - síla - vytrvalost **Pohybové hry** - Pohybové hry **Gymnastika** - Průpravná cvičení - Akrobacie - Přeskoky	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.10 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj EGS – Objevujeme Evropu a svět MTKV – Lidské vztahy EVV – Vztah člověka k prostředí

- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny **- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji** **- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora** **- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí** - zlepšuje svou tělesnou zdatnost - volí vhodný rozvojový program - samostatně se připravuje před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - v souladu s individuálními předpoklady zvládá osvojované pohybové dovednosti a dále je tvořivě aplikuje	- Kruhy - Hrazda - Trampolína - Bradla **Úpoly** - Přetahy a přetlaky -Průpravné úpoly **Základy atletiky** - Běh - Skok - Hod - Vrh **Sportovní hry** - fotbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - baseball (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - florbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - házená (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - volejbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra)		

- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny - dohodne se na spolupráci a taktice, dodržuje ji - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, zaznamená je a posoudí **Žák:** **TV-9-1-01** **TV-9-1-05** **TV-9-3-01** **TV-9-3-02** **TV-9-3-03** **TV-9-3-04** **TV-9-3-05** **TV-9-3-06** **TV-9-3-07** **- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem**	- basketbal (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - vybíjená (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) - frisbee (herní činnosti jednotlivce, průpravné hry, hra) **Turistika a pobyt v přírodě** - Přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu - Chůze v terénu - Ochrana přírody **ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ** **Komunikace v TV** - Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	**Učivo:**3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj

- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost **- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu** **- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu** **- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji** **- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora** **- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí**	**Organizace při TV** - Základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném)prostředí **Zásady jednání a chování** - Fair play - Olympijské symboly **Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností** - Her, závodů, soutěží **Měření a posuzování pohybových dovedností** - Měření výkonů - Základní pohybové testy **Zdroje informací o pohybových činnostech**		EGS – Objevujeme Evropu a svět MTKV – Lidské vztahy

- zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; **- zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci** - dle svých možností organizuje svůj pohybový režim - zaujímá kladný postoj ke sportu - odmítá drogy a jiné škodliviny - upravuje pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - užívá názvosloví na úrovni cvičence a diváka - dokáže uspořádat sám i v týmu školní sportovní akci - podílí se na rozhodování osvojovaných her a soutěží - zpracuje data a informace související s pohybovými aktivitami, spolupracuje na jejich prezentaci - dohodne se na spolupráci a taktice, dodržuje ji			

- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role organizátora - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, zaznamená je a posoudí - zpracuje data a informace související s pohybovými aktivitami, spolupracuje na jejich prezentaci **ŽÁK:** **TV-9-1-02** **TV-9-1-03** **TV-9-2-02** **ZTV-9-1-01** **ZTV-9-1-02** **ZTV-9-1-03** **- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program** **- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly** **- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné**	**<u>Zdravotní tělesná výchova</u>** **ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ** **Zdravotní oslabení** - Konkrétní zdravotní oslabení žáka - Prevence - Pohybový režim - Vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV	– Aktivita – Výkon – Zlepšení – Technika – Spolupráce – Sebehodnocení	Učivo: 1.1, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj; Morální rozvoj MTKV – Lidské vztahy

nedostatky a jejich možné příčiny **- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení** **- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení** **- aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení** - zlepšuje svou tělesnou zdatnost - volí vhodný rozvojový program - samostatně se připravuje před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti - označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- Zásady správného držení těla - Dechová cvičení - Vnímání pocitů při cvičení - Nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) **SPECIÁLNÍ CVIČENÍ** **Základy speciálních cvičení** - Základní cvičební polohy - Základní technika cvičení - Soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení **VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **Pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV** - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení		

- uplatňuje přiměřenou vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení - dle svých možností pravidelně zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení - vylučuje ze svého pohybového režimu činnosti, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení			

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **VZ-9-1-01** **VZ-9-1-02** **- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě;** **vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická**	**VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ** **Vztahy ve dvojici** – kamarádství, přátelství **Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity** – rodina, škola - kulturní diference (respektování zvláštností různých etnik)	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové**	**Učivo:** 1.1, 1.2 **Průřezová témata:** MTKL – Lidské vztahy OSV – Psychohygiena; Poznávání lidí **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Výchova k občanství

komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví; - pojmenuje vlastnosti dobrého kamaráda; hápe význam pomoci v mezilidských vztazích; - chápe, že se v souvislosti s narozením dítěte, adopcí, dospíváním dětí, rozvodem, úmrtím,... struktura rodiny i její vnitřní život mění; - vysvětlí význam náhradní péče pro děti vyrůstající mimo rodinu		**situace, simulační hry ...)**	
Žák: **VZ-9-1-09** **VZ-9-1-11** **- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce;** **- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví;**	**ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE** **Dětství, puberta** - tělesné, duševní a společenské změny - význam rodiny - zdravé a vyrovnané sebepojetí	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové**	**Učivo:** 2.1 **Průřezová témata:** OSV – Sebepoznání a sebepojetí

- chápe význam rodičů v období dětství; - uvědomuje si souvislosti a důvody fyzické, psychické a sociální proměny v průběhu života. Žák: **VZ-9-1-03** **VZ-9-1-04** **VZ-9-1-05** **VZ-9-1-09** **- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním, sociálním zdravím, vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví;** **- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví;**	**ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ** **Výživa a zdraví** – zásady zdravého stravování, pitný režim **Tělesná a duševní hygiena, denní režim** – zásady osobní, intimní a duševní hygieny - denní režim, pohybový režim	**situace, simulační hry …)** **Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	**Učivo:** 3.1, 3.3 **Průřezová témata:** OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Psychohygiena **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Tělesná výchova

- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví; **-projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu;** **dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce;** - rozumí tomu, proč je důležitý pitný režim; - uvede příklad zdravého a nezdravého stravování; - chápe význam hygieny; - uvede příklad, jakým způsobem se mohou lidé otužovat; - popíše svůj denní režim Žák: **VZ-9-1-04** **VZ-9-1-15** - **posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve**	**RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE** **Auto-destruktivní závislosti**	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Další práce a jejich**	**Učivo:** 4.2, 4.3, 4.4, 4.5 **Průřezová témata:** OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Psychohygiena; Komunikace

prospěch aktivní podpory zdraví; - **projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc;** - chrání se podle možností před škodlivými vlivy vnějšího prostředí; - uvědomuje si rizika zneužívání návykových látek; - projevuje odpovědný vztah k sobě samému; - dodržuje pravidla silničního provozu a řídí se jimi; - rozpozná situace ohrožující bezpečnost Žák: **VZ-9-1-06** **VZ-9-1-09** - **vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v okruhu**	– psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému **Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání** – komunikace se službami odborné pomoci **Bezpečné chování a komunikace** – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi **Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** – bezpečné prostředí ve škole - bezpečnost v dopravě z hlediska chodce **HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ** **Podpora zdraví a její formy**	**prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …);** **Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická –**	**Učivo:** 5.2 **Průřezová témata:** OSV - Psychohygiena

vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí; - **projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce;** - chápe význam zdravého životního stylu; - uvede na příkladech, jakým způsobem ve svém životě uplatňuje zdravý životní styl; - aktivně vstupuje ve skupině proti chování, které ohrožuje zdraví; - vyhledává, třídí a využívá informace z oblasti zdravé výživy, využívá k tomu digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah Žák: **VZ-9-1-01** **- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými**	– podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ**	**diskuse; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)** **Moderovaný rozhovor;**	**Učivo:** 6.4 **Průřezová témata:**

vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě; - uvede příklad toho, co se mu na sobě líbí a v čem je dobrý; - chápe, že lidé mají rozdílné názory a učí se je respektovat; - snaží se regulovat své chování.	**Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého - tolerantní vztahy mezi kulturami - řeč těla a lidských skutků - kooperace a kompetice (dovednost odstoupit od vlastního nápadu, seberegulace v situaci nesouhlasu)	**Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	MTKL – Lidské vztahy OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Komunikace; Kooperace a kompetice

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **VZ-9-1-01** **VZ-9-1-02** **- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě;** **vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví;**	**VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ** **Vztahy ve dvojici** - partnerství **Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity** - vrstevnická skupina - etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin)	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Diamant; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové**	**Učivo:** 1.1, 1.2 **Průřezová témata:** OSV – Sociální rozvoj MTKL – Lidské vztahy

- vyjádří své názory a postoje k lásce, přátelství a kamarádství; - z hlediska prospěšnosti zdraví zdůvodní škodlivost vztahů založených na ponižování a snižování lidské důstojnosti Žák: **VZ-9-1-09** **VZ-9-1-11** **- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce;** **- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví;** - vnímá odlišnosti lidského života; - uvědomuje si fáze a změny puberty; - snaží se o aplikaci poznatků o dospívání v životních situacích	**ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE** **Dětství, puberta, dospívání** – tělesné, duševní a společenské změny	**situace, simulační hry)** **Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Diamant; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry)**	**Učivo**: 2.1 **Průřezová témata:** OSV – Psychohygiena; Sebepoznání a sebepojetí

Žák: **VZ-9-1-04** **VZ-9-1-05** **VZ-9-1-06** **VZ-9-1-07** **VZ-9-1-08** **- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví;** **- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví;** **-vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí;** **- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky;** **- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání**	**ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ** **Výživa a zdraví** – pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví **Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví** – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - ochrana životního prostředí **Tělesná a duševní hygiena, denní režim** – význam pohybu pro zdraví, pohybový režim **Ochrana před přenosnými chorobami** – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Diamant; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	**Učivo:** 3.1,3.2, 3.3, 3.4 **Průřezová témata:** OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Psychohygiena EVV – Základní podmínky života **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodopis, Tělesná výchova

v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; - rozpozná nevhodné stravování a vyvozuje důsledky; - chápe význam pohybu pro zdraví; - vyhledává, třídí a využívá dostupné informace z oblasti zdravé výživy a využívá k tomu digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu; - zodpovědně a s důvěrou přijímá preventivní opatření proti onemocněním; - orientuje se v možnostech lékařské pomoci			

Žák: **VZ-9-1-10** **VZ-9-1-12** **VZ-9-1-13** **VZ-9-1-14** **VZ-9-1-15** **- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím;** **- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování;** **- uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým;** **- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný**	**RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE** **Stres a jeho vztah ke zdraví** – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti **Autodestruktivní závislosti** – rizikové chování (alkohol, kouření, nebezpečné látky a předměty) **Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita** – šikana **Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** – rizika silniční a železniční dopravy	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Diamant; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	**Učivo:** 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 **Průřezová témata:** OSV – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Psychohygiena MDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; **- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc;** - posoudí nebezpečné následky používání návykových látek; - argumentuje, proč neužívat drogy; - dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; -rozpozná projevy nelidského a nepřípustného zacházení - uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi; - zná klasifikaci mimořádných událostí; - pozná varovné signály	- bezpečnost cyklistů, postup při dopravní nehodě (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) **Manipulativní reklama a informace** – reklamní vlivy		

Žák: **VZ-9-1-04** **VZ-9-1-05** **VZ-9-1-06** **- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví;** **- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví;** **-vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí;** **-vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí;** - vysvětlí význam pohybových aktivit pro zdraví člověka; - rozlišuje pozitiva a negativa různých životních stylů lidí pro zachování zdraví;	**HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ** **Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci** – složky zdraví, základní lidské potřeby **Podpora zdraví a její formy** – působení na změnu kvality prostředí a chování jedince - životní styl (způsoby jednání a vlivy na prostředí)	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Diamant; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	**Učivo:** 5.1,5.2 **Průřezová témata:** OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Psychohygiena EV – Vztah člověka k prostředí **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodopis

- zaujímá aktivní přístup ke zdravému životnímu stylu Žák: **VZ-9-1-01** **- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě;** - respektuje odlišný názor; - projevuje empatické chování ke svému okolí; - uvědomuje si dopad vlastního jednání a chování	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ** **Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace** – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého - empatie, chování podporující dobré vztahy - asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování **Psychohygiena** - předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Diamant; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	**Učivo:** 6.3, 6.4 **Průřezová témata:** OSV – Sebepoznání a sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Psychohygiena MTKL – Lidské vztahy

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **VZ-9-1-01** **VZ-9-1-02** **VZ-9-1-09** **- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě;** **- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví;**	**VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ** **Vztahy ve dvojici** – manželství, pravidla soužití lidí, základní pravidla slušného chování **Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity** – obec, spolek	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry**	**Učivo:** 1.1, 1.2 **Průřezová témata:** OSV – Sebepoznání, sebepojetí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **Mezipředmětové vztahy –** **přesahy:** Výchova k občanství

- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce; - vysvětlí důležitost tolerance druhého pohlaví; - posoudí vlastní předpoklady pro partnerské vztahy; - rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem; - uplatňuje základní pravidla slušného chování v běžných situacích; - snaží se aktivně zapojit do dění v obci; - je informován o dění v obci, ve spolku Žák: **VZ-9-1-11** **VZ-9-1-12** **- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví;**	**ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE** **Puberta, dospívání** – tělesné změny **Sexuální dospívání a reprodukční zdraví**	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 2.1, 2.2 **Průřezová témata:** OSV - Sebepoznání, sebepojetí; Mezilidské vztahy

- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování; - popíše projevy, které jsou spojeny s obdobím puberty; - osobním chováním a jednáním vytváří podmínky ke vzájemné úctě mezi pohlavími; - porozumí sexuálnímu dospívání a reprodukčnímu zdraví; - chápe rizika předčasného zahájení pohlavního života a vybaví si možné důsledky; - uvede příklady antikoncepce; - přirozeně a kultivovaně hovoří o sexuální stránce lidského života	– zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita	**(referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	**Mezipředmětové vztahy –** **přesahy:** Přírodopis

Žák: **VZ-9-1-04** **VZ-9-1-07** **VZ-9-1-08** **VZ-9-1-09** **- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví;** **- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky;** **- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc;** **- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu**	**ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ** **Výživa a zdraví** – poruchy příjmu potravy **Ochrana před přenosnými chorobami** - nákazy přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty **Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy** – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	**Učivo:** 3.1, 3.4, 3.5 **Průřezová témata:** OSV - Sebepoznání, sebepojetí; Psychohygiena; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **Mezipředmětové vztahy –** **přesahy:** Přírodopis

dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce; - rozlišuje pozitiva a negativa různých životních stylů lidí pro zachování zdraví; - rozpozná příznaky onemocnění způsobené poruchou příjmu potravy, včas na ně upozorní; - zodpovědně přijímá preventivní opatření proti onemocněním; - orientuje se v možnostech lékařské pomoci; - zhodnotí význam preventivních prohlídek pro zachování zdraví a prevenci onemocnění; - uvědomuje si riziko přenosných chorob; - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost			

Žák: **VZ-9-1-13** **VZ-9-1-14** **- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým**; **- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi;** - zná rizika související s používání návykových látek, vysvětlí pojem doping, pojmenuje rizika s dopingem spojená; - vyhledá odbornou pomoc v případě potřeby;	**RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE** **Autodestruktivní závislosti** – rizikové chování (nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, řešení stresu, psychohygiena, trestná činnost, dopink ve sportu **Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita** - formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci **Bezpečné chování a komunikace** – nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	**Učivo:** 4.2, 4.3, 4.4 **Průřezová témata:** OSV - Sebepoznání, sebepojetí; Psychohygiena; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti MDV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- uvědomuje si rizika, na základě modelových situacích zná způsoby řešení; - zdravě a vyváženě využívá digitální technologie; - při využití digitálních zdrojů si uvědomuje, v čem může být svět internetu nebezpečný; - při použití digitálních technologií rozlišuje mezi komunikací soukromou a veřejnou; - racionálně využívá svůj volný čas; - je obeznámen s pojmem sexuální zneužívání, zná jeho formy Žák: **VZ-9-1-05** **VZ-9-1-09** **- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví;** **- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na**	**HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ** **Podpora zdraví a její formy** – odpovědnost jedince za zdraví, prevence, péče o zdraví	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných**	**Učivo:** 5.2 **Průřezová témata:** OSV - Sebepoznání, sebepojetí

programech podpory zdraví v rámci školy a obce; - vyhledává, třídí a využívá informace z oblasti zdravé výživy; - vysvětlí pojem prevence a aplikuje jej na péči o své zdraví; - dodržuje vhodný denní režim Žák: **VZ-9-1-10** **VZ-9-1-15** **- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím;** **- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc;** - stanoví svůj režim dne; - cíleně pracuje se svým volným časem;	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ** **Sebepoznání a sebepojetí** – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, multikulturalita; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity **Seberegulace a sebeorganizace činností a chování** – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání	**problémových úloh, modelové situace ...)** **Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	**Učivo:** 6.1, 6.2 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj MTKL – Kulturní diference; Lidské vztahy

- snaží se regulovat své prožívání a chování; - uvede, co nás může motivovat ke zdolávání potíží a překážek; - respektuje zvláštnosti etnik	hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování		

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **VZ-9-1-01** **VZ-9-1-02** **- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě;** **světlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví;**	**VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ** **Vztahy ve dvojici** - rodičovství, rizika předčasného rodičovství, kvality rodičů - regulace vlastního jednání i prožívání	**Moderovaný rozhovor;** **Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse;** **Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry**	**Učivo:** 1.1 **Průřezová témata:** OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace VDO – Občan, občanská společnost a stát

- porozumí sexuálnímu dospívání a reprodukčnímu zdraví; - chápe rizika předčasného zahájení pohlavního života a vybaví si všechny důsledky; - uvědomí si a posoudí kvality rodičů a jejich předpoklady pro výchovu dětí; - posoudí vztahy mezi rodiči a dětmi, včetně otázek lásky a porozumění; - posoudí výchovnou funkci rodiny Žák: **VZ-9-1-11** **VZ-9-1-12** **- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví;** **- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování;**	**ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE** **Dětství, puberta, dospívání** - duševní změny, střetávání názorů mezi rodiči a dětmi **Sexuální dospívání a reprodukční zdraví** – problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	**Učivo:** 2.1, 2.2 **Průřezová témata:** OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO – Občan, občanská společnost a stát **Mezipředmětové vztahy –** **přesahy:** Přírodopis

- chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování; - je si vědom toho, že se zahájením pohlavního života přebírá plnou zodpovědnost za případné následky; - chápe rozdíl mezi vyzrálostí fyzickou a psychickou, uvědomuje si, že pro zahájení sexuálního života je důležitá především psychická vyzrálost; - porozumí možným rizikům při nechráněném pohlavním styku (nechtěné těhotenství s následnou interrupcí, pohlavně přenosné choroby); - uvede příklady antikoncepce Žák: **VZ-9-1-04** **VZ-9-1-05** **VZ-9-1-06** **VZ-9-1-07** **- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve**	**ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ** **Výživa a zdraví** – poruchy příjmu potravy	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 3.1, 3.5 **Průřezová témata:** OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

prospěch aktivní podpory zdraví; **- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví;** **- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí;** **- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky;** - rozpozná příznaky onemocnění způsobené poruchou příjmu potravy, včas na ně upozorní; - orientuje se v možnostech lékařské pomoci; -reprodukuje zásady první pomoci a podle okolností je využívá v praxi	**Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy** – základy první pomoci	**(referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	**Mezipředmětové vztahy –** **přesahy:** Přírodopis

Žák: **VZ-9-1-08** **VZ-9-1-10** **VZ-9-1-13** **VZ-9-1-14** **VZ-9-1-15** **VZ-9-1-16** **- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc;** **- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím;** **- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální**	**RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE** **Autodestruktivní závislosti** – rizikové chování (nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu **Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví** - bezpečnost v dopravě – vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) **Manipulativní reklama a informace**	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	**Učivo:** 4.2,4.5, 4.6, 4.7 **Průřezová témata:** OSV – Poznávání lidí; Komunikace; Řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO – Občan, občanská společnost a stát MDV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým; **- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi;** **- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc;** **- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí;** - nacvičuje chování v situacích ohrožujících život či zdraví;	– reklamní vlivy, působení sekt - chápání podstaty mediálního sdělení **Ochrana člověka za mimořádných událostí** - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost pro mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí		

- vyhodnotí rizikové situace ohrožující jeho bezpečí; - vyhledá odbornou pomoc v případě potřeby; - uvědomuje si rizika a nacvičuje chování v situacích ohrožujících život či zdraví, na základě modelových situací zná způsoby řešení; - pozná varovné signály; - chápe pojem manipulace; - vysvětlí nevhodné působení reklamy; - na internetu vyhledá různé druhy reklam; - chápe přínos digitálních technologií pro společnost Žák: **VZ-9-1-01** **VZ-9-1-10** **- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě;** **- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti**	**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ** **Sebepoznání a sebepojetí** – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných**	**Učivo:** 6.1, 6.4 **Průřezová témata:** OSV – Mezilidské vztahy; Kooperace a kompetice MTKL – Multikulturalita; Princip sociálního smíru a solidarity

k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím; - učí se dovednost odstoupit od vlastního nápadu; - učí se seberegulaci v situaci nesouhlasu; - chápe pojem multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování; - rozpozná projevy nelidského a nepřípustného zacházení; - definuje nutnost respektování pravidel soužití mezi vrstevníky a ve společnosti, tímto sám přispívá k utváření kvalitních mezilidských vztahů	- nekonfliktní život v multikulturní společnosti, multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování - odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost - mezilidské vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích komunikace a kooperace – dopad vlastního jednání a chování	**problémových úloh, modelové situace ...)**	

INFORMATIKA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj;
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci;
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce;
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace;
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů;
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje;
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci;
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech;
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem;
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat.

Charakteristika vzdělávacích předmětů

Charakteristika vzdělávacího předmětu – Informatika

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Klademe důraz na informatiku a technické směřování rozvoje žáků, proto jsou do výuky zařazeny základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit

praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacích předmětů

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího předmětu – Informatika

4. ročník 1 hodina týdně
5. ročník 1 hodina týdně
6. ročník 1 hodina týdně
7. ročník 1 hodina týdně
8. ročník 1 hodina týdně
9. ročník 1 hodina týdně

(z toho 0 disponibilních hodin na 1. i 2. stupni)

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Pro výuku jsou zakoupené následující pomůcky:

- robotická stavebnice LEGO® Education WeDo 2.0 (na 2 žáky 1 stavebnice)
- robotická stavebnice LEGO® Education SPIKE™ Prime (na 2 žáky 1 stavebnice)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, získá pozitivní vztah k celoživotnímu učení
- žák vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení
- žák pracuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly a vhodně je využívá ve vlastní tvorbě

Kompetence k řešení problémů

- žák rozlišuje podstatné a nepodstatné informace
- žák si uvědomuje problém, přemýšlí nad ním, hledá a vybírá řešení problému
- žák provede kritiku, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit a zhodnotit výsledky svých činů
- žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žák si rozšiřuje slovní zásobu
- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gesta zvuků, využívá informační a komunikační prostředky
- žák využívá získané komunikativní dovednosti k práci ve skupině

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s učiteli na vytváření pravidel práce v týmu, přispívá k vytvoření pozitivní atmosféry
- žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně
- spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- respektuje různá hlediska
- žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém ve své tvorbě

Kompetence občanské

- žák toleruje názory ostatních lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je chopen vcítit se do situací ostatních lidí, přijímá a nabízí pomoc
- žák si je vědom svých povinností ve škole
- žák respektuje a chrání naše kulturní tradice, seznamuje se s významem místní kultury a zapojení se do ní

Kompetence pracovní

- žák udržuje v pořádku svůj pracovní prostor a dovede si připravit pomůcky na vyučovací hodinu
- žák si plánuje svoji práci
- žák se seznamuje s různými pracovními postupy a hledá jejich nejlepší uplatnění

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie a pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

I-5-1-01 **uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat**

I-5-1-02 **popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji**

I-5-1-03 **vyčte informace z daného modelu**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat

I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

Učivo

1.1 **data, informace**: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů

1.2 **kódování a přenos dat**: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace

1.3 **modelování**: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy – 2. období

žák

I-5-2-01 **sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů**

I-5-2-02 **popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení**

I-5-2-03 **v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy**

I-5-2-04 **ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů

I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení

I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Učivo

2.1 **řešení problému krokováním**: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci

2.2 **programování**: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu

2.3 **kontrola řešení**: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

I-5-3-01 **v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi**

I-5-3-02 **pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky

I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Učivo

3.1 **systémy**: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi

3.2 **práce se strukturovanými daty**: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy – 2. období

žák

I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu

I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Učivo

4.1 **hardware a software**: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů

4.2 **počítačové sítě**: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat

4.3 **bezpečnost**: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

2. stupeň

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

I-9-1-01	**získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat**
I-9-1-02	**navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu**
I-9-1-03	**vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní**
I-9-1-04	**zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-9-1-01p	získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti
I-9-1-02p	zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek
I-9-1-03p	popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění
I-9-1-04p	stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

Učivo

1.1 **data, informac**e: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat

1.2 **kódování a přenos dat**: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity

1.3 **modelování**: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy

žák

I-9-2-01	**po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen**
I-9-2-02	**rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení**
I-9-2-03	**vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému**
I-9-2-05	**v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné**
I-9-2-06	**ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-9-2-01p	po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti
I-9-2-02p	rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení
I-9-2-03p	navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

Učivo

2.1 **algoritmizace**: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu

2.2 **programování**: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné

2.3 **kontrola**: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu

2.4 **tvorba digitálního obsahu**: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy

žák

I-9-3-01	**vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů**
I-9-3-02	**nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat**
I-9-3-03	**vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat**
I-9-3-04	**sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-9-3-01p	popíše účel informačních systémů, které používá
I-9-3-02p	nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce
I-9-3-03p	na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

Učivo

3.1 **informační systémy:** informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti

3.2 **návrh a tvorba evidence dat**: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel

3.3 **hromadné zpracování dat**: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy

žák

I-9-4-01	**popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě**
I-9-4-02	**ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos**
I-9-4-03	**vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky**
I-9-4-04	**poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače**
I-9-4-05	**dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

I-9-4-01p	rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému
I-9-4-02p	ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu
I-9-4-03p	pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
I-9-4-04p	rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu
I-9-4-05	dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Učivo

4.1 **hardware a software**: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových **počítačové sítě** technologií kolem žáka

4.2: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva

4.3 **řešení technických problémů**: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení

4.4 **bezpečnost**: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat

4.5 **digitální identita**: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí

INFORMATIKA - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Žák: **I-5-4-01** **I-5-4-02** **I-5-4-03** **- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu;** **- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí;** **- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi;** - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží;	**Ovládání digitálního zařízení** - digitální zařízení - zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace - ovládání myši - kreslení čar, vybarvování - používání ovladačů - ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)	**Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment**	**Učivo:** 4.1, 4.3 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy

- pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí; - edituje digitální text, vytvoří obrázek; - přehraje zvuk či video; - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor; - používá krok zpět, zoom; - řeší úkol použitím schránky; - dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením; - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu; - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí; - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi;	- kreslení bitmapových obrázků - psaní slov na klávesnici - editace textu - ukládání práce do souboru - otevírání souborů - přehrávání zvuku		
- uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodič; - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede; bezpečnostní rizika,	**Práce ve sdíleném prostředí** - využití digitálních technologií v různých oborech - ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele	**Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment**	**Učivo:** 4.1, 4.2, 4.3 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy

která s takovým propojením souvisejí;; - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj; - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace; - u vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst; - v textu rozpozná osobní údaje; - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého. **ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ** Žák: **I-5-2-01** **I-5-2-02** **I-5-2-03** **I-5-2-04** **- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů;**	- práce se soubory - propojení technologií, internet - sdílení dat, cloud - technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) - uživatelské jméno a heslo - osobní údaje **Základy robotiky se stavebnicí LEGO WeDo 2.0 pro 1. stupeň základní školy**	**Práce ve skupině, objevování, experiment, diskuse**	**Učivo:** 2.1; 2.2, 2.3 **Průřezová témata:** VDO – Občan, občanská společnost a stát

- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení; **- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy;** **- ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu;** - sestaví robota podle návodu; - sestaví program pro robota; - oživí robota, otestuje jeho chování; - najde chybu v programu a opraví ji; - upraví program pro příbuznou úlohu; - pomocí programu ovládá světelný výstup a motor; - pomocí programu ovládá senzor; - používá opakování, události ke spouštění programu.	- sestavení programu a oživení robota - ovládání světelného výstupu - ovládání motoru - opakování příkazů - ovládání klávesnicí – události - ovládání pomocí senzoru		

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Žák: **I-5-1-01** **I-5-1-02** **I-5-1-03** **- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat;** **- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji;** **- vyčte informace z daného modelu;** - sdělí informaci obrázkem; - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel; - zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text; - zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky; - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček.	**Úvod do kódování a šifrování dat a informací** - piktogramy, emoji - kód - přenos na dálku, šifra - pixel, rastr, rozlišení - tvary, skládání obrazce	**Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách**	**Učivo:** 1.2, 1.3 **Průřezová témata:** MTKL – Kulturní diference MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

INFORMATIKA - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
INFORMAČNÍ SYSTÉMY Žák: **I-5-3-01** **I-5-3-02** **- v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi;** **- pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data;** - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech; - doplní posloupnost prvků; - umístí data správně do tabulky;	**Úvod do práce s daty** - data, druhy dat - doplňování tabulky a datových řad - kritéria kontroly dat - řazení dat v tabulce - vizualizace dat v grafu	**Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse**	**Učivo:** 3.1, 3.2 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy

- doplní prvky v tabulce; - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný; - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky; - určí, jak spolu prvky souvisí. **ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ** Žák: **I-5-2-01** **I-5-2-02** **I-5-2-03** **I-5-2-04** **- sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů;** **- popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení;** **- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy;** **- ověří správnost jím navrženého postupu či**	**Úvod do informačních systémů** - systém, struktura, prvky, vztahy **Základy programování – příkazy, opakující se vzory** - příkazy a jejich spojování - opakování příkazů - pohyb a razítkování - ke stejnému cíli vedou různé algoritmy - vlastní bloky a jejich vytváření - kombinace procedur	**Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor** **Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka**	**Učivo:** 3.1 **Průřezová témata:** VDO – Občan, občanská společnost a stát **Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy

programu, najde a opraví v něm případnou chybu; - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy; - v programu najde a opraví chyby; - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát; - vytvoří a použije nový blok; - upraví program pro obdobný problém; - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy; - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj; - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky; - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky; - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit; - cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů;	**Základy programování – vlastní bloky, náhoda** - kreslení čar - pevný počet opakování - ladění, hledání chyb - vlastní bloky a jejich vytváření - změna vlastností postavy pomocí příkazu - náhodné hodnoty - čtení programů - programovací projekt	**Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka**	**Učivo:** 2.1, 2.2 **Průřezová témata:** VDO – Občan, občanská společnost a stát

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav; - používá události ke spuštění činnosti postav; - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky; - upraví program pro obdobný problém; - ovládá více postav pomocí zpráv.	**Základy programování – postavy a události** - ovládání pohybu postav - násobné postavy a souběžné reakce - modifikace programu - animace střídáním obrázků - spouštění pomocí událostí - vysílání zpráv mezi postavami - čtení programů - programovací projekt	**Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka**	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3; **Průřezová témata:** VDO – Občan, občanská společnost a stát
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Žák: **I-5-1-01** **I-5-1-02** **I-5-1-03** **- uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat;**	**Úvod do modelování pomocí grafů a schémat** - graf, hledání cesty - schémata, obrázkové modely - model	**Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách**	**Učivo:** 1.1, 1.3; **Průřezová témata:** VDO – Občan, občanská společnost a stát

- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji; **- vyčte informace z daného modelu;** - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty; - pomocí obrázku znázorní jev; - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy.			

INFORMATIKA - 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Žák: **I-9-1-01** **I-9-1-02** **- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat;** **- navrhuje a porovnává různě způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu;** - rozpozná zakódované informace kolem sebe; - zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady;	**Kódování a šifrování dat a informací** - přenos informací, standardizované kódy - znakové sady - přenos dat, symetrická šifra - identifikace barev, barevný model - vektorová grafika - zjednodušení zápisu, kontrolní součet	**Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích / skupinách**	**Učivo:** 1.1, 1.2 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy

- zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer; - zakóduje v obrázku barvy více způsoby; - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů; - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu; - ke kódování využívá i binární čísla. **INFORMAČNÍ SYSTÉMY** Žák: **I-9-3-01** **I-9-3-04** **- vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů;** **- sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu;**	- binární kód, logické A a NEBO **Informační systémy** - školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	**Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích / skupinách**	**Učivo:** 3.1, 3.2

- popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují; - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat; - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva; - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf); - odpoví na otázky na základě dat v tabulce; - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce; - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy; - navrhne tabulku pro záznam dat; - propojí data z více tabulek či grafů.	**Práce s daty** - data v grafu a tabulce - evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce - kontrola hodnot v tabulce - filtrování, řazení a třídění dat - porovnání dat v tabulce a grafu - řešení problémů s daty	**Samostatná práce, diskuse**	**Učivo:** 1.1, 3.2, 3.3 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Žák: **I-9-2-01** **I-9-2-03** **I-9-2-05** **I-9-2-06** **- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen;** **- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému;** **- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné;**	**Programování – opakování a vlastní bloky** - vytvoření programu - opakování - podprogramy	**Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti**	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3. 2.4

- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu; - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost; - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná; - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby; - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování; - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech; - diskutuje různé programy pro řešení problému; - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní.			

INFORMATIKA - 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ, Žák: **I-9-1-03** **I-9-1-04** **- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní** **- zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji;**	**Modelování pomocí grafů a schémat** - standardizovaná schémata a modely - ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu - orientované grafy, automaty - modely, paralelní činnost	**Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve Dvojicích / skupinách**	**Učivo:** 2.2, 2.3

- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností; - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku; - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy; - pomocí orientovaných grafů řeší problémy; - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností. **ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ** Žák: **I-9-2-01** **I-9-2-03** **I-9-2-05** **I-9-2-06** **- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen;** **- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy,**	**Programování – podmínky, postavy a události** - opakování s podmínkou - události, vstupy - objekty a komunikace mezi nimi	**Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti**	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy

navrhne různé algoritmy pro řešení problému; **- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné;** **- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu;** - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému; - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná; - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby; - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna; - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav; - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech;			

- diskutuje různé programy pro řešení problému; - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému; - používá souřadnice pro programování postav; - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích; - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu; - diskutuje různé programy pro řešení problému; - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému. **DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE** Žák: **I-9-4-02** **I-9-4-03** **I-9-4-04** **I-9-4-05** **- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s**	**Programování – větvení, parametry a proměnné** - větvení programu, rozhodování - grafický výstup, souřadnice - podprogramy s parametry - proměnné **Počítače**	**Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti** **Diskuse, praktické činnosti, ukázky, výklad**	**Učivo:** 2.2, 2.3, 2.4 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy **Učivo:** 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj

ohledem na jejich další zpracování či přenos; **- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky;** **- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače;** **- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat;** **popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení;** - nainstaluje a odinstaluje aplikaci; - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory; - vybere vhodný formát pro uložení dat; - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě; - porovná různé metody zabezpečení účtů; - spravuje sdílení souborů;	- datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému - správa souborů, struktura složek instalace aplikací - domácí a školní počítačová síť - fungování a služby internetu - princip e-mailu - metody zabezpečení přístupu k datům - role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) - postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)		VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy

- pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy; - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy.			

INFORMATIKA - 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Žák: **I-9-2-02** **I-9-2-03** **I-9-2-05** **I-9-2-06** **- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení;** **- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému;**	**Programování robotické stavebnice LEGO SPIKE PRIME** - sestavení a oživení robota - sestavení programu s opakováním, s rozhodováním - používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk)	**Praktické činnosti, samostatná práce, projektová výuka, experiment**	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy

- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné; **- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu;** - podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota; - upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol; - vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost; - přečte program pro robota a najde v něm případné chyby; - ovládá výstupní zařízení a senzory robota; - vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota.	- používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) - čtení programu - projekt Můj robot		

INFORMAČNÍ SYSTÉMY Žák: **I-9-3-02** **I-9-3-03** **nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat;** **- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat** - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky; - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty; - připíše do tabulky dat nový záznam;	**Hromadné zpracování dat** - relativní a absolutní adresy buněk - použití vzorců u různých typů dat - funkce s číselnými vstupy - funkce s textovými vstupy - vkládání záznamu do databázové tabulky - řazení dat v tabulce - filtrování dat v tabulce - zpracování výstupů z velkých souborů dat	**Samostatná práce, problémová výuka, projekt**	**Učivo:** 3.2, 3.3 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy

- seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně); - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy; - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat.			

INFORMATIKA - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Žák: **I-9-2-02** **I-9-2-03** **I-9-2-05** **I-9-2-06** **- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení;** **- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému;**	**Programování projekty** - programovací projekt a plán jeho realizace - popsání problému - testování, odladění, odstranění chyb - pohyb v souřadnicích - ovládání myší, posílání zpráv	**Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka**	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy

- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné; **- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu;** - řeší problémy sestavením algoritmu; - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému; - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná; - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby; - diskutuje různé programy pro řešení problému; - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků;	- vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu - nástroje zvuku, úpravy seznamu - import a editace kostýmů, podmínky - návrh postupu, klonování - animace kostýmů postav, události - analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné - výrazy s proměnnou - tvorba hry s ovládáním, více seznamů - tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy		

- hotový program upraví pro řešení příbuzného problému; - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně. **DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE** Žák: **I-9-4-01** **I-9-4-02** **I-9-4-03** **I-9-4-04** **I-9-4-05** **- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě;** **- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos;** **- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede**	**Digitální technologie** **Hardware a software** - složení současného počítače a principy fungování jeho součástí - operační systémy: funkce, typy, typické využití - komprese a formáty souborů - fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální	**Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad**	**Učivo:** 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy

příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky; **- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače;** **- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat;** **popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení;** - pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí; - vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením; - diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich; - na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat; - popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní; - na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti;	realita, internet věcí, umělá inteligence) **Sítě** - typy, služby a význam počítačových sítí - fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa - struktura a principy Internetu, datacentra, cloud - web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL - princip cloudové aplikace (např. e mail, e-shop, streamování) **Bezpečnost** - bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy - zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat		

- vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu; - diskutuje o cílech a metodách hackerů; - vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat; - diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu.	**Digitální identita** - digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat - fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.** Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Český jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci tohoto vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Cizí jazyk – Anglický jazyk a **Další cizí jazyk** – **Německý jazyk** přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů

zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace

samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření

získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Charakteristika vzdělávacích předmětů

Charakteristika vzdělávacího předmětu – Český jazyk a literatura

Vzdělávací obsah oboru Český jazyk je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Všechny se vzájemně prolínají, žáci si v nich vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci. Prioritou naší školy je pak v souladu s jejím logem zaměření na čtenářství a rozvoj čtenářských dovedností, jejichž osvojení představuje nezbytný předpoklad pro rozvoj čtenářské gramotnosti tak, aby bylo možné naplnit filosofii naší školy - "Nemůže být dobrým žákem ten, kdo není dobrým čtenářem." V rámci Literární výchovy je pravidelně zařazována i Čtenářská dílna, která je realizována každý měsíc po celý školní rok. Žáci postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce. Dále je také v rámci Literární výchovy na 1. stupni a Komunikační a slohové výchovy na 2. stupni pravidelně zařazována Poslechová dílna, v níž se žáci učí vyhledávat důležité informace na základě poslechu a s nimi dále vhodně pracovat.

Český jazyk na 1. stupni nabízí jediný prostor pro rozvoj komunikačních dovedností a mezilidských vztahů. Z tohoto důvodu jsou v rámci disponibilních hodin v 1. až 5. ročníku realizovány pravidelné třídnické hodiny, ve kterých je kladen důraz na vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty definované pro průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Charakteristika vzdělávacího předmětu – Anglický jazyk

Jedná se o probuzení zájmu o předmět, rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturních rozmanitostí anglofonních zemí primárně britské a americké angličtiny. Cílem výuky Anglického jazyka je rozvoj čtyř základních řečových dovedností (mluvení, psaní, poslech a čtení) prostřednictvím nejběžnějších každodenních situacích přiměřených

věku žáků. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum. Metody práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře.

Charakteristika vzdělávacího předmětu – Německý jazyk

Cílem výuky Německého jazyka je motivovat žáky k zájmu o studium a vytvořit tak pozitivní vztah k tomuto předmětu. Pozornost je věnována rozvoji čtyř základních řečových dovedností (mluvení, psaní, poslech a čtení) a rovněž naplnění potřebných kompetencí. Výuka Německého jazyka směřuje k dosažení úrovně A1 (dle SERR). Žáci se přiměřeně svému věku seznamují s běžnými konverzačními tématy, komunikačními situacemi, učí se jednoduše a přirozeně reagovat na běžné každodenní situace a seznamují se s kulturou, reáliemi, zvyky a tradicemi německy mluvících zemí.

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacích předmětů

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího předmětu – Český jazyk a literatura
1. ročník 9 hodiny týdně
2. ročník 10 hodin týdně
3. ročník 9 hodin týdně
4. ročník 7 hodin týdně
5. ročník 7 hodin týdně
6. ročník 5 hodin týdně
7. ročník 5 hodin týdně
8. ročník 5 hodin týdně
9. ročník 5 hodin týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího předmětu Cizí jazyk – Anglický jazyk
3. ročník 3 hodiny týdně
4. ročník 3 hodiny týdně
5. ročník 3 hodiny týdně
6. ročník 4 hodiny týdně
7. ročník 4 hodiny týdně
8. ročník 4 hodiny týdně
9. ročník 4 hodiny týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího předmětu Další cizí jazyk – Německý jazyk
7. ročník 2 hodiny týdně
8. ročník 2 hodiny týdně
9. ročník 2 hodiny týdně

(z toho 18 disponibilních hodin)

Výuka probíhá v klasických učebnách, v místnosti s počítačovou a interaktivní technikou. Pro výuku cizích jazyků je používána Jazyková laboratoř, která je vybavena potřebnou audiotechnikou i technikou vizuální. Výjimečně je výuka uskutečňována mimo školu formou exkurzí, výletů. Spolupracujeme i s Městskou knihovnou v Olomouci a s Britským centrem při Knihovně UP Olomouc.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova
Etická výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kočových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, získá pozitivní vztah k celoživotnímu učení
- žák vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení
- žák pracuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly a vhodně je využívá ve vlastní tvorbě

Kompetence k řešení problémů

- žák rozlišuje podstatné a nepodstatné informace
- žák si uvědomuje problém, přemýšlí nad ním, hledá a vybírá řešení problému
- žák provede kritiku, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit a zhodnotit výsledky svých činů
- žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žák si rozšiřuje slovní zásobu
- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

- žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gesta zvuků, využívá informační a komunikační prostředky
- žák využívá získané komunikativní dovednosti k práci ve skupině

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s učiteli na vytváření pravidel práce v týmu, přispívá k vytvoření pozitivní atmosféry
- žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně
- spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- respektuje různá hlediska
- žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém ve své tvorbě

Kompetence občanské

- žák toleruje názory ostatních lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je chopen vcítit se do situací ostatních lidí, přijímá a nabízí pomoc
- žák si je vědom svých povinností ve škole
- žák respektuje a chrání naše kulturní tradice, seznamuje se s významem místní kultury a zapojení se do ní

Kompetence pracovní

- žák udržuje v pořádku svůj pracovní prostor a dovede si připravit pomůcky na vyučovací hodinu
- žák si plánuje svoji práci
- žák se seznamuje s různými pracovními postupy a hledá jejich nejlepší uplatnění

Kompetence digitální

- žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- žák vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- **ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti**
- **ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti**
- **ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru**
- **ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost**
- **ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči**
- **ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích**
- **ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev**
- **ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním**
- **ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev**
- **ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení**
- **ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh**

- **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

- ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
- ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
- ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas**
- **ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává**
- **ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení**
- **ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta**
- **ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku**
- **ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě**
- **ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru**
- **ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace**
- **ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry**
- **ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti**

- **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje

ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy

ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo

- tvoří otázky a odpovídá na ně

- **Učivo**

1.1 **čtení** – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)

1.2 **naslouchání** – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)

1.3 **mluvený projev** – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na

základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)

1.4 **písemný projev** – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- **ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky**
- **ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná**
- **ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu**
  - **– děj, věc, okolnost, vlastnost**
- **ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru**
- **ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves**
- **ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy**
- **ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky**
- **ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování**

- **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

ČJL-3-2-01p	rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
ČJL-3-2-01p	rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
ČJL-3-2-01p	tvoří slabiky
ČJL-3-2-01p	rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
ČJL-3-2-08p	píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová**
- **ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku**
- **ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu**
- **ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary**
- **ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty**
- **ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí**
- **ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje**
- **ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách**
- **ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu**

- **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

ČJL-5-2-03p	pozná podstatná jména a slovesa
ČJL-5-2-06p	dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
ČJL-5-2-08p	rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

- **Učivo**

2.1 **zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)

2.2 **slovní zásoba a tvoření slov** – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)

2.3 **tvarosloví** – slovní druhy, tvary slov

2.4 **skladba** – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice

2.5 **pravopis** – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- **ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku**
- **ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu**
- **ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění**
- **ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností**

- **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací

- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je**
- **ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma**
- **ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů**
- **ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy**

- **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše

- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Učivo

3.1 **poslech literárních textů**

3.2 **zážitkové čtení a naslouchání**

3.3 **tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

3.4 **základní literární pojmy** – literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání

2. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- **ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji**
- **ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru**
- **ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj**
- **ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci**
- **ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru**
- **ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči**
- **ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu**
- **ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát**
- **ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování**
- **ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů**

- **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

- **Učivo**

1.1 **čtení** – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické (analytické, hodnoticí), prožitkové

1.2 **naslouchání** – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové

1.3 **mluvený projev** – zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální); komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse

1.4 **písemný projev** – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, objednávka, teze, strukturovaný životopis, pozvánka, charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad, úvaha)

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- **ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova**
- **ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech**
- **ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami**
- **ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci**
- **ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace**
- **ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí**

- **ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí**
- **ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití**

- **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

ČJL-9-2-03p	orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
ČJL-9-2-04p	pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p	rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
ČJL-9-2-06p	rozezná větu jednoduchou od souvětí
ČJL-9-2-07p	správně píše slova s předponami a předložkami
ČJL-9-2-07p	ovládá pravopis vyjmenovaných slov
ČJL-9-2-07p	zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

- **Učivo**

2.1 **zvuková podoba jazyka** – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)

2.2 **slovní zásoba a tvoření slov** – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov

2.3 **tvarosloví** – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov

2.4 **skladba** – výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu

2.5 **pravopis** – lexikální, morfologický, syntaktický

2.6 **obecné poučení o jazyce** – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky), jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy

žák

- **ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla**
- **ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora**
- **ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo**

- **ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie**
- **ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty**
- **ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele**
- **ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře**
- **ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování**
- **ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích**

- **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

ČJL-9-3-01p	orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-03p	ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-06p	rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-09p	dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
-	má pozitivní vztah k literatuře

Učivo

3.1 **tvořivé činnosti s literárním textem** – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům

3.2 **způsoby interpretace literárních a jiných děl**

3.3 **základy literární teorie a historie** – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká
a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry)

3.4 **literární druhy a žánry** – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé

CIZÍ JAZYK – ANGLICKÝ JAZYK

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

žák

- **CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně**
- **CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal**
- **CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu**
- **CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu**
- **CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení**
- **CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Očekávané výstupy – 2. období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- **CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností**
- **CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu**
- **CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

žák

- **CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů**
- **CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat**
- **CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům

CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života

CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Učivo

1.1 **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

1.2 **slovní zásoba** – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

1.3 **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí

1.4 **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů

CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

žák

CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM
žák
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák
CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ
žák
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák
CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Učivo

1.1 **zvuková a grafická podoba jazyka** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
1.2 **slovní zásoba** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem
1.3 **tematické okruhy** – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost
a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí
1.4 **mluvnice** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

DALŠÍ CIZÍ JAZYK – NĚMECKÝ JAZYK

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

2. stupeň

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

žák

- **DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně**
- **DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu**
- **DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat**

- **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

žák

- **DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů**
- **DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat**
- **DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá**

- **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

- žák

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

žák

- **DCJ-9-3-01rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům**
- **DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům**
- **DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci**

- **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

žák

- **DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři**
- **DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat**
- **DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení**

- **Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**

žák

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

- **Učivo**

1.1 **zvuková a grafická podoba jazyka** – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

1.2 **slovní zásoba –** slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem

1.3 **tematické okruhy –** domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, zdraví, jídlo, oblékání, nákupy, obec, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí

1.4 **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

KOMUNIKACE A JAZYKOVÉ DOVEDNOSTI – ANGLICKÝ JAZYK - 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA Žák: **CJ-3-1-05** **- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení** - ovládá základní pravidla výslovnosti, přízvuk, vázání, rytmus, větná melodie; - ovládá pravopis produktivně osvojených slov a tvarů, uplatňuje základní poznatky o psaní velkých písmen, o dělení slov a o interpunkci.	**ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA** - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **SLOVNÍ ZÁSOBA**	**Moderovaný rozhovor;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová a komunikační situace**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy **Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:**

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI Žák: **CJ-3-1-01** **- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně** **CJ-3-1-04** **- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu** - rozumí izolovaným slovům a frázím; - rozumí základní slovní zásobě, která se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům; - poslouchá izolovaná slova, krátké fráze, jednoduché věty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou;	– rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem: - pozdravy a základní zdvořilostní fráze; - číslovky 1 – 20; - školní pomůcky; - barvy; - předměty každodenní potřeby; - volnočasové aktivity; - hudební nástroje; - hračky; - jídlo a pití; - nakupování; - lidské tělo; - nábytek, místnosti v domě; - vybrané předložky místa; - zvířata; - rodina a lidé; - přídavná jména; - místa ve městě; - oblečení; - vybrané geografické názvy;		VDO – Občan, občanská společnost a stát **Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** MTKL – Kulturní diference MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality **Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace VDO – Občan, občanská společnost a stát

- poslouchá krátké dialogy a monology, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - rozumí obecnému obsahu textu (obecné myšlence) - vyhledá/zachytí konkrétní informace. **CJ-3-1-02** **- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal** - hláskuje jednoduchá známá slova; - se vyjadřuje pomocí samostatných slov a frází; - používá základní slovní zásobu osvojovaných tematických okruhů; - se vyjadřuje pomocí samostatných slov, frází a krátkých jednoduchých vět; - podle vzoru zopakuje jednoduché otázky a odpovídá na stejné typy otázek s vizuální oporou	- svátky a oslavy (vybrané svátky v roce). **Komunikační dovednosti** - seznámení, pozdravy a rozloučení, základní zdvořilostní fráze; - vyjádření instrukcí (ve škole, hra s kamarády); - otázka na barvy; - vyjádření dovednosti; - vyjádření a dotaz na věci ´IS IT A...?´; - vyjádření libosti a nelibosti; - rozhovor v obchodě; - vyjádření a dotaz na vlastnictví; - vyjádření a dotaz na to, kde se lidé nebo věci nacházejí; - popis osoby. **TEMATICKÉ OKRUHY** - domov; - rodina; - škola; - volný čas; - lidské tělo; - jídlo;	**Moderovaný rozhovor;** **Referát; Projekt;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová situace a komunikační situace;** **Praktické předvedení**	

- reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené krátké mikrodialogy; - vede krátký jednoduchý dialog, který se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům doprovázený vizuální oporou. **CJ-3-1-03** **- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu** - čte samostatná slova a fráze; - rozumí základní slovní zásobě osvojovaných tematických okruhů; - čte krátké instrukce, které se vztahují k osvojovaným tematickým okruhům; - čte učebnicové texty doprovázené vizuální oporou; - čte krátké zjednodušené autentické texty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - čte potichu i nahlas, fonologicky správně	- oblékání; - nákupy; - kalendářní rok (svátky, roční období); - zvířata; - příroda; **MLUVNICE** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění): - osobní zájmena; - přivlastňovací zájmena; - neurčitý člen A/AN a podstatná jména; - zjišťovací otázky s tázacími zájmeny a odpovědi; - modální sloveso CAN – otázka a krátká odpověď; - kladné věty, záporné věty, jednoduché zjišťovací otázky a krátké odpovědi se slovesy TO BE, HAVE GOT, LIKE; - instrukce – pokyny;	**Moderovaný rozhovor; Referát; Projekt; Řešení zadaných problémových úloh; Modelová situace a komunikační situace; Praktické předvedení; Prezentace textu**	

jednoduché audiorálně přípravené texty; - rozumí obecnému obsahu textu (obecné myšlence); - vyhledá konkrétní informace. **CJ-3-1-05** **- přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení** **CJ-3-1-06** **- píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy** - se vyjadřuje pomocí samostatných slov a frází; - používá základní slovní zásobu osvojovaných tematických okruhů; - píše samostatná slova, fráze a krátké jednoduché věty; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu.	- pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen; - vazba THERE IS; - přivlastňovací ´s.	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování; Referát; Projekt; Řešení zadaných problémových úloh; Modelová situace; Komunikační situace**	

KOMUNIKACE A JAZYKOVÉ DOVEDNOSTI – ANGLICKÝ JAZYK - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: **CJ-5-1-01** **CJ-5-1-02** **CJ-5-1-03** **- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností;** **- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména**	**ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA** - fonetické znaky (pasivně); - základní výslovnostní návyky; - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. **SLOVNÍ ZÁSOBA**	**Moderovaný rozhovor;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová a komunikační situace**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy **Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:**

pokud má k dispozici vizuální oporu; **- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu;** - rozumí izolovaným slovům, frázím a jednoduchým větám a souvětím; - rozumí základní a vybrané širší slovní zásobě, která se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům; - poslouchá izolovaná slova, krátké fráze a jednoduché věty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - rozumí obecnému obsahu textu (obecné myšlence) - vyhledá/zachytí konkrétní informace. **MLUVENÍ** Žák: **CJ-5-2-01** **CJ-5-2-02** **CJ-5-2-03** **- se zapojí do jednoduchých rozhovorů;**	– rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím: - pozdravy a základní zdvořilostní fráze; - věci kolem nás (hračky, sportovní potřeby, nábytek, věci každodenní potřeby, hudební nástroje aj.); - anglická abeceda; - členové širší rodiny; - číslovky 1 – 100; - domov a bydliště; - jídlo a pití; - nakupování; - časové údaje; - zvířata; - přídavná jména; - město a místa ve městě; - dopravní prostředky; - volnočasové aktivity; - dny v týdnu, vybrané časové předložky; - televizní programy; - denní režim; - povolání;		VDO – Občan, občanská společnost a stát **Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** MTKL – Kulturní diference MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality **Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace VDO – Občan, občanská společnost a stát

- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat; **- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá;** - se vyjadřuje pomocí samostatných slov, frází a jednoduchých vět a souvětí; - používá širší slovní zásobu osvojovaných tematických okruhů; - podle vzoru zopakuje nebo tvoří jednoduché otázky a odpovídá na stejné typy otázek; - reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené krátké mikrodialogy; - vede krátký jednoduchý monolog a dialog, který se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům doprovázený vizuální oporou.	- počasí a roční období; - oblečení; - měsíce v roce; - svátky a oslavy (narozeniny, vybrané svátky v roce); - vybrané geografické názvy. **Komunikační dovednosti** - dotaz na hláskování, hláskování slov; - představení členů rodiny; - vyjádření vlastnictví; - vyjádření libosti a nelibosti; - vyjádření časových údajů; - rozhovor v restauraci a v obchodě; - popis a porovnání vzhledu; - dotaz a odpověď na to, kde se věci nacházejí; - popis obrázků; - vyjádření instrukcí – popis cesty; - dotaz a odpověď na způsob cestování; - nákup jízdenky; - vyjádření aktuálních činností; - popis a dotaz na počasí;	**Moderovaný rozhovor;** **Referát; Projekt;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová situace a komunikační situace;** **Praktické předvedení**	

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák: **CJ-5-3-01** **CJ-5-3-02** **- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům;** **- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu;** - čte samostatná slova, fráze a jednoduché věty a souvětí; - rozumí základní a vybrané širší slovní zásobě osvojovaných tematických okruhů; - poslouchá krátké instrukce, které se vztahují k osvojovaným tematickým okruhům doprovázené vizuální oporou; - čte učebnicové texty doprovázené vizuální oporou; - čte krátké adaptované texty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - čte krátké nápisy/sdělení doprovázené vizuální oporou;	- popis toho, co mají lidé na sobě. **TEMATICKÉ OKRUHY** - domov; - rodina; - škola; - volný čas; - povolání; - jídlo; - oblékání; - nákupy; - bydliště; - dopravní prostředky; - kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny); - zvířata; - příroda; - počasí. **MLUVNICE** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění):	**Moderovaný rozhovor; Referát; Projekt; Řešení zadaných problémových úloh; Modelová situace a komunikační situace; Praktické předvedení; Prezentace textu**	

- čte potichu i nahlas, fonologicky správně jednoduché audiorálně připravené texty; - rozumí obecnému obsahu textu; - vyhledá konkrétní informace. **PSANÍ** Žák: **CJ-5-4-01** **CJ-5-4-02** **- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života;** **- vyplní osobní údaje do formuláře** - se vyjadřuje pomocí samostatných slov, frází a jednoduchých vět a souvětí; - používá širší slovní zásobu osvojovaných tematických okruhů; - píše samostatná slova, fráze a krátké jednoduché věty, krátká souvislá sdělení/text sestávající z krátkého odstavce, která se	- otázky WHAT´S THIS? WHAT ARE THESE? a odpovědi; - neurčitý člen A/AN, množné číslo podstatných; - přivlastňovací zájmena; - přivlastňovací ´s; - přítomný čas prostý - sloveso TO BE, kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne', otázky s tázacími zájmeny; - sloveso HAVE GOT, kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne', otázky s tázacími zájmeny; - SOME a ANY vyjádření neurčitého množství; - časové údaje; - druhý stupeň přídavných jmen – porovnávání; - přítomný čas prostý, kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne', otázky s tázacími zájmeny; -vazba THERE IS / THERE ARE – kladná a záporná	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování; Referát; Projekt; Řešení zadaných problémových úloh; Modelová situace; Komunikační situace**	

svým obsahem vztahují k osvojovaným tematickým okruhům. - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu. **ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA** Žák: - ovládá základní pravidla výslovnosti, přízvuk, vázání, rytmus, větná melodie; - ovládá pravopis produktivně osvojených slov a tvarů, uplatňuje základní poznatky o psaní velkých písmen, o dělení slov a o interpunkci.	oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne‘; - rozkazovací způsob – pokyny; - sloveso LIKE + -ing; - přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne‘.		

KOMUNIKACE A JAZYKOVÉ DOVEDNOSTI – ANGLICKÝ JAZYK - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: **CJ-5-1-01** **CJ-5-1-02** **CJ-5-1-03** **- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností;** **- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména**	**ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA** - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov **SLOVNÍ ZÁSOBA**	**Moderovaný rozhovor;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová a komunikační situace**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy **Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

pokud má k dispozici vizuální oporu; **- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu;** - rozumí izolovaným slovům, frázím a jednoduchým větám a souvětím; - rozumí základní a vybrané širší slovní zásobě, která se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům; - poslouchá izolovaná slova, krátké fráze a jednoduché věty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - krátké instrukce, které se vztahují k osvojovaným tematickým okruhům; doprovázené vizuální oporou - poslouchá krátké dialogy a monology, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - poslouchá krátké adaptované texty, které se týkají osvojovaných tematických	– rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím: - pozdravy a seznámení; - osobní informace; - instrukce učitele; - školní potřeby a vybavení třídy; - věci kolem nás (hračky, sportovní potřeby, nábytek, hudební nástroje aj.); - číslovky 1 – 100; - abeceda; - vybrané geografické názvy a pojmenování; - rodina a kamarádi; - dny v týdnu; - Přídavná jména; - zvířata; - škola, vyučovací předměty, rozvrh; - čas a hodiny, vybrané časové předložky; - denní režim a volnočasové aktivity; - domov, dům, místnosti a vybavení;		**Průřezová témata:** VDO – Občan, občanská společnost a stát **Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** MTKL – Kulturní diference MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality **Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace VDO – Občan, občanská společnost a stát

okruhů doprovázené vizuální oporou; - rozumí obecnému obsahu textu (obecné myšlence); - vyhledá/zachytí konkrétní informace. **MLUVENÍ** Žák: **CJ-5-2-01** **CJ-5-2-02** **CJ-5-2-03** **- se zapojí do jednoduchých rozhovorů;** **- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;** **- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá;** - se vyjadřuje pomocí samostatných slov, frází a jednoduchých vět a souvětí;	- vybrané předložky místa; - město, místa ve městě; - lidské tělo a popis lidského těla; - nakupování; - oblečení. **Komunikační dovednosti** - vyjádření osobních údajů; - vyjádření instrukcí; - vyjádření vlastnictví; - rozhovor o škole; - vyjádření časových údajů; - vyjádření každodenních - obvyklých aktivit; - popis pokoje; - popis města; - vyjádření dovedností; - vyjádření aktuálních činností; - popis vzhledu osoby; - rozhovor v obchodě; - popis a porovnání obrázků; - práce se slovníkem.	**Moderovaný rozhovor;** **Referát; Projekt;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová situace a komunikační situace;** **Praktické předvedení**	

- používá širší slovní zásobu osvojovaných tematických okruhů; - se vyjadřuje pomocí samostatných slov, frází a krátkých jednoduchých věty a souvětí; - podle vzoru zopakuje nebo tvoří jednoduché otázky a odpovídá na stejné typy otázek; - reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené krátké mikrodialogy; - vede krátký jednoduchý monolog a dialog, který se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům doprovázený vizuální oporou; **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** Žák: **CJ-5-3-01** **CJ-5-3-02** **- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům;** **- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného**	**TEMATICKÉ OKRUHY** - domov; - rodina; - škola; - volný čas; - lidské tělo - oblékání; - nákupy; - bydliště; - kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny); - zvířata. **MLUVNICE** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění): - základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění):	**Moderovaný rozhovor;** **Referát; Projekt;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová situace a komunikační**	

života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu; - čte samostatná slova, fráze a jednoduché věty a souvětí; - rozumí základní a vybrané širší slovní zásobě osvojovaných tematických okruhů; - čte krátké instrukce, které se vztahují k osvojovaným tematickým okruhům doprovázené vizuální oporou; - čte učebnicové texty doprovázené vizuální oporou; - čte krátké adaptované texty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - čte krátké nápisy/sdělení doprovázené vizuální oporou; - čte potichu i nahlas, fonologicky správně jednoduché audiorálně připravené texty; - rozumí obecnému obsahu textu (obecné myšlence) - vyhledá konkrétní informace.	- neurčitý člen A/AN – vybraná pravidla pro užití; - rozkazovací způsob – pokyny; - otázky s tázacím zájmenem WHAT; - pravidelné a nepravidelné množné číslo podstatných jmen; - vazba THERE IS / THERE ARE; - přítomný čas prostý - sloveso TO BE, kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne', otázky s tázacími zájmeny; - přivlastňovací zájmena; - otázky s tázacím zájmenem WHOSE; - přivlastňovací ´s; - otázky s tázacím zájmenem WHO; - sloveso HAVE GOT, kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne', otázky s tázacími zájmeny; - vybraná přídavná jména;	**situace; Praktické předvedení; Prezentace textu**	

PSANÍ Žák: **CJ-5-4-01** **CJ-5-4-02** **- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života;** **- vyplní osobní údaje do formuláře;** - se vyjadřuje pomocí samostatných slov, frází a jednoduchých vět a souvětí; - používá širší slovní zásobu osvojovaných tematických okruhů; - píše samostatná slova, fráze a krátké jednoduché věty, krátká souvislá sdělení/text sestávající z krátkého odstavce, která se svým obsahem vztahují k osvojovaným tematickým okruhům; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce;	- časové údaje a vybrané předložky času; - přítomný čas prostý, kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne', otázky s tázacími zájmeny; - vybrané předložky místa; - vazba THERE IS/THERE ARE, kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne'; - modální sloveso CAN/CAN´T, kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne'; - přítomný čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne', otázky s tázacími zájmeny; - přítomný čas prostý a přítomný čas průběhový; - otázky s HOW MUCH IS…/HOW MUCH ARE….	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování; Referát; Projekt; Řešení zadaných problémových úloh; Modelová situace; Komunikační situace**	

- vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu. **ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA** Žák: - ovládá základní pravidla výslovnosti, přízvuk, vázání, rytmus, větná melodie; - ovládá pravopis produktivně osvojených slov a tvarů, uplatňuje základní poznatky o psaní velkých písmen, o dělení slov a o interpunkci.			

KOMUNIKACE A JAZYKOVÉ DOVEDNOSTI – ANGLICKÝ JAZYK - 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: **CJ-9-1-01** **CJ-9-1-02** **- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně;** **- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat;** - rozumí izolovaným slovům, frázím, jednoduchým a	**ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka; - slovní a větný přízvuk; - intonace;	**Moderovaný rozhovor;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová a komunikační situace**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy **Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:**

rozvinutým větám a jednoduchým souvětím; - rozumí základní a vybrané širší slovní zásobě, která se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům; - poslouchá izolovaná slova, krátké fráze a jednoduché věty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - poslouchá krátké instrukce, které se vztahují k osvojovaným tematickým okruhům doprovázené vizuální oporou; - poslouchá krátké dialogy a monology, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - poslouchá krátké adaptované texty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - poslouchá krátké zjednodušené autentické texty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou;	- ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. **SLOVNÍ ZÁSOBA** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím: - osobní údaje; - volnočasové aktivity; - sporty; - každodenní činnosti a věci každodenní potřeby; - měsíce v roce, datum, kalendářní rok, časové údaje; - řadové číslovky; - zvířata; - prázdniny, dovolená; - cestování, dopravní prostředky; - jídlo a nápoje; - město, příroda; - vybrané geografické názvy; - počasí; - přídavná jména a příslovce; - kultura, film a televize; - práce se slovníkem.		VDO – Občan, občanská společnost a stát **Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** MTKL – Kulturní diference MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality **Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace VDO – Občan, občanská společnost a stát

- rozumí obecnému obsahu textu (obecné myšlence); - vyhledá/zachytí konkrétní informace. **MLUVENÍ** Žák: **CJ-9-2-01** **CJ-9-2-02** **CJ-9-2-03** **- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích;** **- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech;** **- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života;** - se vyjadřuje pomocí samostatných slov, (krátkých i delších) frází, jednoduchých vět, rozvitých vět a jednoduchých souvětí;	**Komunikační dovednosti** - vyjádření osobních údajů; - vyplnění osobního dotazníku; - vyjádření dovedností ´CAN´; - vyjádření vlastnictví; - popis místa; - popis probíhajícího děje nebo činností; - vyjádření instrukcí – popis pracovního postupu; - rozhovor – objednání jídla a pití v restauraci; - rozhovor v obchodě; - vyjádření rozsahu (výšky, délky, hloubky aj.); - vyjádření porovnání lidí a věcí; - vyjádření přirovnání; - vyjádření záměru; - vyjádření návrhu; - vyjádření nutnosti, nezbytnosti a toho, co není nezbytné; - vyplnění jednoduchého formuláře.	**Moderovaný rozhovor;** **Referát; Projekt;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová situace a komunikační situace;** **Praktické předvedení**	

- používá širší slovní zásobu osvojovaných tematických okruhů; - se vyjadřuje pomocí samostatných slov, frází a krátkých jednoduchých vět a souvětí; - vyjadřuje krátké souvislé sdělení, které se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům a je doprovázeno vizuální oporou; - vede krátký jednoduchý monolog a dialog, který se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům doprovázený vizuální oporou; - tvoří jednoduché otázky a odpovídá na stejné typy otázek; - reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené krátké mikrodialogy. **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** Žák: **CJ-9-3-01** **CJ-9-3-02** **- vyhledá požadované informace v jednoduchých**	**TEMATICKÉ OKRUHY** - domov; - rodina; - bydlení; - škola; - volný čas; - kultura; - sport; - stravovací návyky; - počasí; - příroda a město; - nákupy; - moderní technologie a média; - cestování; - reálie zemí příslušných jazykových oblastí. **MLUVNICE** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění): - přítomný čas prostý - sloveso TO BE; - modální sloveso CAN/CAN´T;		

každodenních autentických materiálech; **- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace;** - čte samostatná slova, (krátké i delší) fráze, jednoduché věty, rozvité věty a jednoduchá souvětí; - rozumí vybrané širší slovní zásobě osvojovaných tematických okruhů; - čte krátké instrukce, které se vztahují k osvojovaným tematickým okruhům doprovázené vizuální oporou; - čte učebnicové texty doprovázené vizuální oporou; - čte krátké adaptované texty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - čte zjednodušené autentické texty, které můžou obsahovat neznámou slovní zásobu, kterou lze z kontextu nebo na základě osvojované mluvnice vyvodit; - čte krátké nápisy/sdělení doprovázené vizuální oporou;	- vazba THERE IS/THERE ARE; - sloveso HAVE GOT; - datumy; - přítomný čas prostý a vybraná frekvenční příslovce; - řadové číslovky; - přítomný čas průběhový; - přítomný čas prostý a přítomný čas průběhový; - modální sloveso MUST – vyjádření nutnosti; - podmětná a předmětná zájmena; - minulý čas prostý - sloveso TO BE-– kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne', otázky s tázacími zájmeny; - minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne', otázky s tázacími zájmeny; - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména;	**Moderovaný rozhovor;** **Referát; Projekt;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová situace a komunikační situace; Praktické předvedení;** **Prezentace textu**	

- čte potichu i nahlas, fonologicky správně jednoduché audiorálně připravené texty; - rozumí obecnému obsahu textu (obecné myšlence); - vyhledá konkrétní informace. **PSANÍ** Žák: **CJ-9-4-01** **CJ-9-4-02** **CJ-9-4-03** **- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři;** **- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;** **- reaguje na jednoduché písemné sdělení;** - se vyjadřuje pomocí samostatných slov, (krátkých i delších) frází, jednoduchých vět, rozvitých vět a jednoduchých souvětí; - používá širší slovní zásobě osvojovaných tematických okruhů;	- neurčitý člen A/AN – vybraná pravidla pro užití; - neurčitá zájmena SOME / ANY v kladné a záporné větě; - tázací slova HOW MUCH / HOW MANY; - určitý člen THE a neurčitý člen A/AN – vybraná pravidla pro užití (včetně SOME pro množné číslo); - vyjádření množství pomocí A FEW / A LITTLE; - otázky s tázacím slovem HOW (How deep, how wide apod.); - přídavná jména – druhý stupeň přídavných jmen (comparative) a třetí stupeň přídavných jmen (superlativ); - přirovnání pomocí as...as; - vyjádření budoucnosti pomocí GOING TO - vyjádření budoucích plánů a záměrů - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne', otázky s tázacími zájmeny; - přídavná jména a příslovce;	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování; Referát; Projekt; Řešení zadaných problémových úloh; Modelová situace; Komunikační situace**	

- píše krátká souvislá sdělení/text sestávající z krátkého nebo delšího odstavce, která se svým obsahem vztahují k osvojovaným tematickým okruhům; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu. **ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA** Žák: – rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost a schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka; - rozvíjí a upevňuje slovní a větný přízvuk; - rozvíjí a upevňuje intonaci; - rozvíjí a upevňuje pravopis slov osvojené slovní zásoby.	- sloveso HAVE TO – vyjádření nutnosti/nezbytnosti, vyjádření toho, co není nezbytné, kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne', otázky s tázacími zájmeny; - tvoření návrhu a výzvy pomocí SHALL WE…?, WHY DON´T YOU…? A LET´S…?, dotaz na návrh.		

KOMUNIKACE A JAZYKOVÉ DOVEDNOSTI – ANGLICKÝ JAZYK - 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: **CJ-9-1-01** **CJ-9-1-02** **- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně;** **- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat;** - rozumí izolovaným slovům, frázím, jednoduchým a	**ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka; - slovní a větný přízvuk; - intonace;	**Moderovaný rozhovor;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová a komunikační situace**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy **Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:**

rozvinutým větám a jednoduchým souvětím; - rozumí základní a vybrané širší slovní zásobě, která se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům; - poslouchá izolovaná slova, krátké fráze a jednoduché věty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - poslouchá krátké instrukce, které se vztahují k osvojovaným tematickým okruhům doprovázené vizuální oporou; - poslouchá krátké dialogy a monology, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - poslouchá krátké adaptované texty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - poslouchá krátké zjednodušené autentické texty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou;	- ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. **SLOVNÍ ZÁSOBA** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem: - každodenní činnosti a volnočasové aktivity; - rodina, životní etapy; - pocity; - vyjádření libosti a nelibosti; - vesmír; - vybrané předložky místa; - dopravní prostředky, cestování; - vybrané názvy geografických částí; - příroda a životní prostředí; - bydlení, části domu, nábytek; - město, místa a budovy ve městě; - neurčitá zájmena; - zážitky a zkušenosti;		VDO – Občan, občanská společnost a stát **Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** MTKL – Kulturní diference MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality **Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Učivo:** 1.5, 1.6 **Průřezová témata:** OSV – Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace VDO – Občan, občanská společnost a stát

- rozumí obecnému obsahu textu (obecné myšlence); - vyhledá/zachytí konkrétní informace. **MLUVENÍ** Žák: **CJ-9-2-01** **CJ-9-2-02** **CJ-9-2-03** **- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích;** **- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech;** **- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života;** - se vyjadřuje pomocí samostatných slov, (krátkých i delších) frází, jednoduchých vět, rozvitých vět a jednoduchých souvětí;	- moderní technologie, média; - zdravotní problémy, péče o zdraví; - pravidla a varování; - vybraná frázová slovesa; - vybrané prostředky textové návaznosti (spojovací výrazy). **Komunikační dovednosti** - orientace ve městě, popis cesty; - vyjádření nabídky nebo návrhu; - vyjádření odmítnutí nabídky nebo návrhu; - vyjádření pozvání; - vyjádření předvídání; - vyjádření nabídnutí pomoci; - Vyjádření záměru; - Vyjádření reakce na zprávu; - Vyjádření instrukcí – popis cesty; - vyjádření naplánované budoucnosti; - vyjádření zážitků; - vyjádření varování;	**Moderovaný rozhovor;** **Referát; Projekt;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová situace a komunikační situace;** **Praktické předvedení**	

- používá širší slovní zásobě osvojovaných tematických okruhů; - se vyjadřuje pomocí samostatných slov, frází a krátkých jednoduchých vět a souvětí; - vyjadřuje krátké souvislé sdělení, které se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům a je doprovázeno vizuální oporou; - vede krátký jednoduchý monolog a dialog, který se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům doprovázený vizuální oporou; - tvoří jednoduché otázky a odpovídá na stejné typy otázek; - reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené krátké dialogy; - vede krátký jednoduchý monolog a dialog, který se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům doprovázený vizuální oporou;	- vyjádření rady; - vyjádření nutnosti a toho, co není nutné; - vyjádření zákazu; - vyplnění jednoduchého formuláře. **TEMATICKÉ OKRUHY** - domov; - rodina; - bydlení; - škola; - volný čas; - kultura; - sport; - péče o zdraví; - pocity a nálady; - stravovací návyky; - počasí; - příroda a město; - společnost a její problémy; - moderní technologie a média; - cestování; - reálie zemí příslušných jazykových oblastí. **MLUVNICE** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci		

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák: **CJ-9-3-01** **CJ-9-3-02** **- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech;** **- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace;** - čte samostatná slova, (krátké i delší) fráze, jednoduché věty, rozvité věty a jednoduchá souvětí; - rozumí vybrané širší slovní zásobě osvojovaných tematických okruhů; - čte krátké instrukce, které se vztahují k osvojovaným tematickým okruhům doprovázené vizuální oporou; - čte učebnicové texty doprovázené vizuální oporou; - čte krátké adaptované texty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou;	komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění): - přítomný čas prostý a vybraná stavová slova a přítomný čas průběhový - minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves - sloveso LIKE + -ing - vyjádření budoucnosti pomocí WILL – vyjádření předpovědi budoucího děje, vyjádření nabídky, vyjádření rozhodnutí v okamžiku promluvy - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne', otázky s tázacími zájmeny; - vyjádření budoucnosti pomocí GOING TO - vyjádření budoucích plánů a záměrů - minulý čas průběhový – kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano	**Moderovaný rozhovor; Referát; Projekt; Řešení zadaných problémových úloh; Modelová situace a komunikační situace; Praktické předvedení; Prezentace textu**	

- čte zjednodušené autentické texty, které můžou obsahovat neznámou slovní zásobu, kterou lze z kontextu nebo na základě osvojované mluvnice vyvodit; - čte krátké nápisy/sdělení doprovázené vizuální oporou; - čte potichu i nahlas, fonologicky správně jednoduché audiorálně připravené texty; - rozumí obecnému obsahu textu (obecné myšlence); - vyhledá konkrétní informace. **PSANÍ** Žák: **CJ-9-4-01** **CJ-9-4-02** **CJ-9-4-03** **- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři;** **- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;** **- reaguje na jednoduché písemné sdělení;**	/ ne‘, otázky s tázacími zájmeny; - minulý čas průběhový a minulý čas prostý – prolínání dějů v souvětí - určitý člen THE – vybraná pravidla užití - neurčitý člen A / AN - vybraná pravidla užití - přítomný čas průběhový – vyjádření naplánované budoucnosti; - předpřítomný čas prostý – vyjádření zážitků - kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátké odpovědi, otázky ‚ano / ne‘, otázky s tázacími zájmeny, příčestí trpné - předpřítomný čas prostý – vyjádření zkušeností a zážitků s EVER a NEVER; - předpřítomný čas prostý – nedávná událost s JUST; - modální sloveso SHOULD / SHOULDN’T pro vyjádření rady; - modální sloveso MUST / MUSTN’T pro vyjádření nutnosti nebo zákazu;	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování; Referát; Projekt; Řešení zadaných problémových úloh; Modelová situace;**	

- se vyjadřuje pomocí samostatných slov, (krátkých i delších) frází, jednoduchých vět, rozvitých vět a jednoduchých souvětí; - používá širší slovní zásobě osvojovaných tematických okruhů; - píše krátká souvislá sdělení/text sestávající z krátkého nebo delšího odstavce, která se svým obsahem vztahují k osvojovaným tematickým okruhům; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu. **ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA** Žák: – rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost a schopnost rozlišovat sluchem	- modální sloveso MUSTN´T a DON'T HAVE TO pro vyjádření zákazu a že něco není nutné.	**Komunikační situace**	

prvky fonologického systému jazyka; - rozvíjí a upevňuje slovní a větný přízvuk; - rozvíjí a upevňuje intonaci; - rozvíjí a upevňuje pravopis slov osvojené slovní zásoby.			

KOMUNIKACE A JAZYKOVÉ DOVEDNOSTI – ANGLICKÝ JAZYK - 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: **CJ-9-1-01** **CJ-9-1-02** **- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně;** **- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat;** - rozumí samostatným slovům, (krátkým i delším) frázím,	**ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka; - slovní a větný přízvuk; - intonace;	**Moderovaný rozhovor;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová a komunikační situace**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj VDO – Občanská společnost a škola MTKL – Lidské vztahy **Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:**

jednoduchým a rozvinutým větám a jednoduchým a složitějším souvětím; - rozumí základní a vybrané širší slovní zásobě, která se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům; - poslouchá izolovaná slova, krátké fráze a jednoduché věty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - poslouchá krátké instrukce, které se vztahují k osvojovaným tematickým okruhům doprovázené vizuální oporou; - poslouchá krátké dialogy a monology, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - poslouchá krátké adaptované texty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - poslouchá krátké zjednodušené autentické texty, které se týkají osvojovaných	- ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. **SLOVNÍ ZÁSOBA** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem: - každodenní činnosti; - volnočasové aktivity; - volba povolání; - materiály pro výrobu věcí okolo nás; - oblečení (popis oblečení); - nakupování; - škola; - složená podstatná jména; - svět filmu a televize; - moderní technologie; - slovesa a předložky; - tvoření slov – podstatná a přídavná jména; - lidské tělo, sport, zdravý životní styl; - zdravotní potíže a nemoci, návštěva lékaře, léčba;		VDO – Občan, občanská společnost a stát **Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** MTKL – Kulturní diference MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality **Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Poznávání lidí; Mezilidské vztahy; Komunikace; Kooperace VDO – Občan, občanská společnost a stát

tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - rozumí obecnému obsahu textu (obecné myšlence); - vyhledá/zachytí konkrétní informace. **MLUVENÍ** Žák: **CJ-9-2-01** **CJ-9-2-02** **CJ-9-2-03** **- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích;** **- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech;** **- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života;** - se vyjadřuje pomocí samostatných slov, frází, jednoduchých vět, rozvitých vět, jednoduchých a složitějších souvětí;	- přídavná jména končící na –ing / -ed; - pocity a nálady; - umění; - životní prostředí, problémy a ochrana životního prostředí; - přátelství, vztahy, rodina; - frázová slovesa; - slovesné fráze a podstatná jména; - vybrané prostředky textové návaznosti (příslovce, spojky a fráze). **Komunikační dovednosti** - popis události; - vyjádření rady; - vyjádření souhlasu a nesouhlasu; - vyprávění; - objednání jídla v restauraci; - zdvořilá žádost; - vyjádření obavy; - vyjádření účelu. - vyplnění jednoduchého formuláře; **TEMATICKÉ OKRUHY** - domov;	**Moderovaný rozhovor;** **Referát; Projekt;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová situace a komunikační situace;** **Praktické předvedení**	

- používá širší slovní zásobě osvojovaných tematických okruhů; - se vyjadřuje pomocí samostatných slov, frází a krátkých jednoduchých vět a souvětí; - vyjadřuje krátké nebo delší souvislé sdělení, které se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům a je doprovázeno vizuální oporou; - tvoří jednoduché otázky a odpovídá na stejné typy otázek; - reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené krátké dialogy; - vede krátký jednoduchý monolog a dialog, který se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům doprovázený vizuální oporou. **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** Žák: **CJ-9-3-01** **CJ-9-3-02** **- vyhledá požadované informace v jednoduchých**	- rodina; - bydlení; - škola; - volný čas; - kultura; - sport; - péče o zdraví; - pocity a nálady; - stravovací návyky; - počasí; - příroda a město; - nákupy a móda; - společnost a její problémy; - volba povolání; - moderní technologie a média; - cestování; - reálie zemí příslušných jazykových oblastí. **MLUVNICE** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění): - přítomný čas prostý a přítomný čas průběhový;	**Moderovaný rozhovor;**	

každodenních autentických materiálech; **- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace;** - čte samostatná slova, (krátké i delší) fráze, jednoduché věty, rozvité věty, jednoduchá a složitější souvětí; - rozumí vybrané širší slovní zásobě osvojovaných tematických okruhů; - čte krátké instrukce, které se vztahují k osvojovaným tematickým okruhům doprovázené vizuální oporou; - čte učebnicové texty doprovázené vizuální oporou; - čte krátké adaptované texty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - čte zjednodušené autentické texty, které můžou obsahovat neznámou slovní zásobu, kterou lze z kontextu nebo na základě osvojované mluvnice vyvodit; - čte krátké nápisy/sdělení doprovázené vizuální oporou;	- vybraná stavová slovesa; - budoucí čas – WILL – pro předvídání, rozhodnutí na místě; - vyjádření budoucího děje pomocí GOING TO – pro vyjádření záměru, pro vyjádření naplánované budoucnosti; - minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves; - minulý čas průběhový; - minulý čas prostý a minulý čas průběhový - prolínání dějů v souvětí; - USED TO – vyjádření zvyků v minulosti; - vyjádření míry pomocí ´too/enough´ (´příliš/ne dost´); - vodální slovesa v minulém čase COULD/COULDN´T, HAD TO / DIDN´T HAVE TO; - předpřítomný čas – vyjádření zážitků do tohoto okamžiku (EVER, NEVER); - předpřítomný čas – vyjádření současných	**Referát; Projekt; Řešení zadaných problémových úloh; Modelová situace a komunikační situace; Praktické předvedení; Prezentace textu**	

- čte potichu i nahlas, fonologicky správně jednoduché audiorálně přípravené texty; - rozumí obecnému obsahu textu (obecné myšlence); - vyhledá konkrétní informace. **PSANÍ** Žák: **CJ-9-4-01** **CJ-9-4-02** **CJ-9-4-03** **- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři;** **- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;** **- reaguje na jednoduché písemné sdělení;** - se vyjadřuje pomocí samostatných slov, frází, jednoduchých vět, rozvitých vět, jednoduchých a složitějších souvětí; - používá širší slovní zásobě osvojovaných tematických okruhů;	událostí ve spojení s JUST, RECENTLY; - předpřítomný čas – vyjádření minulé činnosti s výsledkem v přítomnosti; - předpřítomný čas – vyjádření činnosti, která začala v minulosti a pokračuje do přítomnosti; - předpřítomný čas – význam a užití předložek FOR – jak dlouho činnost trvá, SINCE – od kdy činnost trvá); - předpřítomný čas – rozdíl ve významu BEEN/GONE - trpné příčestí ´být´ a ´jít´; - minulý čas prostý a předpřítomný čas; - tázací dovětky; - vztažná zájmena (WHO, WHICH, THAT); - vedlejší věta vztažná (WHO, WHICH, THAT); - modální slovesa - vyjádření rady SHOULD/ SHOULDN´T, vyjádření možnosti nebo pravděpodobnosti MIGHT/MIGHT NOT;	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování; Referát; Projekt; Řešení zadaných problémových úloh; Modelová situace; Komunikační situace**	

- píše krátká souvislá sdělení (sestávající z jednoho nebo více krátkých nebo delších odstavců), která se svým obsahem vztahují k osvojovaným tematickým celkům; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu. **ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA** Žák: – rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost a schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka; - rozvíjí a upevňuje slovní a větný přízvuk; - rozvíjí a upevňuje intonaci; - rozvíjí a upevňuje pravopis slov osvojené slovní zásoby.	- vyjádření souhlasu pomocí SO/NEITHER; - vyjádření nesouhlasu pomocí krátké věty s pomocným slovesem v kladném nebo záporném tvaru; - sloveso + -ING nebo infinitiv TO; - větná spojení přítomným příčestím - vazba ´there´s someone...–ing´, vazba ´I can see/hear/feel someone . . -ing´; - trod v přítomném čase prostém, minulém čase prostém, budoucím čase (WILL), předpřítomném čase prostém); kladná a záporná oznamovací věta, otázka, krátká odpovědi; - první podmínkové souvětí (první kondicionál); - vedlejší věty časové s vybranými spojkami (as soon as, before, after, when, while); - vyjádření účelu - účelový infinitiv ´TO´.		

KOMUNIKACE A JAZYKOVÉ DOVEDNOSTI – ANGLICKÝ JAZYK - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: **CJ-9-1-01** **CJ-9-1-02** **- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně;** **- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat;** - rozumí samostatným slovům, (krátkým i delším) frázím,	**ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA** – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka; - slovní a větný přízvuk; - intonace;	**Moderovaný rozhovor;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová a komunikační situace**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 MPV: D - Rozdělený a integrující se svět – USA – politický systém (9. r.) PT: VEGS - Zvyky a tradice národů Evropy, naši sousedé

jednoduchým a rozvinutým větám a jednoduchým a složitějším souvětím; - rozumí základní a vybrané širší slovní zásobě, která se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům; - poslouchá izolovaná slova, krátké fráze a jednoduché věty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - poslouchá krátké instrukce, které se vztahují k osvojovaným tematickým okruhům doprovázené vizuální oporou; - poslouchá krátké dialogy a monology, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - poslouchá krátké adaptované texty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - poslouchá krátké zjednodušené autentické texty, které se týkají osvojovaných	- ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby. **SLOVNÍ ZÁSOBA** – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - práce se slovníkem: - každodenní činnosti; - volnočasové aktivity; - sporty – druhy sportů, místa a jejich vybavení; - popis osoby – vzhled a charakterové vlastnosti; - volba povolání; - lidské tělo; - tvoření slov – slovesa a podstatná jména; - tvoření slov – podstatná jména a přídavná jména; - přírod a životní prostředí; - cestování, dovolená a dopravní prostředky; - moderní technologie a média; - frázová slovesa;		POSV - Poznávání druhých lidí

tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - rozumí obecnému obsahu textu (obecné myšlence); - vyhledá/zachytí konkrétní informace. **MLUVENÍ** Žák: **CJ-9-2-01** **CJ-9-2-02** **CJ-9-2-03** **- zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích;** **- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech;** **- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života;** - se vyjadřuje pomocí samostatných slov, frází, jednoduchých vět, rozvitých vět, jednoduchých a složitějších souvětí;	- nakupování a peníze; - místa ve městě; - umění a kultura; - vybrané prostředky textové návaznosti (vyjádření výčtu, zobecňování, protikladu - příslovce, spojky a fráze). **Komunikační dovednosti** - vyjádření libosti a nelibosti; - vyjádření nesouhlasu, stížnost a reklamace; - vyjádření návrhu, odmítnutí a přijetí návrhu; - vyjádření varování; - vyjádření rady; - vyjádření žádosti; - vyjádření nesouhlasu, stížnost, reklamace; - zdvořilá otázka; - vyplnění jednoduchého formuláře; - formální email; - vyprávění; - popis události. **TEMATICKÉ OKRUHY** - každodenní činnosti; - domov; - rodina;	**Moderovaný rozhovor;** **Referát; Projekt;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová situace a komunikační situace;** **Praktické předvedení**	

- používá širší slovní zásobu osvojovaných tematických okruhů; - se vyjadřuje pomocí samostatných slov, frází a krátkých jednoduchých vět a souvětí; - vyjadřuje krátké nebo delší souvislé sdělení, které se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům a je doprovázeno vizuální oporou; - tvoří jednoduché otázky a odpovídá na stejné typy otázek; - reprodukuje a obměňuje pamětně osvojené krátké dialogy; - vede krátký jednoduchý monolog a dialog, který se vztahuje k osvojovaným tematickým okruhům doprovázený vizuální oporou. **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** Žák: **CJ-9-3-01** **CJ-9-3-02** **- vyhledá požadované informace v jednoduchých**	- bydlení; - škola; - volný čas; - kultura; - sport; - péče o zdraví; - pocity a nálady; - stravovací návyky; - počasí; - příroda a město; - nákupy a móda; - společnost a její problémy; - volba povolání; - moderní technologie a média; - cestování; - reálie zemí příslušných jazykových oblastí. **MLUVNICE** – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění): - přítomný čas prostý, vybraná stavová slovesa a přítomný čas průběhový;	**Moderovaný rozhovor;**	

každodenních autentických materiálech; **- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace;** - čte samostatná slova, (krátké i delší) fráze, jednoduché věty, rozvité věty, jednoduchá a složitější souvětí; - rozumí vybrané širší slovní zásobě osvojovaných tematických okruhů; - čte krátké instrukce, které se vztahují k osvojovaným tematickým okruhům doprovázené vizuální oporou; - čte učebnicové texty doprovázené vizuální oporou; - čte krátké adaptované texty, které se týkají osvojovaných tematických okruhů doprovázené vizuální oporou; - čte zjednodušené autentické texty, které můžou obsahovat neznámou slovní zásobu, kterou lze z kontextu nebo na základě osvojované mluvnice vyvodit; - čte krátké nápisy/sdělení doprovázené vizuální oporou;	- minulý čas prostý a minulý čas průběhový – prolínání dějů v souvětí; - předpřítomný čas – vyjádření zážitků do tohoto okamžiku (EVER, NEVER); vyjádření minulé činnosti s výsledkem v přítomnosti; vyjádření činnosti, která začala v minulosti a pokračuje do přítomnosti - význam a užití předložek FOR – jak dlouho činnost trvá, SINCE – od kdy činnost trvá); vyjádření současných událostí ve spojení s JUST, RECENTLY; - minulý čas prostý a předpřítomný čas – rozdíl v užití; - členy A/AN, THE – vybraná pravidla pro užití; - vyjádření budoucnosti pomocí - WILL – vyjádření faktů v budoucnosti, obecných předpovědí, slibu, nabídky nebo rozhodnutí učiněného v okamžiku promluvy;	**Referát; Projekt; Řešení zadaných problémových úloh; Modelová situace a komunikační situace; Praktické předvedení; Prezentace textu**	

- čte potichu i nahlas, fonologicky správně jednoduché audiorálně připravené texty; - rozumí obecnému obsahu textu (obecné myšlence); - vyhledá konkrétní informace. **PSANÍ** Žák: **CJ-9-4-01** **CJ-9-4-02** **CJ-9-4-03** **- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři;** **- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;** **- reaguje na jednoduché písemné sdělení;** - se vyjadřuje pomocí samostatných slov, frází, jednoduchých vět, rozvitých vět, jednoduchých a složitějších souvětí; - používá širší slovní zásobě osvojovaných tematických okruhů;	- vyjádření budoucnosti pomocí GOING TO – pro vyjádření záměru a plánu, předpovědi založené na současné situaci, dohody v budoucnosti; - první podmínková věta (první kondicionál) – vyjádření přítomné nebo budoucí činnosti a jejím možném výsledku; - WOULD – vyjádření imaginárních nebo nereálných věcí-aktivit nebo činností; - druhá podmínková věta (druhý kondicionál) – vyjádření imaginárních nebo nereálných situací; - vyjádření důsledků - SO...THAT; - zvratná zájmena; - gerundium – vyjádření činnosti, užití v pozici podmětu a předmětu; - frázová slovesa – oddělitelná a neoddělitelná; - trpný rod – přítomný čas prostý, minulý čas prostý, předpřítomný čas, budoucí	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování; Referát; Projekt; Řešení zadaných problémových úloh; Modelová situace; Komunikační situace**	

- píše krátká souvislá sdělení (sestávající z jednoho nebo více krátkých nebo delších odstavců), která se svým obsahem vztahují; k osvojovaným tematickým celkům; - na konkrétních příkladech dokáže popsat zásady racionální přípravy na vyučování; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu. **ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ PODOBA JAZYKA** – rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost a schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka; - rozvíjí a upevňuje slovní a větný přízvuk; - rozvíjí a upevňuje intonaci; - rozvíjí a upevňuje pravopis slov osvojené slovní zásoby.	čas s WILL, způsobových sloves – CAN, MUST, MIGHT; - nepřímá řeč – uvozovací slovesa v přítomném a minulém čase; - nepřímá otázka – YES/NO otázky a otevřené otázky (WH- questions), vyjádření zdvořilé otázky.		

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Žák: **ČJL-3-1-01** **ČJL-3-1-02** **- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti;** **- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti;** - rozpozná nadpis, řádek, odstavec, článek; poznává jednotlivá písmena abecedy; - čte písmena; - skládá a čte všechny druhy slabik;	**Čtení a naslouchání** - praktické čtení (zdokonalování techniky čtení, intonace, frázování a přízvuk) - kontrola porozumění přečteného textu - praktické naslouchání (zdvořilé) - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné) - naslouchání s porozuměním	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná – ověřovací – práce**	**Učivo:** 1.1, 1.2 **Průřezová témata**: OSV – Seberegulace a sebeorganizace

- skládá a čte všechny druhy slov; - čte krátké věty; - čte texty z tabule, z knihy; - dokáže naslouchat ostatním. Žák: **ČJL-3-1-03** **ČJL-3-1-05** **ČJL-3-1-06** **ČJL-3-1-07** **ČJL-3-1-11** **- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru;** **- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči;** **- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích;** **- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev;** **- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh;**	- soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy **Mluvený projev** - základy techniky mluveného projevu (výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci - rozvíjení znělého hlasu, artikulování, srozumitelné mluvení - plynulé spojování slabik a slov, výslovnost délky hlásek - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná – ověřovací – práce**	**Učivo:** 1.3 **Průřezová témata**: OSV – Komunikace

- adekvátně reaguje na mluvené pokyny (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva); - snaží se o pečlivou výslovnost; - odpovídá na kontrolní otázky; - recituje básničky, říkadla, rozpočítadla; - popisuje své zážitky; - umí vyjádřit přání, omluvit se, pozdravit, vyřídit vzkaz; - respektuje pravidla rozhovoru. Žák: **ČJL-3-1-08** **ČJL-3-1-09** **- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním;** **- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev;** - uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, správné držení psacího náčiní; - rozlišuje písmo psací a tiskací;	- reprodukce textu – vypravování na základě obrazového materiálu - ústní popis jednoduchých předmětů a činností - kultura mluveného projevu **Písemný projev** - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) - žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, dopis,	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná – ověřovací – práce**	**Učivo:** 1.4 **Průřezová témata**: OSV – Seberegulace a sebeorganizace **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Matematika

- spojuje písmena a slabiky, píše interpunkční znaménka; - píše velká písmena u vlastních jmen osob; - píše opis, přepis, poslechové cvičení; - kontroluje svůj písemný projev; - před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo s pomocí učitele; - správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi; - po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky pod vedením učitele. **JAZYKOVÁ VÝCHOVA** Žák: **ČJL-3-2-01** **- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky;**	pozdrav z prázdnin, pozvánka, dopis, popis - jednoduché tiskopisy (dotazník) - písemný popis jednoduchých předmětů a činností - umísťování diakritických znamének (opis, přepis) - písmeno malé, velké, tištěné, psané - tečka, čárka, dvojtečka, otazník, vykřičník, pomlčka - základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi **Zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek,	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná – ověřovací – práce**	**Učivo:** 2.1 **Průřezová témata**: Seberegulace a sebeorganizace

- určuje hlásku na začátku a konci slova; - rozumí pojmu stránka, článek, písmeno, řádek, slovo, věta; - vyjmenuje postupně všechny hlásky v krátkém slově, z hlásek sestaví slovo. Žák: **ČJL-3-2-02** **- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná;** - určuje pravou a levou stranu; - orientuje se v pojmech nahoře-dole, vzadu-vpředu, před-za, nad-pod apod.; - umí číst slabiky di–dy, ti–ty, ni–ny a slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; - k procvičení pravopisu využívá digitálních technologií.	souhlásek a souhláskových skupin - modulace souvislé řeči (tempo, intonace) věta, slovo, slabika, hláska z hlediska potřeb čtení a psaní - poznávání písmen abecedy ve vztahu jim odpovídajícím hláskám **Slovní zásoba a pravopis** - slova opačného a podobného významu - psaní slov se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná – ověřovací – práce**	**Učivo:** 2.2, 2.5 **Průřezová témata**: Seberegulace a sebeorganizace

LITERÁRNÍ VÝCHOVA Žák: **ČJL-3-3-01** **ČJL-3-3-02** **- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku;** **- vyjadřuje své pocity z přečteného textu;** - umí naslouchat čtenému textu (vysvětlí poučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy); - je schopen dramatizovat scénu.	**Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání** - poslechová dílna - co rádi čteme, posloucháme - postavy pohádek a povídek, hodnocení vlastností postav - vyjádření pocitů z četby, z poslechu	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná – ověřovací – práce**	**Učivo:** 3.1, 3.2 **Průřezová témata:** Komunikace
Žák: **ČJL-3-3-01** **- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku;** - přednáší zpaměti krátké texty.	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes básně - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - jednoduchý vlastní výtvarný doprovod	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná – ověřovací – práce**	**Učivo:** 3.3 **Průřezová témata:** Seberegulace a sebeorganizace; Komunikace

Žák: **ČJL-3-3-03** **- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění;** - rozlišuje pojmy básnička, pohádka; - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších; - umí utvořit slova, která se rýmují.	**Základní literární pojmy** – literární druhy a žánry (hádanka, říkanka, báseň, pohádka, spisovatel, kniha, čtenář, verš, rým)	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná – ověřovací – práce**	**Učivo:** 3.4 **Průřezová témata:** Komunikace

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Žák: **ČJL-3-1-01** **ČJL-3-1-02** **- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti;** **- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti;** - dokáže odpovědět na otázky k přečtenému textu; - jednoduše reprodukuje přečtené texty; - vyhledá informace v encyklopediích a slovnících pro děti;	**Čtení a naslouchání** - praktické čtení (zdokonalování techniky čtení, intonace, frázování a přízvuk) - kontrola porozumění přečteného textu - praktické naslouchání (zdvořilé) - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné) - naslouchání s porozuměním	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	**Učivo:** 1.1, 1.2 **Průřezová témata**: OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Komunikace MTKL – Lidské vztahy

- reaguje na mluvené pokyny; - umí naslouchat textu. Žák: **ČJL-3-1-03** **ČJL-3-1-05** **ČJL-3-1-06** **ČJL-3-1-07** **ČJL-3-1-11** **- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru;** **- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči;** **- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích;** **- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev;** **- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh;** - užívá slušné oslovení, prosbu, poděkování; - vypráví a domýšlí příběhy;	- soustředěný poslech čtených textů, poezie a prózy **Mluvený projev** - základy techniky mluveného projevu (výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování - reprodukce textu – vypravování na základě obrazového materiálu - ústní popis jednoduchých předmětů a činností	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	**Učivo:** 1.3 **Průřezová témata**: OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Komunikace; Sociální rozvoj MTKL – Lidské vztahy

- pracuje s obrázkovou osnovou, dodržuje posloupnost děje na základě pozorování, pojmenuje předměty a jejich vlastnosti. Žák: **ČJL-3-1-08** **ČJL-3-1-09** **- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním;** **- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev;** - píše krátká sdělení podle pokynů učitele; - je schopen napsat adresu, dopis, pozdrav, blahopřání; - používá znaménka ve slovech a větách; - opisuje, přepisuje jednoduché texty, užívá velká písmena ve slovech i ve větách; - před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo podle nastavených pravidel;	**Písemný projev** - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) - žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, dopis, pozdrav z prázdnin, pozvánka, dopis, popis - jednoduché tiskopisy (dotazník) - písemný popis jednoduchých předmětů a činností - umísťování diakritických znamének (opis, přepis)	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	**Učivo:** 1.4 **Průřezová témata**: OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Komunikace **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Matematika

- po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky s pomocí učitele. **JAZYKOVÁ VÝCHOVA** Žák: **ČJL-3-2-01** **- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky;** - odlišuje krátké a dlouhé slabiky; - vyjmenuje abecedu; - řadí slova podle abecedy; - dělí slova na konci řádku; - správně vyslovuje a píše spojení předložky a ohebných slov. Žák: **ČJL-3-2-02** **- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem**	**Zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek - výslovnost dlouhých a krátkých samohlásek - vyslovování a psaní souhlásek na konci a uvnitř slova - věta, slovo, slabika - význam slabiky pro dělení slov na konci řádku - abeceda (řazení slov podle abecedy) - modulace souvislé řeči (tempo, intonace) - spisovná výslovnost - slovní přízvuk **Slovní zásoba a tvoření slov** - slova nadřazená, podřazená, souřadná, slova	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)** **Moderovaný rozhovor;**	**Učivo:** 2.1 **Průřezová témata**: OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Komunikace **Učivo:** 2.2 **Průřezová témata**:

souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná; - rozpozná slovo významově nadřazené ve skupině slov; - ke skupině slov přiřadí slovo významově nadřazené; - v textu najde slova příbuzná, citově zabarvená a zdrobněliny, vytvoří vlastní; - přiřadí správně slova stejného nebo podobného významu a slova významu opačného; - rozpozná a uvede více významů u známých slov. Žák: **ČJL-3-2-04** **- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru;** - najde ve větě podstatné jméno, sloveso a předložku; - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. Žák:	opačného a podobného významu - slova citově zabarvená a zdrobněliny **Tvarosloví** - podstatná jména, slovesa, předložky (seznámení s názvy slovních druhů, poznávání v textu) - věta, slovo (sestavování slov ve věty, pořádek slov ve větě)	**Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)** **Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh,**	OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Komunikace **Učivo:** 2.3 **Průřezová témata**: OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Komunikace

ČJL-3-2-07 **- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky;** - podle komunikačního záměru mluvčího zaznamená správně interpunkci na konci věty; - moduluje melodii výpovědi podle svého záměru; - rozezná větu oznamovací, tázací, rozkazovací, přací.	**Skladba** - pořádek vět - základní skladební dvojice - druhy vět podle postoje mluvčího - odlišování a zdůvodňování druhů vět a psaní vět s náležitými znaménky	**modelové situace, simulační hry …)** **Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	**Učivo:** 2.4 **Průřezová témata**: OSV – Sociální rozvoj; Mezilidské vztahy
Žák: **ČJL-3-2-08** **- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech**	**Pravopis** - rozdělení hlásek: (samohlásky, souhlásky, dvojhlásky, slabikotvorné r, l) - psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách - výslovnost a psaní slov se skupinou dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných**	**Učivo:** 2.5 **Průřezová témata**: OSV - Seberegulace a sebeorganizace; Komunikace **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Prvouka

vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování; - identifikuje a správně píše slova, v nichž dochází ke spodobě znělosti; - píše správně slova s ú/ů. **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** Žák: **ČJL-3-3-01** **ČJL-3-3-02** **- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku;** **- vyjadřuje své pocity z přečteného textu;** - čte samostatně knihy, pamatuje si jejich název; - vypráví o svých pocitech z přečteného textu; - dokáže mluvit o přečteném textu (knize); - vypráví zážitky z divadelního či filmového představení.	- spodoba znělosti (souhlásky znělé, neznělé) - vyslovování a psaní souhlásek na konci a uvnitř slova - rozlišování obecných a vlastních jmen - pravopis jmen místních - psaní slov s ú/ů **Poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání** - poslechová dílna - poslech četby poezie a prózy - divadelní a televizní představení - čtenářská dílna - co rádi čteme, posloucháme - postavy pohádek a povídek, hodnocení vlastností postav	**problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)** **Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	**Učivo:** 3.1, 3.2 **Průřezová témata:** MTKL – Lidské vztahy; Multikulturalita OSV – Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání; Komunikace; Sebepojetí; Seberegulace a sebeorganizace; Psychohygiena; Poznávání lidí; Kreativita; Mezilidské vztahy

Žák: **ČJL-3-3-01** **- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku;** - přednáší krátké básně; - stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu; - vymyslí závěr jednoduchého příběhu; - zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku; - rozumí spojení obsahu textu s ilustrací.	- vyjádření pocitů z četby, z poslechu - doporučení knihy, pořadu spolužákovi - počátky interpretace literatury **Tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes básně - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - jednoduchý vlastní výtvarný doprovod - dramatizace pohádky nebo povídky - spojování obsahu textu s ilustrací - řešení hádanek a slovních hříček - orientace v textu čítanky a v jiných textech pro děti - tvůrčí psaní (závěr příběhu) - domýšlení, převyprávění příběhu	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	**Učivo:** 3.3 **Průřezová témata:** OSV – Kreativita; Komunikace MKV – Kulturní diference

Žák: **ČJL-3-3-03** **- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění;** - používá pojmy pohádka, hádanka, báseň, kniha, knihovna, knihkupectví, spisovatel, divadlo, herec.	**Základní literární pojmy** - poezie: báseň, verš, rým, rytmus, přízvuk, recitace - próza: vyprávění, vypravěč, příběh, děj - divadlo: jeviště, herec, divák, loutky - ilustrace, ilustrátor - literární druhy a žánry: poezie, próza, báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka - spojování obsahu textu s ilustrací - literární pojmy: spisovatel, ilustrátor, básník, čtenář, posluchač, kniha, knihovna, divadelní představení, herec, režisér, divák, jeviště, maňáskové a loutkové divadlo; báseň, verš, rým	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace, simulační hry …)**	**Učivo:** 3.4

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Žák: **ČJL-3-1-01** **ČJL-3-1-02** **- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti;** **- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti;** - vyhledá informace v encyklopediích a slovnících pro děti.	**Čtení** - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) - čtení s porozuměním - čtení vyhledávací	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná slohová práce;** **Modelové situace (dialog);** **Výrazové čtení;** **Pětilístek;** **Sebehodnocení;** **Volné psaní**	**Učivo:** 1.1 **Průřezová témata**: OSV – Seberegulace a sebeorganizace

Žák: **ČJL-3-1-03** **- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru;** - rozhovor bezdůvodně nepřerušuje nebo požádá o přerušení a uvede důvod; - naslouchá mluvenému projevu spolužáka a uvědomuje si jeho nonverbální prostředky. Žák: **ČJL-3-1-04** **ČJL-3-1-05** **ČJL-3-1-06** **ČJL-3-1-07** **- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost;** **- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči;** **- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v**	**Naslouchání** - praktické naslouchání (zdvořilé) - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné) - výběr vhodných jazykových prostředků - vyjadřování závislé na komunikační situaci, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta), dialog - naslouchání s porozuměním **Mluvený projev** - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva,	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná slohová práce;** **Modelové situace (dialog);** **Výrazové čtení;** **Pětilístek;** **Sebehodnocení;** **Volné psaní** **Moderovaný rozhovor;** **Samostatná slohová práce;** **Modelové situace (dialog);** **Výrazové čtení;** **Pětilístek;**	**Učivo:** 1.2 **Průřezová témata**: OSV – Komunikace; Kooperace a kompetice, Mezilidské vztahy **Učivo:** 1.3 **Průřezová témata**: MTKL – Lidské vztahy OSV – Komunikace

běžných školních i mimoškolních situacích; **- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev;** - je schopen se souvisle vyjadřovat a klást otázky; - je schopen vypravovat dle názorných pomůcek; - dodržuje vhodnou vzdálenost k partnerovi, udržuje s ním oční kontakt; - je schopen popisovat jednoduché předměty a činnosti. Žák: **ČJL-3-1-08** **ČJL-3-1-09** **ČJL-3-1-10** **ČJL-3-1-11** **- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním;** **- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje**	prosba, vzkaz, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - reprodukce textu – vypravování na základě obrazového materiálu - ústní popis jednoduchých předmětů a činností - vytváření dovednosti klást otázky, výběr vhodných jazykových prostředků **Písemný projev** - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena	**Sebehodnocení;** **Volné psaní** **Moderovaný rozhovor;** **Samostatná slohová práce;**	**Učivo:** 1.4 **Průřezová témata**: OSV – Seberegulace a sebeorganizace;

písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev; **- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení;** **- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh;** - v písemném projevu užívá vhodně jazykové prostředky, grafické symboly a interpunkci; - aktivně se podílí na sestavování jednoduchých pravidel a pokynů pro různé situace ve škole; - před zahájením práce s digitálními technologiemi si samostatně připraví své pracovní místo; - dodrží vymezený čas určený pro práci s digitálními technologiemi; - po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky; - uplatňuje návyky při psaní na školních digitálních zařízeních, pracuje s textem v textovém editoru.	zraku, zacházení s grafickým materiálem) - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) - žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis - jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování - písemný popis jednoduchých předmětů a činností - sestavování nadpisu a procvičování členění projevu - základy elektronické komunikace (sms, e-mail, chat) - využívání jednoduché osnovy - základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi - psaní na klávesnici a na dotykovém zařízení, úprava textu v textovém	**Modelové situace (dialog);** **Výrazové čtení;** **Pětilístek;** **Sebehodnocení;** **Volné psaní**	Komunikace; Rozvoj schopnosti poznávání; Řešení problémů a rozhodovacích činností **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Matematika

JAZYKOVÁ VÝCHOVA Žák: **ČJL-3-2-01** **- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky;** - klade správně přízvuk ve slovech; - zdůvodní a správně píše slova s párovou souhláskou na konci i uvnitř slova (b-p, d-t, ď-ť, z-s, ž-š, h-ch, v-f).	editoru, práce v textovém editoru (mazání znaků, označování znaků, slov, částí textu atd.) **Zvuková stránka jazyka** – sluchové rozlišení hlásek, počtu slabik - výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - spodoba znělosti - správné kladení slovního přízvuku	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná slohová práce;** **Modelové situace (dialog);** **Výrazové čtení;** **Pětilístek;** **Sebehodnocení;** **Volné psaní**	**Učivo:** 2.1 **Průřezová témata**: OSV – Rozvoj schopností poznávání; Komunikace
Žák: **ČJL-3-2-02** **ČJL-3-2-03** **- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná;**	**Slovní zásoba a tvoření slov** - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma - stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná slohová práce;** **Modelové situace (dialog);** **Výrazové čtení;** **Pětilístek;**	**Učivo:** 2.2 **Průřezová témata**: OSV – Rozvoj schopností poznávání **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Anglický jazyk

- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost; - dokáže vyhledat slova příbuzná, určit kořen slova, předponu a část příponovou; - dokáže tvořit slova příbuzná; - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru; - vyhledává a třídí slova podle slovních druhů (u podstatných jmen určuje rod, číslo, pád a u rodu mužského životnost); – vyjmenuje vyjmenovaná slova, používá jejich tvary ve větách, umí k nim přiřazovat slova příbuzná. Žák: **ČJL-3-2-04** **ČJL-3-2-05** **- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru;** **- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves;** - identifikuje slovní druhy v základním tvaru.	- třídění slov podle významu - příbuzná slova – jejich vyhledávání - vyjmenovaná slova (základní tvary) **Tvarosloví** - slovní druhy, tvary slov - rozlišování slovních druhů (kromě zájmen a příslovcí) - ohebné a neohebné slovní druhy	**Sebehodnocení;** **Volné psaní** **Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Dvojitý zápisník**	**Učivo:** 2.3 **Průřezová témata**: OSV – Rozvoj schopností poznávání **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Anglický jazyk

Žák: **ČJL-3-2-06** **- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy;** - obmění spojovací prostředky podle potřeby svého projevu, nebo podle zadání učitele; - odlišuje větu od souvětí.	**Skladba** – věta jednoduchá a souvětí - sestavování slov ve věty	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná slohová práce;** **Modelové situace (dialog);** **Výrazové čtení;** **Pětilístek;** **Sebehodnocení;** **Volné psaní**	**Učivo:** 2.4 **Průřezová témata**: OSV – Rozvoj schopností poznávání
Žák: **ČJL-3-2-08** **- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování;** - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves;	**Pravopis** – lexikální pravopis - vyjmenovaná slova (pamětní zvládnutí vyjmenovaných slov, jejich použití v textu) - procvičení vyjmenovaných slov s využitím digitálních technologií - vlastní jména (osob, zvířat, měst, vesnic, hor, řek) - rozlišování čísla jednotného a množného, rodu mužského, ženského, středního - slovesa (seznámení)	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná slohová práce;** **Modelové situace (dialog);** **Výrazové čtení;** **Pětilístek;** **Sebehodnocení;** **Volné psaní**	**Učivo:** 2.5 **Průřezová témata**: OSV – Rozvoj schopností poznávání **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Prvouka

- používá k procvičení vyjmenovaných slov digitální technologie. **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** Žák: **ČJL-3-3-02** **- vyjadřuje své pocity z přečteného textu;** - vypráví o svých pocitech z poslechu literárního textu; - dokáže mluvit o slyšeném textu (knize); - vypráví zážitky z divadelního či filmového představení. Žák: **ČJL-3-3-01** **ČJL-3-3-02** **- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku;** **- vyjadřuje své pocity z přečteného textu;** - čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti;	**Poslech literárních textů** - poslech četby poezie a prózy - divadelní a televizní představení - rozeznávání různých typů vyjadřování autorů píšících pro děti **Zážitkové čtení a naslouchání** - co rádi čteme, posloucháme - vyjádření svého postoje ke knize, k pořadu - hledání podstaty a smyslu příběhu - líčení atmosféry příběhu	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná slohová práce;** **Modelové situace (dialog);** **Výrazové čtení;** **Pětilístek;** **Sebehodnocení;** **Volné psaní** **Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Vénnův diagram;** **Ano – ne;**	**Učivo:** 3.1 **Průřezová témata:** MTKL – Lidské vztahy OSV - Komunikace; Kreativita; Mezilidské vztahy MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **Učivo:** 3.2 **Průřezová témata:** MTKL – Lidské vztahy; Multikulturalita OSV - Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání; Komunikace; Sebepojetí; Seberegulace

- čte se správnou intonací, orientuje se v textu; - vyhledává odpovědi na otázky, hledá klíčová slova; - snaží se vystihnout podstatu příběhu/textu. Žák: **ČJL-3-3-04** **- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností;** - podle svých schopností ztvární obsah textu jednoduchými obrázky, jednoduchým komiksem, dramatizací či hudebním doprovodem. Žák: **ČJL-3-3-03** **- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje**	- charakterizace literárních postav **Tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - vyprávění pohádky nebo povídky - domýšlení, převyprávění příběhu - orientace v textu knih pro děti - četba jako zdroj informací **Základní literární pojmy** – literární druhy a žánry (hádanka, říkanka, báseň,	**Párové čtení;** **Poslechová dílna;** **Čtenářská dílna;** **Prezentace uměleckých textů;** **Hlasité čtení** **Moderovaný rozhovor;** **Samostatná slohová práce;** **Modelové situace (dialog);** **Výrazové čtení;** **Pětilístek;** **Sebehodnocení;** **Volné psaní** **Moderovaný rozhovor;**	a sebeorganizace; Psychohygiena; Poznávání lidí; Kreativita; Mezilidské vztahy **Učivo:** 3.3 **Průřezová témata:** OSV – Kreativita **Učivo:** 3.4 **Průřezová témata:**

pohádku od ostatních vyprávění; - rozlišuje a používá pojmy (hádanka, pohádka, říkanka, báseň, rým, verš, kniha, knihovna, knihkupectví, čtenář, básník, spisovatel, ilustrátor, divadlo, herec; - orientuje se v literárních druzích a žánrech (pověst, pohádka); - poslouchá uvědoměle literární texty, čte samostatně knihy; - dokáže mluvit o přečteném textu (knize); - vypráví zážitky z divadelního či filmového představení; - pozná a charakterizuje pohádku, příběh s dětským a zvířecím hrdinou, bajku; - uvede nejznámější autory knih pro děti.	pohádka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým)	**Modelové situace (dialog);** **Výrazové čtení;** **Pětilístek;** **Sebehodnocení;** **Volné psaní**	OSV – Rozvoj schopností poznávání; Komunikace

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Žák: **ČJL-5-1-01** **ČJL-5-1-02** **ČJL-5-1-03** **ČJL-5-1-04** **- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas;** **- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává;** **- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení;**	**Čtení** - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova); - uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročného textu - tiché čtení s porozuměním - vystižení jádra sdělení; - rozlišuje orientační prvky v textu	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná slohová práce;** **Modelové situace (dialog);** **Výrazové čtení;** **Pětilístek;** **Sebehodnocení;** **Volné psaní**	**Učivo:** 1.1 **Průřezová témata**: OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Komunikace MDV – Tvorba mediálního sdělení

- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta; - sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky; - v krátkém odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní; - v krátkém odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní. Žák: **ČJL-5-1-04** **- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta;** - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.	**Naslouchání** - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); - věcné naslouchání (pozorné, soustředěné) - rozlišování řeči přímé a věty uvozovací, přímá řeč – řeč mluvčího - aktivní naslouchání – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná slohová práce;** **Modelové situace (dialog);** **Výrazové čtení;** **Pětilístek;** **Sebehodnocení;** **Volné psaní**	**Učivo:** 1.2 **Průřezová témata**: OSV – Rozvoj schopností poznávání

Žák: **ČJL-5-1-05** **ČJL-5-1-07** **ČJL-5-1-08** **- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku;** **- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru;** **- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace;** - pozdraví, osloví kamarády i dospělého, správně formuluje omluvu, prosbu a vzkaz. - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary.	- čtení a naslouchání s porozuměním **Mluvený projev** - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry (zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu) - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - pravidla dialogu - porovnávání názorů, tolerance	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná slohová práce;** **Modelové situace (dialog);** **Výrazové čtení;** **Pětilístek;** **Sebehodnocení;** **Volné psaní**	**Učivo:** 1.3 **Průřezová témata**: OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Komunikace MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Stavba mediálních sdělení MTKL – Lidské vztahy **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Anglický jazyk

Žák: **ČJL-5-1-08** **ČJL-5-1-09** **- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry;** **- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti;** - napíše dopis s vhodným oslovením a správnou adresou; - člení text na odstavce; - aktivně používá základní hygienické návyky psaní a techniku psaní; - přiměřeně věku upravuje text a funkčně užívá barev při zápisu textu; - zná různé druhy popisů.	**Písemný projev** - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) - žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis - jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování - sestavování osnovy, tvoření nadpisu, členění textu na odstavce, dodržování následnosti dějových složek	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná slohová práce;** **Modelové situace (dialog);** **Výrazové čtení;** **Pětilístek;** **Sebehodnocení;** **Volné psaní**	**Učivo:** 1.4 **Průřezová témata**: OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Komunikace MDV – Tvorba mediálního sdělení **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Vlastivěda

JAZYKOVÁ VÝCHOVA Žák: **ČJL-5-2-01** **- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová;** - rozliší slova podle významu; - nahradí daná slova slovy stejného nebo podobného významu; - doplní slova vícevýznamová. Žák: **ČJL-5-2-02** **- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku;** - podle instrukcí učitele graficky zaznamená stavbu slova; - rozpozná a správně napíše předponu a předložku, zvládá jejich pravopis; - význam slov (slova jednoznačná, mnohoznačná, protikladná, souřadná, nadřazená, podřazená).	**Zvuková stránka jazyka** - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) **Slovní zásoba a tvoření slov** - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; - stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Dvojitý zápisník** **Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Dvojitý zápisník**	**Učivo:** 2.1 **Průřezová témata**: OSV – Rozvoj schopností poznávání; Komunikace **Učivo:** 2.2 **Průřezová témata**: OSV – Rozvoj schopností poznávání; Komunikace

Žák: **ČJL-5-2-03** **ČJL-5-2-04** **- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu;** **- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary;** - respektuje při písemném projevu shodu přísudku s podmětem; - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary; - vhodně užívá koncovky spisovné a nespisovné, s ohledem na komunikační situaci; - označí různé komunikační situace, při nichž je vhodné užívat spisovných tvarů slov; - u podstatných jmen určuje mluvnické kategorie (pád, číslo, rod, vzor); – u sloves určuje mluvnické kategorie (osobu, číslo, čas; - upevňuje pravopis y/i ve slovech po obojetných	**Tvarosloví** - slovní druhy (určování slovních druhů - vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen – určování u sloves (určování osoby, čísla, času)	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Dvojitý zápisník**	**Učivo:** 2.3 **Průřezová témata**: OSV – Rozvoj schopností poznávání; Komunikace

souhláskách a v koncovkách podstatných jmen a sloves; - ovládá pravopis vlastních jmen států, ulic, zeměpisných názvů; - k procvičení pravopisu využívá digitálních technologií. Žák: **ČJL-5-2-05** **ČJL-5-2-06** **ČJL-5-2-07** **- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty;** **- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí;** **- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje;** - ve dvojčlenné větě vyhledává základní skladební dvojici; - ve větách s nevyjádřeným podmětem tvoří základní skladební dvojici za pomoci příslušných osobních zájmen.	**Skladba** – věta jednoduchá a souvětí Základní skladební dvojice - určování podmětu a přísudku - spojování vět v souvětí spojovacími výrazy	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Dvojitý zápisník**	**Učivo:** 2.4 **Průřezová témata:** OSV – Rozvoj schopností poznávání

Žák: **ČJL-5-2-08** **ČJL-5-2-09** **- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách;** **- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu;** - rozpozná různé tvary vyjmenovaných slov; - rozpozná slova příbuzná a odůvodní správnost jejich pravopisu; - k procvičení pravopisu využívá digitálních technologií. **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** Žák: **ČJL-5-3-01** **- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je;** - na základě dojmů z četby dokáže vytvořit záznam.	**Pravopis** – lexikální (vyjmenovaná slova) - základy morfologického (koncovky podstatných jmen) - shoda přísudku s holým podmětem **Poslech literárních textů** - rozliší báseň a prózu; - literární texty, divadelní představení, televizní a rozhlasové pořady	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Dvojitý zápisník** **Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Vénnův diagram;** **Ano – ne;** **Párové čtení;**	**Učivo:** 2.5 **Průřezová témata**: OSV – Rozvoj schopností poznávání **Učivo:** 3.1 MTKL – Lidské vztahy OSV - Komunikace; Kreativita; Mezilidské vztahy MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Žák: **ČJL-5-3-02** **- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma;** - docvičuje plynulost a techniku čtení; - vede si záznam o přečtené knize – knihář; - označí v krátkém odstavci literárního textu; nejdůležitější část, svůj výběr zdůvodní; - vypíše z textu informace dle zadání učitele a informace, které jej zaujmou, formuluje otázky vyplývající z textu.	**Zážitkové čtení a naslouchání** - poslechová dílna - čtenářská dílna	**Poslechová dílna;** **Čtenářská dílna;** **Prezentace uměleckých textů;** **Hlasité čtení** **Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Vénnův diagram;** **Ano – ne;** **Párové čtení;** **Poslechová dílna;** **Čtenářská dílna;** **Prezentace uměleckých textů;** **Hlasité čtení**	**Učivo:** 3.2 MTKL – Lidské vztahy; Multikulturalita OSV - Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Anglický jazyk
Žák: **ČJL-5-3-03** **- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů;**	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;**	**Učivo:** 3.3 **Průřezová témata:** OSV – Kreativita

- vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích, slovnících; - přednáší zpaměti vhodné literární texty; - vyhledává informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených online zdrojích. Žák: **ČJL-5-3-04** **- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy;** - rozlišuje mezi básní, pohádkou, bajkou, pověstí; - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy, rozliší poezii, prózu, drama.	- volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - vlastní výtvarný doprovod **Základní literární pojmy** – literární druhy a žánry (báseň, bajka, pověst, pohádka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání)	**Alfa box;** **Vénnův diagram;** **Ano – ne;** **Párové čtení;** **Poslechová dílna;** **Čtenářská dílna;** **Prezentace uměleckých textů;** **Hlasité čtení** **Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Vénnův diagram;** **Ano – ne;** **Párové čtení;** **Poslechová dílna;** **Čtenářská dílna;** **Prezentace uměleckých textů;** **Hlasité čtení**	**Učivo:** 3.4 OSV – Rozvoj schopností poznávání; Komunikace **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Vlastivěda

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Žák: **ČJL-5-1-01** **ČJL-5-1-02** **ČJL-5-1-03** **ČJL-5-1-04** **- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas;** **- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává;**	**Čtení** - věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova); - uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročného textu - diskuse o porozumění textu	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná slohová práce;** **Modelové situace (dialog);** **Výrazové čtení;** **Pětilístek;**	**Učivo:** 1.1 **Průřezová témata**: OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Komunikace MDV – Tvorba mediálního sdělení

- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení; **- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta;** - vymyslí název úryvku textu; - rozhodne, zda je možno dozvědět se z textu danou informaci; - z přečteného textu vyvozuje závěry; sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky; - střídá roli mluvčího a posluchače, používá při řeči přiměřená gesta a mimiku; - přečte s porozumění elektronický text přiměřeného rozsahu. Žák: **ČJL-5-1-04** **ČJL-5-1-06** **- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta;** **- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě;**	**Naslouchání** - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem);	**Sebehodnocení;** **Volné psaní** **Moderovaný rozhovor;** **Samostatná slohová práce;**	**Učivo:** 1.2 **Průřezová témata**: OSV – Rozvoj schopností poznávání

- při skupinové práci najde v reklamě nebo inzerci autorovu manipulaci; - vyplní elektronickou přihlášku do školního kroužku. Žák: **ČJL-5-1-05** **ČJL-5-1-06** **ČJL-5-1-07** **ČJL-5-1-08** **- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku;** **- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě;** **- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru;** **- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace;** - rozšiřuje si slovní zásobu; - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary; - najde ukázku nespisovných jazykových prostředků v literárním textu, diskutuje o	- věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) **Mluvený projev** - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci - komunikační žánry (zpráva, prosba, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu) - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	**Modelové situace (dialog);** **Výrazové čtení;** **Pětilístek;** **Sebehodnocení;** **Volné psaní** **Moderovaný rozhovor**	MDV – Tvorba mediálního sdělení **Učivo:** 1.3 **Průřezová témata**: OSV – Seberegulace a sebeorganizace; Komunikace MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; Stavba mediálních sdělení MTKL – Lidské vztahy **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Anglický jazyk

vhodnosti jejich užití a o důvodu autora, proč tyto prostředky užil; - pravidla bezpečnosti elektronické komunikace. Žák: **ČJL-5-1-09** **ČJL-5-1-10** **- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry;** **- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti;** - rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro jeho smysl; porovná informace ze dvou zdrojů;	- pravidla dialogu - porovnávání názorů, tolerance - hájení si vlastního názoru, tolerování jiných názorů, konfliktní situace - procvičuje praktické naslouchání při komunikaci s další osobou - literární dialog (přímá řeč, věty uvozovací, běžná komunikace) **Písemný projev** - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem) - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) - žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka,	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná slohová práce;** **Modelové situace (dialog);** **Výrazové čtení;** **Pětilístek;** **Sebehodnocení;** **Volné psaní**	**Učivo:** 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj

- doplní neúplné sdělení; - opraví neúplné sdělení jiného žáka; - zeptá se na podrobnosti slyšeného projevu; - vhodně se zapojí do elektronické komunikace, udržuje ji a ukončí ji; - zaznamená si vhodnou formou informace a data, s nimiž chce v budoucnu pracovat. **JAZYKOVÁ VÝCHOVA** Žák: **ČJL-5-2-01** **- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová;** - dodržuje přiměřené tempo řeči; - používá správně intonaci a přízvuk.	pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, telegram, popis - jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), - vypravování - sestavování osnovy, tvoření nadpisu, členění textu na odstavce, dodržování následnosti dějových složek **Zvuková stránka jazyka** - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Dvojitý zápisník;** **Diamant**	**Učivo:** 2.1 **Průřezová témata**: OSV – Rozvoj schopností poznávání; Komunikace

Žák: **ČJL-5-2-02** **- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku;** - uvede slova příbuzná k českým slovům; - uvede příklady slov odvozených stejnou příponou či předponou. Žák: **ČJL-5-2-03** **ČJL-5-2-04** **- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu;** **- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary;** - vhodně užívá koncovky spisovné a nespisovné; s ohledem na komunikační situaci; – využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil a zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce	**Slovní zásoba a tvoření slov** - stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) - vyznačování slovotvorných základů - dělení slov na konci řádku **Tvarosloví** – slovní druhy (určování slovních druhů - vzory podstatných jmen, skloňování podstatných jmen – určování u sloves (určování osoby, čísla, času a způsobu) - druhy přídavných jmen – vzory přídavných jmen tvrdých a měkkých - zdvojené souhlásky - předpony s-, z-, vz- - osvojování si základního významu předpon - předložky s-,z – používán	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Dvojitý zápisník;** **Diamant** **Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Dvojitý zápisník;** **Diamant**	**Učivo:** 2.2 **Průřezová témata**: OSV – Rozvoj schopností poznávání; Komunikace **Učivo:** 2.3 **Průřezová témata**: OSV – Rozvoj schopností poznávání; Komunikace

Žák: **ČJL-5-2-05** **ČJL-5-2-06** **ČJL-5-2-07** **- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty;** **- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí;** **- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje;** - označí základ podmětu a základ přísudku dvojčlenné věty a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty; - respektuje při písemném projevu shodu přísudku s podmětem; - na nevyjádřený podmět odkáže odpovídajícím osobním zájmenem; - upraví spojení vět v souvětí dle zadání, užije správný spojovací výraz.	**Skladba** – věta jednoduchá a souvětí - základní skladební dvojice - určování podmětu a přísudku - spojování vět v souvětí spojovacími výrazy - podmět (vyjádřený, nevyjádřen, několikanásobný) - užívání podmětu několikanásobného ve větách - vyhledávání různých podmětů - přísudek slovesný	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Dvojitý zápisník;** **Diamant**	**Učivo:** 2.4 **Průřezová témata:** OSV – Rozvoj schopností poznávání

Žák: **ČJL-5-2-08** **ČJL-5-2-09** **- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách;** **- zvládá základní příklady syntaktického pravopis;** - u podstatných jmen určuje mluvnické kategorie (pád, číslo, rod, vzor); – u sloves určuje mluvnické kategorie (osobu, číslo, čas; - upevňuje pravopis y/i ve slovech po obojetných souhláskách a v koncovkách podstatných jmen a sloves; - ovládá pravopis vlastních jmen států, ulic, zeměpisných názvů; - píše správně i/y v koncovkách příčestí minulého (činného) ve shodě přísudku s podmětem v základních případech; - k procvičení pravopisu využívá digitálních technologií.	**Pravopis** – lexikální (vyjmenovaná slova) - základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického - shoda přísudku s holým podmětem	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Dvojitý zápisník;** **Diamant**	**Učivo:** 2.5 **Průřezová témata**: OSV – Rozvoj schopností poznávání

LITERÁRNÍ VÝCHOVA Žák: **ČJL-5-3-01** **- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je;** - na základě dojmů z četby dokáže vytvořit záznam.	**Poslech literárních textů** - literární texty, divadelní představení, televizní a rozhlasové pořady	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Vénnův diagram;** **Ano – ne;** **Párové čtení;** **Poslechová dílna;** **Čtenářská dílna;** **Prezentace uměleckých textů;** **Hlasité čtení**	**Učivo:** 3.1 MTKL – Lidské vztahy OSV - Komunikace; Kreativita; Mezilidské vztahy MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
Žák: **ČJL-5-3-02** **- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma;** - docvičuje plynulost a techniku čtení - vede si záznam o přečtené knize – knihář;	**Zážitkové čtení a naslouchání** - poslechová dílna - čtenářská dílna - hodnocení postav, určení jejich vzájemného vztahu, hledání motivů jednání postav	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Vénnův diagram;**	**Učivo:** 3.2 MTKL – Lidské vztahy; Multikulturalita OSV - Rozvoj schopností poznávání; Sebepoznání **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Anglický jazyk

- vyjadřuje vlastními slovy obsah přečteného textu; - napíše vlastní literární text. Žák: **ČJL-5-3-03** **- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů;** - vyhledává informace v učebnicích, encyklopediích, slovnících; - ohodnotí vlastní text a diskutuje o něm; - vyhledává informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených online zdrojích.	- vyhledávání informací ve slovnících a jiných textech; - porovnávání ilustrací různých výtvarníků - povídání o životě divadla (práce herců, maňásci, loutky), různé typy divadelních představení **Tvořivé činnosti s literárním textem** - přednes vhodných literárních textů - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - vlastní výtvarný doprovod - dramatizace textu	**Ano – ne;** **Párové čtení;** **Poslechová dílna;** **Čtenářská dílna;** **Prezentace uměleckých textů;** **Hlasité čtení** **Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Vénnův diagram;** **Ano – ne;** **Párové čtení;** **Poslechová dílna;** **Čtenářská dílna;** **Prezentace uměleckých textů;** **Hlasité čtení**	**Učivo:** 3.3 **Průřezová témata:** OSV – Kreativita

Žák: **ČJL-5-3-04** **- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy;** - přednáší zpaměti vhodné literární texty; - rozlišuje mezi básní, pohádkou, bajkou, pověstí; - charakterizuje základní žánry literatury pro děti; - pozná v textu zvláštní či zvláštně užité jazykové prostředky jazyka, za pomoci učitele vysvětlí, proč je autor užil, popíše, jak na něj působí; - uvažuje o funkci verše, rýmu a rytmu poezie v konkrétním textu; popíše svými slovy kompozici povídky.	**Základní literární pojmy** – literární druhy a žánry (báseň, bajka, pověst, pohádka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání) - rozdíly ve zpracování textu krásné literatury a literatury uměleckonaučné - odlišit vyprávění literární od faktického - vyhledávání informací v učebnicích, encyklopediích a slovnících - film: loutkový, kreslený, hraný, televizní inscenace a scénář; divadlo: dějství (jednání), konflikt a jeho řešení – komické, tragické	**Moderovaný rozhovor;** **Samostatná písemná ověřovací práce;** **Pětilístek;** **Alfa box;** **Vénnův diagram;** **Ano – ne;** **Párové čtení;** **Poslechová dílna;** **Čtenářská dílna;** **Prezentace uměleckých textů;** **Hlasité čtení**	**Učivo:** 3.4 OSV – Rozvoj schopností poznávání; Komunikace **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Vlastivěda

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Žák: **ČJL-9-1-01** **ČJL-9-1-04** **ČJL-9-1-08** **- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji;** **- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci;**	**Čtení** - praktické, věcné, kritické, prožitkové **Naslouchání** - praktické, věcné, kritické, zážitkové **Mluvený projev** – komunikační žánry	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Poslechová dílna; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3 **Průřezová témata:** OSV – Sociální rozvoj MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenku textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát; - pochopí cíl výuky slohu; - zná charakteristické znaky mluveného projevu; dokáže rozlišit projev mluvený a psaný a sám tyto projevy vytvoří; - seznamuje se s jednoduchými komunikačními žánry – zpráva, oznámení; - užívá tyto žánry v odpovídající situaci; - vhodně volí správné stylistické prostředky; - při mluveném projevu užívá vhodně dynamiku, tempo, větný přízvuk a melodii, pauzy; - mluvený projev doprovodí vhodnými gesty mimikou.		**zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	

Žák: **ČJL-9-1-08** **ČJL-9-1-09** **ČJL-9-1-10** **- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát;** **- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování;** **- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů;** - při psaní elektronických textů dodržuje typografická pravidla;	**Písemný projev** – poštovní poukázka – podací lístek – telegram – vzkaz – inzerát – objednávka – zpráva a oznámení – dopis – popis – výtah – výpisek	**Moderovaný rozhovor;** **Kolokvium;** **Poslechová dílna;** **Věcná – tematická – diskuse;** **Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	**Učivo:** 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika – Sociální rozvoj – Komunikace MDV – Práce v realizačním týmu

- dokáže pracovat s úředními formuláři; - vyplní jednoduché tiskopisy dle úzu; - je schopen vytvořit úřední i soukromé texty; - stylizuje dopis soukromý; používá správnou formu; zná užití věcných údajů a spisovného jazyka; - zhodnotí a popíše základní znaky objektu; - zná druhy popisu a jeho jazykové prostředky; vytvoří stylisticky správně popis budovy, místnosti, postavy, krajiny, pracovního postupu; využívá poznatků ze základů stylistiky (jazykové prostředky, postup, členění na odstavce); - zhodnotí důležitost informací v textu; vyhledá klíčová slova; - podle klíčových slov napíše jednoduchý slohový útvar odpovídající věku; - rozliší výtah a výpisky, pracuje s odbornými texty vystihne hlavní myšlenku textu;			

- vypracuje výpisky a výtahy heslovitě i souvislými větami; - umí vypravovat správně volí dějovou posloupnost; - reprodukuje děj vytvoří osnovu; - je schopen využít slova významově bohatá a působivá; - dokončí příběh; - vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomocí digitálních prostředků; – využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil a zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce. **JAZYKOVÁ VÝCHOVA** Žák: **ČJL-9-2-03** **- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami;**	**Obecné poučení o jazyce** - jazykové příručky	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací**	**Učivo:** 2.6

– dokáže rychle pracovat s abecedou; – vyhledá pojmy v příručkách: Pravidla českého pravopisu, Slovník spisovné češtiny; – orientuje se ve značkách užívaných v jazykových příručkách; – využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zefektivnil a zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce. Žák: **ČJL-9-2-02** **- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech;** – zaznamená stavbu slova, označí předponu, kořen, příponu a koncovku.	**Slovní zásoba a tvoření slov** - slovní zásoba a její jednotky - způsoby tvoření slov	**– práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)** **Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	**Učivo:** 2.2

Žák: **ČJL-9-2-04** **ČJL-9-2-07** **- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci;** **- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí;** – má přehled ve slovních druzích a rozezná je; – umí klasifikovat jednotlivé slovní druhy a rozdělit je na neohebné a ohebné; – přiřazuje slova z textu k danému slovnímu druhu; – zná dělení jednotlivého slovního druhu; – ví, které mluvnické kategorie patří k podstatným jménům; rozlišuje podstatná jména konkrétní a abstraktní, pomnožná, látková, hromadná, obecná a vlastní;	**Tvarosloví; pravopis** – podstatná jména (mluvnické kategorie; konkrétní, abstraktní, pomnožná, látková, hromadná, obecná, vlastní podstatná jména; odchylky od pravidelného skloňování podstatných jmen – části těla; nepravidelnosti u některých jmen vzorů píseň a kost) – přídavná jména (druhy přídavných jmen; tvary přídavných jmen; stupňování a skloňování přídavných jmen; jmenné tvary přídavných jmen) – zájmena (druhy zájmen; skloňování zájmena podle vzorů ten/náš; skloňování zájmena jenž; skloňování zájmen podle vzorů přídavných jmen: můj, tvůj, svůj)	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	**Učivo:** 2.3, 2.5

- zná některé odchylky od pravidelného skloňování podstatných jmen (názvy částí těla, nepravidelnosti u některých jmen vzorů píseň a kost); – zná druhy přídavných jmen a umí je určovat; - tvoří tvary přídavných jmen - stupňuje a skloňuje přídavná jména (využívá různých přípon); umí použít jmenné tvary přídavných jmen; - vyhledává a určuje druhy zájmen; vyskloňuje zájmena podle vzorů ten/náš; dokáže skloňovat zájmena podle vzorů přídavných jmen (můj, tvůj, svůj); – určuje druhy číslovek; dokáže skloňovat základní číslovky; – správně pravopisně napíše tvary číslovek; – určí slovesa, tvoří mluvnické kategorie (mluvnické významy, tvary určité a neurčité, jednoduché a složené); – vytvoří podmiňovací způsob přítomný a minulý a užívá jejich	– číslovky (druhy číslovek; skloňování základní číslovky; pravopis číslovek) – slovesa (mluvnické kategorie; mluvnické významy; tvary určité a neurčité, jednoduché a složené; podmiňovací způsob přítomný a minulý; slovesný čas)		

spisovný tvar; - správně používá slovesné časy; – opraví výraznou tvaroslovnou chybu ve svém projevu a v projevech spolužáků. Žák: **ČJL-9-2-06** **ČJL-9-0-07** **- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí;** **- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí;** – orientuje se ve větných členech; – rozlišuje druhy podmětu a přísudku; pozná shodu přísudku s podmětem; – vhodně užívá příčestí; – určuje rozvíjející větné členy – přívlastek, předmět, příslovečné určení;	**Skladba; pravopis** - základní skladební dvojice (druhy podmětu a přísudku – holý, rozvitý, několikanásobný; shoda podmětu s přísudkem) – rozvíjející větné členy (přívlastek, předmět, příslovečné určení) - věta jednoduchá (část podmětová a přísudková; grafické znázornění) - souvětí (počet vět v souvětí; věta hlavní a vedlejší; spojovací výrazy; interpunkce)	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	**Učivo:** 2.4, 2.5

– rozlišuje větu jednoduchou a souvětí; – vyhledává větu jednoduchou; umí ji členit na část podmětovou a přísudkovou; dokáže graficky znázornit větu jednoduchou; – určuje souvětí a počet vět v souvětí; určuje věty hlavní a vedlejší; umí spojovat věty nejobvyklejšími spojovacími výrazy; dokáže vhodně určit interpunkci. Žák: **ČJL-9-2-01** **- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova;** - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost (výslovnost souhláskových skupin, zjednodušená výslovnost některých souhláskových skupin); - dbá na větný přízvuk (zvuková stránka slov); - dbá na správnou zvukovou stránku věty (melodie, důraz, tempo a pauzy).	**Zvuková stránka jazyka** – zásady spisovné výslovnosti – modulace souvislé řeči – intonace – členění souvislé řeči	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	**Učivo:** 2.1

Žák: **ČJL-9-2-08** **- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití;** - dokáže rozvrstvit národní jazyk; - rozlišuje na ukázkách spisovný a nespisovný jazyk; tvary národního jazyka; nářečí, slang, obecnou češtinu, argot. **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** Žák: **ČJL-9-3-01** **ČJL-9-3-09** **- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla;** **- vyhledá informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích;** - pracuje s textem;	**Obecné poučení o jazyce** - jazykověda a její složky **Tvořivé činnosti s literárním textem** - volná reprodukce přečteného a slyšeného textu - vlastní výtvarný doprovod k literárním textům	**Moderovaný rozhovor;** **Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse;** **Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)** **Moderovaný rozhovor;** **Kolokvium;** **Čtenářská dílna;** **Prezentace uměleckého textu;** **Dramatizace;** **Přednes;** **Věcná – tematická – diskuse;**	**Učivo:** 2.6 **Učivo:** 3.1

- umí reprodukovat přečtený text vlastními slovy a vyhledat smysl díla; - vede si pečlivě záznamy z četby – knihář; - vyjmenuje nejznámější české ilustrátory a vydavatelství knih; - ví, kde je v jeho místě bydliště, knihovna; - získává, vyhledává informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Žák: **ČJL-9-3-06** **- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele;** - rozlišuje epiku, lyriku, drama, poezii a prózu; - definuje základní literární druhy a žánry; - vyjmenuje základní rysy epiky; charakterizuje děj a jeho čas, prostředí a vypravěče;	**Základy literární teorie a historie** **Literární druhy a žánry** - epika (základní rysy; děj a jeho čas; prostředí a vypravěč); bajky (druhy: veršované, prozaické; rysy; zakladatelé; čeští autoři a jejich díla); pohádky (rozdělení; základní znaky moderní, klasické a české	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)** **Moderovaný rozhovor;** **Kolokvium;** **Čtenářská dílna;** **Prezentace uměleckého textu;** **Dramatizace;** **Přednes;** **Věcná – tematická – diskuse;** **Samostatná písemná – ověřovací**	**Učivo:** 3.3, 3.4 **Průřezová témata:** VEGS – Jsme Evropané **Mezipředmětové vztahy –** **přesahy:** Dějepis

- zná druhy bajek (veršované, prozaické); umí charakterizovat rysy; vyjmenuje zakladatele, základní české autory a jejich díla; - rozděluje pohádky a zná základní znaky pohádek (klasické, moderní, české a jiných autorů); vyjmenuje hlavní české autory a sběratele pohádek; - správně zařadí balady a romance do lyricko-epického žánru; zná lidové a umělé balady u nás v 19. a 20. století; popíše hlavní rozdíly s ostatními žánry; - popíše rozdíl mezi antickými a biblickými mýty, popíše rozdíly mezi těmito žánry: mýty, báje a legendy; vyjmenuje základní české pověsti; - stručně umí definovat legendu; zná hlavní hrdiny středověkých legend v české literatuře 19. a 20. století; - definuje pojem kronika; umí vyjmenovat hlavní české kroniky;	pohádky; čeští autoři; sběratelé pohádek) - balady a romance (lidové a umělé v 19. - 20. století) - mýty, báje a pověsti (rozdíl mezi antickými a biblickými mýty; základní české pověsti) - legendy (hrdinové středověkých legend v české literatuře 19.-20. století) - kroniky (hlavní české kroniky) - lyrika (přírodní, milostná, vlastenecká, politická, náboženská, reflexivní; hlavní hrdina a jeho vlastnosti; základní ukázky lyrické tvorby významných českých i světových básníků a spisovatelů) - básně (jazyk, obrazné vyjadřování, přenesený význam, přirovnání, zosobnění, básnický přívlastek, alegorie, ironie) - píseň, epigram	**– práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	

- zná rozdělení lyriky (přírodní, milostná, vlastenecká, náboženská, reflexivní); - charakterizuje hlavního hrdinu a jeho vlastnosti; seznamuje se se základními ukázkami lyrické tvorby významných českých a světových básníků a spisovatelů; - seznamuje se s jazykem básní, obrazným vyjadřováním, přeneseným významem; pozná přirovnání, zosobnění, básnický přívlastek, alegorii, ironii; - definuje pojmy píseň a epigram a přiřadí k nim ukázku; - seznamuje se s ukázkami historických, dobrodružných, současných, humoristických a detektivních povídek; dle svých možností vytvoří ukázky; - je schopen v textu rozlišit monolog a dialog; zná hlavní rysy komedie, tragédie a tragikomedie; vyjmenuje autory českého a světového dramatu.	- povídky (ukázky historických, dobrodružných, současných, humoristických a detektivních povídek) - drama (monolog a dialog; hlavní rysy komedie, tragédie a tragikomedie; autoři českého a světového dramatu		

Žák: **ČJL-9-3-06** **- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele;** - rozlišuje literaturu skutečnosti a literaturu fiktivní; - umí popsat rozdíl mezi skutečností a fikcí v literatuře; - seznamuje se s ukázkami literatury skutečnosti a literatury fikce; - vyjmenuje autory těchto dvou žánrů.	**Základy literární teorie a historie** - literatura skutečnosti a fiktivní literatura	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Čtenářská dílna; Prezentace uměleckého textu; Dramatizace; Přednes; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	**Učivo:** 3.3
Žák: **ČJL-9-3-08** **- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování;** - zná filmovou tvorbu pro děti a mládež vytvořenou dle literárních děl;	**Způsoby interpretace literárních a jiných děl** - filmová tvorba pro děti a mládež	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Čtenářská dílna; Prezentace uměleckého textu; Dramatizace; Přednes;**	**Učivo:** 3.2

- charakterizuje hlavní filmové hrdiny; - má přehled o televizních seriálech pro děti a mládež; - zformuluje výstižně své dojmy z knihy, divadelního či filmového představení; - vyhledá informace z literární teorie v tištěných a elektronických katalozích a encyklopediích.		**Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Žák: **ČJL-9-1-01** **ČJL-9-1-02** **ČJL-9-1-04** **ČJL-9-1-05** **- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji;** **- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru;** **- dorozumívá se kultivovaně,**	**Čtení** - praktické, věcné, kritické, prožitkové (základy studijního čtení) **Naslouchání** – praktické, kritické **Mluvený projev** - komunikační žánry	**Moderovaný rozhovor;** **Kolokvium;** **Poslechová dílna;** **Věcná – tematická – diskuse;** **Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3 **Průřezová témata:** OSV – Sociální rozvoj MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci; **- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru;** - využívá základů studijního čtení – formuluje hlavní myšlenky textu; - vytvoří výklad mluvený, využívá správně jazykové prostředky; - formuluje myšlenky i názory v logickém sledu; - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.		**zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	

Žák: **ČJL-9-1-01** **ČJL-9-1-05** **ČJL-9-1-08** **ČJL-9-1-09** **ČJL-9-1-10** **- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji;** **- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru;** **- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát;** **- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text**	**Čtení** – praktické, věcné, kritické **Písemný projev** - výtah - charakteristika literární postavy - výklad - líčení - popis - úvaha	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Poslechová dílna; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	**Učivo:** 1.1, 1.4

s dodržováním pravidel mezivětného navazování; **- využívá poznatků o jazyce a stylů ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů;** - pracuje s odborným textem; - vypracuje z textu souvislý výtah; - vytvoří vnější a vnitřní charakteristiku, přímou a nepřímou; - správně užívá jazykové prostředky charakteristiky; - vytvoří výklad psaný; - užívá správné jazykové prostředky výkladu; - vytvoří umělecký popis; - užívá správné jazykové prostředky popisu; - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení; - seznamuje se se slohovým útvarem úvaha; - rozlišuje druhy úvahy –			

odborná, publicistická, umělecká, prosté uvažování, esej, citát; - pokouší se o vlastní tvořivé psaní, o vyjádření vlastního postoje ke sdělovanému obsahu; - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce. **JAZYKOVÁ VÝCHOVA** Žák: **ČJL-9-2-01** **ČJL-9-2-03** **ČJL-9-2-05** **ČJL-9-2-08** **- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova;** **- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu,**	**Obecné poučení o jazyce** - jazyková norma a kodifikace - skupiny jazyků	**Moderovaný rozhovor;** **Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse;**	**Učivo:** 2.6

se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami; **- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace;** **- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití;** - rozlišuje indoevropské jazyky; - rozděluje slovanské jazyky; - zná charakteristické znaky spisovné češtiny; - pozná hovorová slova ve spisovné češtině; - zná druhy nespisovné češtiny: slang, argot, obecná čeština, nářečí; - ovládá běžné používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít.	- útvary českého jazyka a jazyková kultura	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	

Žák: **ČJL-9-2-01** **- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova;** - spisovně vyslovuje přejatá a běžně užívaná cizí slova.	**Zvuková stránka jazyka** - zásady spisovné výslovnosti – výslovnost cizích a přejatých slov	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	**Učivo:** 2.1
Žák: **ČJL-9-2-02** **- rozlišuje a příklady z textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech;** - rozlišuje synonyma a homonyma; - tvoří slova skládáním, odvozováním a zkracováním; - přenáší slovní význam; - spojuje slova v sousloví; - přejímá slova z cizích jazyků;	**Slovní zásoba a tvoření slov** - slovní zásoba a její jednotky - slohové rozvrstvení slovní zásoby - obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov - význam slova - homonyma, synonyma - nauka o tvoření slov - slova přejatá	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	**Učivo:** 2.2

- chápe věcný význam slov - užívá aktivní a pasivní slovní zásobu, chápe rozdíly; - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Žák: **ČJL-9-2-03** **ČJL-9-2-04** **ČJL-9-2-07** **- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami;** **- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci;** **- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí;**	**Tvarosloví; pravopis** - mluvnické významy a tvary slov - mluvnické kategorie jednotlivých slovních druhů - skloňování jmen přejatých a cizích vlastních jmen - užití vlastních jmen v textu	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	**Učivo:** 2.3, 2.5

- skloňuje cizí vlastní jména osobní; - správně užívá nesklonná cizí jména (výběr); - správně vyslovuje běžně užívaná cizí slova; - zná a užívá vzory pro skloňování; - třídí slovní druhy a tvoří spisovné tvary slov, používá je vědomě a vhodně v komunikační situaci; - zná a užívá pravidla psaní i/y v koncovkách přídavných a podstatných jmen podle vzorů (shoda podmětu a přísudku); - určuje mluvnické kategorie jmen; - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít; - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah,			

k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce. Žák: **ČJL-9-2-03** **ČJL-9-2-04** **ČJL-9-2-07** **- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami;** **- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci;**	**Pravopis** - psaní i/y v koncovkách - psaní předpon s-, z-, vz- a předložek s/se, z/ze - psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných**	**Učivo:** 2.5

- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí; - zná a užívá pravidla psaní předpon -s, -z, -vz a zná jejich pády, se kterými se pojí; - užívá pravidla psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně; - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít; - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.		**problémových úloh, modelové situace ...)**	

Žák: **ČJL-9-2-06** **ČJL-9-2-07** **- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí;** **- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí;** - určuje základní a rozvíjející větné členy; - rozlišuje větu dvojčlennou a jednočlennou, větný ekvivalent; - určuje věty jednoduché a souvětí; - používá a rozlišuje spojovací výrazy v souvětí; - určuje jednotlivé druhy vedlejších vět; - souřadně spojuje věty hlavní; - rozlišuje jednotlivé významové poměry mezi hlavními větami a spojovací výrazy u jednotlivých významových poměrů;	**Skladba; pravopis** – věta jednoduchá a souvětí - druhy vedlejších vět - významové poměry mezi souřadně spojenými hlavními větami, souvětí souřadné, hlavní věty - poměr slučovací - poměr odporovací - poměr stupňovací - poměr vylučovací - poměr příčinný - poměr důsledkový - významové poměry mezi větnými členy - souvětí souřadné a podřadné - spojovací výrazy v souvětí, interpunkce v souvětí - jazykové rozbory, složitější souvětí	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	**Učivo:** 2.4, 2.5

- určuje několikanásobné větné členy a jejich druhy graficky znázorní; - určuje několikanásobné větné členy a významové poměry mezi nimi; - souřadně spojuje vedlejší věty; - rozlišuje souvětí souřadné a podřadné; - vytváří graf souvětí; - užívá spojovací výrazy a klasifikuje je (spojky, vztažná zájmena, vztažná příslovce…); - užívá pravidla interpunkce; - vytváří složitá souvětí a jejich grafy. **LITERÁRNÍ VÝCHOVA** Žák: **ČJL-9-3-01** **ČJL-9-3-02** **ČJL-9-3-03** **ČJL-9-3-04** **ČJL-9-3-05** **ČJL-9-3-06** **ČJL-9-3-07** **ČJL-9-3-08**			

ČJL-9-3-09 **- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla;** **- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora;** **- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo;** **- tvoří vlastní literární text podle svých schopností na základě osvojených znalostí základů literární teorie;** **- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty;** **- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele;** **- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře;**	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - interpretace literárního textu - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - přednes vhodných literárních textů - dramatizace - záznam a reprodukce hlavních myšlenek textu - vytváření vlastních textů **Způsoby interpretace literárních a jiných děl** - ztvárnění námětu v literárním, filmovém i divadelním zpracování **Literární druhy a žánry** **Základy literární teorie a historie** - struktura literárního díla - vývojová období české i světové literatury, jejich přední představitelé a vybraná díla - klasicismus a osvícenství - preromantismus	**Moderovaný rozhovor;** **Kolokvium;** **Čtenářská dílna;** **Prezentace uměleckého textu;** **Dramatizace;** **Přednes;** **Věcná – tematická – diskuse;** **Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Dějepis

- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování; **- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích;** - seznamuje se se základními literárními pojmy; - jmenuje literární období v chronologickém sledu; - zařadí jednotlivá období do století; - jmenuje ke každému literárnímu období předního českého (světového) autora; - charakterizuje dobu a literaturu; - seznamuje se s životem a díly hlavních zástupců; - vede si pečlivě záznamy z četby – knihář; - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu	- romantismus - národní obrození v české literatuře - literární skupiny 19. století - historická beletrie - realismus - žánry věcné literatury - literatura faktu - memoáry - biografie - autobiografie		

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Žák: **ČJL-9-1-01** **ČJL-9-1-02** **ČJL-9-1-03** **ČJL-9-1-04** **ČJL-9-1-05** **ČJL-9-1-08** **ČJL-9-1-10** **- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji;**	**Čtení** - praktické, věcné, kritické, prožitkové **Naslouchání** - praktické, věcné, kritické, zážitkové	**Moderovaný rozhovor;** **Kolokvium;** **Poslechová dílna;** **Věcná – tematická – diskuse;**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV - Komunikace MDV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru; **- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj;** **- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci;** **- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru;** **- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu;** **samostatně připraví a s oporou o text přednese referát;** **- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k**	**Mluvený a písemný projev** - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech - zásady dorozumívání - zásady kultivovaného projevu - vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu - vlastní tvořivé psaní - komunikační žánry	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	

tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů; - čte s porozuměním a ohledem na cíl textu; - dokáže kriticky hodnotit a posoudit text; - orientuje se v prostředí internetu a v pravidlech komunikace sociálních sítí; - získává, vyhledává informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; - respektuje zásady kultivovaného projevu jak v mluvené, tak v psané podobě; - rozeznává komunikační žánry. Žák: **ČJL-9-1-01** **ČJL-9-1-02** **ČJL-9-1-03** **ČJL-9-1-04** **ČJL-9-1-05** **ČJL-9-1-06**			

ČJL-9-1-07 **ČJL-9-1-08** **ČJL-9-1-09** **ČJL-9-1-10** **- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji;** **- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru;** **- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj;** **- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci;** **- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru;** **- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně**	**Slohové postupy; útvary**: - funkční styl hovorový, odborný, umělecký, administrativní, řečnický - slohový postup a útvar - mluvený a psaný projev - vypravování - typy vypravování - Ich–forma, Er–forma - stavba vypravování jako slohového celku - výklad - vyhledávání informací a jejich zpracování - vysvětlení jevů a zákonitostí daného problému srozumitelným způsobem - užití odborných názvů - výtah - jazykové prostředky vhodné při vytváření výtahu - práce s výtahem jako pomůckou pro pozdější studium	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Poslechová dílna; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	**Učivo:** 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV – sociální rozvoj; hodnoty, postoje, praktická etika, komunikace

užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči; **- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu;** **- využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu;** **samostatně připraví a s oporou o text přednese referát;** **- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování;** **- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů;** - rozeznává funkční styly;	- popis - popis složitějších pracovních postupů - využití vhodných jazykových prostředků - typy popisu (prostý, pracovní, subjektivně zabarvený) - líčení - zpracování osnovy, kompozice - úvaha - vytvoření osnovy úvahy - využití vhodných jazykových prostředků - využití úvahy jako prostředku mezilidské, mediální komunikace - životopis - formy životopisu (strukturovaný, atd.), rozdíly při využití - náležitosti životopisu - charakteristika - typy charakteristiky (vnější, vnitřní, přímá, nepřímá) - zpracování charakteristiky literární postavy - fejeton - zvláštnosti českého fejetonu		

- zná základní znaky funkčních stylů a je schopen je dále uplatnit ve vlastním tvořivém psaní a posouzení textu; - zná rozdíl mezi slohovým postupem a slohovým útvarem; - popíše slohový útvar vypravování, vymezí vyjadřovací prostředky vypravování; - umí vypravovat i napsat vypravování v er-formě i ich-formě (vypravování ukázek z knih, scén z filmů a her); - řadí informace v textu s ohledem na jednotlivé části vypravování; - zpracuje osnovu výkladu na základě výběru vhodných jazykových prostředků; - zpracuje výklad na odborné téma; - vyhledá důležité informace; - v připraveném mluveném projevu vhodně užívá prostředky verbální, neverbální i paralinguální komunikace; - pochopí smysl výkladu; - charakterizuje výtah; - uvede vhodné jazykové	- prostředky a znaky fejetonu - subjektivní a objektivní sdělení, komunikační záměr autora - vlastní pokus o fejeton - diskuse a proslov - zásady a pravidla diskuse - vlastní krátký proslov		

prostředky výtahu; - zpracuje odborný výtah z článku, novin s využitím vhodných jazykových prostředků; - dokáže v textu vyhledat klíčová slova a formulovat hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky; - využívá různé informační zdroje, vytváří a upravuje digitální obsah, vyjadřuje se za pomocí digitálních prostředků; - vysvětlí pojem popis; - uvede vhodné jazykové prostředky popisu; - rozlišuje popis statický a dynamický, prostý popis od popisu pracovního postupu a subjektivně zabarveného popisu (líčení); - uvede vhodné jazykové prostředky líčení; - zpracuje osnovu úvahy; - zpracuje úvahu – uplatní své zkušenosti, názory a postoje; - formuluje myšlenky a názory v logickém sledu; - dbá o výstižný a souvislý ústní i			

písemný projev; - využívá vhodné jazykové prostředky; - umí napsat životopis pro různé účely; - je schopen napsat životopis rodinného příslušníka, životopis známé osobnosti, životopis profesní; - dodržuje náležitou formu životopisu; - využívá vhodné jazykové prostředky; - vysvětlí rozdíl mezi charakteristikou vnější a vnitřní, přímou a nepřímou; - je schopen vystihnout povahu člověka, jeho zájmy, schopnosti, zvláštnosti; - zpracuje charakteristiku literární postavy; - využívá vhodné jazykové prostředky; - charakterizuje slohový útvar fejeton; - v ukázce vyhledá a popíše používané prostředky a znaky fejetonu; - rozlišuje subjektivní			

a objektivní sdělení a komunikační záměr autora; - odlišuje spisovný a nespisovný projev; - pokusí se o vlastní tvořivé psaní; - seznamuje se s diskusí a proslovem; - zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu; - připraví krátký proslov (k blízké osobě).			
JAZYKOVÁ VÝCHOVA Žák: **ČJL-9-2-01** **ČJL-9-2-07** **ČJL-9-2-08** **- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova;** **- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí;**	**Zvuková stránka jazyka; pravopis** Všeobecné jazykové vzdělání: - čtení s porozuměním - kultivovaný mluvený a psaný projev - vztah k českému jazyku - práce s textem	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení**	**Učivo:** 2.1, 2.5 **Průřezová témata:** OSV - Komunikace

- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití; - rozvíjí vztah k českému; jazyku; - pracuje s textem. Žák: **ČJL-9-2-02** **ČJL-9-2-03** **ČJL-9-2-05** **ČJL-9-2-08** **- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech;** **- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami;** **- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace;**	**Obecné poučení o jazyce** - pojmy řeč, jazyk, - čeština - jazyk a komunikace - projev mluvený a psaný - skupiny jazyků - slovanské jazyky - etapy vývoje národního jazyka - rozvrstvení národního jazyka - útvary českého jazyka (dialekt, slang, argot), neologismy - disciplíny jazykovědy	**zadaných problémových úloh, modelové situace ...)** **Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	**Učivo:** 2.6 **Průřezová témata:** VEGS – Jsme Evropané

- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití; - rozlišuje pojmy řeč, jazyk, projev mluvený a psaný; - umí jasně formulovat své myšlenky, dbá na logickou návaznost v mluveném i psaném projevu; - zná hlavní jazykové skupiny; - zná jednotlivé slovanské jazyky; - orientuje se v etapách vývoje národního jazyka; - v ukázkách textů starší i současné literatury vyhledá smysl díla; - reprodukuje text vlastními slovy; - uvede příklady neologismů; - rozliší útvary českého jazyka (dialekt, slang, argot aj.). Žák: **ČJL-9-2-01** **ČJL-9-2-03** **ČJL-9-2-05** **ČJL-9-2-07** **- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova;**	**Zvuková stránka jazyka; pravopis**	**Moderovaný rozhovor;**	**Učivo:** 2.1, 2.5

- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami; **- využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace;** **- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí;** - rozlišuje hlásky, souhlásky, slova neslabičná; - správně vyslovuje hlásky a hláskové skupiny; - správně klade přízvuk; - dokáže měnit melodii věty; - využívá znalosti významu tempa a tvoření pauz v běžné komunikaci; - dbá na spodobu znělosti při výslovnosti některých slov; - správně rozlišuje výslovnostní i pravopisnou podobu slov; - získává, vyhledává informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky,	- zásady spisovné výslovnosti - hlásky a hláskové skupiny - modulace souvislé řeči - přízvuk - intonace - členění souvislé řeči - tempo, pauzy v běžné komunikaci - spodoba znělosti	**Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	

které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Žák: **ČJL-9-2-02** **ČJL-9-2-07** **- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech;** **- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí;** - definuje slovo a sousloví; - rozvíjí svou slovní zásobu; - objasní pojem „odborný název“; - určuje věcné významy slov; - pracuje se slovníky (etymologický slovník, encyklopedický slovník, slovník cizích slov, Příruční slovník jazyka českého;	**Slovní zásoba a tvoření slov; pravopis** - pojem slovo, sousloví - význam slova věcný a mluvnický - základní a přenesený význam slova - práce se slovníky - odborné názvy - tvoření slov - části slova (kořen, předpona, přípona a koncovka) - synonyma, antonyma, homonyma	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	**Učivo:** 2.2, 2.5

- uvádí odborné názvy z různých oblastí lidské činnosti, termíny z vyučovacích předmětů; - chápe hru se slovy, uvádí příklady, vyhledá ukázky; - uvede způsob, jakým bylo slovo utvořeno; - určí kořen, předponu, příponu a koncovku slova; - vysvětlí rozdíl mezi homonymy, synonymy a antonymy; - zhodnotí význam slova základní, druhotný a obrazný; - rozlišuje slova domácí a mezinárodní; - popíše způsoby tvoření slov; - vysvětlí rozdíly mezi kořenem, koncovkou, předponou a příponou. Žák: **ČJL-9-2-04** **ČJL-9-2-07** **- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci;**	**Tvarosloví; pravopis** - slovní druhy - skloňování jmen	**Moderovaný rozhovor;** **Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse;**	**Učivo:** 2.3, 2.5

- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí; - objasní pojmy: slovní druhy, slova ohebná neohebná; - vysvětlí rozdíly mezi podstatnými jmény konkrétními, abstraktními, hromadnými, látkovými a pomnožnými; - rozlišuje podstatná jména obecná a vlastní; - vysvětlí, co vyjadřují přídavná jména a jaké jsou druhy přídavných jmen; - popíše stupňování přídavných jmen; - uvede druhy zájmen a číslovek; - vysvětlí využití pomocného slovesa být; - vyjmenuje druhy příslovcí; - popíše stupňování příslovcí a vznik příslovečných spřežek; - zná druhy předložek a spojek.	- jména hromadná a pomnožná - jména vlastní - stupňování přídavných jmen, přídavná jména přivlastňovací - skloňování zájmen a číslovek - nahrazování slovesa „být“ slovesy plnovýznamovými - příslovce, příslovečné spřežky - neohebné slovní druhy	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	

Žák: **ČJL-9-2-06** **ČJL-9-2-07** **- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí;** **- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí;** - vysvětlí rozdíl mezi větami podle různého postoje mluvčího; - objasní pojem „mluvnický zápor“; - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí; - popíše základní skladební dvojici; - popíše větu jednočlennou a dvojčlennou; - vyjmenuje sponová slovesa; - popíše shodu podmětu s přísudkem; - vysvětlí rozdíl mezi přívlastkem těsným a volným; - seznámí se s doplňkem;	**Skladba; pravopis** - druhy vět podle postoje mluvčího - zápor v textu - věta jednoduchá a souvětí - větné členy - řízenost, přimykání a shody - věta jednočlenná a dvojčlenná - vsuvka - prostředky návaznosti textu - shoda podmětu s přísudkem - interpunkce u různých druhů přívlastků - věta hlavní, vedlejší a druhy vedlejších vět - věta řídící a závislá - souvětí souřadné a podřadné, počet vět v souvětí - významové poměry mezi větami hlavními a mezi větnými členy - složitější souvětí - přímá řeč	**Moderovaný rozhovor; Kolokvium; Věcná – tematická – diskuse; Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	**Učivo:** 2.4, 2.5

- objasní pojmy: věta hlavní, věta vedlejší, věta řídící, věta závislá; - vysvětlí rozdíl mezi souvětím souřadným a podřadným; - zná druhy vedlejších vět a významových poměrů mezi větami hlavními; - vysvětlí pojem „samostatný větný člen“; - vysvětlí rozdíl mezi řečí přímou a nepřímou.	- grafické znázornění věty jednoduché a souvětí (včetně souvětí složitějšího)		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA Žák: **ČJL-9-3-01** **ČJL-9-3-02** **ČJL-9-3-03** **ČJL-9-3-04** **ČJL-9-3-05** **ČJL-9-3-08** **ČJL-9-3-09** **- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla;**	**Tvořivé činnosti s literárním textem** - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	**Moderovaný rozhovor;** **Kolokvium;** **Čtenářská dílna;** **Prezentace uměleckého textu;**	**Učivo:** 3.1, 3.2 **Průřezová témata:** VEGS – Evropa a svět nás zajímá

- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora; **- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo;** **- tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie;** **- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty;** **- porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování;** **- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích;** - pracuje s textem; - umí reprodukovat přečtený text vlastními slovy a vyhledat smysl díla; - vede si pečlivě záznamy z četby – knihář;	- záznam a reprodukce hlavních myšlenek - interpretace literárního textu - dramatizace - přednes vhodných literárních textů - přednes vhodných literárních textů - vytváření vlastních textů **Způsoby interpretace literárních a jiných děl** - ztvárnění námětu v literárním, filmovém i divadelním zpracování	**Dramatizace;** **Přednes;** **Věcná – tematická – diskuse;** **Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování (referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace …)**	MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **Mezipředmětové vztahy** - **přesahy:** Dějepis

- ví, kde je v jeho místě knihovna; - získává, vyhledává informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. Žák: **ČJL-9-3-06** **ČJL-9-3-07** **- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele;** **- uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře;** - popíše hlavní vývojová období české i světové (především evropské) literatury, uvede významné představitele a jejich vybraná díla;	**Základy literární teorie a historie** **Literární druhy a žánry** - struktura literárního díla - určení literárního druhu a žánru a rozdíly mezi nimi - orientace v literárním díle - jazyk literárního díla - charakterizace literárních žánrů - povídka, novela, romaneto, román; píseň, elegie, sonet, epigram, pásmo	**Moderovaný rozhovor;** **Kolokvium;** **Čtenářská dílna;** **Prezentace uměleckého textu;** **Dramatizace;** **Přednes;** **Věcná – tematická – diskuse;** **Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování**	**Učivo:** 3.3, 3.4 **Průřezová témata:** VEGS – Evropa a svět nás zajímá MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení **Mezipředmětové vztahy** **- - přesahy**: Dějepis

- objasní rozdíl mezi literárním druhem a žánrem, porovná je, vysvětlí jejich funkci; - umí reprodukovat přečtený text vlastními slovy, určí smysl díla, vyhledá řeč postav a řeč autora, konstelaci figur; - podle svých možností popisuje strukturu a jazyk literárního díla; - je schopen zařadit ukázku do bližších historických souvislostí; - získává, vyhledává informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; - vysvětlí pojmy lyrika, epika, drama; - vyjmenuje druhy lyriky, epické a lyricko-epické žánry a formy, pojmy blíže vysvětlí; - seznamuje se s různými typy románů; - rozlišuje řeč postav a řeč autora; - vysvětlí rozdíl mezi dramatickými žánry (komedie, tragédie, melodram); - seznamuje se s prvky kompozice;	- dramatické žánry - prvky kompozice - literatura umělecká a věcná - verš a jeho zákonitosti, typy verše - typy rytmu a metra - vývojová období české i světové literatury, jejich přední představitelé a vybraná díla - literární směry 90. let 19. století - literární reakce na 1. světovou válku - legionářská literatura - 1. světová válka a situace brzy po jejím skončení, ztvárnění tématu 1. světové války - literární směry 1. poloviny 20. století - meziválečná literatura a její význam, - divadlo, vývoj českých divadel (divadla oficiální a autorská, malá divadla a jejich význam, absurdní drama, divadla malých forem)	**(referát, řešení zadaných problémových úloh, modelové situace ...)**	

- zhodnotí význam rytmu, metra, druhu rýmu a počtu slok pro celkovou působnost básně; - určí počet strof básně a rým; - zná pojmy literární směr a literární skupina, - seznámí se s literárními směry, vybranými představiteli a díly; - charakterizuje naturalismus, impresionismus, symbolismus; - zná jména významných umělců i z jiných oblastí lidské činnosti; - zná představitele České moderny a jejich díla; - objasní pojmy: literární reakce na první světovou válku, legionářská literatura, orientuje se v historických podmínkách vzniku děl; - seznámí se s literárními směry 1. poloviny 20. století, autory a díly světové i národní literatury - dadaismus, surrealismus, poetismus, vitalismus; - seznamuje se s různými způsoby básnického vyjádření; - vyjmenuje básnické tropy a figury a najde je v textu;	- česká literatura 2. poloviny 20. století - česká literatura období 1948-1968 - samizdat - oficiální a exilová literatura - adaptace literárních děl (ukázky) - česká literatura po roce 1968, historické pozadí vzniku děl - všeobecný kulturní přehled; způsoby interpretace literárních a jiných děl - představitelé televizní, filmové i rozhlasové tvorby, adaptace literárního díla; - kýč, brak a umělecky hodnotná díla - autoři regionální literatury - literární časopisy a nakladatelství		

- zhodnotí význam meziválečné literatury, uvede nejvýznamnější představitele a jejich díla; - zná historické podmínky vzniku děl; - seznamuje se s vývojem českých divadel, rozlišuje divadla oficiální a autorská; - objasní pojem „hudebně-divadelní žánry“; - zhodnotí význam divadel malých forem, správně zařadí přední autory i jejich díla; - vysvětlí pojem „absurdní drama“, uvede významné autory a jejich díla; - popíše historické okolnosti vzniku děl - vysvětlí pojmy samizdat, literatura oficiální a exilová, uvede hlavní představitele a díla; - vysvětlí pojem „adaptace literárních děl“, uvede příklady; - zhodnotí význam literatury po roce 1968, popíše historické podmínky vzniku děl, uvede přední představitele i díla;			

- popíše odlišnosti mezi filmovou, televizní a rozhlasovou tvorbou; - seznamuje se s představiteli regionální literatury; - zhodnotí význam literárních časopisů a nakladatelství knih.			

NĚMECKÝ JAZYK - 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: **DCJ-9-1-01** **DCJ-9-1-02** **DCJ-9-1-03** **- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně;** **- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu;**	**Zvuková a grafická podoba jazyka** - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – hláskování svého jména, jména svých spolužáků – písmena abecedy – odlišnost české a německé abecedy	**Moderovaný rozhovor;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová a komunikační situace**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat; - reaguje na pokyny a plní je podle návodu; - chápe podle návodu jednoduché otázky; - rozlišuje větu oznamovací, tázací, rozkazovací (pouze v určitých frázích - základní příkazy a pokyny); - rozlišuje větu kladnou a zápornou; - rozpozná a vyslovuje správně německé hlásky; - poslouchá krátké texty, napodobuje správnou výslovnost; – vnímá správnou intonaci a přízvuk v němčině; – poslouchá jednoduchou autentickou nahrávku; a rozumí základní informaci; – dokáže reagovat správným řešením; – velmi jednoduše reprodukuje obsah tematicky zaměřených říkanek	- fonetické jevy - pozdravy - slovní přízvuk (jazykolamy) - správné výslovnostní návyky: (jednoduché pokyny učitele, dotaz odpověď, dialog, omluva, jednoduchá žádost, prosba, poděkování) - tematicky zaměřené říkanky a písničky (nácvik správné výslovnosti, základní orientace v textu) **SLOVNÍ ZÁSOBA** - slovní zásoba k odpovídajícím tematickým okruhům a komunikačním situacím: **První kroky** - základní slovní zásoba: - abeceda - jazykolamy - jména – pozdravy – čísla 0–20 – barvy **Kalendářní rok** - dny v týdnu		

a písniček. **MLUVENÍ** Žák: **DCJ-9-2-01** **DCJ-9-2-02** **DCJ-9-2-03** **- se zapojí do jednoduchých rozhovorů;** **- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;** **- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá;** – zapojí se do jednoduché konverzace více osob; – dorozumí se jednoduchou formou; – klade jednoduché otázky a na takové reaguje; – rozumí známým každodenním výrazům, frázím;	**Rodina** – „Jmenuji se” (představení se – základní údaje) – „Bydlím” (adresa bydliště) - „Moje rodina, u nás” (rodinní příslušníci, členové rodiny - základní informace, popis osob, popis fotofrafie, obrázku, protiklady, zvířata – základní slovní zásoba – zvířata jako členové rodiny) **Volný čas** - „Moji přátelé“ (popis osob, základních volnočasových aktivit) - „Na trénink“ (základní časové údaje) **Škola** - školní předměty - předměty kolem nás **Reálie zemí příslušných jazykových oblastí** - základní údaje o německy hovořících zemích – poloha, hlavní město aj. - práce se slovníkem	**Moderovaný rozhovor;** **Referát; Projekt;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová situace a komunikační situace;** **Praktické předvedení**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

- sdělí o sobě konkrétní údaje k jednotlivým tematickým okruhům; – představí sebe a členy své rodiny; - podá základní informace o sobě samém (co má/nemá rád); - podá základní informace o rodinných příslušnících; – popíše svého kamaráda a podá o něm bližší informace; - zeptá se na jméno, bydliště, telefonní číslo a stejné informace poskytne; – doplní v jednoduchých větách údaje o své rodině; – popisuje rodinnou fotografii; - vypráví podle obrázků; – umí sdělit svoji adresu; – označí a pojmenuje běžné školní potřeby a předměty kolem nás; – jednoduše popíše běžné věci a základní zvířata; – rozlišuje pozdravy při setkání a loučení; - osvojí si a správně vyslovuje názvy dnů v týdnu a základní časové údaje (např. dnes, zítra, v 5 hodin aj.);	**TEMATICKÉ OKRUHY** - První kroky - Kalendářní rok - Rodina - Volný čas - Škola - Reálie zemí příslušných jazykových oblastí **MLUVNICE** – základní gramatické struktury a typy vět – věta jednoduchá – otázka a zápor – pořádek slov ve větě - časování sloves v přítomném čase - pravidelná slovesa - pomocná slovesa „haben” a „sein” (časování v přítomném čase) - časování slovesa mögen v přítomném čase – tykání, vykání - tázací zájmena (wer, was, wie aj. tzv. W-otázky – wie, wo, wer, was, woher ad.) – zjišťovací otázky		

- osvojí si a správně vyslovuje základní protiklady; – správně utvoří a vyslovuje číslovky od 0-20; – pojmenuje základní barvy; – rozumí známým každodenním výrazům, frázím (pozdravy, prosba, poděkování aj.); – seznámí se s německy mluvícími zeměmi a podá o nich základní informace (základní údaje, práce s mapou); - umí vytvořit a aplikovat základní gramatické struktury a typy vět (rozlišuje větu oznamovací, tázací, ve vybraných frázích větu rozkazovací, rozlišuje větu kladnou a zápornou); - správně používá osvojená gramatická pravidla; – dorozumí se jednoduchou formou; – tvoří jednoduché věty o sobě i jiných osobách, o místě; – klade jednoduché otázky a na takové reaguje;	(ja-nein) - tvoření záporu nein, nicht, kein - slovosled ve větě oznamovací, tázací a rozkazovací - pouze ve vybraných frázích základní pokyny a příkazy 2. os. j. č. – lexikálně Steh auf! aj.) - přídavné jméno v přísudku - osobní zájmena v 1. pádu – přivlastňovací zájmena v 1. pádu – přivlastňovací vazba „von” - rod podstatných jmen a používání členu (člen určitý a člen neurčitý) – příslovce „gern”, „am liebsten” – předložka „im” – předložka „am” - předložka „um” - předložka „bis” - předložky “von-bis” v časových údajích - časové údaje (rozdíl Stunde x Uhr) - předložka im ve spojení „im Norden”		

– zapojí se do jednoduché konverzace více osob; - orientuje se ve slovníku. **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** Žák: **DCJ-9-3-01** **DCJ-9-3-02** **DCJ-9-3-03** **- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům;** **- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům;** **- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci;** - chápe smysl informačních materiálů pomocí obrázků; – vyhledá elementární informaci a adekvátně na ni reaguje;	- rozkaz 2. osoba jednotného čísla (lexikálně) - číslovky základní Pozn.: tolerance elementárních chyb nenarušujících smysl sdělení a porozumění.	**Moderovaný rozhovor;** **Referát; Projekt;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová situace a komunikační situace;** **Praktické předvedení;** **Prezentace textu**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

- seřadí jednoduché věty podle kontextu; - rozumí základnímu smyslu jednoduchého krátkého textu; - je schopen utvořit jednoduchý závěr; - orientuje se v německé abecedě, používá slovník, učebnice; – dokáže reprodukovat jednoduchý text; – vyhledá v textu elementární informaci a adekvátně na ni reaguje; – zapojuje se do jednoduché konverzace. **PSANÍ** Žák: **DCJ-9-4-01** **DCJ-9-4-02** **DCJ-9-4-03** **- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři;** **- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;**		**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování; Referát; Projekt;**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Rozvoj schopností poznávání; sebepoznání a sebepojetí MTKL – Lidské vztahy

- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení; - seznámí se s jednoduchým formulářem a dokáže ho vyplnit; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu; - napíše jednoduché krátké texty k osvojovaným tématům; v písemném projevu správně používá hlásky (včetně ß, w), odpovídající slovní zásobu i osvojená gramatická pravidla; - napíše jednoduchý pozdrav, prosbu a poděkování; - umí získat jednoduchou písemnou formou základní informace, které potřebuje (např. věk, adresa, telefonní číslo aj.);		**Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová situace;** **Komunikační situace**	MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti; Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MTKL – Kulturní diference **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Zeměpis

- napíše základní informace o sobě, své rodině a přátelích; – umí sdělit a napsat svoji adresu; - umí sdělit a napsat jednoduchou prosbu a poděkování.			

NĚMECKÝ JAZYK - 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: **DCJ-9-1-01** **DCJ-9-1-02** **DCJ-9-1-03** **- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně;** **- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména**	**Zvuková a grafická podoba jazyka** - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – zdokonalování výslovnosti (věta a její správná intonace, přízvuk v němčině) - slovní přízvuk	**Moderovaný rozhovor;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová a komunikační situace**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

pokud má k dispozici vizuální oporu; **- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat;** – reaguje na pokyny a plní je podle návodu; – poslouchá kratší texty, napodobuje správnou výslovnost; – chápe podle návodu otázky; – rozlišuje větu jednoduchou (oznamovací, tázací, rozkazovací – složitější pokyny a příkazy); - rozlišuje větu kladnou a zápornou; - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí (jednoduché souvětí souřadné); – rozpozná a vyslovuje správně německé hlásky; – vnímá správnou intonaci a přízvuk v němčině; – poslouchá tematicky zaměřené texty, napodobuje správnou výslovnost; – poslouchá autentickou nahrávku, dokáže jednoduše	(složitější jazykolamy) – německá abeceda – odlišnosti od české abecedy - hláskování - správné výslovnostní návyky: (složitější pokyny učitele, dotaz, odpověď, pozdrav, poděkování, pozvání, omluva, žádost, blahopřání, dialog) - říkanky a písničky (správný slovní přízvuk, intonace, orientace v textu) **SLOVNÍ ZÁSOBA** - slovní zásoba k odpovídajícím tematickým okruhům a komunikačním situacím: **Volný čas** - „Moje koníčky“ volnočasové aktivity (volný čas a zájmová činnost, moje záliby, kamarádi - záliby kamaráda, činnosti během týdne, můj program, E-mail – moje koníčky) – „Mám počítač”		

reprodukovat její obsah; - dokáže reagovat správným řešením; – vyhledá odpovídající informaci a adekvátně na ni reaguje; - jednoduše reprodukuje obsah tematicky zaměřených říkanek a písniček. **MLUVENÍ** Žák: **DCJ-9-2-01** **DCJ-9-2-02** **DCJ-9-2-03** **- se zapojí do jednoduchých rozhovorů;** **- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;** **- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá;** – zvládá jednoduchou společenskou konverzaci;	(příslušenství počítače, popis činností u počítače, E-mail o sobě) – „O prázdninách” (vysněná cesta a prázdniny, dopis z prázdnin, cestování, názvy zemí, rezervace pokoje, dotazník aj.) - „Můj den” (denní program, činnosti během dne, části dne – časové údaje) **Jídlo** - jídlo a potraviny, pití - v supermarketu - číslovky nad 1000 **Kalendářní rok** – „Kde a kdy? ” Časové údaje - dny v týdnu - roční období - měsíce - určování času - hodiny - svátky, tradice (Vánoce, Velikonoce; blahopřání, pozvánka) - základní místa, - číslovky 100-1000 **Zvířata**	**Moderovaný rozhovor;** **Referát; Projekt;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová situace a komunikační situace;** **Praktické předvedení**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

– reaguje pohotově na kladené otázky; udrží konverzaci v jednoduché modelové situaci; – rozumí známým každodenním výrazům, frázím; – sdělí o sobě konkrétní údaje k jednotlivým tematickým okruhům; – informuje o sobě, klade otázky jiným; – představí sebe a druhé; - popíše své koníčky i koníčky kamaráda; - popíše činnosti během dne i týdne; – ovládá základní slovní zásobu při setkání a loučení; – popíše místo, kde bydlí a kde by chtěl bydlet; – rozumí základním nápisům ve městě; – vypráví o průběhu dne, povinnostech, jednoduše popíše svůj denní program; – užívá čísla do 100 i vyšší čísla (čísla do a nad 1000); - jednoduše popíše cestu a vyjádří její cíl;	– „Mé oblíbené zvíře” - zvířata a jejich popis **Domov** – „U nás, domov” (adresa, představování: „Můj domov”, „Bydlení”, „Dům snů”, „Pokoj snů” – pokoje, nábytek aj.) **Obec** - „Mé město“ - základní místa ve městě, místo mého bydliště **Dopravní prostředky** – „Jak se dostanu…?” (náš program, popis cesty, cíl cesty, základní orientace v plánku města, základní dopravní prostředky) **Reálie zemí příslušných jazykových oblastí** (svátky a tradice - Vánoce v německy mluvících zemích, (Vídeň hlavní město Rakouska) - práce se slovníkem **TEMATICKÉ OKRUHY**		

- seznámí se se základním členěním kalendářního roku (roční období, měsíce); - rozpozná a určí čas (hodiny); - popíše části počítače i oblíbenou činnost na počítači; - popíše své oblíbené zvíře; - jednoduše popíše průběh prázdnin a oblíbené činnosti (cestování, vysněné prázdniny); – seznámí se zvyky a tradicemi (Vánoce v německy hovořících zemích) a stručně je popíše; – seznámí se se základními údaji o Vídni; – zvládá jednoduchou společenskou konverzaci; – reaguje pohotově na kladené otázky; udrží konverzaci v jednoduché modelové situaci; - umí vytvořit a aplikovat gramatické struktury a typy vět; (rozlišuje větu jednoduchou – oznamovací, tázací i rozkazovací a větu kladnou a zápornou; dodržuje patřičný slovosled);	- Volný čas - Kalendářní rok - Zvířata - Domov - Obec - Dopravní prostředky - Jídlo - Reálie zemí příslušných jazykových oblastí – krátké texty k tematickým okruhům (zdokonalení komunikace i písemného projevu) **MLUVNICE** - základní gramatické struktury a typy vět a jejich rozšiřování - slovosled ve větě oznamovací - nepřímý pořádek slov ve větě - tvoření otázek - souvětí souřadné se spojkami „und, aber” - rámcová konstrukce (př. Wann stehst du auf?)		

- správně používá osvojená gramatická pravidla; – umí získat ústní formou základní informace, které potřebuje a stejné informace sdělí. **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** Žák: **DCJ-9-3-01** **DCJ-9-3-02** **DCJ-9-3-03** **- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům;** **- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům;** **- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci;** – rozumí základním nápisům ve městě; - vyhledá patřičnou informaci a dokáže na ni reagovat; - seřadí věty podle kontextu;	- slovesa s odlučitelnou předponou (např. auf/stehen aj.) – vykání - časování pravidelných sloves v přítomném čase (základní a další pravidelná slovesa) – časování slovesa „sein" a „haben" v přítomném čase – stavba věty s pomocným slovesem - časování nepravidelných sloves např. „helfen", „essen" - skloňování podstatných jmen v 1. a 4. pádu (člen určitý a neurčitý) a ve 3. pádu ve vybraných frázích (im Kino, mit dem Zug, zur Schule) – zápor „kein" ve 4. pádu – předložka „in" ve 3. a 4. pádu – množné číslo vybraných podstatných jmen - osobní zájmena – skloňování osobních zájmen v 1. a 4. pádu	**Moderovaný rozhovor; Referát; Projekt; Řešení zadaných problémových úloh; Modelová situace a komunikační situace; Praktické předvedení; Prezentace textu**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

- rozumí textu s přiměřenou slovní zásobou; – rozumí smyslu nového textu; – pochopí v určeném čase smysl textu; - v textu se dobře orientuje, je schopen utvořit závěr ústně i písemně; – orientuje se v německé abecedě, používá slovník, učebnice; – rozumí středně obtížnému textu; – dokáže reprodukovat text ústně i písemně; – zapojuje se do jednoduché konverzace; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu; - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se	- osobní zájmena ve 3. pádu pouze ve vybraných vazbách (Wie geht es dir?) - přivlastňovací zájmena ve 4. pádu - neosobní zájmeno „es” v pevných vazbách (Wie geht es dir?) - neurčitá zájmena (viele, nichts, etwas…) - předložky se 3. a 4. pádem aj. (Wo?, Wohin? např. in) - předložka für s podstatnými jmény a osobními zájmeny - spojky „und”, „aber” – předložka „am”, „im” a „um” v časových údajích – předložka „nach” ve spojení se zeměpisnými názvy – časování slovesa „fahren” - časování sloves – změna kmenové samohlásky (př. lesen) - vazba „es gibt” – modální slovesa (mögen, müssen) – časování v přítomnosti		

s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy. **PSANÍ** Žák: **DCJ-9-4-01** **DCJ-9-4-02** **DCJ-9-4-03** **- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři;** **- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;** **- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení;** – vyplní formulář, dotazník o sobě i jiných osobách; - napíše jednoduché krátké texty k osvojovaným tématům, v písemném projevu správně používá hlásky (včetně ß, w), odpovídající slovní zásobu i osvojená gramatická pravidla; - v textu je schopen napsat i vybraná složitější slova	- podmiňovací způsob vazba „ich möchte” Pozn.: tolerance elementárních chyb nenarušujících smysl sdělení a porozumění.	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Další práce a jejich prezentování;** **Referát; Projekt;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová situace;** **Komunikační situace**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** MDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení OSV – Komunikace; Seberegulace a sebeorganizace VEGS – Evropa a svět nás zajímá MTKL – Multikulturalita **Mezipředmětové vztahy** **- přesahy:** Zeměpis

– napíše pozdrav, poprosí, poděkuje; – napíše jednoduchou pozvánku, e-mail, dopis; - postupně zdokonaluje písemnou a elektronickou komunikaci, nácvik složitějších slov; - napíše blahopřání k svátkům (Vánoce, popř. Velikonoce); - umí získat písemnou formou základní informace, které potřebuje; – umí napsat krátký dopis, e-mail; – umí napsat jednoduchý pozdrav z prázdnin.			

NĚMECKÝ JAZYK - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák: **DCJ-9-1-01** **DCJ-9-1-02** **DCJ-9-1-03** **- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně;** **- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu;**	**Zvuková a grafická podoba jazyka** - fonetické znaky (pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – zdokonalování výslovnosti (věta a její správná intonace, přízvuk v němčině) - správné výslovnostní návyky:	**Moderovaný rozhovor;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová a komunikační situace**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat; – pochopí zadání a provede úkol; - reaguje na pokyny a plní je podle návodu; - poslouchá tematicky zaměřené texty jednoduché až střední náročnosti, napodobuje správnou výslovnost; - chápe podle návodu otázky; - rozlišuje větu oznamovací, tázací, rozkazovací; - rozlišuje větu kladnou a zápornou; - rozlišuje jednoduchou větu od souvětí (souvětí podřadné i souřadné); - rozlišuje děj v přítomném, minulém a budoucím čase; - vyslovuje správně německé hlásky; - vnímá správnou intonaci a přízvuk v němčině; – poslouchá tematicky zaměřené texty, napodobuje	(složitější pokyny učitele, dotaz, odpověď, pozdrav, poděkování, pozvání, omluva, žádost, blahopřání, dialog) - říkanky a písničky (správný slovní přízvuk, intonace, orientace v textu) **SLOVNÍ ZÁSOBA** - slovní zásoba k odpovídajícím tematickým okruhům a komunikačním situacím: **Volný čas** - „Můj den” (rozšíření tématu - školní den, víkend) – „Můj týden” (dny v týdnu, činnosti během týdne, časové údaje (ráno, poledne, večer aj., určování času – hodiny, nabídka volného času, ve škole) - „Prázdniny” (rozšíření slovní zásoby - plány na prázdniny a dovolenou, nejoblíbenější		

správnou výslovnost, slovní přízvuk, vnímá větnou intonaci; – poslouchá autentickou nahrávku a reprodukuje její obsah; – dokáže reagovat správným řešením; – vyhledá odpovídající informaci a adekvátně na ni reaguje; – reprodukuje obsah tematicky zaměřených říkanek a písniček. **MLUVENÍ** Žák: **DCJ-9-2-01** **DCJ-9-2-02** **DCJ-9-2-03** **- se zapojí do jednoduchých rozhovorů;** **- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;** **- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy,**	činnosti o prázdninách, sport, vysněné prázdniny – popis) – „Cestování“, (názvy zemí, dopis z prázdnin) **Škola** „Ve škole” (Vyučování, rozvrh hodin, vyučovací předměty, moje povolání) **Lidské tělo; zdraví** – „Co tě bolí?“ (Lidské tělo a zdraví, části těla, obličej, zdraví a nemoc; jídlo; Jsem nemocný – co mám dělat?; „U lékaře”) **Obec** – „Ve městě, na venkově“ (slovní zásoba – místa ve městě) **Dopravní prostředky** - základní i další dopravní prostředky - „Popis cesty“ (požádat o informaci a poskytnout ji, školní cesta)	**Moderovaný rozhovor;** **Referát; Projekt;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová situace a komunikační situace;** **Praktické předvedení**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

volného času a podobné otázky pokládá; – zapojí se do konverzace s více žáky ve skupině; – pečivě vyslovuje; – vnímá chyby a dokáže je opravit; – zeptá se na požadované informace a sám takové informace poskytne; - rozumí známým každodenním výrazům, frázím; – sdělí o sobě konkrétní údaje k jednotlivým tematickým okruhům; – informuje o sobě, klade otázky jiným; – pozdraví, poděkuje, rozloučí se, představí sebe a jiné; - vypráví o průběhu dne (školní den, víkend) a o průběhu týdne; - popíše jednotlivé části těla; - vyjádří význam zdraví; - popíše a charakterizuje místo bydliště (obec); - popíše jednoduše (školní) cestu a zeptá se na ni; - orientuje se v plánu města (základní orientace);	- „Plán města“ – orientace ve městě – rozšíření slovní zásoby - „Moje město, obec“ (místo mého bydliště) **Oblékání** - „Oblečení a móda“ (základní slovní zásoba, popis oblečení, co rádi nosíme) **Nákupy** - „Nákupy a nakupování” (základní slovní zásoba – obchody a jejich druhy, co a kde nakupujeme) **Povolání** (základní slovní zásoba, povolání rodičů, mé budoucí povolání) **Příroda; počasí** - popis počasí (roční období a měsíce, významné svátky v roce – přání k svátku) - **Reálie zemí příslušných jazykových oblastí** (svátky a tradice, vybraná města v německy mluvících zemích,		

- osvojí si a správně vyslovuje názvy dopravních prostředků; - popíše počasí i činnosti v jednotlivých měsících, ročních obdobích; - osvojí si a správně vyslovuje jednotlivé názvy oblečení; - popíše oblíbené oblečení; - vypráví o budoucím povolání; - popíše průběh prázdnin, vysněné prázdniny a oblíbené činnosti (cestování); - vypráví jednoduše příběh v minulosti; – zvládá jednoduchou společenskou konverzaci; – reaguje pohotově na kladené otázky; udrží konverzaci v jednoduché modelové situaci; - umí vytvořit a aplikovat gramatické struktury a typy vět (rozlišuje větu oznamovací, tázací, rozkazovací, rozlišuje větu kladnou a zápornou, větu jednoduchou a souvětí; dodržuje patřičný slovosled, vyjádří děj v přítomném a minulém čase, budoucí čas pomocí slovesa werden);	propojenost s Evropskou unií, cestování aj.) - práce se slovníkem (různé typy slovníků) **TEMATICKÉ OKRUHY** – Volný čas – Lidské tělo; zdraví – Škola – Obec - Dopravní prostředky - Oblékání - Nákupy - Povolání - Příroda; počasí - Reálie příslušných jazykových oblastí **MLUVNICE** - základní i rozšířené gramatické struktury a typy vět - souvětí souřadné se spojkami „und”, „aber”, „oder” ad. - souvětí podřadné - rámcová konstrukce (Ich kann nicht schwimmen.) - modální slovesa (müssen, können, dürfen, wollen)		

- správně používá osvojená gramatická pravidla; - seznámí se s bližšími údaji o německy mluvících zemích; - zvládá jednoduchou společenskou konverzaci; - umí získat ústní formou potřebné informace a sám je poskytne. **ČTENÍ S POROZUMĚNÍM** Žák: **DCJ-9-3-01** **DCJ-9-3-02** **DCJ-9-3-03** **- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům;** **- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům;** **- rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci;** – chápe smysl informačních materiálů pomocí obrázků;	- rozkazovací způsob pravidelných a vybraných nepravidelných sloves – préteritum pomocných sloves „haben, sein**”** - préteritum pravidelných a modálních sloves (müssen, können, wollen). - slovesa s odlučitelnou předponou - perfektum slabých sloves (machen, spielen aj.) a vybraných frekventovaných silných sloves (např. gehen, fahren, essen, trinken aj.) - neosobní zájmeno „es**”** v pevných vazbách (Es regnet. Es tut mir weh...) - spojky „und**”**, „aber**”**, „oder**”** - rozkazovací způsob (2. os. j. č. a mn. č., vykání) - předložky a předložkové vazby (časové údaje a předložky se 3. a 4. pádem) - řadové číslovky (1.-30.) – neosobní podmět „man**”** - množné číslo vybraných podstatných jmen (části těla)	**Moderovaný rozhovor;** **Referát; Projekt;** **Řešení zadaných problémových úloh;** **Modelová situace a komunikační situace;** **Praktické předvedení;** **Prezentace textu**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4

- rozumí základním nápisům ve městě; - vyhledá patřičnou informaci a dokáže na ni reagovat; – seřadí věty podle kontextu; – rozumí textu s přiměřenou slovní zásobou; - pochopí v určeném čase smysl textu; v textu se dobře orientuje, je schopen utvořit závěr ústně i písemně; - rozumí obtížnějšímu textu; - dokáže reprodukovat text ústně i písemně; - zapojuje se do jednoduché konverzace; – čte plynule se správnou výslovností; - používá slovník a dobře se v něm orientuje; - používá i další informační zdroje; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají	- vazba „Wie komme ich?“ – vazba „von - bis zu“ - Ich komme aus... x Ich komme von... - Ich fahre mit + 3. pád – osobní zájmena ve 3. pádu - přivlastňovací zájmena (1. a 4. pád, 3. pád – frekventovaná spojení) - časování slovesa „tragen**”** – sloveso „werden” + přídavné jméno – vazba „ich möchte” – stupňování (přídavných jmen a příslovcí - komparativ, superlativ) - gern, lieber, am liebsten Pozn.: přiměřená tolerance elementárních chyb nenarušujících smysl sdělení a porozumění.		

dané situaci a účelu; - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy. **PSANÍ** Žák: **DCJ-9-4-01** **DCJ-9-4-02** **DCJ-9-4-03** **- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři;** **- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat;** **- umí získat písemnou formou základní informace, které potřebuje;** **- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení;** - vyplní běžný formulář o sobě i jiných osobách; – popíše konkrétní situaci;		**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Další práce a jejich prezentování; Referát; Projekt; Řešení zadaných problémových úloh; Modelová situace; Komunikační situace**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Rozvoj schopností poznávání; řešení problémů a rozhodovací dovednosti MTKL - Multikulturalita VEGS - Evropa a svět nás zajímá **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Zeměpis, Přírodopis, Výchova ke zdraví, Výchova k občanství

- napíše krátké texty k osvojovaným tématům, v písemném projevu správně používá hlásky (včetně ß, w), odpovídající slovní zásobu i osvojená gramatická pravidla; - umí napsat i složitější slova, píše text bez chyb; - vyjádří děj přítomném, budoucím i minulém čase; – napíše dopis podle zadaného tématu; – napíše rozvrh hodin; - napíše přání k svátku; – dokáže odpovědět na dopis a další sdělení.			

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Matematika a její aplikace** je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy by měly prolínat všemi tematickými

okruhy v průběhu celého základního vzdělávání. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh, jejichž obtížnost je závislá na míře rozumové vyspělosti žáků, posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného

řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů.

Charakteristika vzdělávacích předmětů

Charakteristika vzdělávacího předmětu – Matematika

Vzdělávací obsah oboru Matematika je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a v prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy i různých směrech studia na středních školách. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzhledem k zaměření školy na matematickou logiku je kladen důraz na prohlubování logického přemýšlení u dětí. Průběžně jsou zařazovány úlohy posilující schopnost soustředění, úlohy na rozvoj prostorové představivosti a strategické úlohy.

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacích předmětů

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího předmětu – Matematika

1. ročník 4 hodiny týdně
2. ročník 5 hodin týdně
3. ročník 5 hodin týdně
4. ročník 5 hodin týdně
5. ročník 5 hodin týdně
6. ročník 5 hodin týdně
7. ročník 5 hodin týdně
8. ročník 5 hodin týdně
9. ročník 5 hodin týdně

(z toho 4 disponibilní hodiny na 1. stupni, 5 disponibilních hodin na 2. stupni)

Výuka probíhá v klasických učebnách, v místnostech s počítačovou a interaktivní technikou.

Průřezová témata
Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova
Etická výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žák poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, získá pozitivní vztah k celoživotnímu učení
- žák vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení
- žák pracuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly a vhodně je využívá ve vlastní tvorbě

Kompetence k řešení problémů
- žák rozlišuje podstatné a nepodstatné informace
- žák si uvědomuje problém, přemýšlí nad ním, hledá a vybírá řešení problému
- žák provede kritiku, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit a zhodnotit výsledky svých činů
- žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní
- žák si rozšiřuje slovní zásobu
- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gesta zvuků, využívá informační a komunikační prostředky
- žák využívá získané komunikativní dovednosti k práci ve skupině

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s učiteli na vytváření pravidel práce v týmu, přispívá k vytvoření pozitivní atmosféry
- žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně
- spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- respektuje různá hlediska
- žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém ve své tvorbě

Kompetence občanské

- žák toleruje názory ostatních lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je chopen vcítit se do situací ostatních lidí, přijímá a nabízí pomoc
- žák si je vědom svých povinností ve škole
- žák respektuje a chrání naše kulturní tradice, seznamuje se s významem místní kultury a zapojení se do ní

Kompetence pracovní

- žák udržuje v pořádku svůj pracovní prostor a dovede si připravit pomůcky na vyučovací hodinu
- žák si plánuje svoji práci
- žák se seznamuje s různými pracovními postupy a hledá jejich nejlepší uplatnění

Kompetence digitální

- žák ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE
Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE
Očekávané výstupy – 1. období

žák

- **M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků**
- **M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti**
- **M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose**
- **M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly**
- **M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- M-3-1-02p zná matematické operátory + , − , = , < , > a umí je zapsat
- M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20
-

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení**
- **M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel**
- **M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel**
- **M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel**
- **M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku**
- **M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel**
- **M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty**
- **M-5-1-08 porozumí významu znaku „−“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
- M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla
- - používá kalkulátor

Učivo

1.1 přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky

1.2 zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)

1.3 násobilka

1.4 vlastnosti početních operací s čísly

1.5 písemné algoritmy početních operací

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY
Očekávané výstupy – 1. období

žák

- **M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času**
- **M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života**
- **M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- - zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data**
- **M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- - určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- - provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- - uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Učivo

2.1 závislosti a jejich vlastnosti

2.2 diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- **M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci**
- **M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky**
- **M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- M-3-3-02p používá pravítko

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce**
- **M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran**
- **M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice**
- **M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu**
- **M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky
- M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
- M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru
- - pozná základní tělesa

Učivo

3.1 **základní útvary v rovině** – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník

3.2 **základní útvary v prostoru** – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec

3.3 délka úsečky; jednotky délky a jejich převody

3.4 obvod a obsah obrazce

3.5 vzájemná poloha dvou přímek v rovině

3.6 osově souměrné útvary

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY
Očekávané výstupy – 2. období

žák

- **M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Učivo

4.1 slovní úlohy

4.2 číselné a obrázkové řady

4.3 magické čtverce

4.4 prostorová představivost

2. stupeň

ČÍSLO A PROMĚNNÁ
Očekávané výstupy

žák

- **M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu**
- **M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor**

- **M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel**
- **M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)**
- **M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů**
- **M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)**
- **M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním**
- **M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav**
- **M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu
- M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

Učivo

1.1 **dělitelnost přirozených čísel** – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti

1.2 **celá čísla** – čísla navzájem opačná, číselná osa

1.3 **desetinná čísla, zlomky** – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek

1.4 **poměr** – měřítko, úměra, trojčlenka

1.5 **procenta** – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování

1.6 **mocniny a odmocniny** – druhá mocnina a odmocnina

1.7 **výrazy** – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny

1.8 **rovnice** – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY
Očekávané výstupy

žák

- **M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data**
- **M-9-2-02 porovnává soubory dat**
- **M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti**
- **M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem**
- **M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-2-01p vyhledává a třídí data
- M-9-2-02p porovnává data
- M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku
- - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- - zvládá početní úkony s penězi

Učivo

2.1 **závislosti a data** – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr

2.2 **funkce** – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
Očekávané výstupy

žák

- **M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku**
- **M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary**
- **M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem**
- **M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů**
- **M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh**
- **M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary**
- **M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků**

- **M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar**
- **M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti**
- **M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles**
- **M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles**
- **M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině**
- **M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce
- M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
- M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles
- M-9-3-12p načrtne základní tělesa
- M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa
- - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- - umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- - používá technické písmo
- - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Učivo

3.1 **rovinné útvary** – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků)

3.2 **metrické vlastnosti v rovině** – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost, Pythagorova věta

3.3 **prostorové útvary** – kvádr, krychle, rotační válec, jehlan, rotační kužel, koule, kolmý hranol

3.4 **konstrukční úlohy** – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice), osová souměrnost, středová souměrnost

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY
Očekávané výstupy

žák

- **M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací**
- **M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

- M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy
- M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací
- M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Učivo

4.1 číselné a logické řady

4.2 číselné a obrázkové analogie

4.3 logické a netradiční geometrické úlohy

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Žák: **M-3-1-01** **- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků;** – spočítá prvky daného konkrétního souboru do 20 (včetně); – vytvoří konkrétní soubor (korálky, kuličky, …) s daným počtem prvků do 20 (včetně);	Přirozená čísla – číselná řada 0-20	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 1.1

- podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně, porovnává soubory (i bez počítání); - využívá univerzální modely čísel. Žák: **M-3-1-02** **M-3-1-03** **M-3-1-04** **M-3-1-05** **- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti;** **- užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose;** **- provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly;** **- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace;** - přečte, zapíše čísla 0-20; - doplní chybějící čísla v řadě; – porovnává čísla a soubory s počtem prvků do 20 - využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo; - správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi;	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa) – číslice 0-9, čísla 0-20 – vztahy menší, větší, rovno – znaménka <, >, =, +, - - orientace na číselné ose - řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel Vlastnosti početních operací s čísly - číselný obor 0-10 – součet čísel (bez přechodu přes desítku) – rozdíl čísel (bez přechodu přes desítku)	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo**: 1.2, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Český jazyk

– řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 0-20; – sčítá a odčítá čísla zpaměti v oboru 0-10, v oboru 10-20 bez přechodu přes desítku; – používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací; – řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0-20 bez přechodu desítky; – řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n-více(méně) v probíraném oboru. **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** Žák: **M-3-2-01** **M-3-2-02** **M-3-2-03** **- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času;** **- popisuje jednoduché závislosti z praktického života;** **- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel;** - rozlišuje a vyjmenuje dny v týdnu;	– řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání – řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů o n-více a o n-méně – práce s textem slovní úlohy Rozšiřující učivo: – komutativnost sčítání, další náměty do výuky: praktické úkoly s využitím základních jednotek délky Závislosti a jejich vlastnosti – orientace v prostoru – geometrické pojmy: vpravo, vlevo, pod, nad, – před, za, hned před, hned za – časové údaje: dny v týdnu – dnes, včera, zítra	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka**	**Učivo:** 2.1, 2.2 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Český jazyk, Prvouka

- orientuje se v čase; – orientuje se v prostoru (vpravo, vlevo, před, za). - orientuje se v jednoduché tabulce; - doplní údaje do tabulky. **GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU** Žák: **M-3-3-01** **M-3-2-02** **- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa;** **- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky;** – rozeznává, pojmenuje a načrtne základní rovinné geometrické útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh; - uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; - porovnává rovinné útvary stejného typu podle velikosti;	– konkrétní orientace v prostoru Tabulky - orientace v jednoduché tabulce - doplňování údajů do tabulky **Základní útvary v rovině** – rovinné útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh **Základní útvary v prostoru** – tělesa: krychle, kvádr, válec, koule Délka úsečky - odhad, měření a porovnávání délky úsečky s přesností na centimetry	**v hodině; Didaktické hry** **Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Výtvarná výchova, Pracovní činnosti

- orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy; - pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary; – rozeznává geometrické útvary: krychle, kvádr, válec, koule; - porovnává tělesa stejného typu podle velikosti. - odhaduje a srovnává délky úseček s využitím pomůcek; - měří délky úsečky s přesností na centimetry.			

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Žák: **M-3-1-01** **- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty;** – spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100 (včetně); – vytvoří konkrétní soubory (na počítadle, penězi, ve čtvercové síti apod.) s daným počtem prvků do 100.	Přirozená čísla – číselná řada 0-100 – počítání s penězi – peníze: způsoby placení	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 1.1

Žák: **M-3-1-02** **M-3-1-03** **- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti;** **- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose;** - počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá a lichá čísla; – porovnává čísla do 100 a vztahy mezi nimi zapíše pomocí symbolů; – chápe rovnost a nerovnost i v různých významových kontextech (délka, čas, peníze); – orientuje se na číselné ose; – zobrazí číslo na číselné ose; – využívá číselnou osu k porovnávání čísel – zaokrouhlí dané číslo na desítky; – řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru do 100.	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa) – číselný obor 0-100 – lichá a sudá čísla – porovnávání čísel – číselná osa – zaokrouhlování čísel na desítky	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 1.2

Žák: **M-3-1-04** **M-3-1-05** **- provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly;** **- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace;** – užívá spoje násobilek 0,1,2,3,4,5,10; – dělí v oboru násobilek 0,1,2,3,4,5,10; – násobí zpaměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky, dělí zpaměti; v oboru osvojených násobilek; – užívá násobení a dělení v praktických situacích; – řeší slovní úlohy na násobení a dělení; – řeší slovní úlohy na vztahy x-krát více, x-krát méně; – sčítá a odčítá zpaměti čísla v oboru do dvaceti s přechodem přes desítku; – sčítá a odčítá zpaměti dvojciferné číslo s jednociferným	Násobilka – násobek – násobení jako opakované sčítání – automatizace násobilek 0,1,2,3,4,5,10 – automatizace dělení v oboru probraných násobilek – řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobilek – řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů n-krát více, n-krát méně Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly – součet a rozdíl čísel v oboru do 100 – řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání – závorky Rozšiřující učivo:	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Český jazyk

i dvojciferným číslem v oboru do 100 s přechodem násobků deseti; – používá sčítání a odčítání při řešení praktických úloh – řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru do 100; – řeší slovní úlohy s užitím vztahů o x-více (méně) v oboru do 100.	– komutativnost sčítání při pamětném i písemném počítání – grafické znázornění slovních úloh		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák: **M-3-2-01** **M-3-2-02** **- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času;** **- popisuje jednoduché závislosti z praktického života;** – orientuje se v čase; – čte časové údaje na různých typech hodin; – orientuje se v kalendáři; – používá vhodně časové jednotky a provádí jednoduché převody mezi nimi;	Závislosti a jejich vlastnosti – orientace v čase – den - 24 hodin – hodina - 60 minut – minuta - 60 sekund – časové údaje: čtvrt hodiny, půl hodiny, tři čtvrtě hodiny, celá hodina	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 2.1 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Prvouka

– popisuje jednoduché závislosti z praktického života. Žák: **M-3-2-03** **- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel;** – zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat; – provádí odhady délky a množství; – navrhne a použije tabulku k organizaci údajů; – třídí soubor objektů.	Tabulky – měření délky, hmotnosti, objemu – jednotky: centimetr, litr, kilogram – tabulková evidence zadaných údajů Rozšiřující učivo: - časové tabulky	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 2.2 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Žák: **M-3-3-01** **M-3-3-02** **-rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary;**	**Základní útvary v rovině** – lomená čára, křivá čára, bod, úsečka, přímka, polopřímka	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných**	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Výtvarná výchova, pracovní činnosti

- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky; – kreslí křivé a rovné čáry; – rýsuje úsečky; – rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady ve svém okolí, modeluje prostorové útvary podle zadání; – poznává a pojmenuje geometrická tělesa v praxi – pomocí stavebnic vymodeluje prostorové útvary podle zadání; – odhadne a měří délku úsečky na centimetry.	– úsečka – označení bodů a úseček **Základní útvary v prostoru** – tělesa: kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec Délka úsečky; jednotky délky a jejich převody – práce s pravítkem – délka úsečky – jednotky délky – milimetr, centimetr, metr, kilometr	**problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Žák: **M-3-1-01** **M-3-1-02** **M-3-1-03** **- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků;** **- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti;**	Přirozená čísla - číselná řada 0 - 1 000 Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa) - zápis čísel	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 1.1, 1.2

- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose; - čte a píše trojciferná čísla; - vytvoří konkrétní soubor (penězi, milimetrovým papírem apod.) s daným počtem prvků do 1 000; - zakreslí obraz daného čísla na číselné ose; - porovnává čísla do 1 000; - řeší slovní úlohy na porovnávání dvou trojciferných čísel. Žák: **M-3-1-04** **M-3-1-05** **- provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly;** **- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace;** - automaticky užívá spoje všech násobilek; - násobí pamětně dvojciferné číslo jednociferným v jednoduchých případech;	- porovnávání čísel - číselná osa - zaokrouhlování čísel na stovky, desítky - rozklad čísel v desítkové soustavě Rozšiřující učivo: - pohyb po číselné ose (propedeutika záporných čísel) - aritmetické operace i vztahy mezi čísly v různých jazycích, různých kontextech významových a strukturálních Násobilka - násobení jako opakované sčítání 6,7,8,9 - násobení deseti, stem - automatizace všech spojů násobilek - automatizace dělení - násobení a dělení dvojciferných čísel jednocifernými - dělení se zbytkem - závorky	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 1.3, 1.4, 1.5

- dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobilek; - určuje neúplný podíl a zbytek v jednoduchých případech; - používá závorky při výpočtech; - užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh; - řeší a vytváří slovní úlohy vedoucí k násobení dvojciferného čísla jednociferným a dělí dvojciferné číslo jednociferným; - řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů n-krát více, n-krát méně; - čte a sestavuje tabulky násobků; - užívá tabulkové zápisy v praxi (ceny zboží, vzdálenosti, ...); - používá sčítání a odčítání v daném oboru; - řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání, na vztahy o n-více, o n-méně; - ovládá jednoduché řešitelské strategie; - písemně sčítá a odčítá dvě trojciferná čísla; - provádí kontrolu svého výpočtu;	- řešení a vytváření slovních úloh se dvěma různými početními výkony - řešení a vytváření slovních úloh vedoucích k užití vztahů n-krát více, n-krát méně Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - součet a rozdíl čísel do 1 000 - řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání Písemné algoritmy početních operací - písemné algoritmy sčítání a odčítání - kontrola výsledku - řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání		

- řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání dvou trojciferných čísel. **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** Žák: **M-3-2-01** **M-3-2-02** **M-3-2-03** **- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času;** **- popisuje jednoduché závislosti z praktického života;** **- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel;** - využívá časové údaje při řešení různých situací z běžného života; - eviduje statické i dynamické situace pomocí slov a tabulek; - doplní údaje, které chybí v tabulce; - využije pro uspořádání získaných dat tabulku.	Závislosti a jejich vlastnosti - orientace v čase, jednoduché převody jednotek času Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády - tabulky, schémata, posloupnosti čísel - teplota, teploměr, stupeň celsia - evidence sportovních výkonů Rozšiřující učivo: - čtení údajů z grafů, diagramů, tabulek	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 2.1, 2.2 **Průřezová témata:** VMEGS – Evropa a svět nás zajímá

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Žák: **M-3-3-01** **- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci;** - rýsuje přímku, vyznačuje polopřímku; - označí bod, krajní body úsečky; - rýsuje úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr; - kreslí a rýsuje rovinné obrazce ve čtvercové síti; - měří délku stran rovinných obrazců; - rýsuje kružnici pomocí kružítka; - poznává geometrická tělesa v praxi; - vymodeluje tělesa.	– pozorování závislostí a jejich vlastností **Základní útvary v rovině** - přímka, polopřímka, úsečka - čtvercová síť - rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník - strana rovinného obrazce - kružnice **Základní útvary v prostoru** - tělesa: kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec Rozšiřující učivo: – pravoúhlý trojúhelník – osa souměrnosti útvarů v rovině	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 3.1, 3.2 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Výtvarná výchova, Pracovní činnosti

Žák: **M-3-3-02** **- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky;** - měří délku úsečky s přesností na milimetr; - převádí jednotky délky; - provádí odhad délky, vzdálenosti; - určí obvod čtyřúhelníků sečtením délek jeho stran; - určí vzájemnou polohu dvou přímek; - označí průsečík dvou různoběžek. Žák: **M-3-3-03** **- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině;** - rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary, uvede konkrétní příklady.	Délka úsečky; jednotky délky a jejich převody - délka úsečky - jednotky délky: milimetr, centimetr, decimetr, metr, kilometr Obvod obrazce - obvod čtyřúhelníků Vzájemná poloha dvou přímek v rovině - vzájemná poloha dvou přímek - rovnoběžky, různoběžky - průsečík dvou různoběžek Osově souměrné útvary - osově souměrné rovinné útvary	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry** **Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 3.3, 3.4, 3.5 **Učivo:** 3.6 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Pracovní činnosti

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Žák: **M-5-1-01** **M-5-1-02** **M-5-1-03** **M-5-1-04** **- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení;** **- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel;** **- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních**	**Přirozená čísla** - posloupnost přirozených čísel do 1 000 000 **Zápis čísla v desítkové** soustavě a jeho znázornění - zápis čísla v desítkové soustavě	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Anglický jazyk

operací v oboru přirozených čísel; **- řeší a tvoří úlohy,** **ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel;** - počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících; - čte, píše a zobrazí čísla na číselné ose; - porovnává čísla do 1 000 000 a řeší příslušné nerovnice; - řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel - rozkládá čísla v desítkové soustavě; - pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 (nejvýše se dvěma různými číslicemi) jednociferným číslem; - provádí kontrolu svého výpočtu; - řeší slovní úlohy na násobení a dělení a na vztahy n-krát více, n-krát méně; - pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly; - řeší slovní úlohy vedoucí k provádění početních výkonů	a jeho znázornění (číselná osa) - porovnávání čísel do 1 000 000 - zaokrouhlování čísel na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky - rozklad čísla v desítkové soustavě **Násobilka** - pamětné násobení a dělení jednociferným číslem v daném oboru - vztahy mezi násobením a dělením - kontrola výpočtu - vlastnosti násobení a dělení - pořadí početních výkonů - užívání závorek - řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení **Vlastnosti početních operací s čísly** - sčítání a odčítání čísel v daném oboru - vlastnosti sčítání a odčítání		

s čísly v daném oboru a na vztahy o n-více, o n-méně; - řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony; - písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem; - písemně dělí jednociferným dělitelem; - písemně sčítá a odčítá (sčítá alespoň tři čísla, odčítá od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo); - řeší slovní úlohy s využitím písemných algoritmů sčítání a odčítání, násobení a dělení; - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.	- odhad výsledku a kontrola výpočtu - vztahy mezi sčítáním a odčítáním - řešení a vytváření slovních úloh **Písemné algoritmy početních operací** - písemné algoritmy násobení a dělení (jednociferným a dvouciferným činitelem) - písemné algoritmy sčítání a odčítání - kontrola výpočtu - řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání, násobení a dělení - komutativnost a asociativnost - hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - římské číslice		

Žák: **M-5-1-05** **M-5-1-06** **- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku;** **- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel;** - řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny daného počtu. **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** Žák: **M-5-2-01** **M-5-2-02** **- vyhledává, sbírá a třídí data;** **- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy;** - provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty).	**Zlomky** - celek, část, zlomek - čitatel, jmenovatel, zlomková čára - polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina Závislosti a jejich vlastnosti - práce s daty - zásady sběru a třídění dat Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády - orientace v jednoduchých grafech	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry** **Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka**	**Učivo:** 1.1 **Učivo:** 2.1, 2.2 **Průřezová témata:** MV – Tematické okruhy receptivních činností – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací; - vyhledává a doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce; - vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram. **GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU** Žák: **M-5-3-01** **- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce;** - dodržuje zásady rýsování; - narýsuje přímku, vyznačí polopřímku; - narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem.	- doplňování tabulek podle grafu **Základní útvary v rovině** - zásady rýsování - rýsování jednoduchých rovinných útvarů - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnice, čtyřúhelník, mnohoúhelník - střed a poloměr kružnice	**v hodině; Didaktické hry** **Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 3.1 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Výtvarná výchova, pracovní činnosti

Žák: **M-5-3-02** **M-5-3-04** **- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran;** **- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu;** - měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi; - sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky; - určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná; - používá základní jednotky obsahu.	**Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody** - konstrukční sčítání a odčítání úseček **Obvod a obsah obrazce** - obvod rovinného obrazce - jednotky obsahu: mm^2, cm^2, m^2	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 3.3, 3.4 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Výtvarná výchova, pracovní činnosti
Žák: **M-5-3-03** **- sestrojí rovnoběžky a kolmice;** - určí vzájemnou polohu dvou přímek; - sestrojí rovnoběžku s danou přímkou;	**Vzájemná poloha dvou přímek v rovině** - vzájemná poloha dvou přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky – průsečík	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené**	**Učivo:** 3.5

- sestrojí kolmici (pomocí trojúhelníku s ryskou) k dané přímce. Žák: **M-5-3-05** **- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru;** - pozná a pojmenuje druhy trojúhelníku. **NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** Žák: **M-5-4-01** **- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky;** - řeší číselné a obrázkové řady, magické; - při řešení využívá úsudek a prostorovou představivost.	- kolmice, kolmost **Osově souměrné útvary** - osa souměrnosti - souměrné útvary - rovnoramenný trojúhelník - rovnostranný trojúhelník **Slovní úlohy** - praktické slovní úlohy a problémy a jejich řešení úsudkem Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost	**pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry** **Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry** **Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 3.6 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Pracovní činnosti **Učivo:** 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita; Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Žák: **M-5-1-01** **M-5-1-02** **M-5-1-03** **M-5-1-04** **M-5-1-07** **M-5-1-08** **- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení;** **- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel;**	**Přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla** - číselný obor 0 - miliarda - posloupnost přirozených čísel - porovnávání přirozených čísel - řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování přirozených čísel na miliony, statisíce, tisíce, sta, desítky	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka**	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5

- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací; **- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel;** **- přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty;** **- porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose;** - čte a zapisuje čísla v daném oboru; - počítá po milionech; - počítá v celém oboru přirozených čísel; - porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose a jejich úsecích; - zaokrouhluje přirozená čísla s požadovanou přesností; - provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru; - provádí kontrolu výpočtu pomocí kalkulátoru;	**Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění** (číselná osa, teploměr, model) - zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě - zápis desetinných čísel - orientace na číselné ose - vyznačení celého záporného čísla na číselné ose **Násobilka** - pamětné násobení a dělení přirozených čísel - kontrola výpočtu - užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost, distributivnost) **Vlastnosti početních operací s čísly** - početní výkony s čísly a jejich vlastnosti - pamětné sčítání a odčítání čísel - odhad výsledku a kontrola výpočtu	**v hodině;** **Didaktické hry**	

- zapíše dané přirozené číslo v požadovaném tvaru v desítkové soustavě (používá rozvinutý zápis); - čte a zapisuje desetinná čísla; - orientuje se na číselné ose (přirozená čísla, celá záporná čísla, desetinná čísla); - pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech; - sčítá a odčítá čísla zpaměti (sčítaná nebo odčítaná čísla mají nejvýše dvě číslice různé od nuly); - odhaduje výsledky a kontroluje výpočty; - písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla; - písemně odčítá dvě přirozená čísla; - písemně násobí až čtyřciferným činitelem; - písemně dělí jednociferným a dvojciferným dělitelem; - účelně propojuje písemné i pamětné počítání; - řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života s využitím matematizace reálné situace;	**Písemné algoritmy početních operací** - písemné algoritmy početních výkonů (sčítání, odčítání, násobení a dělení) - kontrola výpočtu - zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi		

- řeší jednoduché a složené slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům s přirozenými čísly; - používá kalkulátor při rutinních výpočtech. Žák: **M-5-1-05** **M-5-1-06** **- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku;** **- porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel;** - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel; - řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny daného počtu;	**Zlomky** - určování 1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10 celku - řešení a vytváření slovních úloh k určování 1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10 daného celku - vytváření celku z jeho dané poloviny, čtvrtiny třetiny, pětiny, desetiny - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 1.1 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Přírodopis, Anglický jazyk

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák: **M-5-2-01** **M-5-2-02** **- vyhledává, sbírá a třídí data;** **- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy;** - dosazuje za proměnnou; - doplňuje řady čísel, doplňuje tabulky; - čte a sestrojuje sloupkový diagram; - sestrojuje a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic; - vyhledává a vybírá z textu data podle zadaného kritéria; - zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta; - zapíše a utřídí získaná data (např. výsledky pozorování) s využitím digitálních technologií; - rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém;	**Závislosti a jejich vlastnosti** - proměnná, nezávisle proměnná **Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády** - čtení a sestavování tabulek různých závislostí - čtení a sestavování sloupkových diagramů - grafy - soustava souřadnic - zakreslování jednoduchých grafů závislostí (průběh jízdy autem, změna teploty během dne, … - statistické údaje a jejich reprezentace - kruhový diagram **Finanční produkty** - úspory	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 2.1, 2.2 **Průřezová témata:** OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji; - využije pro uspořádání získaných dat tabulku, diagram, schéma; - navrhne způsob grafického záznamu informací za pomoci digitálních technologií; - posoudí, kdy mu digitální technologie napomohou při řešení úloh a problémů vycházejících z praktického života a využije je. **GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU** Žák: **M-5-3-01** **- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce;** - narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník;	- třídění získaných nebo vyhledaných dat podle daných/zvolených kritérií **Základní útvary v rovině** - konstrukce obdélníku, čtverce, pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka**	**Učivo:** 3.1 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Výtvarná výchova, Pracovní činnosti

- při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů; - pojmenuje, popíše a poznává geometrická tělesa. Žák: **M-5-3-02** **M-5-3-04** **- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran**; **- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu;** - určí délku lomené čáry; - vypočítá obvod obdélníka, čtverce a mnohoúhelníku; - odhaduje obvod; - řeší úlohy z praxe; na výpočty obvodu obdélníku a čtverce; - vypočítá obsah obdélníka, čtverce; - odhaduje obsah; - řeší úlohy z praxe na výpočty obsahu obdélníku	**Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody** - délka lomené čáry Obvod a obsah obrazce - výpočty obvodu obdélníka, čtverce a mnohoúhelníku - odhad obvodu - řešení úloh z praxe na výpočty obvodu obdélníku a čtverce - výpočty obsahu čtverce, obdélníka - odhad obsahu - řešení úloh z praxe na výpočty obsahu obdélníku a čtverce - jednotky obsahu	**v hodině;** **Didaktické hry** **Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině;** **Didaktické hry**	**Učivo:** 3.3, 3.4

a čtverce; - převádí jednotky obsahu. Žák: **M-5-3-03** **- sestrojí rovnoběžky a kolmice;** - rýsuje rovnoběžky a kolmice daným bodem; - sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou. Žák: **M-5-3-05** **- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru;** - pozná souměrný útvar; - určí osu souměrnosti modelováním, překládáním; - nakreslí souměrný útvar ve čtvercové síti; - určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který	**Vzájemná poloha dvou přímek v rovině** - konstrukce rovnoběžek a kolmic daným bodem Osově souměrné útvary - osa souměrnosti - souměrné útvary - rovnoramenný trojúhelník - rovnostranný trojúhelník - určování os souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích (hvězda, motýl, …) - určování roviny souměrnosti na modelech (krabičky, …)	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry** **Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 3.5 **Učivo:** 3.6 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Pracovní činnosti

je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná. **NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** Žák: **M-5-4-01** **- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky;** - řeší magické čtverce; - ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je; - při řešení využívá prostorovou představivost.	- souměrné útvary ve čtvercové síti - konstrukce souměrného útvaru ve čtvercové síti - modelování souměrných útvarů - složené obrazce ve čtvercové síti **Slovní úlohy** - praktické slovní úlohy a problémy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce, pyramidy, sudoku Prostorová představivost	**Samostatná písemná – ověřovací – práce; Řešení zadaných problémových úloh; Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Didaktické hry**	**Učivo:** 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita; Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČÍSLO A PROMĚNNÁ Žák: **M-9-1-01** **M-9-1-02** **- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu;** **- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor;** - čte, zapíše, porovná desetinná čísla a zlomky, zobrazí je na číselné ose; - provádí početní operace zpaměti a písemně v oboru desetinných čísel;	**Desetinná čísla** - porovnávání - zaokrouhlování - sčítání a odčítání - násobení a dělení 10, 100, 1000 - násobení a dělení přirozeným číslem - násobení a dělení desetinným číslem - vlastnosti početních výkonů - přepis slovních vyjádření do číselných výrazů	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh**	**Učivo:** 1.3

- ovládá a používá pravidla pro zaokrouhlování; - provádí odhady početních operací s danou přesností - matematizuje jednoduché reálné situace; - analyzuje a řeší jednoduché problémy; - modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru přirozených a desetinných čísel; - převádí jednotky délky a hmotnosti v oboru desetinných čísel; - používá kalkulátor při rutinních výpočtech; - provádí jednoduché výpočty v prostředí tabulkového procesoru i s použitím funkce SUMA; - využívá formát čísla při zaokrouhlení v tabulkovém procesoru; - využívá digitální technologie k ulehčení výpočtů algoritmických úloh.	- jednoduché slovní úlohy z praxe		

Žák: **M-9-1-03** **- modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel;** - rozezná prvočíslo a číslo složené; - provádí rozklad na prvočinitele; - umí určit čísla soudělná a nesoudělná; - určí největší společný dělitel a nejmenší společný násobek; - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel. **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** Žák: **M-9-2-01** **M-9-2-02** **M-9-2-04** **M-9-2-05** **- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data;** **- porovnává soubory dat;**	**Dělitelnost přirozených čísel** - prvočísla a čísla složená - rozklad na prvočinitele - znaky dělitelnosti - násobek, dělitel - nejmenší společný násobek, největší společný dělitel - čísla soudělná a nesoudělná - řešení slovních úloh z praxe **Aritmetický průměr** - využití tabulkového kalkulátoru k práci s daty	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh** **Samostatná písemná – ověřovací – práce;**	**Učivo:** 1.1 **Učivo:** 2.1

- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem; **- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů;** - spočítá aritmetický průměr a aplikuje jej v úlohách z praxe; - vkládá data do tabulky v prostředí tabulkového kalkulátoru, seřadí data v tabulce podle jednoho kritéria; - používá kalkulátor při rutinních výpočtech. **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** Žák: **M-9-3-01** **M-9-3-02** **M-9-3-03** **M-9-3-04** **M-9-3-06** **M-9-3-07** **M-9-3-08** **- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních**	**Rovinné útvary** - úhly - měření velikosti úhlu	**Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh** **Samostatná písemná – ověřovací – práce;**	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.4

rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku; **- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary;** **- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem;** **- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů;** **- načrtne a sestrojí rovinné útvary;** **- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků;** **- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar;** - pozná základní rovinné útvary; - dokáže sestrojit úhel; - odhaduje velikost úhlu, určuje velikost úhlu měřením a výpočtem; - provádí operace s úhly početně ve stupních a minutách i graficky;	- rýsování úhlu dané velikosti - převody a užití jednotek úhlu - typy úhlů - přenášení úhlů a operace s úhly konstrukčně i početně **Trojúhelník** - vlastnosti trojúhelníku - typy trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - výpočet velikostí úhlů - konstrukce podle vět sss, sus, usu - výška a těžnice - kružnice opsaná a vepsaná **Čtverec a obdélník** - výpočet obvodu a obsahu, jednotky, - převody jednotek délky a obsahu **Shodná zobrazení** - shodnost geometrických útvarů - osová souměrnost - středová souměrnost	**Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh**	

- charakterizuje vlastnosti dvojic úhlů; - používá pro označení úhlů písmena řecké abecedy; - dovede načrtnout a sestrojit trojúhelník ze zadaných údajů sss, sus, usu; - provádí popis konstrukce, určuje podmínky sestrojení; - určuje velikosti vnitřních úhlů výpočtem; - při řešení úloh používá trojúhelníkovou nerovnost; - umí sestrojit výšky a těžnice, kružnici opsanou a vepsanou; - sestrojí pravidelné obrazce; - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů; - používá a převádí jednotky délky a obsahu; - utváří si představu o velikosti různých jednotek; - využívá centimetrovou čtvercovou síť pro výpočet obvodu a obsahu mnohoúhelníků; - určí shodnost obrazců;			

- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti; - určí osově souměrný útvar; - přiřadí k sobě vzor a obraz, určí střed souměrnosti, rozezná samodruhý bod a samodruhý útvar, charakterizuje středově souměrný útvar; - rozpozná útvary souměrné podle středu souměrnosti a sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti; - řeší aplikační slovní úlohy s využitím znalostí o středově souměrných rovinných útvarech. Žák: **M-9-3-09** **M-9-3-10** **M-9-3-11** **M-9-3-12** **- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti;** **- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles;**	**Prostorové útvary** - krychle, kvádr - pojmy vrchol, hrana, stěna, úhlopříčky - objem a povrch - síť těles	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení**	**Učivo:** 3.3

- načrtne a sestrojí sítě základních těles; **- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině;** - rozpozná základní prostorové útvary; - používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka; - odhaduje a vypočítá objem a povrch krychle a kvádru; - používá pojmy síť tělesa, plášť, podstava; - načrtne a sestrojí sítě základních těles (krychle, kvádr); - analyzuje a řeší geometrické úlohy z praxe; - při řešení úloh provede rozbor úlohy a náčrt, vyhodnotí reálnost výsledku; - účelně využívá kalkulátor při rutinních výpočtech. **NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** Žák: **M-9-4-01** **M-9-4-02**	- jednotky objemu - převody jednotek objemu - slovní úlohy z praxe	**zadaných problémových úloh**	

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací; **- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí;** - vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy; - řeší jednoduchou úlohu; - ověří výsledek úlohy; - určí reálnou podobu jednoduchého trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině.	- logické a číselné řady - řešení zajímavých a netradičních úloh	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh;** **Skupinová práce;** **Tematická diskuze;** **Didaktické hry**	**Učivo:** 4.1 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita; Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice; Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČÍSLO A PROMĚNNÁ Žák: **M-9-1-01** **M-9-1-04** **M-9-1-09** **- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu;** **- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem);**	**Zlomky** - porovnávání, převrácený zlomek, smíšená čísla - převádění zlomku na desetinné číslo - rozšiřování a krácení zlomků - početní operace se zlomky - využití zlomků v praktických úlohách - společný jmenovatel zlomků	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh**	**Učivo:** 1.3

- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel; – dodržuje pravidla pro pořadí početních operací, využívá vlastnosti operací sčítání a násobení; – porovná zlomky, zobrazí zlomky na číselné ose; – vyjádří část celku graficky i zlomkem; – provádí základní úpravy zlomků (rozšiřuje a krátí zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, upraví zlomek na smíšené číslo a naopak, převádí zlomek na desetinné číslo a naopak) – využívá zlomky při řešení praktických situací, řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky.			

Žák: **M-9-1-01** **M-9-1-02** **M-9-1-09** **- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu;** **- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor;** **- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel;** – zapíše celé a racionální číslo a zobrazí je na číselné ose; – porovná celá a racionální čísla, určí absolutní hodnotu racionálního čísla a celého čísla a uvede její praktický význam; – užívá početní výkony s celými a racionálními čísly v praxi, řeší slovní úlohy; – určí hodnotu číselného výrazu v daném oboru – zaokrouhluje čísla s danou přesností;	**Celá čísla** - racionální čísla - čísla kladná, záporná, navzájem opačná - absolutní hodnota - uspořádání celých čísel, číselná osa - početní operace s celými čísly - racionální čísla - početní operace s racionálními čísly - slovní úlohy z praxe - zaokrouhlování racionálních čísel	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh**	**Učivo:** 1.2

– využívá pro kontrolu výsledku odhad; - používá kalkulačku při rutinních výpočtech. Žák: **M-9-1-04** **M-9-1-05** **- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem);** **- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů;** – porovná dvě veličiny poměrem; – upravuje poměr rozšiřováním a krácením – zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru, rozdělí celek v daném poměru; – vysvětlí, co znamená postupný a převrácený poměr, zapíše jej a upraví;	**Poměr** - poměr, převrácený a postupný poměr - úměra - měřítko plánů a map, využití v praxi - zvětšení a zmenšení čísla v poměru - trojčlenka	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh**	**Učivo:** 1.4 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Zeměpis

– řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru; – využívá dané měřítko při zhotovování jednoduchých plánů a čtení map, odvodí měřítko ze zadaných údajů. Žák: **M-9-1-02** **M-9-1-04** **M-9-1-06** **M-9-1-09** **- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor;** **- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem);** **- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek);** **- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá**	**Procenta** - procento, základ, procentová část, počet procent - úrok, promile - využití procent v praxi, slovní úlohy Finanční matematika - jednoduché úrokování	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh**	**Učivo:** 1.5

matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel; – určí počet procent, procentovou část a základ; – vyjádří část celku procentem, desetinným číslem, zlomkem; – určí z textu úlohy, které z hodnot (počet procent, procentová část a základ) jsou zadány a které má vypočítat, provede výpočet; – rozhodne, zda zvolit pro řešení úlohy známý algoritmus, nebo zda řešit úlohu úsudkem, provede odhad výsledku a ověří správnost řešení; – řeší jednoduché úlohy z oblasti finanční matematiky (úrok); - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - používá tabulkový procesor: výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí.			

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák: **M-9-2-01** **M-9-2-02** **M-9-2-03** **M-9-2-04** **M-9-2-05** **- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data;** **- porovnává soubory dat;** **- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti;** **- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem;** **- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů;** – používá pojem úměra a vypočítá neznámý člen úměry; – zapíše tabulku přímé a nepřímé úměrnosti, určí a odůvodní přímou a nepřímou úměrnost v příkladech z reálného života; – určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti z textu úlohy, z tabulky a grafu;	**Závislosti a data** - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka - řešení praktických slovních úloh – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky;	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh**	**Učivo:** 2.1

– vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu; – samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu; - řeší slovní úlohy s využitím přímé a nepřímé úměrnosti pomocí trojčlenky; - získává, vyhledává, kriticky posuzuje data a informace; Získaná data zpracovává v digitálním prostředí. **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** Žák: **M-9-3-01** **M-9-3-02** **M-9-3-03** **M-9-3-04** **M-9-3-06** **- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku;**	**Rovinné útvary** trojúhelník - rozšíření konstrukcí trojúhelníku - popis konstrukce pomocí matematické symboliky - obvod a obsah - využití v praxi	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh**	**Učivo:** 3.1, 3.2

- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary; **- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem;** **- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů;** **- načrtne a sestrojí rovinné útvary;** - využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely; - rozliší typy trojúhelníků a čtyřúhelníků; - odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě; - určí výpočtem obsah a obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku; - využívá vlastnosti trojúhelníků a čtyřúhelníků při řešení úloh z praxe; - sestrojí trojúhelník a čtyřúhelník; - používá a převádí jednotky délky a obsahu; - načrtne rovinný útvar podle slovního zadání; - ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání;	čtyřúhelník - rozdělení, vlastnosti - konstrukce - obvod a obsah čtyřúhelníků - praktické využití		

- vytváří v digitálním prostředí modely rovinných útvarů. Žák: **M-9-3-09** **M-9-3-10** **M-9-3-11** **M-9-3-12** **M-9-3-13** **- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti;** **- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles;** **- načrtne a sestrojí sítě základních těles;** **- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině;** **- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu;** – rozpozná mnohostěny krychle, kvádr, kolmý hranol, popíše jejich vlastnosti; – rozlišuje pojmy rovina a prostor, správně používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol;	**Prostorové útvary** Hranol - rozdělení, vlastnosti - síť hranolu - výpočty povrchu a objemu - úlohy z praxe - volné rovnoběžné promítání	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh**	**Učivo:** 3.3, 3.4

– odhaduje a vypočítá povrch krychle, kvádru a hranolu; – odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádru a hranolu; – používá a převádí jednotky objemu; – používá pojmy síť tělesa, plášť, podstava; – rozpozná sítě základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol); – načrtne a sestrojí síť krychle a kvádru; – odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu, řeší praktické úlohy; – vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy; – vyhodnotí reálnost výsledku; - využívá software pro zobrazení těles. **NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** Žák: **M-9-4-01** **M-9-4-02** **- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení**	- logické a číselné řady, číselné a obrázkové analogie, schémata	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;**	**Učivo:** 4.1, 4.2, 4.3 **Průřezová témata:**

úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací; **- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí;** - vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy; - řeší jednoduchou úlohu; - ověří výsledek úlohy; - určí reálnou podobu jednoduchého trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině; - využívá představu o podobě trojrozměrného útvaru při řešení jednoduchých úloh z běžného života.	- řešení zajímavých a netradičních úloh - řešení úloh rozvíjejících logiku a úsudek - logické a netradiční geometrické úlohy	**Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh; Skupinová práce; Tematická diskuze; Didaktické hry**	OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita; Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice; Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČÍSLO A PROMĚNNÁ Žák: **M-9-1-01** **M-9-1-02** **M-9-1-07** **M-9-1-08** **M-9-1-09** **- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu;** **- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor;** **- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí**	**Mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina** - druhá mocnina, kalkulátor - druhá odmocnina, kalkulátor - slovní úlohy z praxe **Mocniny s přirozeným mocnitelem** - operace s mocninami	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh**	**Učivo:** 1.6, 1.7, 1.8

hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním; **- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav;** **- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel;** - rozlišuje pojmy umocňování a odmocňování; - určuje zpaměti druhou mocninu čísel 1 – 20 a odmocninu těchto mocnin; - umí určit druhou mocninu a odmocninu přirozených a desetinných čísel pomocí kalkulátoru; - umí použít mocniny s přirozeným exponentem; - provádí základní početní operace s mocninami; - provádí zápis čísla v desítkové soustavě;	- zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin 10 **Výrazy** - číselný výraz - výpočet hodnoty číselného výrazu - proměnná - výrazy s proměnnou - zápis slovní úlohy pomocí výrazu - celistvý výraz - sčítání a odčítání mnohočlenů - vytýkání - násobení mnohočlenu jednočlenem a mnohočlenem **Rovnice** - rovnost, vlastnosti - lineární rovnice s jednou neznámou - ekvivalentní úpravy rovnic - řešení slovních úloh pomocí lineárních rovnic - výpočet neznámé ze vzorce - řešení úloh z praxe		

- ovládá pravidla pro umocňování a odmocňování součinu a zlomku; -využívá geometrický význam druhé mocniny v praxi; - určuje hodnotu číselného výrazu; - zapíše text pomocí výrazu s proměnnou; - vysvětlí pojem proměnná, výraz s proměnnou, člen výrazu, jednočlen, mnohočlen, rovnost dvou výrazů; - vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných; - sčítá a odčítá celistvé výrazy; - umí upravit výraz vytýkáním před závorku; - umí násobit výraz jednočlenem a mnohočlenem; - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav; - posoudí reálnost výsledku a provádí zkoušku správnosti; - rozhodne, jestli má rovnice jedno řešení, nekonečně mnoho řešení nebo nemá řešení;	Vzorce v tabulkovém kalkulátoru		

- užívá lineárních rovnic pro řešení úloh z praxe, označí neznámou, sestaví rovnici; - vyjadřuje neznámou ze vzorce; - provádí jednoduché výpočty v prostředí tabulkového procesoru i s použitím funkce SUMA; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce. **ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY** Žák: **M-9-2-01** **M-9-2-02** **M-9-2-03** **M-9-2-04** **M-9-2-05** **- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data;** **- porovnává soubory dat;** **- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti;** **- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem;**	**Závislosti a data** - základní statistické pojmy - statistické šetření, třídění informací - aritmetický průměr - vytváření tabulek, grafů, diagramů - praktické využití	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh**	**Učivo:** 2.1, 2.2

- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů - provádí jednoduchá statistická šetření; - orientuje se ve sloupkových a kruhových diagramech; - zapisuje výsledky formou tabulky a diagramu; - čte tabulky a grafy z praxe; - určuje četnost jevů; - vypočítá aritmetický průměr; - čte a sestrojuje grafy; - využívá graf přímé a nepřímé úměrnosti při zpracování dat; – vybere data tabulky podle jednoho kritéria s pomocí tabulkového kalkulátoru, setřídí data v tabulce podle více kritérií; - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků.			

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU Žák: **M-9-3-01** **M-9-3-02** **M-9-3-03** **M-9-3-04** **M-9-3-05** **M-9-3-06** **- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku;** **- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary;** **- určuje velikost úhlu měřením a výpočtem;** **- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů;** **- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru**	**Rovinné útvary** - kruh, kružnice - vzájemná poloha kružnice a přímky, tečna, sečna, tětiva - vzájemná poloha dvou kružnic - číslo π, odvození - délka kružnice - obsah kruhu - slovní úlohy z praxe **Konstrukční úlohy** - Thaletova kružnice - množina bodů dané vlastnosti - základní konstrukční úlohy - složitější konstrukce - trojúhelník - čtyřúhelník	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh**	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.4

a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh; **- načrtne a sestrojí rovinné útvary;** - vysvětlí pojmy odvěsna a přepona v pravoúhlém trojúhelníku; - zná Pythagorovu větu; - užívá Pythagorovu větu v praxi; - vypočítá délku hrany, tělesovou a stěnovou úhlopříčku krychle a kvádru; - řeší slovní úlohy, situace načrtne, odhadne výsledek a ověří reálnost, využívá potřebnou matematickou symboliku; - sestrojí kružnici, tečnu, sečnu, tětivu; - vysvětlí vztah mezi poloměrem a průměrem; - určí vzájemnou polohu kružnice a přímky a dvou kružnic; - získá představu čísla π; - počítá délku kružnice a obsah kruhu;	- upevnění matematické symboliky		

- aplikuje vzorce pro řešení slovních úloh z praxe; - využívá Thaletovu kružnici při řešení úloh; - sestrojí tečny ke kružnici, dovede sestrojit tečnu ke kružnici z bodu vně kružnice; - pomocí množiny všech bodů dané vlastnosti charakterizuje osu úhlu a osu úsečky; - sestrojí rovnoběžky; - sestrojí trojúhelník a čtyřúhelník zadaný různými prvky; - provádí rozbor úlohy, náčrt, diskuzi o počtu řešení, zapisuje konstrukci pomocí symboliky. Žák: **M-9-3-09** **M-9-3-10** **M-9-3-11** **M-9-3-12** **M-9-3-13** **- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti;** **- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles;**	**Prostorové útvary** - rotační válec - povrch válce, síť válce - objem válce - řešení slovních úloh na povrch a objem válce	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení**	**Učivo:** 3.3

- načrtne a sestrojí sítě základních těles; **- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině;** **- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu;** - charakterizuje válec, pracuje s půdorysem a nárysem válce; - načrtne a sestrojí síť válce, načrtne obraz rotačního válce v rovině; - vypočítá povrch a objem válce; - užívá vzorců pro povrch a objem válce při řešení aplikačních slovních úloh z praxe, provede náčrt, rozbor úlohy a vyhodnotí reálnost výsledku. **NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY** Žák: **M-9-4-01** **M-9-4-02** **- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů**	- logické a číselné řady - řešení zajímavých a netradičních úloh	**zadaných problémových úloh** **Samostatná písemná – ověřovací – práce;**	**Učivo:** 4.1, 4.2, 4.3 **Průřezová témata:**

a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací; **- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí;** - vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy; - řeší jednoduchou úlohu; - ověří výsledek úlohy; - určí reálnou podobu jednoduchého trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině; - využívá představu o podobě trojrozměrného útvaru při řešení jednoduchých úloh z běžného života.	- kombinační úsudek v úlohách - prostorová představivost	**Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh; Skupinová práce; Tematická diskuze; Didaktické hry**	OSV – osobnostní rozvoj - Kreativita Sociální rozvoj – Kooperace a kompetence Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
ČÍSLO A PROMĚNNÁ Žák: **M-9-1-07** **M-9-1-08** **M-9-1-09** **- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním;** **- formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav;** **- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní**	**Výrazy** - výrazy s proměnnými - definiční obor výrazu - mnohočleny - užití vzorců **Rovnice** - lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací, metoda dosazovací)	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh**	**Učivo:** 1.7, 1.8 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Fyzika

situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel; - určuje podmínky, za kterých má daný výraz smysl; - určí hodnotu výrazupro dané hodnoty proměnných; - užívá vzorce pro úpravy mnohočlenů $(a + b)^2$, $(a – b)^2$, $a^2 – b^2$; - řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli; - řeší jednoduché lineární soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými; - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav; - ověří správnost řešení slovní úlohy; - používá kalkulačku při rutinních výpočtech; - vhodně volí digitální technologie a aplikace k ulehčení výpočtů algoritmických úloh.	- slovní úlohy řešené soustavami rovnic - praktické příklady (úlohy o směsích, úlohy na společnou práci, úlohy o pohybu)		

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák: **M-9-2-03** **M-9-2-04** **M-9-2-05** **- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti;** **- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem;** **- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů;** - určuje definiční obor funkce a množinu hodnot funkce; - vytvoří tabulku pro přímou a nepřímou úměrnost na základě textu úlohy; - pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice; - řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic; - vybere odpovídající funkční vztah, který popisuje jednoduchou reálnou situaci; - zapisuje výsledky formou tabulky a diagramu z vlastního šetření;	**Závislosti a data** - základy statistiky - porovnávání statistických údajů - vytváření vlastních statistických šetření **Funkce** - pravoúhlá soustava souřadnic - definiční obor, obor funkčních hodnot - funkční vztah vyjádřený rovnicí, tabulkou a grafem - funkce rostoucí a klesající - funkce přímé a nepřímé úměrnosti - graf lineární funkce - grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh**	**Učivo:** 2.1, 2.2

- čte tabulky a grafy z praxe; - používá tabulkový procesor: výpočty provádí pomocí vzorců a funkcí; - využívá software pro tvorbu grafu, k reprezentaci dat volí vhodný typ grafu. **GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU** Žák: **M-9-3-07** **- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků;** - užívá při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků; - určuje podobné útvary v rovině; - určuje a používá poměr podobnosti; - sestrojuje podobné rovinné obrazy; - rozděluje a mění úsečku v daném poměru; - orientuje se v mapách a plánech pomocí měřítka.	**Rovinné útvary** - podobnost - podobnost trojúhelníků (věty) - poměr podobnosti a jeho konstrukční využití - dělení úsečky v daném poměru - změna úsečky v daném poměru - technické výkresy, plány, mapy	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh**	**Učivo:** 3.1 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Zeměpis

Žák: **M-9-3-09** **M-9-3-10** **M-9-3-11** **M-9-3-12** **M-9-3-13** **- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti;** **- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles;** **- načrtne a sestrojí sítě základních těles;** **- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině;** **- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu;** - určuje a charakterizuje jehlan, rotační kužel, kouli; - načrtne a sestrojí síť jehlanu; - vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule; - užívá vzorců pro povrch a objem jehlanu, kužele a koule při řešení úloh z praxe; - vytváří v digitálním prostředí modely prostorových útvarů.	**Prostorové útvary** - jehlan - povrch, síť a objem jehlanu - využití v praktických úlohách - rotační kužel- povrch a objem kužele - využití v praktických úlohách - koule - výpočet kulové plochy a objemu koule - využití v praktických úlohách	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh**	**Učivo:** 3.3 **Mezipředmětové vztahy – přesahy:** Fyzika

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY Žák: **M-9-4-01** **M-9-4-02** **- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací;** **- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí;** - vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy; - řeší úlohy na prostorovou představivost; - řeší úlohy na číselné a obrázkové analogie; - aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí.	- logické a číselné řady - řešení úloh rozvíjejících logiku a úsudek - optimalizace řešení úloh - aplikovaná matematika	**Samostatná písemná – ověřovací – práce;** **Cílené pozorování výkonu žáka v hodině; Řešení zadaných problémových úloh;** **Skupinová práce;** **Tematická diskuze;** **Didaktické hry**	**Učivo:** 4.1, 4.2, 4.3 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita; Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice; Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

UMĚNÍ A KULTURA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory **Hudební výchova** a **Výtvarná výchova**.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich

využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům

Charakteristika vzdělávacích oborů

Charakteristika vzdělávacího oboru – Hudební výchova

Hudební výchova vede prostřednictvím hudebně poslechových a pohybových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využití jako svébytného prostředku komunikace. Hudební činnosti se vzájemně propojují a rozvíjejí celkovou osobnost žáka. Žák získává patřičné hudební dovednosti (sluchové, pěvecké, intonační aj.). Předmět je rozdělen do dvou obsahových okruhů - zpěv lidových i umělých písní a notopis a hudební teorii s poslechem. Součástí výuky jsou i aktuální

informace z hudebního dění ve společnosti, reagující na zájmy a potřeby žáků.

Charakteristika vzdělávacího oborů – Výtvarná výchova

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. V základním vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech (tvorba, vnímání, interpretace), jež umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, intuici a invenci, čímž se propojuje vlastní tvorba žáků s vnímáním a interpretací. Žáci získávají podněty k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky, poznávají možnosti a způsoby, jak nabídnout vizuálně obrazná vyjádření ostatním.

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacích předmětů

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího předmětu – Hudební výchova

1. ročník 1 hodina týdně
2. ročník 1 hodina týdně
3. ročník 1 hodina týdně
4. ročník 1 hodina týdně
5. ročník 1 hodina týdně
6. ročník 1 hodina týdně
7. ročník 1 hodina týdně
8. ročník 1 hodina týdně
9. ročník 1 hodina týdně

Obsahové, časové a organizační vymezení vzdělávacího předmětu – Výtvarná výchova

1. ročník 1 hodina týdně
2. ročník 1 hodina týdně
3. ročník 1 hodina týdně
4. ročník 2 hodiny týdně
5. ročník 2 hodiny týdně
6. ročník 2 hodiny týdně
7. ročník 1 hodina týdně
8. ročník 1 hodina týdně
9. ročník 1 hodina týdně

(z toho 0 disponibilních hodin)

Výuka probíhá v učebnách hudební a výtvarné výchovy, popř. na 1. stupni v kmenových třídách.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova
Výchova demokratického občana
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Multikulturní výchova
Environmentální výchova
Mediální výchova
Etická výchova

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák poznává smysl a cíl učení, posoudí vlastní pokrok, získá pozitivní vztah k celoživotnímu učení
- žák vyhledává a třídí informace a efektivně je využívá v procesu učení
- žák pracuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly a vhodně je využívá ve vlastní tvorbě

Kompetence k řešení problémů

- žák rozlišuje podstatné a nepodstatné informace
- žák si uvědomuje problém, přemýšlí nad ním, hledá a vybírá řešení problému
- žák provede kritiku, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit a zhodnotit výsledky svých činů
- žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- žák si rozšiřuje slovní zásobu
- žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žák naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- žák rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gesta zvuků, využívá informační a komunikační prostředky
- žák využívá získané komunikativní dovednosti k práci ve skupině

Kompetence sociální a personální

- žák účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s učiteli na vytváření pravidel práce v týmu, přispívá k vytvoření pozitivní atmosféry
- žák přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně

- spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- respektuje různá hlediska
- žák si vytváří pozitivní představu o sobě samém ve své tvorbě

Kompetence občanské

- žák toleruje názory ostatních lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je chopen vcítit se do situací ostatních lidí, přijímá a nabízí pomoc
- žák si je vědom svých povinností ve škole
- žák respektuje a chrání naše kulturní tradice, seznamuje se s významem místní kultury a zapojení se do ní

Kompetence pracovní

- žák udržuje v pořádku svůj pracovní prostor a dovede si připravit pomůcky na vyučovací hodinu
- žák si plánuje svoji práci
- žák se seznamuje s různými pracovními postupy a hledá jejich nejlepší uplatnění

Kompetence digitální

- žák využívá digitální zařízení, aplikace a služby při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- žák samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- žák vyhledává, kriticky posuzuje informace
- žák využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil
  své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- žák rozumí významu digitálních technologií pro lidskou společnost

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

HV-3-1-01 zpívá v jednohlase

HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty

HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku

\- pozorně vnímá jednoduché skladby

Očekávané výstupy – 2. období

žák

HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not

HV-5-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní

HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby

HV-5-1-05 vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků

HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

\- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb

\- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní – frázování

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

1.1 pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu

1.2 hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu

1.3 dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod.

1.4 intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď apod.)

1.5 záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

2.1 hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.

2.2 rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednodílná písňová forma (a–b)

2.3 záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

3.1 taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance

3.2 pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků

3.3 orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

4.1 kvality tónů – délka, síla, barva, výška

4.2 vztahy mezi tóny – souzvuk, akord

4.3 hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu

4.4 hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj

4.5 hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.

4.6 hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace

4.7 interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

HV-9-1-01 **využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách**

HV-9-1-02 **uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase**

HV-9-1-03 **reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace**

HV-9-1-04 **rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě**

HV-9-1-05 **orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku**

HV-9-1-06 **zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období**

HV-9-1-07 **vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata

HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Učivo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

1.1 pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách

1.2 intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem

1.3 hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu

1.4 orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby

1.5 rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu

1.6 reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

2.1 hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy)

2.2 záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby

2.3 vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje

2.4 tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy

HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

3.1 pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění

3.2 pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace

3.3 pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické

3.4 orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

4.1 orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla

4.2 hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost)

4.3 hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům

4.4 interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

1. stupeň

Očekávané výstupy – 1. období

žák

VV-3-1-01 **rozpoznává (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ**

VV-3-1-02 **v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace**

VV-3-1-03 **události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje**

VV-3-1-04 **interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností**

VV-3-1-05 **na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil**

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-3-1-01p až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Očekávané výstupy – 2. období

žák

VV-5-1-01 **při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů**

VV-5-1-02 **při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních**

VV-5-1-03 **nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě**

VV-5-1-04 **osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje**

VV-5-1-05 **porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace**

VV-5-1-06	**nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil**
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:	
žák	
VV-5-1-01p až VV-5-1-07p	uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
VV-5-1-01p, VV-5-1-02p	rozlišuje, porovnává, třídí a linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
VV-5-1-03p, VV-5-1-04p	při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
VV-5-1-06p	vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Učivo

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

1.1 prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru

1.2 uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření

1.3 reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly -– vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly

1.4 smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

2.1 prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby

2.2 typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama

2.3 přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

3.1 osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací

3.2 komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)

3.3 proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

2. stupeň

Očekávané výstupy

žák

VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků

VV-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie

VV-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření

VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku

VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

VV-9-1-07 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák

VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci

VV-9-1-02p	při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
VV-9-1-06p	vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

Učivo

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

1.1 prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření

1.2 uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření

1.3 reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)

1.4 smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

2.1 prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace

2.2 typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry

2.3 přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

3.1 osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování

3.2 komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace

3.3 proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **HV-3-1-01** **HV-3-1-02** **- zpívá v jednohlase;** **- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty;** - zpívá jednoduché písně - doprovodí se hrou na tělo - rytmizuje známá říkadla	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **Pěvecký a mluvený projev** - Pěvecké dovednosti (dýchání a výslovnost), hlasová hygiena **Hudební rytmus** - Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu **Intonace, vokální improvizace** - Hudební hry **Záznam vokální hudby** - Nota jako grafický znak	Zpěv; Praktické činnosti a didaktické hry; Intonační a rytmická cvičení.	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.4, 1.5 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ

Žák: **HV-3-1-03** **- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře;** - používá nástroje z Orffova instrumentáře a improvizované nástroje jako vlastní doprovod k rytmizaci a zpěvu	**INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** **Hra na hudební nástroje** - Reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře **Rytmizace, melodizace, hudební improvizace** - Hudební doprovod, hudební hry	Praktické činnosti a didaktické hry.	**Učivo:** 2.1, 2.2 **Průřezová témata:** MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti
Žák: **HV-3-1-04** **- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie;** - přirozeným pohybem reaguje na hudbu a její tempové a dynamické změny	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **Taktování, pohybový doprovod znějící hudby**	Praktické činnosti a didaktické hry.	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ

Žák: **HV-3-1-05** **HV-3-1-06** **- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby;** **- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální;** - rozlišuje rozdíl mezi tónem a jinými zvuky	- Dvoudobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance **Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** - Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků **Orientace v prostoru** - Utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **Kvality tónů** - Délka, síla, barva, výška **Hudebně výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** - Rytmus, melodie, pohyb melodie	Věcná a tematická diskuse.	MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti **Učivo:** 4.1, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 **Průřezová témata:** MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti EGS – Objevujeme Evropu a svět

- pozná mužský, ženský, dětský hlas - rozpozná pomalou a rychlou skladbu - rozpozná hudební nástroje (kytara, klavír, housle) - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce	**Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj** **Hudební styly a žánry** - Hudba taneční, pochodová, ukolébavka **Hudební formy** - Malá písňová forma		

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **HV-3-1-01** **HV-3-1-02** **- zpívá v jednohlase;** **- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty;** - zpívá jednoduché písně - doprovodí se hrou na tělo - rytmizuje známá říkadla	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **Pěvecký a mluvený projev** - Pěvecké dovednosti (dýchání a výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu **Hudební rytmus** - Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu **Intonace, vokální improvizace** - Hudební hry	Zpěv; Praktické činnosti a didaktické hry; Intonační a rytmická cvičení.	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.4, 1.5 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ

Žák: **HV-3-1-03** **- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře;** - používá nástroje z Orffova instrumentáře a improvizované nástroje jako vlastní doprovod k rytmizaci a zpěvu	**Záznam vokální hudby** - Nota jako grafický znak **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** **Hra na hudební nástroje** - Reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře **Rytmizace, melodizace, hudební improvizace** - Hudební doprovod, hudební hry	Praktické činnosti a didaktické hry.	**Učivo:** 2.1, 2.2 **Průřezová témata:** MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti
Žák: **HV-3-1-04** **- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie;** - přirozeným pohybem reaguje na hudbu a její tempové a dynamické změny	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **Taktování, pohybový doprovod znějící hudby** - Dvoudobý a třídobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance	Praktické činnosti a didaktické hry.	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti

Žák: **HV-3-1-05** **HV-3-1-06** **- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby;** **- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální;** - pozná rozdílné tempo - rozliší hudbu vokální a instrumentální, pozná sólo a dětský sbor	**Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** - Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků **Orientace v prostoru** - Utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **Kvality tónů** - Délka, síla, barva, výška **Hudebně výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** - Rytmus, melodie, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná)	Věcná a tematická diskuse.	**Učivo:** 4.1, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 **Průřezová témata:** MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti EGS – Objevujeme Evropu a svět

- rozpozná hudební nástroje (trubka, flétna, buben, kontrabas) - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce;	**Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj** **Hudební styly a žánry** - Hudba taneční, pochodová, ukolébavka **Hudební formy** - Malá písňová forma, rondo		

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **HV-3-1-01** **HV-3-1-02** **- zpívá v jednohlase;** **- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty;** - zpívá písně - doprovodí se hrou na tělo - vytváří a zpívá melodii na známý text (říkadla báseň)	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **Pěvecký a mluvený projev** - Pěvecké dovednosti (dýchání a výslovnost), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu **Hudební rytmus** - Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu **Dvojhlas a vícehlas** - Prodleva, kánon	Zpěv; Praktické činnosti a didaktické hry; Intonační a rytmická cvičení..	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ

Žák: **HV-3-1-03** **- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře;** - používá nástroje z Orffova instrumentáře a improvizované nástroje jako vlastní doprovod k rytmizaci a zpěvu	**Intonace, vokální improvizace** - Hudební hry **Záznam vokální hudby** - Zachycení melodie písně pomocí grafického vyjádření, nota jako grafický znak pro tón **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** **Hra na hudební nástroje** - Reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře **Rytmizace, melodizace, hudební improvizace** - Hudební doprovod, hudební hry, jednodílná písňová forma	Praktické činnosti a didaktické hry.	**Učivo:** 2.1, 2.2 **Průřezová témata:** MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti

Žák: **HV-3-1-04** **- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie;** - přirozeným pohybem reaguje na hudbu a její tempové a dynamické změny Žák: **HV-3-1-05** **HV-3-1-06** **- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné**	**HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **Taktování, pohybový doprovod znějící hudby** - Dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance **Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** - Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků **Orientace v prostoru** - Utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **Kvality tónů**	Praktické činnosti a didaktické hry. Diskuse v kruhu.	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti **Učivo:** 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6 **Průřezová témata:**

tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby; **- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální;** - rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozlišuje hudební nástroje (akordeon, klarinet, činely) - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce	- Délka, síla, barva, výška **Vztahy mezi tóny** - Souzvuk, akord **Hudebně výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** - Rytmus, melodie, harmonie, barva a pohyb melodie **Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj** **Hudební styly a žánry** - Hudba taneční, pochodová, ukolébavka **Hudební formy** - Malá písňová forma, rondo		MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti EGS – Objevujeme Evropu a svět

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **HV-5-1-01** **HV-5-1-02** **- zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti;** **- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not;**	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **Pěvecký a mluvený projev** - Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu **Hudební rytmus** - Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	Zpěv; Praktické činnosti a didaktické hry; Intonační a rytmická cvičení.	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ

Žák: **HV-5-1-03** **HV-5-1-05** **- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní**; **- vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace;** - zahraje pomocí melodických nástrojů z Orffova	**Dvojhlas a vícehlas** - Prodleva, kánon, lidový dvojhlas **Intonace, vokální improvizace** - Diatonické postupy v durových tóninách, hudební hry **Záznam vokální hudby** - Zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření, nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** **Hra na hudební nástroje** - Reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře	Praktické činnosti a didaktické hry.	**Učivo:** 2.1, 2.2 **Průřezová témata:** MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti

instrumentáře jednoduchou melodii - improvizuje - vytvoří jednoduchou rytmickou předehru a dohru pomocí nástrojů Orffova instrumentáře Žák: **HV-5-1-07** **- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace;** - přirozeným pohybem reaguje na hudbu - ovládá základní kroky lidového tance	**Rytmizace, melodizace, hudební improvizace** - Hudební doprovod, hudební hry, jednodílná písňová forma **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **Taktování, pohybový doprovod znějící hudby** - Dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance **Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** - Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	Praktické činnosti a didaktické hry.	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti

Žák: **HV-5-1-04** **HV-5-1-06** **- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby;** **- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků;** - rozliší melodii od doprovodu - seznámí se se skladbami českých skladatelů - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu	**Orientace v prostoru** - Utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **Kvality tónů** - Délka, síla, barva, výška **Vztahy mezi tóny** - Souzvuk, akord **Hudebně výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** - Rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, harmonické změny v hudebním proudu **Hudba vokální, instrumentální, vokálně**	Věcná a tematická diskuse.	**Učivo:** 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7 **Průřezová témata:** MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti EGS – Objevujeme Evropu a svět

	instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj **Hudební styly a žánry** - Hudba taneční, pochodová, ukolébavka **Hudební formy** - Malá písňová forma, rondo, variace **Interpretace hudby** - Slovní vyjádření		

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **HV-5-1-01** **HV-5-1-02** **- zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti;** **- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not;** - zazpívá českou hymnu	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **Pěvecký a mluvený projev** - Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu **Hudební rytmus** - Realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu	Zpěv; Praktické činnosti a didaktické hry; Intonační a rytmická cvičení.	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ

Žák: **HV-5-1-03** **HV-5-1-05** **- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní**; **- vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace;**	**Dvojhlas a vícehlas** - Prodleva, kánon, lidový dvojhlas **Intonace, vokální improvizace** - Diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry **Záznam vokální hudby** - Zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření, nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** **Hra na hudební nástroje** - Reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře	Praktické činnosti a didaktické hry.	**Učivo:** 2.1, 2.2 **Průřezová témata:** MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti

- zahraje pomocí melodických nástrojů z Orffova instrumentáře doprovod k písni - zahraje jednoduchou předehru, mezihru a dohru pomocí Orffova instrumentáře - vytvoří rytmický doprovod k písni, skladbě Žák: **HV-5-1-07** **- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace;** - pohybově improvizuje s využitím tanečních kroků - předvede taneční kroky	**Rytmizace, melodizace, hudební improvizace** - Tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod, hudební hry, jednodílná písňová forma **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **Taktování, pohybový doprovod znějící hudby** - Dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance **Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby** - Pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	Praktické činnosti a didaktické hry.	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti

Žák: **HV-5-1-04** **HV-5-1-06** **- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby;** **- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků;** - reaguje na tempové, dynamické, rytmické změny - rozpozná některé hudební styly a žánry - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu	**Orientace v prostoru** - Utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **Kvality tónů** - Délka, síla, barva, výška **Vztahy mezi tóny** - Souzvuk, akord **Hudebně výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem** - Rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, harmonické změny v hudebním proudu	Věcná a tematická diskuse.	**Učivo:** 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5, 4.6, 4.7 **Průřezová témata:** MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti EGS – Objevujeme Evropu a svět

	Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj **Hudební styly a žánry** - Hudba taneční, pochodová, ukolébavka **Hudební formy** - Malá písňová forma, rondo, variace **Interpretace hudby** - Slovní vyjádření		

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	VAZBY, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **HV-9-1-01** **HV-9-1-02** **HV-9-1-05** **HV-9-1-06** **- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách;** **- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase;** **- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku;**	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **Pěvecký a mluvní projev** - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, vícehlasý a jednohlasý zpěv, techniky vokálního projevu a jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách; **Hudební rytmus** - odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a	Zpěv; Praktické činnosti a didaktické hry; Intonační a rytmická cvičení.	**Učivo:** 1.1, 1.3

- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období; - zpívá lidové písně; - blíže se seznamuje s pojmem lidová píseň, lidový dvojhlas; - užívá hudebně výrazové prostředky; - seznamuje se s hudební formou písně; - rozlišuje cimbálovou a dechovou hudbu; - ocení kvalitní vokální projev druhého; Žák: **HV-9-1-01** **HV-9-1-03** **- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách;** **- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody,**	hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu; **INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI** **Hra na hudební nástroje** - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a	Zpěv; Praktické činnosti a didaktické hry; Intonační a rytmická cvičení.	**Učivo:** 1.7, 1.9, 1.10

provádí jednoduché hudební improvizace; - seznamuje se s hudebními nástroji (stavba, historie, hudební nástroje jiných kultur) - doprovází jednoduché písně s využitím nástrojů z Orffova instrumentáře Žák: **HV-9-1-01** **HV-9-1-05** **- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách;** **- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku;** - zná stupnici C dur a vyjmenuje její odvozené tóny - pojmenuje intervaly - orientuje se v notovém materiálu - rozezná mollovou a durovou stupnici	počítače, nástrojová improvizace); **Vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje** **Tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy** **VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **Intonace a vokální improvizace** - diatonické postupy v durových a mollových tóninách; **Orientace v notovém záznamu vokální skladby** - notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby;	Zpěv; Praktické činnosti a didaktické hry; Intonační a rytmická cvičení.	**Učivo:** 1.2, 1.4

- jmenuje mollové stupnice - jmenuje a rozlišuje akordy Žák: **HV-9-1-05** **HV-9-1-06** **HV-9-1-07** **- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku;** **- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období;** **- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění;** - seznamuje se s životem a dílem významných českých i světových skladatelů - seznamuje se a umí charakterizovat další hudební žánry: populární hudba, jazz, rock - vyjmenuje rozdíly mezi jednotlivými hudebními žánry: opera, opereta, muzikál, hudební revue	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** - postihování hudebně výrazových prostředků, výrazné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla; **Hudební dílo a její autor** - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními	Zpěv; Praktické činnosti a didaktické hry; Intonační a rytmická cvičení.	**Učivo:** 1.15, 1.16, 1.17, 1.18

- seznamuje se s dalšími hudebními pojmy: duo, trio, orchestr, partitura, melodram, scénická hudba, divadlo, balet, výrazový tanec Žák: **HV-9-1-04** **- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě;** - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;	zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost); **Hudební styly a žánry** - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům; **Interpretace znějící hudby** - slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí; **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **Pohybový doprovod znějící hudby** - taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění; **Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla**	Zpěv; Praktické činnosti a didaktické hry; Intonační a rytmická cvičení.	**Učivo:** 1.11, 1.12

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.	- pantomima.		

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	VAZBY, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **HV-9-1-01** **HV-9-1-02** **HV-9-1-05** **- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách;** **- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase;** **- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku;**	**VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **Pěvecký a mluvní projev** - hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace; - obsahy lidových písní - odlišnosti lidových písní dle vzniku, doby, místa ... - písně jiných národů;	Zpěv; Praktické činnosti a didaktické hry; Intonační a rytmická cvičení.	**Učivo:** 1.1

- zná nejčastější obsahy lidových písní; - charakterizuje rozlišnosti lidových písní podle místa a doby vzniku; - charakterizuje písně jiných národů (obsahově, melodicky); - zná hygienu hlasu a vědomě ji používá; - rozezná tóninu dur a moll; - seznamuje se s harmonickou mollovou stupnicí; Žák: **HV-9-1-07** **- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění;** - seznamuje se s životem a dílem známých světových i českých skladatelů;	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** - významné sémantické prvky užité ve skladbě a jejich význam pro pochopení hudebního díla; **Hudební dílo a její autor** - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními	Zpěv; Praktické činnosti a didaktické hry; Intonační a rytmická cvičení.	**Učivo:** 1.15, 1.16, 1.17, 1.18

Žák: **HV-9-1-05** **HV-9-1-06** **- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku;** **- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období;**	díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost); **Hudební styly a žánry** - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům; **Interpretace znějící hudby** - slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí; **VOKÁLNÍ ČINNOSTI** **POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **Pěvecký a mluvní projev** **Rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti** - reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu	Zpěv; Praktické činnosti a didaktické hry; Intonační a rytmická cvičení.	**Učivo:** 1.1, 1.5, 1.6, 1.16, 1.17

- seznamuje se s hudebními pojmy a dokáže s nimi pracovat: dvojhlas, koledy, polyfonie, kánon, fuga, koncert, sonáta, sonátová forma, tanec, pantomima, symfonie, symfonická báseň, duchovní a světská hudba, kantáta, oratorium, hudební přehrávače a nosiče, muzikál, skladatel a interpret, populární hudba;	popřípadě i melodie zpívané (hrané) písmě pomocí grafického (notového) záznamu; **Reflexe vokálního projevu** - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti); **Hudební dílo a její autor** - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi; - J. J. Ryba, J. S. Bach, A. Vivaldi, B. Smetana, G. F. Händel; **Hudební styly a žánry** - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům;		

Žák: **HV-9-1-04** **- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě;** - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;	**-** dvojhlas, koledy, polyfonie, kánon, fuga, koncert, sonáta, sonátová forma, tanec, pantomima, symfonie, symfonická báseň, duchovní a světská hudba, kantáta, oratorium, hudební přehrávače a nosiče, muzikál, skladatel a interpret, populární hudba; **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **Pohybový doprovod znějící hudby** -taktování; **Pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla** - improvizace;	Zpěv; Praktické činnosti a didaktické hry; Intonační a rytmická cvičení.	**Učivo:** 1.11, 1.12

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.			

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	VAZBY, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **HV-9-1-06** **HV-9-1-07** **- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období;** **- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění;** - orientuje se v dějinách od počátku po hudební baroko; - charakterizuje hudbu a kulturu daného hudebního období: baroko, klasicismus, romantismus, národní školy, 20. století, impresionismus, současná hudba;	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **Hudební dílo a jeho autor** - G. Palestrina - C. Monteverdi - A. Vivaldi - G. F. Handel - J. S. Bach - W. A. Mozart - L. van Beethoven - F. Schubert - F. Chopin - R. Wagner - G. Verdi	Zpěv; Praktické činnosti a didaktické hry; Intonační a rytmická cvičení	**Učivo:** 1.16, 1.17, 1.18

- seznamuje se s životem a dílem světových i českých skladatelů; - rozlišuje a charakterizuje hudební žánry; - orientuje se v hudebních pojmech: hudební technika, jazz, blues, folk, folklór, divadlo, film; Žák: **HV-9-1-04** **- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě;** - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty,	- B. Smetana - M. P. Musorgskij - P. I. Čajkovskij - J. Brahms - A. Dvořák - C. Debussy - I. Stravinskij - J. Offenbach - K. Kryl - J. Nohavica **Hudební styly a žánry** - hudba populární, rocková; **Interpretace znějící hudby** **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **Pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby** - tempové, dynamicko rytmicko-metrické, harmonické;	Zpěv; Praktické činnosti a didaktické hry; Intonační a rytmická cvičení.	**Učivo:** 1.13

vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.			

HUDEBNÍ VÝCHOVA - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	VAZBY, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **HV-9-1-05** **HV-9-1-06** **- orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku;** **- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období;** - seznamuje se s hudebními obdobími: počátky hudby v Čechách, doba husitská, hudba renesance, hudba baroka, hudba klasicismu, hudba romantismu, česká populární hudba 19. - 20. století, hudba 20. století, 60. léta v hudbě a česká scéna 60. let,	**POSLECHOVÉ ČINNOSTI** **Orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby** **Hudební dílo a její autor** - G. de Machaut - C. Monteverdi - A. Vivaldi - G. F. Handel - J. S. Bach - W. A. Mozart - L. van Beethoven - F. Schubert - M. P. Musorgskij	Zpěv; Praktické činnosti a didaktické hry; Intonační a rytmická cvičení.	**Učivo:** 1.15, 1.16, 1.17, 1.18

česká hudba 20. století, 70. - 80. léta v české populární hudbě, 90. léta v hudbě; - charakterizuje jednotlivé hudební pojmy, přiřadí k nim hudební ukázku či skladatele, zasadí je do století: gregoriánský chorál, trubadúři, truvéři, Jistebnický kancionál, polyfonie, hudba a technika, jazz, rock, pop, blues, rock´n´roll, heavy metal, techno, house; - seznamuje se s životem a dílem významných českých a světových hudebních skladatelů: G. de Machaut, C. Monteverdi, A. Vivaldi, G. F. Handel, J. S. Bach, W. A. Mozart, L. van Beethoven, F. Schubert, M. P. Musorgskij, P. I. Čajkovskij, A. Dvořák, B. Smetana, C. Debussy, I. Stravinskij, L. Janáček, B. Martinů;	- P. I. Čajkovskij - A. Dvořák - B. Smetana - C. Debussy - I. Stravinskij - L. Janáček - B. Martinů **Hudební styly a žánry** - Gregoriánský chorál - Trubadúři a truvéři - Jistebnický kancionál - Polyfonie - Hudba a technika - Styly populární hudby - Jazz, rock, pop, blues, rock´n´roll, heavy metal, techno, house **Interpretace znějící hudby** - Počátky hudebních dějin v Čechách - Husitství - Renesance - Baroko - Klasicismus - Romantismus - Česká populární hudba 19. - 20. století - Hudba 20. století		

Žák: **HV-9-1-04** **- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě;** - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu; - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.	- Česká hudba 20. století - 60. léta v hudbě - 70. - 80. léta v české populární hudbě - 90. léta v hudbě **HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI** **Orientace v prostoru** - pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách;	Zpěv; Praktické činnosti a didaktické hry; Intonační a rytmická cvičení.	**Učivo:** 1.14

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 1. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **VV-3-1-01** **VV-3-1-02** **VV-3-1-03** **VV-3-1-05** **- rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ;** **- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace;**	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **Prvky vizuálně obrazného vyjádření** – Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	Cílené pozorování práce žáků v hodině; Vlastní tvorba; Prezentace prací; Věcná a tematická diskuse;	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj EVV – Vztah člověka k prostředí

- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje; **- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil;** – hraje si s linií; – kreslí různé tvary; – využívá linii a tvary v dekorativní tvorbě; – pokouší se vymodelovat tvary; – snaží se o ztvárnění objektů okolního světa Žák: **VV-3-1-02** **VV-3-1-03** **VV-3-1-05** **- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace;** **- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje;** **- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace**	**Uspořádání objektů do celků** – Uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly **UPLATŇOVANÍ SUBJEKTIVITY** **Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	Cílené pozorování práce žáků v hodině; Vlastní tvorba; Prezentace prací; Věcná a tematická diskuse;	**Učivo:** 2.1 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj EVV – Vztah člověka k prostředí MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti

zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil; - snaží se vyjádřit své pocity výtvarným projevem – užívá kombinovaných technik; – interpretuje výtvarně svůj zážitek a samostatně slovně vyjádří obsah svého výtvoru Žák: **VV-3-1-02** **VV-3-1-03** **VV-3-1-05** **- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace;** **- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje;** **- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil;** - vyjádří výtvarně svůj prožitek;	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** **Osobní postoj v komunikaci** – Jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření**	Cílené pozorování práce žáků v hodině; Vlastní tvorba; Prezentace prací; Věcná a tematická diskuse;	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ EGS – Objevujeme Evropu a svět

- uvědomuje si obsah svého výtvoru a dokáže ho popsat; - pokouší se o jednoduché ilustrace ke známým textům; – učí se hodnocení i sebehodnocení výtvarných prací; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce	– V komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) **Proměny komunikačního obsahu** – Záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 2. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **VV-3-1-01** **VV-3-1-02** **VV-3-1-03** **VV-3-1-04** **VV-3-1-05** **- rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ;** **- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy,**	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **Prvky vizuálně obrazného vyjádření** – Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru **Uspořádání objektů do celků**	Cílené pozorování práce žáků v hodině; Vlastní tvorba; Prezentace prací; Věcná a tematická diskuse;	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj EVV – Vztah člověka k prostředí

objekty a další prvky a jejich kombinace; **- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje;** **- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností;** **- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil;** - snaží se vystihnout podstatné linie i barvy a přenese je na předložený formát; – využívá linii a tvary v dekorativní tvorbě; – vymodeluje jednoduché tvary; – míchá, zesvětluje, ztmavuje a dovede používat barvu a vodu ve správném poměru	– Uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly		

Žák: **VV-3-1-02** **VV-3-1-03** **VV-3-1-05** **- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace;** **- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje;** **- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil;** - snaží se vyjádřit své pocity výtvarným projevem – užívá kombinovaných technik; – interpretuje výtvarně svůj zážitek a samostatně slovně vyjádří obsah svého výtvoru	**UPLATŇOVANÍ SUBJEKTIVITY** **Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	Cílené pozorování práce žáků v hodině; Vlastní tvorba; Prezentace prací; Věcná a tematická diskuse;	**Učivo:** 2.1 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj EVV – Vztah člověka k prostředí MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti

Žák: **VV-3-1-02** **VV-3-1-03** **VV-3-1-05** **- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace;** **- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje;** **- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil;** - reálně výtvarně vyjadřuje své zážitky; - rozeznává charakteristické rysy osoby při portrétu blízké osoby; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** **Osobní postoj v komunikaci** – Jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – V komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) **Proměny komunikačního obsahu** – Záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	Cílené pozorování práce žáků v hodině; Vlastní tvorba; Prezentace prací; Věcná a tematická diskuse;	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ EGS – Objevujeme Evropu a svět

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 3. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **VV-3-1-01** **VV-3-1-02** **VV-3-1-03** **VV-3-1-04** **VV-3-1-05** **- rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ;** **- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty**	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **Prvky vizuálně obrazného vyjádření** – Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	Cílené pozorování práce žáků v hodině; Vlastní tvorba; Prezentace prací; Věcná a tematická diskuse;	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj EVV – Vztah člověka k prostředí

a další prvky a jejich kombinace; **- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje;** **- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností;** **- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil;** - vystihne podstatné linie i barvy a přenese je na předložený formát; – využívá linii a tvary v dekorativní tvorbě; – výtvarně vystihne proměny v ploše, objemu a prostoru; – dovede využít kontrastů světlé a tmavé barvy; – míchá, zapouští barvy, kombinuje techniky, domalovává, proškrabává, koloruje; – používá při výtvarné práci rozmanité materiály;	**Uspořádání objektů do celků** – Uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** - Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize		

– vyjádří své pocity užitím kombinovaných technik; – učí se hodnotit výtvarné umění jako kulturní dědictví Žák: **VV-3-1-01** **VV-3-1-02** **VV-3-1-03** **VV-3-1-04** **VV-3-1-05** **- rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ;** **- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace;** **- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje;** **- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností;**	**UPLATŇOVANÍ SUBJEKTIVITY** **Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby **Typy vizuálně obrazných vyjádření** – Jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama	Cílené pozorování práce žáků v hodině; Vlastní tvorba; Prezentace prací; Věcná a tematická diskuse;	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj EVV – Vztah člověka k prostředí MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti

- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil; - vyjádří své pocity výtvarným projevem – užívá kombinovaných technik; – ilustruje známé texty; – ztvárňuje přírodní jevy a útvary; – interpretuje výtvarně svůj zážitek a samostatně slovně vyjádří obsah svého výtvoru – výtvarně ztvární jednoduchou reklamu; – využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce Žák: **VV-3-1-02** **VV-3-1-03** **VV-3-1-05** **- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie,**	**Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – Hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) **OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** **Osobní postoj v komunikaci**	Cílené pozorování práce žáků v hodině; Vlastní tvorba; Prezentace prací;	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj

tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace; **- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje;** **- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil;** - reálně výtvarně vyjadřuje své zážitky; - rozeznává charakteristické rysy osoby při portrétu blízké osoby; – učí se hodnocení i sebehodnocení výtvarných prací; – vyjadřuje pocity z výtvarné tvorby z vlastní i cizí; – učí se hodnotit působení výtvarného díla na jedince	– Jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – V komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) **Proměny komunikačního obsahu** – Záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	Věcná a tematická diskuse;	MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ EGS – Objevujeme Evropu a svět

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 4. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **VV-5-1-01** **VV-5-1-02** **VV-5-1-03** **VV-5-1-04** **VV-5-1-05** **VV-5-1-06** **- při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů;** **- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností;**	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **Prvky vizuálně obrazného vyjádření** – Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a	Cílené pozorování práce žáků v hodině; Vlastní tvorba; Prezentace prací; Věcná a tematická diskuse;	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj EVV – Vztah člověka k prostředí MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti

- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě; **- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky;** **- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace;** **- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil;** - v ploše vyjadřuje linie a barvy, zapojuje fantazii a dokáže ji pojmenovat; – snaží se využít výrazových vlastností linie různých druhů v	proměny v ploše, objemu a prostoru **Uspořádání objektů do celků** – Uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** - Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize		

ploše i prostoru – tvoří různé tvary na základě pozorování i představ; – učí se zjednodušovat objekty okolního světa; – rozvíjí vnímání barev, pohrává si se světlem i barevnými kontrasty, experimentuje s barvou mícháním barev; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kritický posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu Žák: **VV-5-1-01** **VV-5-1-02** **VV-5-1-03** **VV-5-1-04** **VV-5-1-05** **VV-5-1-06** **- při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření;**	**UPLATŇOVANÍ SUBJEKTIVITY** **Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad,**	Cílené pozorování práce žáků v hodině; Vlastní tvorba; Prezentace prací;	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj

porovnává je na základě vztahů; **- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností;** **- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě;** **- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky;** **- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace;** **- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která**	**fantazie, představ a osobních zkušeností** – Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby **Typy vizuálně obrazných vyjádření** – Jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – Hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	Věcná a tematická diskuse;	EVV – Vztah člověka k prostředí MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti

samostatně vytvořil, vybral či upravil; – seznamuje se s proporcemi lidského těla, učí se zachytit pohyb ve svých výtvarných projevech; – objevuje základy perspektivy; – učí se zobrazovat pohyb a proměny v přírodě, funkci a pohyb užitkových předmětů a technických objektů; – pokouší se o vytvoření jednoduché hračky, ilustrace textů, volnou malbu, jednoduché skulptury, plastiky; – snaží se o vytvoření jednoduchých návrhů pro animovaný film, comics, využívá ke svým výtvorům fotografie, elektronický obraz a reklamu; – výtvarně ztvární jednoduchou reklamu; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky,			

které odpovídají dané situaci a účelu; – učí se hodnotit výtvarná díla jako kulturní dědictví; – učí se hodnocení vlastních i cizích prací, umí zdůvodnit svůj názor Žák: **VV-5-1-01** **VV-5-1-02** **VV-5-1-03** **VV-5-1-04** **VV-5-1-05** **VV-5-1-06** **- při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů;** **- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností;** **- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly;**	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** **Osobní postoj v komunikaci** – Jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření**	Cílené pozorování práce žáků v hodině; Vlastní tvorba; Prezentace prací; Věcná a tematická diskuse;	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ EGS – Objevujeme Evropu a svět

uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě; **- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky;** **- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace;** **- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil;** – zkouší slovně vyjádřit pocity z výtvarné tvorby vlastní i cizí; – učí se obhajovat svůj názor; – učí se hodnotit a chápat výtvarné dílo, prožívat vliv uměleckého díla	– V komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) **Proměny komunikačního obsahu** – Záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 5. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	UČIVO, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **VV-5-1-01** **VV-5-1-02** **VV-5-1-03** **VV-5-1-04** **VV-5-1-05** **VV-5-1-06** **- při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů;** **- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností;**	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **Prvky vizuálně obrazného vyjádření** – Linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a	Cílené pozorování práce žáků v hodině; Vlastní tvorba; Prezentace prací; Věcná a tematická diskuse;	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj EVV – Vztah člověka k prostředí MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti

- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě; **- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky;** **- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace;** **- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil;** - vystihuje barvu, tvar a funkci předmětu, vyjadřuje barevný kontrast vůči pozadí;	proměny v ploše, objemu a prostoru **Uspořádání objektů do celků** – Uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** - Umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize		

– modeluje reliéfní kompozice z jednoduchých tvarových prvků; - reálně výtvarně vyjadřuje své zážitky; – seznamuje se se základními principy dekorativní tvorby, dekorativně řeší plochu komponováním geometrických nebo stylizovaných přírodních a věcných prvků; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu Žák: **VV-5-1-01** **VV-5-1-02** **VV-5-1-03** **VV-5-1-04** **VV-5-1-05** **VV-5-1-06** **- při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky**	**UPLATŇOVANÍ SUBJEKTIVITY**	Cílené pozorování práce žáků v hodině;	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3 **Průřezová témata:**

vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů; **- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností;** **- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě;** **- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky;** **- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace;** **- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která**	**Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností** – Manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby **Typy vizuálně obrazných vyjádření** – Jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – Hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	Vlastní tvorba; Prezentace prací; Věcná a tematická diskuse;	OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj EVV – Vztah člověka k prostředí MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti

samostatně vytvořil, vybral či upravil; - zachytí v obličeji nálady a pocity; - vybere podle předlohy a vystihne základní stavbu zvířecího těla; - vnímá různorodost výtvarného vyjádření; – výtvarně ztvární reklamu; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci a zkvalitnil výsledky své práce; - vyhledává a kriticky posuzuje informace a digitální obsah, volí způsoby a prostředky, které odpovídají dané situaci a účelu; – svobodně volí materiál a kombinuje prostředky; – zachycuje pohyb postavy při různých sportovních činnostech			

Žák: **VV-5-1-01** **VV-5-1-02** **VV-5-1-03** **VV-5-1-04** **VV-5-1-05** **VV-5-1-06** **- při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů;** **- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností;** **- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě;** **- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a**	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** **Osobní postoj v komunikaci** – Jeho utváření a zdůvodňování, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – V komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) **Proměny komunikačního obsahu**	Cílené pozorování práce žáků v hodině; Vlastní tvorba; Prezentace prací; Věcná a tematická diskuse;	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3 **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj; Sociální rozvoj MTKV – Kulturní diference; Lidské vztahy; Etnický původ EGS – Objevujeme Evropu a svět

prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky; **- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace;** **- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil;** - vnímá různorodost výtvarného vyjádření a dokáže o tom pohovořit; – nachází význam výtvarného umění ve svém okolí; – vnímá architekturu, design, užité umění, kulturu a vývoj oblékání, estetický vzhled prostoru i člověka; – chápe různé interpretace, bere je jako zdroj inspirace, dokáže o nich diskutovat	– Záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 6. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	VAZBY, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **VV-9-1-01** **VV-9-1-02** **VV-9-1-03** **VV-9-1-04** **VV-9-1-05** **VV-9-1-06** **VV-9-1-07** **- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků;** **- zaznamenává vizuální zkušenost, zkušeností získaných ostatními smysly a**	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **Prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické	Samostatná výtvarná činnost; Vlastní hodnocení; Skupinové vyhodnocení; Výstava; Prezentace;	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, **Mezipředmětové vztahy – přesah:** Dějepis, Hudební výchova, Matematika, Informatika **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj VEGS – Evropa a svět nás zajímá MTKL – Etnický původ, Multikulturalita

k zaznamenání podnětů z představ a fantazie; **- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích;** **k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace;** **- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;** **- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku;** **- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti;** **vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků;** **- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření;** - uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky	proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření **Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu** – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média,		EVV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí MV – Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení

a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky: s kresbou, různými grafickými materiály a technikami, malbou temperovými a krycími vodovými barvami, pastelem, křídou, akvarelem, koláží, mozaikou, textilní aplikací - používá běžné pojmy z nauky o barvě; - vybírá, vytváří a pojmenovává škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly; - užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace; - rozliší působení vizuálně obrazného působení v rovině smyslového účinku;	reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě		

Žák: **VV-9-1-01** **VV-9-1-02** **VV-9-1-03** **VV-9-1-04** **VV-9-1-05** **VV-9-1-06** **VV-9-1-07** **- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků;** **- zaznamenává vizuální zkušenost, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie;** **- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích;** **k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace;**	**UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** **Prostředky pro vyjádření emocí, citů, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobnostních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace **Typy vizuálně obrazných vyjádření** – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics,	Samostatná výtvarná činnost; Vlastní hodnocení; Skupinové vyhodnocení; Výstava; Prezentace;	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3, **Mezipředmětové vztahy – přesah:** Dějepis, Hudební výchova, Matematika, Informatika **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj VEGS – Evropa a svět nás zajímá MTKL – Etnický původ, Multikulturalita EVV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí MV – Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení

- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; **- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku;** **- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků;** **- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření;** - uplatňuje škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie; - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; - poznává různé způsoby uměleckého vyjádření	fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		

skutečnosti v malbě, v sochařství, ve volné grafice, různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů; Žák: **VV-9-1-01** **VV-9-1-02** **VV-9-1-03** **VV-9-1-04** **VV-9-1-05** **VV-9-1-06** **VV-9-1-07** **- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků;** **- zaznamenává vizuální zkušenost, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie;** **- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích;** **k tvorbě užívá některé metody**	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** **Osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obratných vyjádření (samostatně vytvořených i přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření**	Samostatná výtvarná činnost; Vlastní hodnocení; Skupinové vyhodnocení; Výstava; Prezentace;	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3 **Mezipředmětové vztahy – přesah:** Dějepis, Hudební výchova, Matematika, Informatika **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj VEGS – Evropa a svět nás zajímá MTKL – Etnický původ, Multikulturalita EVV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí

uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace; **- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;** **- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku;** **- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků;** **- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření;** - porovnává a hodnotí prostředky pro vlastní osobité vyjádření s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření; - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu;	– utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměrů autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace **Proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obratných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti		MV – Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení

- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků; - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů; - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci; - vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy, vyhledává na internetu předlohu a inspiraci pro svou práci a zkvalitnil výsledky své práce.			

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 7. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	VAZBY, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **VV-9-1-01** **VV-9-1-02** **VV-9-1-03** **VV-9-1-04** **VV-9-1-05** **VV-9-1-06** **VV-9-1-07** **- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků;** **- zaznamenává vizuální zkušenost, zkušeností získaných ostatními smysly a**	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **Prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické	Samostatná výtvarná činnost; Vlastní hodnocení; Skupinové vyhodnocení; Výstava; Prezentace;	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Mezipředmětové vztahy – přesah:** Dějepis, Hudební výchova, Matematika, Informatika **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj VEGS – Evropa a svět nás zajímá MTKL – Etnický původ, Multikulturalita

k zaznamenání podnětů z představ a fantazie; **- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích;** **k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace;** **- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;** **- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku;** **- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti;** **vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků;** **- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření;** - prakticky využívá ve vlastní výtvarné činnosti základních poznatků	proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření **Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu** – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média,		EVV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí MV – Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení

o výtvarných výrazových prostředcích; - vybírá, vytváří a pojmenovává škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly; - užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace; - rozliší působení vizuálně obrazného působení v rovině smyslového účinku; Žák: **VV-9-1-01** **VV-9-1-02** **VV-9-1-03** **VV-9-1-04** **VV-9-1-05** **VV-9-1-06**	reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě		

VV-9-1-07 **- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků;** **- zaznamenává vizuální zkušenost, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie;** **- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích;** **k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace;** **- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;** **- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku;** **- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti;**	**UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** **Prostředky pro vyjádření emocí, citů, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobnostních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace **Typy vizuálně obrazných vyjádření** – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry	Samostatná výtvarná činnost; Vlastní hodnocení; Skupinové vyhodnocení; Výstava; Prezentace;	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3, **Mezipředmětové vztahy – přesah:** Dějepis, Hudební výchova, Matematika, Informatika **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj VEGS – Evropa a svět nás zajímá MTKL – Etnický původ, Multikulturalita EVV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí MV – Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení

vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků; **- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření;** - uplatňuje fantazii, představivost a výtvarné myšlení ve vlastním výtvarném projevu; - citlivě vnímá okolní skutečnost uměleckou i mimouměleckou; - projevuje aktivní estetický vztah k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně; - uplatňuje škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie; - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;	**Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		

Žák: **VV-9-1-01** **VV-9-1-02** **VV-9-1-03** **VV-9-1-04** **VV-9-1-05** **VV-9-1-06** **VV-9-1-07** **- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků;** **- zaznamenává vizuální zkušenost, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie;** **- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích;** **k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace;**	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** **Osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obratných vyjádření (samostatně vytvořených i přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměrů autora; prezentace ve	Samostatná výtvarná činnost; Vlastní hodnocení; Skupinové vyhodnocení; Výstava; Prezentace;	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3 **Mezipředmětové vztahy – přesah:** Dějepis, Hudební výchova, Matematika, Informatika **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj VEGS – Evropa a svět nás zajímá MTKL – Etnický původ, Multikulturalita EVV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí MV – Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení

- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; **- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku;** **- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků;** **- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření;** - porovnává a hodnotí prostředky pro vlastní osobité vyjádření s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření; - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu; - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických	veřejném prostoru, mediální prezentace **Proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obratných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti		

souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků; - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů; - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci; - vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy, vyhledává na internetu předlohu a inspiraci pro svou práci a zkvalitnil výsledky své práce.			

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 8. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	VAZBY, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **VV-9-1-01** **VV-9-1-02** **VV-9-1-03** **VV-9-1-04** **VV-9-1-05** **VV-9-1-06** **VV-9-1-07** **- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků;** **- zaznamenává vizuální zkušenost, zkušeností**	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **Prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické	Samostatná výtvarná činnost; Vlastní hodnocení; Skupinové vyhodnocení; Výstava; Prezentace;	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Mezipředmětové vztahy – přesah:** Dějepis, Hudební výchova, Matematika, Informatika **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj VEGS – Evropa a svět nás zajímá MTKL – Etnický původ, Multikulturalita

získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie; **- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace;** **- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;** **- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku;** **- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků;** **- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření;** - vybírá, vytváří	proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření **Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu** – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média,		EVV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí MV – Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení

a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly; - užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace; - rozliší působení vizuálně obrazného působení v rovině smyslového účinku; Žák: **VV-9-1-01** **VV-9-1-02** **VV-9-1-03** **VV-9-1-04** **VV-9-1-05** **VV-9-1-06** **VV-9-1-07** **- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně**	reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** **Prostředky pro vyjádření emocí, citů, pocitů, nálad,**	Samostatná výtvarná činnost; Vlastní hodnocení; Skupinové vyhodnocení;	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3, **Mezipředmětové vztahy – přesah:** Dějepis, Hudební výchova, Matematika, Informatika

obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků; **- zaznamenává vizuální zkušenost, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie;** **- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace;** **- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;** **- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku;** **- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti;**	**fantazie, představ,a osobnostních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace **Typy vizuálně obrazných vyjádření** – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní,	Výstava; Prezentace;	**Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj VEGS – Evropa a svět nás zajímá MTKL – Etnický původ, Multikulturalita EVV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí MV – Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení

vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků; **- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření;** - uplatňuje co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; - citlivě vnímá okolní skutečnost uměleckou i mimouměleckou; - projevuje aktivní estetický vztah k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně; - uplatňuje škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie; - vybírá, kombinuje	symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		

a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; Žák: **VV-9-1-01** **VV-9-1-02** **VV-9-1-03** **VV-9-1-04** **VV-9-1-05** **VV-9-1-06** **VV-9-1-07** **- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků;** **- zaznamenává vizuální zkušenost, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie;** **- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích;** **k tvorbě užívá některé metody uplatňované**	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** **Osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obratných vyjádření (samostatně vytvořených i přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměrů autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace **Proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby	Samostatná výtvarná činnost; Vlastní hodnocení; Skupinové vyhodnocení; Výstava; Prezentace;	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3 **Mezipředmětové vztahy – přesah:** Dějepis, Hudební výchova, Matematika, Informatika **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj VEGS – Evropa a svět nás zajímá MTKL – Etnický původ, Multikulturalita EVV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí MV – Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení

v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace; **- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;** **- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku;** **- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků;** **- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření;** - porovnává a hodnotí prostředky pro vlastní osobité vyjádření s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření; - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu;	a proměny obsahu vizuálně obratných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti		

- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků; - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů; - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci; - vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků; - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy, vyhledává na internetu předlohu a inspiraci			

pro svou práci a zkvalitnil výsledky své práce.			

VÝTVARNÁ VÝCHOVA - 9. ročník

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	ZPŮSOB OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ	VAZBY, PŘESAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Žák: **VV-9-1-01** **VV-9-1-02** **VV-9-1-03** **VV-9-1-04** **VV-9-1-05** **VV-9-1-06** **VV-9-1-07** **- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků;**	**ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI** **Prvky vizuálně obrazného vyjádření** – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (podobnost,	Samostatná výtvarná činnost; Vlastní hodnocení; Skupinové vyhodnocení; Výstava; Prezentace;	**Učivo:** 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 **Mezipředmětové vztahy – přesah:** Dějepis, Hudební výchova, Matematika, Informatika **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj VEGS – Evropa a svět nás zajímá MTKL – Etnický původ, Multikulturalita

- zaznamenává vizuální zkušenost, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie; **- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace;** **- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;** **- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku;** **- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků;** **- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření;**	kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření **Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu** – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření **Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly** – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) **Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření** – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média,		EVV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí MV – Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly; - užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace; - rozliší působení vizuálně obrazného působení v rovině smyslového účinku; Žák: **VV-9-1-01** **VV-9-1-02** **VV-9-1-03** **VV-9-1-04** **VV-9-1-05** **VV-9-1-06** **VV-9-1-07**	reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě **UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY** **Prostředky pro vyjádření emocí, citů, pocitů, nálad,**	Samostatná výtvarná činnost; Vlastní hodnocení; Skupinové vyhodnocení;	**Učivo:** 2.1, 2.2, 2.3 **Mezipředmětové vztahy – přesah:** Dějepis, Hudební výchova, Matematika, Informatika

- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků; **- zaznamenává vizuální zkušenost, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie;** **- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace;** **- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;** **- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku;**	**fantazie, představ,a osobnostních zkušeností** – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace **Typy vizuálně obrazných vyjádření** – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry **Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením** – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní,	Výstava; Prezentace;	**Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj VEGS – Evropa a svět nás zajímá MTKL – Etnický původ, Multikulturalita EVV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí MV – Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení

- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků; **- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření;** - uplatňuje co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; - citlivě vnímá okolní skutečnost uměleckou i mimouměleckou; - projevuje aktivní estetický vztah k životnímu prostředí, k jeho tvorbě a ochraně; - uplatňuje škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků;	symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech		

- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie; - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; Žák: **VV-9-1-01** **VV-9-1-02** **VV-9-1-03** **VV-9-1-04** **VV-9-1-05** **VV-9-1-06** **VV-9-1-07** **- vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků;** **- zaznamenává vizuální zkušenost, zkušeností získaných ostatními smysly a**	**OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ** **Osobní postoj v komunikaci** – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obratných vyjádření (samostatně vytvořených i přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování **Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření** – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměrů autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace **Proměny komunikačního obsahu** – záměry tvorby	Samostatná výtvarná činnost; Vlastní hodnocení; Skupinové vyhodnocení; Výstava; Prezentace;	**Učivo:** 3.1, 3.2, 3.3 **Mezipředmětové vztahy – přesah:** Dějepis, Hudební výchova, Matematika, Informatika **Průřezová témata:** OSV – Osobnostní rozvoj VEGS – Evropa a svět nás zajímá MTKL – Etnický původ, Multikulturalita EVV - Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka a prostředí MV – Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení

k zaznamenání podnětů z představ a fantazie; **- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích;** **k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace;** **- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření;** **- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku;** **- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků;** **- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření;** - porovnává a hodnotí prostředky pro vlastní osobité vyjádření s účinky již existujících	a proměny obsahu vizuálně obratných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti		

i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření; - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu; - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků; - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů; - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci; - vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;			

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy, vyhledává na internetu předlohu a inspiraci pro svou práci a zkvalitnil výsledky své práce.			

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah

1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou
1.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání
1.2 Zásady pro hodnocení chování ve škole
2 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků
3 Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií
3.1 Stupně hodnocení prospěchu
3.1.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření
3.1.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření
3.1.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření
3.2 Stupně hodnocení chování
4 Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2, včetně předem stanovených kritérií
5 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace
6 Způsob získávání podkladů pro hodnocení
7 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách
7.1 Komisionální zkouška
7.2 Opravná zkouška
8 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

1.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

1. Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.

2. Za první pololetí se vydává škola žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.

3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

4. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

5. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.

6. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.

7. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.

8. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.

9. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

10. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.

11. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

12. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.

13. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

14. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.

15. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období. Při určení stupně prospěchu se vychází z kriteriálního

hodnocení, které zahrnuje přípravu na vyučování, práci ve vyučovací hodině, ověřování naplňování konkretizovaných výstupů, kreativní – tematicky zaměřené samostatné práce, sebehodnocení, popř. další. Podrobnější kritéria pro jednotlivé vyučovací předměty mají žáci vylepená v sešitech a jsou s nimi na začátku roku seznámeni.

16. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.

17. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informování třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
- průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
- před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
- případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.

18. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.

19. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

20. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

21. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

22. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů s převahou výchovného zaměření (VÝTVARNÁ VÝCHOVA, HUDEBNÍ VÝCHOVA, TĚLESNÁ VÝCHOVA) či s převahou praktického zaměření (PRACOVNÍ ČINNOSTI a INFORMATIKA), posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu

23. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

24. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.

1.2 Zásady pro hodnocení chování ve škole

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.

2. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

3. Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

4. Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.

5. Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.

6. Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informování třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů:
- průběžně prostřednictvím žákovské knížky,
- před koncem každého čtvrtletí (klasifikační období),
- okamžitě v případně mimořádného porušení školního řádu.

2 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.

2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.

3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.

4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat:
- co se mu daří,
- co mu ještě nejde.
- jak bude pokračovat dál.

5. Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

6. Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

3 Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií

3.1 Stupně hodnocení prospěchu

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

1 – výborný,
2 – chvalitebný,
3 – dobrý,
4 – dostatečný,
5 – nedostatečný.

Jestliže je žák z výuky některého předmětu v prvním nebo ve druhém pololetí uvolněn, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo "uvolněn(a)"
Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v prvním nebo ve druhém pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, uvádí se na vysvědčení místo hodnocení slovo "nehodnocen(a)

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:
a) prospěl(a) s vyznamenáním,
b) prospěl(a),
c) neprospěl(a),
d) nehodnocen(a).

Žák je hodnocen stupněm:
a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2,
b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

2. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:
- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

3.1.1 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají: ČESKÝ JAZYK, ANGLICKÝ JAZYK, NĚMECKÝ JAZYK, MATEMATIKA, DĚJEPIS, FYZIKA, CHEMIE, ZEMĚPIS, PŘÍRODOPIS, RODINNÁ VÝCHOVA, OBČANSKÁ VÝCHOVA.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto **kritérií**:

Stupeň 1 (výborný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti.
Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele

korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo
pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

3.1.2 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají PRACOVNÍ ČINNOSTI a INFORMATIKA.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:
- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,

- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto **kritérií**:

Stupeň 1 (výborný)
Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při
praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti.
V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku.

Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci
učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel
se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

3.1.3 Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: VÝTVARNÁ VÝCHOVA, HUDEBNÍ VÝCHOVA, TĚLESNÁ VÝCHOVA.

Žák se při částečném uvolnění z tělesné výchovy nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:
- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,

- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto **kritérií**:

Stupeň 1 (výborný)
Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební, branné a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho
projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní
zájem o umění, o estetiku, brannost a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se
značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a
dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

3.2 Stupně hodnocení chování

(1) Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:
a) 1 – velmi dobré,
b) 2 – uspokojivé,
c) 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)
Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)
Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)
Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

4 Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

5. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

5 Zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení

Prospěch

OVLÁDNUTÍ UČIVA PŘEDEPSANÉHO OSNOVAMI	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Úroveň myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

6 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
- soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
- soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
- analýzou různých činností žáka,
- konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
- rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.

2. Žák 1. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7, resp. 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka.

4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 40 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové

klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné, ...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

7. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

8. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.

9. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
- neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden,
- žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací,
- účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotiti to, co umí,

učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné,
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,
- prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

10. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

7 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

7.1 Komisionální zkouška

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
- při konání opravné zkoušky.

2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
a) předseda, kterým je ředitel školy, resp. zástupkyně ředitele školy, popřípadě ředitelem školy pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

7.2 Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:
- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
- žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů.

Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

5. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu žákovi, který koná opravnou zkoušku:

Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz – poznámka)
Žák vykonal dne ..... opravnou zkoušku z předmětu ..... s prospěchem ..... .

Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz – poznámka)
Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v předmětu ..... zůstává nedostatečný

8 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

5. Žák při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.

Příloha č. 1

Metodický pokyn ředitele školy k využívání výchovných opatření

(příloha školního řádu)

(561/2004 Sb., § 31; 48/2005 Sb.§ 15, § 17)

Stupnice pochval:

Běžná pochvala do žákovské knížky

- uděluje kdykoli **kterýkoli učitel**, nezapisuje se do katalogového listu

Pochvala třídního učitele

- uděluje **třídní učitel** podle svého uvážení nebo na návrh jiného učitele, a to hlavně za dlouhodobou vynikající práci pro třídu, příkladné chování apod. Zapisuje se do žákovské knížky, katalogového listu žáka a programu SAS.

Pochvala ředitele školy

- uděluje **ředitel školy** po projednání v pedagogické radě na návrh třídního učitele nebo po projednání s ním za významnější činy (např. úspěšná reprezentace školy, významný dobrý skutek …). Zapisuje se do ŽK, katalogového listu a programu SAS.

Pochvala na vysvědčení

- uděluje ředitel školy po projednání v pedagogické radě za mimořádný projev humánnosti, občanské a školní iniciativy, za záslužný nebo statečný čin, za dlouhodobou mimořádně úspěšnou práci, umístění v krajské a celostátní soutěži. Také tuto pochvalu je nutno zapsat do katalogového listu žáka a programu SAS.

Stupnice napomenutí a důtek:

Napomenutí třídního učitele

- uděluje třídní učitel, vždy po projednání s výchovným poradcem školy; poté oznámí řediteli školy, informuje na předepsaném tiskopise rodiče (zákonné zástupce žáka) prostřednictvím doporučeného dopisu
- **zapomínání pomůcek, sešitů, učebnic, cvičebního úboru, ŽK (nepořádnost…)**
- **neukázněnost při vyučování**
- **hrubé chování ke spolužákovi, používá vulgární výrazy**
- **ruší ve vyučování (bavení, vykřikování…), nekázeň o přestávkách**
- **pozdní nástupy do hodin (kdykoliv: ráno, během dne, odpolední výuka)**
- **nepřezouvání se**
- **porušuje pravidla školní jídelny (podvádění s kartou)**

Důtka třídního učitele

- uděluje třídní učitel, vždy po projednání s výchovným poradcem školy; poté oznámí řediteli školy, informuje na předepsaném tiskopise rodiče (zákonné zástupce žáka) prostřednictvím doporučeného dopisu (není nutné, aby vždy DTU předcházelo NTU)
- **časté opakování přestupků uvedených v kategorii napomenutí**
- **ignorace přípravy na vyučování, zapomínání domácích úkolů**
- **agresivní chování ke spolužákům**
- **vulgární výrazy před učitelem**
- **nevhodným způsobem jedná s učitelem**
- **urážka zaměstnance školy**
- **prokazatelně lže a překrucuje informace**
- **opakovaný podvod při písemkách**
- **krádeže ("menší" hodnoty)**
- **záměrně ničí zařízení školy**

Důtka ředitele školy

- uděluje ředitel školy, po projednání s výchovným poradcem školy a po projednání v pedagogické radě; informuje na předepsaném tiskopise rodiče (zákonné zástupce žáka) prostřednictvím doporučeného dopisu
- **mimořádné velmi závažné provinění**

Obdrží-li žák v určitém pololetí nějaký typ výchovného opatření, nesmí již v témže pololetí znovu obdržet výchovné opatření stejného nebo nižšího stupně. Pololetí se pro tyto účely uzavírá pedagogickou radou.

Snížená známka z chování se uděluje pouze v pololetí nebo na konci školního roku a vyjadřuje hodnocení chování žáka za celé pololetí. Její udělení není nutně vázáno na udělení předchozích výchovných opatření.

Druhý stupeň z chování

(zpravidla přes DTU)

- **viz Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (umístěno na www.zs-mozartova.cz)**
- **byla udělena NTU, DTU a žák se nezlepšil**
- **alkohol (v prostorách školy a jejím blízkém okolí, na akci školy)**
- **natáčení (focení) učitelů bez jejich vědomí v prostorách školy; zveřejňování těchto fotek učitelů ze školního prostředí na sociálních sítích**
- **cílené ublížení či ohrožení spolužáků, šikana (v počátečních stádiích)**
- **mluví vulgárně s učitelem, ponižuje učitele, vysmívá se učiteli**
- **kouření (v prostorách školy a jejím blízkém okolí, na akci školy)**
- **pyrotechnika (nošení do školy nebo na akci školy, její použití v prostorách školy a jejím blízkém okolí nebo na akci školy)**
- **krádeže**
- **záškoláctví**
- **podvod v ŽK (přepisování známek, podpisy rodičů)**

Třetí stupeň z chování

(zpravidla přes DŘŠ)

- **viz Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků (umístěno na www.zs-mozartova.cz)**
- **byl udělen druhý stupeň z chování a žák se nezlepšil**
- **velmi vážný přestupek proti školnímu řádu (např. pokročilá šikana, hrubé chování vůči žákům, učitelům či jiným zaměstnancům školy ...)**
- **velmi závažné a soustavné porušování školního řádu (přestupky z odst. III)**
- **držení omamných látek (v prostorách školy a jejím blízkém okolí, na akci školy)**

KRITERIA HODNOCENÍ VE VYUČOVACÍM PŘEDMĚTU:_____

SLEDOVANÉ OBLASTI	POŽADAVKY NA ŽÁKA – HODNOTÍCÍ KRITERIA (INDIKÁTORY)	%
1) PŘÍPRAVA NA VYUČOVÁNÍ	**Připravuje se** svědomitě na každou vyučovací hodinu **Má** v každé vyučovací hodině učebnici, sešit, žákovskou knížku, psací potřeby	**0%**
2) PRÁCE VE VYUČOVACÍ HODINĚ	**Zapojuje se** aktivně do výuky, **diskutuje**, **přináší** pro ni kreativní podněty **Sleduje** výuku, **nenarušuje** výuku vykřikováním a nepozorností **Vede si** pečlivě **SEŠIT**; veškeré záznamy v sešitě má zpracovány přehledně a úplně **Vede si** pečlivě **PORTFOLIO** vyučovacího předmětu _____ **Používá** správnou terminologii **Spolupracuje** aktivně a efektivně při skupinové práci **Dokáže** parafrázovat obsahově správně názor druhého	**0%**
3) OVĚŘOVÁNÍ NAPLŇOVÁNÍ KONKRETIZOVANÝCH VÝSTUPŮ	**Kontrolní ověřování** – je ověřována míra zvládnutí očekávaného výstupu z jednoho tématického celku **Souhrnné ověřování** – je ověřována míra zvládnutí očekávaných výstupů za každé čtvrtletí (ověřování je zaměřeno na **znalosti**, **porozumění**, **aplikaci**, **analýzu**, **syntézu** a **hodnocení** získaných poznatků; žák srozumitelně formuluje své myšlenky, prokáže znalost práce se získanými fakty)	**0%**

4) **KREATIVNÍ - TÉMATICKY ZAMĚŘENÉ SAMOSTATNÉ PRÁCE** (prezentace, referáty, seminární práce, samostatné písemné práce zpracovávané mimo vlastní vyučovací hodinu)	**Prokáže**, že **umí** samostatně pracovat s různými informačními zdroji (učebnice, internet, odborná literatura, encyklopedie aj.) při své tvůrčí práci **Dokáže** kriticky zhodnotit různé informační zdroje **Vyjadřuje se** terminologicky, stylisticky i jazykově správně **Dodržuje** vždy termíny odevzdávání samostatných písemných prací **Dbá** na formu, obsah i celkovou estetickou úroveň svých předkládaných prací **Dokáže** prezentovat před třídou výsledky své samostatné práce **Reflektuje** názory ostatních na svoji práci **Je schopen sebereflexe**	**0%**
5) **SEBEHODNOCENÍ**	**Provede a vypracuje** na konci každého čtvrtletí sebehodnocení své práce ve výuce předmětu _____	**0%**

Hodnotící stupnice:

100% - 81% klasifikační stupeň – **výborný** 80% - 65% klasifikační stupeň – **chvalitebný** 64% - 50% klasifikační stupeň – **dobrý** 49% - 30% klasifikační stupeň – **dostatečný** 30% a méně klasifikační stupeň - **nedostatečný**

ŠVP ZV Základní Školy Olomouc, Mozartova 48

Dodatek č 1.

TŘÍDNICKÉ HODINY

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Název školy:	Základní škola Olomouc, Mozartova 48, příspěvková organizace
Adresa školy:	Mozartova 48, 779 00 Olomouc
RED-IZO:	600 140 211
IČ:	61 98 95 84
Jméno ředitelky školy:	Mgr. Hana Bednářová skola@mozartova.cz
Zřizovatel:	Statutární město Olomouc
Zástupce zřizovatele:	PhDr. Hana Fantová, vedoucí odboru školství Magistrát města Olomouce Palackého 14, 779 01 Olomouc hana.fantova@olomouc.cz, 588 488 570
Projednáno ve školské radě:	25. 8. 2025
Platnost dokumentu:	od 1. září 2025
Účinnost dokumentu:	od 1. září 2025

TŘÍDNICKÉ HODINY

Třídnické hodiny probíhají ve zvoleném čase třídním kolektivem minimálně 2x měsíčně po dobu alespoň 20 minut a dále dle potřeby.

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a způsoby získávání podkladů pro hodnocení

Hodnocení a klasifikace žáků školy je součástí jejich výchovy a vzdělávání. Účelem hodnocení a klasifikace je přispívat k odpovědnému vztahu žáka k výchově a vzdělávání v souladu se školskými předpisy. Výsledky hodnocení a klasifikace uvede škola na vysvědčení.

1. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání je:

- jednoznačné,
- srozumitelné,
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii,
- věcné,
- všestranné.

2. Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů, které jsou formulovány v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Pravidla pro hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání žáků, společně s metodickým pokynem ředitelky školy k využívání výchovných opatření, jsou uvedena ve školním řádu Základní školy Olomouc, Mozartova 48, v platném znění.